

วิทยานิพนธ์

ความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน
ที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

SPECIES DIVERSITY OF AMPHIBIANS AND REPTILES AT PANG SIDA NATIONAL PARK,
SAKAEO PROVINCE

นายยอดชาย ช่วยเงิน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๕๔

โครงการ BRT ชั้น 15 อาคารมหานครฮิปปี้
539/2 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วนศาสตร์)

ปริญญา

ชีววิทยาป่าไม้

ชีววิทยาป่าไม้

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง

ความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน
ที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

Species Diversity of Amphibians and Reptiles at Pang Sida National Park,
Sakaeo Province

นามผู้วิจัย นายยอดชาย ช่วยเงิน

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์โอภาส ขอบเขตต์, M.Sc.)

กรรมการ

(อาจารย์จารย์จันต์ นกิตะภัก, M.Sc.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิรัชต์ เลหาะจินดา, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิทย์ แสงทองพราว, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

ทศพร อภิ

(ศาสตราจารย์ทัศนีย์ อัดตะนันท์, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 11 เดือน มกราคม พ.ศ. 2544

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน
ที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

Species Diversity of Amphibians and Reptiles at Pang Sida
National Park, Sakaeo Province

โดย

นายยอดชาย ช่วยเงิน

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วนศาสตร์)

พ.ศ. 2544

ISBN 974-461-332-7

ยอดชาย ช่วยเงิน 2544 : ความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่อุทยาน
แห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วนศาสตร์) สาขาวิชาชีววิทยาป่า
ไม้ ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ ประธานกรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์โอภาส ขอบเขตต์, M.Sc.
233 หน้า
ISBN 974-461-332-7

การศึกษาความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา
จังหวัดสระแก้ว ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2541 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2542 โดยการวางแผนสำรวจ
ขนาด 100 x 100 เมตร ใน 3 สังคมพืช คือ ป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และป่าเต็งรัง สังคมพืชละ 4 แปลง โดยแต่
ละแปลงวางหลุมดัก 4 หลุม ดำเนินการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อย
คลานในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2541 เดือนมกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน
พ.ศ. 2542

จากผลการสำรวจ พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในแปลงสำรวจทั้งหมด 64 ชนิด
แยกเป็นสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 22 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 42 ชนิด เมื่อรวมกับชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทิน
บกและสัตว์เลื้อยคลานที่พบนอกแปลงสำรวจ พบว่าอุทยานแห่งชาติปางสีดามีสัตว์จำนวน 86 ชนิด แยกเป็น
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 24 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 62 ชนิด โดยสัตว์เลื้อยคลานถูกจัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง 20
ชนิด และถูกจัดอยู่ในสถานภาพมีแนวโน้มสูญพันธุ์ 2 ชนิด นอกจากนี้พบสัตว์ป่าเฉพาะถิ่น 2 ชนิด จำนวน
ชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้งมีจำนวนมากที่สุด ส่วนสัตว์เลื้อยคลานพบจำนวน
ชนิดในป่าดิบแล้งมากที่สุด ขณะที่จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในป่าเต็งรังพบมากที่สุด

ค่าดัชนีความคล้ายคลึงของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้งกับทุ่งหญ้ามีค่ามากที่สุด และฤดู
ร้อนกับฤดูฝนมีค่าดัชนีความคล้ายคลึงมากที่สุด ส่วนสัตว์เลื้อยคลาน พบว่าทุ่งหญ้ากับป่าเต็งรังมีค่าดัชนีความ
คล้ายคลึงมากที่สุด และฤดูหนาวกับฤดูร้อนมีค่าดัชนีความคล้ายคลึงมากที่สุด ส่วนค่าดัชนีความมากมายและ
ค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้งมีค่ามากที่สุด ค่าดัชนี
ความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในทุ่งหญ้ามีค่ามากที่สุด ขณะที่สัตว์เลื้อยคลาน พบว่าป่าดิบแล้งมี
ค่ามากที่สุด

จำนวนชนิดและค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
กับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ขณะที่จำนวนตัวมีความสัมพันธ์กับความชื้นในดินมากที่สุด และค่าดัชนีความ
หลากหลายมีความสัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝนมากที่สุด แต่ค่าดัชนีความสม่ำเสมอมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้าม
กับความชื้นในดินมากที่สุด ส่วนสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำ พบว่าจำนวนชนิด ค่าดัชนีความ
มากมายและค่าดัชนีความหลากหลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ขณะที่
จำนวนตัวมีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด และค่าดัชนีความสม่ำเสมอมีความสัมพันธ์กับความชื้นใน
ดินมากที่สุด ส่วนสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กับน้ำ พบว่าจำนวนชนิด จำนวนตัวและค่าดัชนี
ความหลากหลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด ขณะที่ค่าดัชนีความมากมายมีความ
สัมพันธ์กับจำนวนวันที่ฝนตกมากที่สุด และค่าดัชนีความสม่ำเสมอมีความสัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝนมากที่สุด

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

9, 20, 43

Yodchaiy Chuaynkern 2001 : Species Diversity of Amphibians and Reptiles at Pang Sida National Park, Sakaeo Province. Master of Science (Forestry), Major Field Forest Biology, Department of Forest Biology. Thesis Advisor : Associate Professor Obhas Khobkhet, M.Sc. 233 pages.

ISBN 974-461-332-7

Studies on species diversity of amphibians and reptiles at Pang Sida National Park, Sakaeo province were carried out from September 1998 to December 1999. The sampling plots of 100x100 m in size each were selected from 3 different plant communities; namely dry evergreen forest, grassland and deciduous dipterocarp forest. There were 4 sampling plots in each plant communities and 4 pitfalls per plot. Numbers of species and individuals of those two groups of animals were identified and counted. And the investigation was performed in November 1998 and in January, March, May, July and September of 1999.

The total species of amphibians and reptiles for these studies in the sampling plots were 64, which were consisted of 22 amphibians and 42 reptiles. And the total species in sampling plots and the other sites in Pang Sida National Park were 86, which were consisted of 24 amphibians and 62 reptiles. There were 20 reptiles, which were placed in the list of the wildlife protected animals. There were 2 vulnerable and 2 endemic species. These studies had revealed that species and individuals of amphibians were highest in the dry evergreen forest. Reptile species were also highest in the dry evergreen forest but the individuals were highest in the deciduous dipterocarp forest.

Similarity index of amphibians between dry evergreen forest and grassland was highest while hot season and rainy season was highest. In case of reptiles, similarity index between grassland and deciduous dipterocarp forest was highest while cool season and hot season was highest. Richness and diversity indices of amphibians and reptiles were highest in dry evergreen forest. Evenness index of amphibians was highest in grassland but it was highest in dry evergreen forest in case of reptiles.

Numbers of species and richness index of amphibians had positive relationship with absolute humidity. The number of individuals had the positive relationship with soil humidity and the diversity index had relationship with amount of mean rainfall. The evenness index of amphibians had a negative relationship with absolute humidity. In case of reptiles which had relationship with water, the number of species, richness and diversity indices had positive relationship with mean temperature while the evenness index had the positive relationship with soil humidity. For reptiles that hadn't relationship with water, the number of species, number of individuals and diversity index had the positive relationship with mean temperature. The richness index had the positive relationship with the day of rainfall while evenness index had the positive relationship with amount of mean rainfall.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

9 Jan, 01

คำนิยม

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงแด่ รศ. โอภาส ขอบเขตต์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์จารุจินต์ นภิตะภักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิชาเอก รศ.ดร. วีรยุทธ เสาทะจินดา กรรมการวิชาการ และ รศ.ดร. สืบสิน สนธิรัตน์ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

พร้อมกันนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณธวัชชัย วทานิชกุล หัวหน้าอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว คุณไพบุลย์ เปลี่ยนบางช้าง ผู้ช่วยอุทยานฯ ตลอดจนเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ข้าพเจ้าขอขอบคุณโครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทยที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่โครงการฯ ทุกท่านที่อำนวยความสะดวก และให้คำแนะนำต่าง ๆ

ข้าพเจ้าขอขอบคุณ คุณประทีป ด้วงแค คุณนันทชัย พงศ์พัฒนานุรักษ์ คุณกุศล ตั้งใจพิทักษ์ คุณคมสัน เรืองฤทธิ์สารกุล และคุณนิพนธ์ ไชยสาส์ ที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์ ตลอดจนเพื่อนวนศาสตร์รุ่นที่ 58 ทุกคนที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ ผู้ล่วงลับไปแล้ว และคุณแม่ที่เป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าก้าวมาจนถึงวันนี้ได้

นายยอดชาย ช่วยเงิน

มกราคม 2544

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(8)
คำนำ	1
การตรวจเอกสาร	3
อุปกรณ์และวิธีการ	12
สถานที่และระยะเวลาทำการวิจัย	18
ผลและวิจารณ์	30
การกระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน	91
ความชุกชุมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน	105
ค่าความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน	112
ค่าดัชนีความคล้ายคลึงของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน	118
ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน	130
ค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน	137
ค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน	143
ความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน	156
สถานภาพของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน	172
สรุป	173

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารอ้างอิง	180
ภาคผนวก	187

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าประจำเดือนของข้อมูลอุตุนิยมหาวิทยาลัยที่สถานีตรวจวัดอากาศ จังหวัด ปราจีนบุรีในระหว่างปี พ.ศ. 2504-2533	27
2	การกระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสี ดา จังหวัดสระแก้ว	99
3	การกระจายสัตว์เลื้อยคลานในพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัด สระแก้ว	101
4	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำ สะเทินบกในป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และป่าเต็งรัง	119
5	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำ สะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง ๆ	120
6	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำ สะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของสังคมป่าดิบแล้ง	121
7	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำ สะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของสังคมหุบหญ้า	122
8	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำ สะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของสังคมป่าเต็งรัง	123
9	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลาน ในป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และป่าเต็งรัง	125
10	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลาน ในระหว่างฤดูต่าง ๆ	126
11	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลาน ในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของป่าดิบแล้ง	127

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลาน ในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของทุ่งหญ้า	128
13	ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลาน ในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของป่าเต็งรัง	129
14	ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความ สม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง	149
15	ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความ สม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็ง รัง	149
16	ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความ สม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน	149
17	ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความ สม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน	150
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนี ความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอ ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในรอบปีของสังคมป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง	150
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนี ความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอ ของสัตว์เลื้อยคลานในรอบปีของสังคมป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และสังคม ป่าเต็งรัง	151

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าดิบแล้งทุ่งหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง	151
21	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในรอบปีที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว	152
22	ข้อมูลอุตุณิยมวิทยาที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในการศึกษา	165
23	การทดสอบความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	166
24	การทดสอบความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำ	166
25	การทดสอบความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กับน้ำ	166
26	การทดสอบความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน	145

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
1	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมป่าดิบแล้งแปลงที่ 1	189
2	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมป่าดิบแล้งแปลงที่ 2	192
3	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมป่าดิบแล้งแปลงที่ 3	195
4	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมป่าดิบแล้งแปลงที่ 4	197
5	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมป่าดิบแล้งแปลงที่ 5	200
6	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมทุ่งหญ้าแปลงที่ 6	202
7	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมทุ่งหญ้าแปลงที่ 7	203
8	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมทุ่งหญ้าแปลงที่ 8	205
9	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมป่าเต็งรังแปลงที่ 9	206
10	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมป่าเต็งรังแปลงที่ 10	208
11	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมป่าเต็งรังแปลงที่ 11	210

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
12	ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานใน สังคมป่าเต็งรังแปลงที่ 12	212
13	ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์ สะเทินน้ำสะเทินบกในแปลงสำรวจ 12 แปลง ในรอบปี	214
14	ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์ เลื้อยคลานในแปลงสำรวจ 12 แปลง ในรอบปี	216
15	ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์ สะเทินน้ำสะเทินบกในแปลงสำรวจสังคมป่าดิบแล้งในรอบปี	220
16	ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์ เลื้อยคลานในแปลงสำรวจสังคมป่าดิบแล้งในรอบปี	222
17	ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์ สะเทินน้ำสะเทินบกในแปลงสำรวจสังคมทุ่งหญ้าในรอบปี	225
18	ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์ เลื้อยคลานในแปลงสำรวจสังคมทุ่งหญ้าในรอบปี	226
19	ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์ สะเทินน้ำสะเทินบกในแปลงสำรวจสังคมป่าเต็งรังในรอบปี	227
20	ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์ เลื้อยคลานในแปลงสำรวจสังคมป่าเต็งรังในรอบปี	228

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
21	แสดงชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำในรอบปีจากแปลงสำรวจ 12 แปลง	230
22	แสดงชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในกลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กับน้ำในรอบปีจากแปลงสำรวจ 12 แปลง	231

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงรูปแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาของอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว	28
2	แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมแสดงสภาพป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดิน บริเวณอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว	29
3	สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในวงศ์คางคก (Bufonidae) กบ-เขียด (Ranidae) และวงศ์ปาดโลกเก่า (Rhacophoridae)	68
4	สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในวงศ์ปาดโลกเก่า (Rhacophoridae) และวงศ์อึ่ง (Microhylidae)	70
5	สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในวงศ์อึ่ง (Microhylidae) วงศ์เขียดงู (Ichthyophiidae) และสัตว์เลื้อยคลานในวงศ์ตะพาบน้ำ (Trionychidae) และวงศ์เต่าน้ำ (Bataguridae)	72
6	สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์เต่าบก (Testudinidae) และวงศ์ตุ๊กแก (Gekkonidae)	74
7	สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์ตุ๊กแก (Gekkonidae) และวงศ์กิ้งก่า (Agamidae)	76
8	สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์แย้ (Uromastycidae) และวงศ์จิ้งเหลน (Scincidae)	78
9	สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์จิ้งเหลน (Scincidae) วงศ์กิ้งก่าหางยาว (Lacertidae) วงศ์งูเหลือม (Pythonidae) และวงศ์งูพิษอ่อน (Colubridae)	80
10	สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์งูพิษอ่อน (Colubridae)	82
11	สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์งูพิษอ่อน (Colubridae) และวงศ์งูพิษเขี้ยวหน้า (Elapidae)	84

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
12	สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์แมวเขา (Viperidae) หลุมดักสัตว์ และสังคมพืช ในแปลงสำรวจต่าง ๆ	86
13	สังคมพืชในแปลงสำรวจต่าง ๆ	88
14	แสดงขนาดของแปลงสำรวจ ตำแหน่งในการฝังบับ และหลุมที่ฝังบับเพื่อ ใช้ดักจับสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่อุทยานแห่งชาติ ปางสีดา จังหวัดสระแก้ว	90
15	จำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่พบในแต่ ละกลุ่มร้อยละความชุกชุม	111
16	จำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่พบในแต่ ละกลุ่มร้อยละความถี่	117
17	จำนวนตัวและจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อย คลานที่สำรวจพบในแต่ละสังคมพืชและในแต่ละเดือน	153
18	ค่าดัชนีความมากมาย (R1) ค่าดัชนีความหลากหลาย (H') และค่าดัชนี ความสม่ำเสมอ (E2) ในสังคมป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่อุทยานแห่งชาติปางสี ดา จังหวัดสระแก้ว	154
19	ค่าดัชนีความมากมาย (R1) ค่าดัชนีความหลากหลาย (H') และค่าดัชนี ความสม่ำเสมอ (E2) ในแต่ละเดือนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและ สัตว์เลื้อยคลานที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว	155
20	การเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมกับจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทิน บกและสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบในแต่ละเดือน	167
21	การเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมกับจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทิน บกและสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบในแต่ละเดือน	168

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
22	การเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมกับค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบในแต่ละเดือน	169
23	การเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมกับค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบในแต่ละเดือน	170
24	การเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมกับค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบในแต่ละเดือน	171

ความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน ที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

Species Diversity of Amphibians and Reptiles at Pang Sida National Park, Sakaeo Province

คำนำ

ความหลากหลายทางชีวภาพ (biodiversity) กำลังเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทยได้ถูกทำลายจนลดน้อยลงไปเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์มากเกินไปจนเกินขีดความสามารถของทรัพยากรในการเกิดขึ้นมาทดแทน หรือการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์โดยขาดหลักการอนุรักษ์ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ เช่น การลักลอบตัดไม้ การลักลอบล่าสัตว์ป่า การค้าขายสัตว์ป่าและพืชป่าแบบผิดกฎหมาย รวมถึงการรบกวนแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติและการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อนำเอาพื้นที่มาเป็นแหล่งอุตสาหกรรม ถนน เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำการเกษตร เป็นต้น ซึ่งมีผลกระทบต่อพืชและสัตว์ป่าในพื้นที่ดั้งเดิม พืชดั้งเดิมที่พบอยู่ในพื้นที่จะถูกบุกรุกโดยพืชต่างถิ่นที่นำเข้ามา ส่วนสัตว์ป่าจะมีผลกระทบมากในกลุ่มสัตว์ป่าที่ปรับตัวเข้ากับพื้นที่ที่ถูกรบกวนหรือถูกทำลายได้ยาก (low-succession species) เช่น เสือ กระต่าย นกเงือก เป็นต้น

การทำลายทรัพยากรธรรมชาติบางอย่างในบางกรณีอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพทั้งทางตรงและทางอ้อม ทรัพยากรสัตว์ป่าบางกลุ่ม เช่น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม (mammals) โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีขนาดใหญ่ จะได้รับความสนใจและสามารถตรวจสอบได้ง่ายว่าสัตว์ป่าในกลุ่มนี้ถูกรบกวน แต่ในขณะที่สัตว์ป่าบางกลุ่ม เช่น แมลง (insects) สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (amphibians) และสัตว์เลื้อยคลาน (reptiles) ซึ่งมีขนาดเล็กและมีข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ในกลุ่มนี้น้อย เวลาถูกรบกวนจึงทำให้ตรวจสอบได้ยาก ประกอบกับการขาดข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ป่าในแต่ละประเภททั้งในด้านประชากร การแพร่กระจายและความชุกชุม ทั้งที่ความจริงแล้วประเทศไทยถือได้ว่ามีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เนื่องจากสภาพทางชีวภูมิศาสตร์ของประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตชีวภูมิศาสตร์อินโดมาลายัน ซึ่งทางตอนเหนือของประเทศอยู่ในอนุภูมิภาคอินโดจีน ส่วนทางใต้อยู่ในเขตอนุภูมิภาคซุนดา นอกจากนี้พืชและสัตว์จะได้รับอิทธิพลบางส่วนจากเขตอินเดีย (India region) และพาเลอาร์ติก (Palearctic region) อีกด้วย

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก (amphibians) และสัตว์เลื้อยคลาน (reptiles) ในประเทศไทยพบรวมกันทั้งสิ้น 441 ชนิด โดยแยกเป็นสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 123 ชนิด และสัตว์เลื้อยคลาน 318 ชนิด (จารุจินต์, 2539) ในด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในประเทศไทยยังมีน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการสำรวจชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน แต่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในด้านอื่น ๆ ยังมีน้อยมาก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความหลากหลายชนิด (species diversity) ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน
2. เพื่อเปรียบเทียบความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง
3. เพื่อศึกษาสถานภาพ (status) ความชุกชุม (abundance) ความถี่ (frequency) และความคล้ายคลึงกัน (similarity) ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมพืชต่าง ๆ

การตรวจเอกสาร

นิยาม

ความหลากหลายทางชีวภาพหรือ biological diversity มักใช้คำในรูปย่อคือ biodiversity (World Conservation Monitoring Centre, 1992) ซึ่งได้มีการให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้ในหลากหลายความหมายด้วยกัน Primack (1993) ได้กล่าวถึงความหมายของความหลากหลายทางชีวภาพโดยยึดตาม U.S. Office of Technology Assessment (1987) ว่าหมายถึงความแตกต่างและความแปรผันในระหว่างหน่วยสิ่งมีชีวิตและความซับซ้อนของระบบนิเวศที่ปรากฏออกมา

Barnes และคณะ (1997) ให้คำจำกัดความของคำว่าความหลากหลายทางชีวภาพว่าหมายถึง ความมากมายของชนิด และจำนวนของสิ่งมีชีวิต ตลอดจนแบบแผนการแพร่กระจาย

Smitinand (1995) ได้กล่าวว่า ความหลากหลายทางชีวภาพ หมายถึง การเปลี่ยนแปลง การผันแปรของสิ่งมีชีวิต และนิเวศวิทยาที่ซับซ้อน ในขณะเดียวกัน Bisby (1995) ได้ให้นิยามของความหลากหลายทางชีวภาพว่าหมายถึง ความแปรผันในระหว่างหน่วยของสิ่งมีชีวิตจากแหล่งกำเนิดทั้งหมดและระบบนิเวศซึ่งหน่วยของสิ่งมีชีวิตเป็นองค์ประกอบอยู่ด้วย ซึ่งจะรวมถึงความหลากหลายภายในชนิด ระหว่างชนิด และความหลากหลายภายในระบบนิเวศ

ตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพในมาตรา 2 วรรคแรกได้บัญญัติความหมายของคำว่า ความหลากหลายทางชีวภาพ ขึ้นมาเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในความหมายเพื่อประโยชน์ในการตีความอนุสัญญาว่าหมายถึง ความแตกต่างของสิ่งมีชีวิตจากแหล่งอันประกอบด้วยระบบนิเวศบนบก ระบบนิเวศทางทะเล และระบบนิเวศทางน้ำอื่น ๆ ตลอดจนความซับซ้อนทางนิเวศของระบบนั้น รวมถึงความหลากหลายภายในชนิดพันธุ์ และความหลากหลายของระบบนิเวศ (ซุมเจตน์, 2539)

การแบ่งระดับความหลากหลายทางชีวภาพ

ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นความผันแปรของสิ่งมีชีวิตที่ชี้ให้เห็นว่าในพื้นที่นั้น ๆ จะมีจำนวนชนิดและปริมาณ ที่มากน้อยเพียงใด ซึ่งจริง ๆ แล้วจะใช้บรรยายจำนวน ความหลากหลาย และความผันแปรของหน่วยสิ่งมีชีวิต (World Conservation Monitoring Centre, 1992) โดย World Conservation Monitoring Centre (1992), Primack (1993), Smitinand (1995), สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2539) และจเร (2539) ได้แยกระดับของความหลากหลายทางชีวภาพออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ความหลากหลายระดับพันธุกรรม (genetic diversity)
2. ความหลากหลายระดับชนิดพันธุ์ (species diversity)
3. ความหลากหลายระดับสังคม หรือระดับระบบนิเวศ (community or ecosystem diversity)

ความหลากหลายระดับพันธุกรรม

ความหลากหลายระดับพันธุกรรม เป็นความแตกต่างกันของยีนส์ (genes) ภายในสิ่งมีชีวิตที่เป็นชนิดเดียวกัน หรือความผันแปรของพันธุกรรมภายในกลุ่มประชากรของสิ่งมีชีวิต (Smitinand, 1995) ซึ่งในประชากรของชนิดพันธุ์ใด ๆ แต่ละตัว แต่ละต้นของพืช สัตว์ จุลินทรีย์ จะมีพันธุกรรมที่แตกต่างหลากหลาย การแตกต่างกันของพันธุกรรมในชนิดพันธุ์ใด ๆ เป็นผลมาจากกระบวนการวิวัฒนาการ (สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, 2539) โดยความผันแปรของพันธุกรรมจะมีผลต่อสิ่งมีชีวิตในการดำรงชีวิตอยู่ การต้านทานต่อโรคและแมลง และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับเงื่อนไขของสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงเสมอ นอกจากนี้แล้ว ความหลากหลายของพันธุกรรมยังมีประโยชน์ต่อการก่อให้เกิดสายพันธุ์ใหม่ ๆ ทางด้านการเกษตร (Primack, 1993) ความผันแปรของพันธุกรรมที่เกิดขึ้นใหม่จะเกิดขึ้นโดยยีนส์และการผ่าเหล่า (mutation) ของโครโมโซม (chromosome mutation) และในหน่วยของสิ่งมีชีวิตจะมีการแพร่กระจายของประชากรโดยการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ (sexual reproduction) ซึ่งจะเกิดการรวมกันของสารพันธุกรรม (World Conservation Monitoring Centre, 1992) ซึ่งในพืชเองมีช่วงความแปรผันทางพันธุกรรมกว้างในระหว่างชนิดพันธุ์ โดยมีกระบวนการสืบพันธุ์เป็นสำคัญในการแสดงออกซึ่งรูปแบบของความแตกต่างของสังคมพืช การศึกษาในระดับโมเลกุลและพันธุกรรมทำให้รู้ถึงความหลากหลายทางพันธุกรรมมากมายมหาศาลในระหว่างชนิดพันธุ์ของทุก ๆ ชนิด ความหลากหลายทางพันธุกรรมที่สูงนี้จะพบในทุกชนิด เช่น สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง (invertebrates) มีความแปรผันทางพันธุกรรมมากกว่าสัตว์มีกระดูกสันหลัง (vertebrates) (Hawthornth และ Kalin-Arroyo, 1995)

Primack (1993) ได้กล่าวว่าความผันแปรของพันธุกรรมในประชากรสามารถที่จะวัดได้โดย

1. วัดจากจำนวนและเปอร์เซ็นต์ของยีนส์ในกลุ่มประชากรนั้นที่มีความแตกต่างกัน
2. วัดจากจำนวน alleles ของแต่ละยีนส์ที่มีความแตกต่างกัน
3. วัดจากจำนวนและเปอร์เซ็นต์ของยีนส์ต่อตัวซึ่งมีความแตกต่างกัน

ความหลากหลายระดับชนิดพันธุ์

ความหลากหลายระดับชนิดพันธุ์เป็นความแตกต่างของสิ่งมีชีวิตบนโลก (Smitinand, 1995) โดย Primack (1993) ได้ให้นิยามของคำว่า ชนิด หรือ species ว่าสามารถจะกล่าวถึงได้ 2 แนวทาง คือ

1. ความหมายทางสัณฐานวิทยา (morphological concept) หมายถึง กลุ่มของสิ่งมีชีวิตซึ่งมีลักษณะทางสัณฐานวิทยา (morphology) สรีรวิทยา (physiology) หรือชีวเคมี (biochemistry) ที่ปรากฏออกมาแตกต่างจากสิ่งมีชีวิตกลุ่มอื่น ๆ ในลักษณะต่าง ๆ

2. ความหมายทางชีววิทยา (biological concept) หมายถึง กลุ่มของสิ่งมีชีวิตซึ่งมีศักยภาพที่จะผสมพันธุ์และให้กำเนิดลูกหลานในระหว่างพวกเดียวกันเอง และไม่สามารถที่จะผสมพันธุ์และให้กำเนิดลูกหลานกับสิ่งมีชีวิตในกลุ่มอื่น ๆ ได้

ในปัจจุบันนี้ประมาณว่า ชนิดพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตบนโลกมีประมาณ 1.75 ล้านชนิด ที่ได้รับการวินิจฉัยแล้ว แต่คาดว่าสิ่งมีชีวิตบนโลกจะมีมากกว่านี้อีกมากหลายเท่า โดยคาดว่าน่าจะมีประมาณ 13.6 ล้านชนิด หรือคิดเป็น 13 เปอร์เซ็นต์ของจำนวนชนิดทั้งหมดที่คาดว่าจะมีบนโลกที่ได้รับการวินิจฉัยแล้ว (Hawksworth และ Kalin-Arroyo, 1995)

Smitinand (1995) ได้ประมาณว่าพืชบนโลกมีประมาณ 248,000 ชนิด ที่ได้รับการวินิจฉัยแล้ว และคาดว่าสัตว์ในโลกนี้มีประมาณ 1.4 ล้านชนิด ที่ได้รับการวินิจฉัยแล้ว ซึ่งทั้งพืชและสัตว์ต่างมีจำนวนชนิดอีกมากที่ยังไม่ได้รับการศึกษาและทำการวินิจฉัยเพื่อจำแนกชนิด

ความหลากหลายระดับสังคมหรือระดับระบบนิเวศ

ความหลากหลายระดับสังคม หรือระดับนิเวศวิทยา เป็นความแปรผันของสภาพแหล่งที่อยู่อาศัยทั้งของพืช สัตว์ และสังคมสิ่งมีชีวิต ซึ่งประกอบด้วยความแตกต่างของกระบวนการทางนิเวศวิทยาภายในระบบนิเวศ (Smitinand, 1995) ซึ่ง ชุมเจตน์ (2539) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง ความหลากหลายจากความแตกต่างของระบบนิเวศแต่ละระบบ

สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2539) ได้กล่าวว่า ความหลากหลายระดับสังคมหรือระดับนิเวศวิทยา หมายถึง ความแตกต่างผันแปรในที่อยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่กลุ่มของสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ด้วยกัน และประกอบรวมกันเป็นหน่วยหนึ่งของระบบโลก Smitinand (1995) ได้จำแนกความหลากหลายทางระบบนิเวศออกเป็น

1. ระบบนิเวศบนบก (terrestrial ecosystems) ซึ่งประกอบด้วย 7 ประเภท คือ ป่าในเขตอบอุ่น (temperate forest) ป่าฝนเขตร้อน (tropical evergreen forest) ป่าเบญจพรรณแล้ง

(dry mixed deciduous forest) ป่าเบญจพรรณชื้น (moist mixed deciduous forest) ป่าไม้พุ่ม (scrub forest) ป่าหญ้า (savana) และพื้นที่กสิกรรม (agricultural land)

2. ระบบนิเวศน้ำจืด (freshwater ecosystem) ซึ่งประกอบด้วย 3 ประเภท คือ ทะเลสาบ (lakes) บึงหรืออ่างเก็บน้ำ (ponds or reservoirs) และพื้นที่ลุ่มน้ำท่วม (flood plains)

3. ระบบนิเวศน้ำเค็ม (marine ecosystem) ประกอบด้วย ป่าชายเลน (mangrove forest) ทะเลสาบน้ำเค็ม (saline lakes) แนวปะการัง (coral reefs) แนวหญ้าทะเล (sea grass beds) และนอกชายฝั่ง (off-shore ecosystems)

ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย

ประเทศไทยตั้งอยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ $5^{\circ}45'$ ถึง $20^{\circ}60'$ เหนือ และเส้นลองจิจูดที่ $97^{\circ}30'$ ถึง $105^{\circ}45'$ ตะวันออก มีความกว้างสุดจากทิศตะวันตกถึงทิศตะวันออกประมาณ 800 กิโลเมตร และมีความยาวจากทิศเหนือถึงทิศใต้ประมาณ 1,500 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 513,517 ตารางกิโลเมตร (ชาลิตและคณะ, 2540)

ประเทศไทยมีความสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรชีวภาพเนื่องจาก (1) ตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมทางชีวภูมิศาสตร์ เป็นดินแดนต่อเนื่องระหว่างแผ่นดินใหญ่ของทวีปเอเชีย คือ อินเดีย และจีนทางตอนบน อินโดจีนทางด้านตะวันออก และเชื่อมต่อกับแหลมมลายูและหมู่เกาะต่าง ๆ ของอินโดนีเซีย (2) มีสภาพภูมิอากาศเป็นแบบร้อนและกึ่งร้อน และ (3) มีแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตหลากหลายรูปแบบทั้งบนบก น้ำจืดและน้ำเค็ม (นริศ, 2539)

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตชีวภูมิศาสตร์ Indo-Himalayan region ตำแหน่งที่ตั้งของประเทศไทยเป็นสะพานคาบเกี่ยวระหว่างเขตชีวภูมิศาสตร์ย่อยทั้ง Indian, Indo-Chinese, Sundaic และ Wallacian subregion อีกทั้งยังได้รับอิทธิพลจากเขตชีวภูมิศาสตร์ Palearctic ทางตอนบน จึงทำให้มีความหลากหลายชนิดของพืชพรรณและสัตว์ป่าที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในเขตชีวภูมิศาสตร์ย่อยต่าง ๆ แพร่กระจายเข้ามาในประเทศไทย จำนวนความหลากหลายชนิดนับว่าค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับพื้นที่ภูมิศาสตร์อื่น ๆ ทั้งที่มีขนาดใกล้เคียงกันหรือใหญ่กว่า แต่จำนวนชนิดที่เป็นสัตว์ถิ่นเดียวในประเทศไทย (Thai endemic species) นับว่าค่อนข้างต่ำ (โอภาส, 2525; นริศ, 2539)

พืช

พรรณพืชในประเทศไทยพบว่าพืชมีท่อลำเลียง (vascular plants) จากรายงานเท่าที่มีการสำรวจพบเป็นพืชมีเมล็ด (seed plants) ประมาณ 245 วงศ์ 1,763 สกุล 9,002 ชนิด และเป็นพืชไร้เมล็ดจำพวกเฟิร์น (pteridophytes) ประมาณ 620 ชนิด ซึ่งคาดว่าเมื่อมีการสำรวจ

ทางพฤกษศาสตร์และศึกษาทบทวนพันธุ์ไม้วงศ์ใหญ่ ๆ เพิ่มเติม จำนวนพืชที่มีท่อลำเลียงจะเพิ่มจำนวนขึ้นประมาณไม่ต่ำกว่า 10,000 ชนิด (จารุพันธุ์, 2532; ธวัชชัย, 2532; Tagawa และ Iwatsuki, 1979 a, b)

Office of Environmental Policy and Planning (2000) รายงานว่า ประเทศไทยมีจำนวนชนิดของพืช 12,253 ชนิด โดยจำแนกเป็น blue green algae 272 ชนิด green algae 385 ชนิด colour algae 385 ชนิด brown algae 48 ชนิด red algae 132 ชนิด mosses และ allies 820 ชนิด (แยกเป็น hornworts 2 ชนิด mosses 630 ชนิด และ liverworts 188 ชนิด) whisk-fern 2 ชนิด clubmosses 39 ชนิด horsetails 1 ชนิด ferns 591 ชนิด gymnosperms จำนวน 25 ชนิด flowering plants 9,441 ชนิด (แยกเป็น dicotyledons 7,750 ชนิด และ monocotyledon 1,690 ชนิด)

สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง

ในประเทศไทยคาดว่าจะมีจำนวนชนิดไม่น้อยกว่า 52,421 ชนิด โดยสามารถแยกเป็น แพลงตอนสัตว์ (zooplanktons) 311 ชนิด ปะการัง (corals) 90 ชนิด แมงดาทะเล (horseshoe crabs) 2 ชนิด ปูทะเล (marine crabs) 508 ชนิด ปูน้ำจืด (fresh-water crabs) 508 ชนิด หมึก (squids) 24 ชนิด หนอนทะเล (sea worms) 50 ชนิด กุ้งทะเล (marine shrimps) 140 ชนิด กุ้งน้ำจืด (fresh-water shrimps) 16 ชนิด และแมลง (insects) 51,200 ชนิด (ไพบุลย์, 2532; นริศ, 2539)

Office of Environmental Policy and Planning (2000) รายงานว่า ประเทศไทยมีจำนวนชนิดสัตว์ 18,073 ชนิด โดยจำแนกเป็น protozoa 181 ชนิด sponges 59 ชนิด mesozoa 4 ชนิด cnidarians 492 ชนิด comb-jellies 1 ชนิด flatworms 66 ชนิด ribbon worms 116 ชนิด rodifers 288 ชนิด spiny-head worms 2 ชนิด round worms 347 ชนิด peanut worms 22 ชนิด annelids หรือ bristle-worms 279 ชนิด sea-mats 1 ชนิด lamp-shells 3 ชนิด arthropods 10,519 ชนิด molluscs 1,340 ชนิด hemichordates 5 ชนิด arrow worms 10 ชนิด echinoderms 244 ชนิด และ chordates 4,054 ชนิด

สัตว์มีกระดูกสันหลัง

1. ปลา โดยสามารถจำแนกออกเป็นปลาน้ำจืด ทศพร (2532) ได้ประมาณไว้ว่า ประเทศไทยมีปลาน้ำจืดทั้งสิ้นประมาณ 600-650 ชนิด หรือมากกว่านี้ ทั้งนี้โดยไม่รวมถึงปลาน้ำจืดประเภทปลาสวยงามที่นำเข้ามาจากต่างประเทศอีกประมาณ 100 ชนิด โดยในจำนวนนี้ยังมีที่นำเข้ามาเลี้ยงเป็นอาหาร หรือบางชนิดเพื่อกำจัดยุง ต่อมาสำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2538) คาดว่ามีปลาน้ำจืดอย่างน้อย 545 ชนิด โดยคาดว่าเป็นสัตว์ถิ่นเดียว (endemic species)

ประมาณ 70 ชนิด ชาลิตและคณะ (2540) ได้รวบรวมรายชื่อปลาน้ำจืดที่พบในประเทศไทย พร้อมการแพร่กระจายพันธุ์ ซึ่งพบว่าประเทศไทยมีปลาน้ำจืดอย่างน้อย 17 อันดับ 56 วงศ์ และ 570 ชนิด โดยวงศ์ที่มีจำนวนชนิดมากที่สุด คือ วงศ์ปลาตะเพียน สร้อย ชิว (Family Caprinidae) ซึ่งพบอย่างน้อย 204 ชนิด

ในส่วนของปลาทะเลและปลาน้ำกร่อยคาดว่าจะพบในน่านน้ำของประเทศไทย 2,000 ชนิด เป็นปลาถิ่นเดียว (endemic species) ประมาณ 50 ชนิด เป็นปลาเขตทะเลเอเซียตะวันออกเฉียงใต้หรือแปซิฟิกตะวันออกเฉียงประมาณ 1,550 ชนิด เป็นปลาทะเลลึก (ลึกกว่า 90 เมตร เฉพาะฝั่งทะเลอันดามัน) ประมาณ 300 ชนิด และปลาทุกลมหาสมุทรประมาณ 60 ชนิด (สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, 2538)

Office of Environmental Policy and Planning (2000) รายงานว่า ประเทศไทยพบปลาในกลุ่ม hagfish 1 ชนิด ปลาในกลุ่มปลากระดูกอ่อน (cartilaginous fish) 145 ชนิด และปลาในกลุ่มปลากระดูกแข็ง (bony fish) 2,255 ชนิด

2. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบแพร่กระจายในประเทศไทยตามรายงานของจารุจินต์ (2539) พบว่ามีทั้งสิ้น 107 ชนิด โดยสามารถแยกเป็น 3 อันดับ 8 วงศ์ และ 29 สกุล ซึ่งสำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2538) ได้จัดอยู่ในสถานภาพสัตว์ถิ่นเดียว 7 ชนิด

Office of Environmental Policy and Planning (2000) รายงานว่า ประเทศไทยมีจำนวนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 123 ชนิด จารุจินต์และธัญญา (ม.ป.ป.) ได้รายงานว่ประเทศไทยมีจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 124 ชนิด

3. สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์เลื้อยคลานในประเทศไทยจากการรายงานของจารุจินต์ (2539) พบว่าประเทศไทยมีสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 318 ชนิด โดยแยกเป็น เต่า 24 ชนิด จระเข้ 3 ชนิด จิ้งจก ตุ๊กแก กิ้งก่า จิ้งเหลน ตะกวด รวม 113 ชนิด และ งู 178 ชนิด ซึ่งสำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2538) ได้จัดอยู่ในสถานภาพสัตว์ถิ่นเดียว 29 ชนิด

Office of Environmental Policy and Planning (2000) และ จารุจินต์ และ ธัญญา (ม.ป.ป.) รายงานว่า ประเทศไทยมีจำนวนสัตว์เลื้อยคลาน 318 ชนิด

4. นก นกในประเทศไทยตามรายงานของโอภาส (2539) Lekagul และ Round (1991) และบุคคลอื่น ๆ พบชนิดนกในประเทศไทยทั้งสิ้น 935 ชนิด จาก 349 สกุล 90 วงศ์ และ 19 อันดับ และมีการสำรวจพบจำนวนชนิดนกมากขึ้นในปัจจุบัน โดย Office of

Environmental Policy and Planning (2000) ได้รายงานว่ ประเทศไทยมีจำนวนชนิดนก 962 ชนิด

5. สัตว์เลื้อยลูกด้วยนม ในประเทศไทยจากการรวบรวมของ Lekagul และ McNeely (1977) ได้รายงานจำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมในประเทศไทยเมื่อนับรวมวงศ์ Hominidae ด้วยจึงมีทั้งหมด 264 ชนิด จาก 121 สกุล ใน 43 วงศ์ และ 14 อันดับ ปัจจุบันสัตว์ป่าเลื้อยลูกด้วยนมในประเทศไทยจากการรวบรวมของนริศ (2537) พบว่ามีไม่น้อยกว่า 295 ชนิด จาก 137 สกุล ใน 44 วงศ์ และ 14 อันดับ ซึ่งสำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (2538) ได้จัดอยู่ในสถานภาพสัตว์ถิ่นเดียว 6 ชนิด ในปัจจุบัน Office of Environmental Policy and Planning (2000) ได้รายงานว่ ประเทศไทยมีจำนวนสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม 296 ชนิด

ความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในประเทศไทย

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเป็นสัตว์เลือดเย็น (cold blood) หรือ poikilothermic ซึ่งมีอุณหภูมิภายในร่างกายต่ำ มีขนาดเล็ก มีความยาวตั้งแต่ไม่น้อยกว่า 1 เซนติเมตร จนยาวถึง 150 เซนติเมตร (สง, 2543) มีขาสี่ขา ขาหน้ามี 4 นิ้ว ขาหลังมี 5 นิ้ว ผิวหนังไม่มีเกล็ดห่อหุ้มร่างกาย ผิวหนังเปียกชื้นอยู่เสมอเพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนออกซิเจนและคาร์บอนไดออกไซด์ (Heyer และคณะ, 1993)

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีโครงสร้างของไข่แบบ anamniotic egg ซึ่งเป็นไข่ที่ไม่มีโครงสร้างเยื่อหุ้มเอมบริโอ ซึ่งได้แก่ amnion, chorion และ allantoise ทำให้ไข่ที่มีโครงสร้างแบบนี้จะต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความชุ่มชื้นสูงหรืออยู่ในน้ำ เพื่อป้องกันการสูญเสียน้ำจากไข่ (Webb และคณะ, 1981) สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีการผสมพันธุ์ภายนอกตัว (external fertilization) มีขั้นตอนการเจริญของระยะสัตว์วัยอ่อนในน้ำ จากนั้นจึงเปลี่ยนแปลงรูปร่างเหมือนตัวเต็มวัย (Zug, 1993)

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจัดอยู่ในไฟลัม Chordata ชั้น Amphibia ซึ่งปัจจุบันประกอบด้วย 3 อันดับ คือ อันดับ Gymnophiona (Apoda) ได้แก่ สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในกลุ่มของ caecilians อันดับ Caudata (Urodela) ได้แก่ สัตว์ในกลุ่มซาลาแมนเดอร์ (salamander) และอันดับ Anura (Salientia) ได้แก่ สัตว์ในกลุ่มของกบ เขียด คางคก ปาด และอึ่ง (Webb และคณะ, 1981)

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในประเทศไทยจากรายงานของ จารุจินต์ และ ธัญญา (ม.ป.ป.) ประกอบด้วย 3 อันดับ ซึ่งประกอบด้วย

1. อันดับ Caudata (Urodela) ได้แก่ สัตว์ในกลุ่มซาลาแมนเดอร์ (salamander) ในประเทศไทยพบ 1 วงศ์ ใน 1 สกุล คือ กระทำง (*Tylototriton verrucosus* Anderson, 1871)
2. อันดับ Anura (Salientia) ได้แก่ สัตว์ในกลุ่ม กบ คางคก ปาด และอึ่ง พบ 6 วงศ์ ใน 31 สกุล และ 118 ชนิด
3. อันดับ Gymnophiona (Apoda) ได้แก่ สัตว์ในกลุ่มของเขียดงู หรือ caecilians พบ 1 วงศ์ ใน 2 สกุล และ 5 ชนิด

สัตว์เลื้อยคลาน

สัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็นเช่นเดียวกับสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ซึ่งมีการปรับตัวเพื่อขึ้นมำดำรงชีวิตอยู่บนบกอย่างแท้จริง ซึ่งสังเกตได้จากการที่สัตว์เลื้อยคลานจะไม่มีเหงือก ไม่มีต่อมเมือก (Zug, 1993)

สัตว์เลื้อยคลานมีการปฏิสนธิภายใน (internal fertilization) โดยตัวสเปิร์มจะถูกส่งเข้าไปในช่องโคลเอก้า (cloaca) ของตัวเมีย สำหรับตัว sphenodon ซึ่งเป็นสัตว์เลื้อยคลานที่มีอยู่ในนิวซีแลนด์และจัดว่าเป็นพวกที่พัฒนาน้อยกว่าสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มอื่น ๆ ในปัจจุบัน ยังไม่มีอวัยวะที่ทำหน้าที่ถ่ายสเปิร์มโดยเฉพาะ แต่พวกเต่า จระเข้ จะเริ่มพัฒนาอวัยวะถ่ายสเปิร์มขึ้นมาแต่ยังคงมี penis เพียง 1 อัน ส่วนพวกกิ้งก่าและงู มีอวัยวะถ่ายสเปิร์มซึ่งเรียก hemipenis จำนวน 1 คู่ hemipenis ของงูบางชนิดทั้งข้างซ้ายและข้างขวายังแยกเป็นอีกข้างละ 2 พู (lobes) ทำให้เป็น 4 อัน (Bellairs, 1970)

ผิวหนังของสัตว์เลื้อยคลานมีลักษณะแห้งและแข็ง มีเกล็ดที่เจริญมาจากส่วนของอิพิเดอร์มิส (epidermis) และมักพบว่าสัตว์เลื้อยคลานมีการลอกคราบเพื่อให้ผิวหนังเก่าหลุดออกและเกิดผิวหนังชุดใหม่เจริญขึ้นมาแทนที่ผิวหนังชุดเดิม ต่อมาผิวหนังของสัตว์เลื้อยคลานมีต่อมน้อย และประการสำคัญ คือ ผิวหนังของสัตว์เลื้อยคลานมีเมลานิน (melanin) ซึ่งทำให้สัตว์เลื้อยคลานสามารถเปลี่ยนสีลำตัวได้ (Bellairs, 1970)

สัตว์เลื้อยคลานสร้างไข่ที่มีเปลือกหุ้ม เพื่อทนทานต่อการสูญเสียน้ำออกจากไข่ และป้องกันไข่ไม่ให้แห้ง ในขณะที่เจริญเติบโตยังมีเยื่อหุ้มเอมบริโอเพิ่มขึ้นอีกด้วย ทำให้สัตว์เลื้อยคลานสามารถวางไข่บนบกในบริเวณที่แห้งแล้งหรือห่างไกลน้ำได้ และยังไม่ต้องพึ่งแหล่งน้ำในการเจริญของตัวอ่อนเหมือนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ภายในไข่ของสัตว์เลื้อยคลานยังมีช่องอากาศซึ่งมีออกซิเจนสำหรับเป็นแหล่งหายใจ ไข่ของสัตว์เลื้อยคลานนอกจากมีขนาดใหญ่แล้ว ยังมีส่วนที่ใช้เป็นอาหาร (yolk) ของเอมบริโอ (embryo) มากอีกด้วย ทำให้เอมบริโอที่เจริญในไข่

สามารถเจริญไปได้ไกลกว่าระยะตัวอ่อน (หรือระยะ gill cleft) เมื่อฟักออกเป็นตัว (Zug, 1993; Carr, 1963)

สัตว์เลื้อยคลานจัดอยู่ในไฟลัม Chordata ชั้น Reptilia (Zug, 1993) สำหรับในประเทศไทยพบแพร่กระจาย 3 อันดับ (Nabhitabhata, 1996) คือ

1. อันดับ Chelonia ได้แก่ เต่า ตะพาบ ซึ่งพบ 6 วงศ์ 22 สกุล และ 24 ชนิด
2. อันดับ Crocodylia ได้แก่ จระเข้ ซึ่งพบ 1 วงศ์ 2 สกุล และ 3 ชนิด
3. อันดับ Squamata ซึ่งยังแบ่งย่อยออกเป็น 2 อันดับย่อย (Suborder) คือ

3.1 อันดับย่อย Sauria (Lacertilia) ได้แก่ สัตว์เลื้อยคลานในกลุ่ม กิ้งก่า ซึ่งประกอบด้วย 9 วงศ์ 41 สกุล และ 113 ชนิด

3.2 อันดับย่อย Serpentes (Ophidia) ได้แก่ งู ซึ่งพบ 8 วงศ์ 70 สกุล และ 178 ชนิด

อุปกรณ์และวิธีการ

อุปกรณ์

1. แผนที่แสดงสภาพภูมิประเทศครอบคลุมพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา ขนาด
มาตราส่วน 1 : 50,000

2. เข็มทิศ

3. เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน

4. เทปวัดระยะขนาดความยาว 150 เซนติเมตร

5. เชือกไนลอนที่ทราบระยะขนาดความยาว 60 เมตร

6. ตาชั่ง

7. ถุงผ้าและถุงพลาสติก

8. เวอร์เนีย

9. กล้องสองตา (binocular)

10. กล้องถ่ายภาพพร้อมอุปกรณ์ถ่ายภาพ

11. ไฟฉายและถ่านไฟฉาย

12. เอ็นสำหรับตกปลา

13. ป้ายชนมปิง

14. ตาช่ายพลาสติกสีฟ้า

15. จอบและเสียม

16. เชือกฟาง

วิธีการ

การศึกษาความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว มีวิธีการดังต่อไปนี้

1. การศึกษาขั้นพื้นฐานและการติดต่อประสานงาน

1.1 ทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสภาพพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว จากการตรวจเอกสาร และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อการทำวิจัย การขออนุญาตเข้าทำวิจัยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

1.3 จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับทำการวิจัย

2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม

2.1 ทำการเลือกพื้นที่และวางแผนตัวอย่างในป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า เพื่อวางแผนขนาดความกว้าง 100 เมตร ความยาว 100 เมตร (เสรี, 2534; โกวิทย์และสันติ, 2540) จำนวน 4 แปลงต่อป่าแต่ละประเภท รวมทั้งสิ้น 12 แปลง (ภาพที่ 10 และ 11)

2.2 ทำการฝังป้ายเพื่อติดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานซึ่งดัดแปลงจาก Heyer และคณะ (1993) โดยใช้ป้ายขมบึงในการฝังที่ระดับผิวดิน จำนวนแปลงละ 4 ป้าย รวมทั้งสิ้น 48 ป้าย (ภาพที่ 10)

2.3 ทำการเก็บข้อมูลในแปลงตัวอย่างที่วางไว้ โดยการเดินสำรวจในเวลากลางวัน เริ่มจากเวลา 10:00 น. ถึง 12:00 น. และในเวลากลางคืน เริ่มจากเวลา 19:00 น. ถึง 21:00 น. ทำการนับจำนวนชนิดที่พบ จำนวนตัวที่พบ และทำการวัดขนาดต่าง ๆ ซึ่งน้ำหนัก รวมถึงการถ่ายภาพ การเก็บข้อมูลนี้จะทำการสำรวจทุก ๆ 2 เดือน โดยใช้ปริมาณน้ำฝนเป็นตัวชี้แบ่งช่วงระยะเวลาออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงที่มีปริมาณน้ำฝนมาก ซึ่งได้แก่ ฤดูฝน และช่วงที่มีปริมาณน้ำฝนน้อย ซึ่งได้แก่ ฤดูแล้งกับฤดูร้อน รวมเวลาการสำรวจ 6 ครั้ง ในระยะเวลา 12 เดือน

2.4 ทำการสำรวจชนิดและการกระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว โดยทำการสำรวจตามลำห้วยและตามพื้นที่ภูเขาทั่วพื้นที่

3. ทำการจำแนกชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานตามหลักของ Taylor (1962, 1963, 1965), Nutaphand (1979), Cox (1991), Cox และคณะ (1998),

บุญเยื่อนและวิโรจน์ (2525), ไพบูลย์และลาวัญย์ (2539) ตลอดจนเปรียบเทียบกับตัวอย่างจาก ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์ และ ภาควิชาสัตววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์

4. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ดังนี้

4.1 ความชุกชุม (abundance) เป็นการวิเคราะห์ถึงความมากน้อยของชนิดนก ตามวิธีการของ Pettingill (1950) แต่ประยุกต์มาใช้กับสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานโดยการคำนวณหาร้อยละความชุกชุมสามารถคำนวณได้จากสูตร

$$\text{ร้อยละความชุกชุม} = (\text{จำนวนครั้งที่พบเห็นสัตว์} / \text{จำนวนครั้งที่สำรวจ}) \times 100$$

เมื่อได้ร้อยละความชุกชุมแล้ว นำมาตัดสินระดับความมากน้อยของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานแต่ละชนิด โดยการแบ่งกลุ่มร้อยละความชุกชุมออกเป็นสามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย หมายถึง สัตว์ที่มีค่าร้อยละความชุกชุม 16.67 ถึง 33.33 หรือสำรวจพบสัตว์กลุ่มนั้นจำนวน 1 ถึง 2 ครั้ง จากการสำรวจทั้งหมด 6 ครั้ง

กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมปานกลาง หมายถึง สัตว์ที่มีค่าร้อยละความชุกชุม 50 ถึง 66.67 หรือสำรวจพบสัตว์กลุ่มนั้นจำนวน 3 ถึง 4 ครั้ง จากการสำรวจทั้งหมด 6 ครั้ง

กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมมาก หมายถึง สัตว์ที่มีค่าร้อยละความชุกชุม 83.33 ถึง 100 หรือ สำรวจพบสัตว์กลุ่มนั้นจำนวน 5 ถึง 6 ครั้ง จากการสำรวจทั้งหมด 6 ครั้ง

4.2 ความถี่ (frequency) โดยประเมินเป็นร้อยละความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานทุกชนิดที่สำรวจพบในแปลงตัวอย่าง โดยนับจำนวนแปลงที่สัตว์ชนิดนั้นปรากฏ แล้วหารด้วยจำนวนแปลงที่ทำการสำรวจและคูณด้วยร้อย ดังสูตร

$$\text{ร้อยละความถี่} = (\text{จำนวนแปลงสำรวจที่พบ} / \text{จำนวนแปลงสำรวจทั้งหมด}) \times 100$$

เมื่อคำนวณค่าร้อยละความถี่แล้ว นำค่าร้อยละความถี่มาแบ่งกลุ่มตามค่าร้อยละความถี่ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม เช่นเดียวกับการแบ่งกลุ่มค่าร้อยละความชุกชุม ดังนี้

กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย หมายถึง สัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ 8.33 ถึง 33.33 หรือสำรวจพบสัตว์ชนิดนั้นในแปลงสำรวจจำนวน 1 ถึง 4 แปลง จากแปลงสำรวจทั้งหมด 12 แปลง

กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ปานกลาง หมายถึง สัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ 41.67 ถึง 66.67 หรือสำรวจพบสัตว์ชนิดนั้นในแปลงสำรวจจำนวน 5 ถึง 8 แปลง จากแปลงสำรวจทั้งหมด 12 แปลง

กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่มาก หมายถึง สัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ 75.00 ถึง 100 หรือสำรวจพบสัตว์ชนิดนั้นในแปลงสำรวจจำนวน 9 ถึง 12 แปลง จากแปลงสำรวจทั้งหมด 12 แปลง

4.3 ความคล้ายคลึงกันของสัตว์ (similarity) เป็นสมการที่ใช้วัดความเหมือนกันของสัตว์ที่ปรากฏในสังคม โดยอาศัยข้อมูลของการปรากฏและไม่ปรากฏของสัตว์สะท้อนน้ำสะท้อนบกและสัตว์เลื้อยคลานซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$\text{ความคล้ายคลึงกัน (IS)} = [2W/(A+B)] \times 100$$

เมื่อ IS คือ ความคล้ายคลึงกันของสัตว์ในแต่ละแปลง

A คือ จำนวนชนิดสัตว์ที่พบในแปลง A

B คือ จำนวนชนิดสัตว์ที่พบในแปลง B

W คือ จำนวนชนิดสัตว์ที่พบในแปลง A และ B

ในทำนองเดียวกันจากค่าดัชนีความคล้ายคลึง (IS) สามารถนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความแตกต่าง หรือ ID ได้จากสมการ

$$\text{ค่าดัชนีความแตกต่าง (ID)} = 100 - \text{IS}$$

4.4 ค่าดัชนีความมากมาย (richness indices) ค่าดัชนีความมากมายขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนชนิดพันธุ์ทั้งหมดที่พบในสังคมกับจำนวนทั้งหมดในแต่ละชนิดพันธุ์ที่ได้จากการสำรวจ โดยใช้สมการของ Margalef index หรือ R1 ซึ่งได้เสนอสูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าดัชนีความมากมายคือ (Margalef, 1958, อ้างตาม Reynolds และ Ludwig, 1988)

$$R_1 = \frac{(S - 1)}{\ln(N)}$$

เมื่อ R1 คือ ค่าดัชนีความมากมายของ Margalef index

S คือ จำนวนชนิดทั้งหมดในสังคม

n คือ จำนวนตัวในแต่ละชนิด

4.5 คำนวณค่าดัชนีความหลากหลาย (diversity indices) ซึ่งเป็นสมการสำหรับวัดความหลากหลาย ซึ่งนักนิเวศวิทยาได้รวมค่าดัชนีความมากมาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอให้อยู่ในรูปของค่าเพียงค่าเดียว ซึ่งเรียกว่า ดัชนีความหลากหลาย (diversity indices) เพื่อเปรียบเทียบค่าความหลากหลายทางในแต่ละแปลง โดยใช้สูตรของ Shannon-Wiener index (Pielou, 1975) ซึ่งคำนวณได้จากสมการ

$$H' = - \sum_{i=1}^s (p_i \ln p_i)$$

เมื่อ H' คือ ค่าดัชนีความหลากหลายของ Shannon-Weiner index

s คือ จำนวนชนิดในสังคม

p_i คือ สัดส่วนของชนิด i ในสังคม หรือ $p_i = n_i/N$, $n_i = 1, 2, 3, \dots, s$

4.6 ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ (evenness indices) ค่าดัชนีความสม่ำเสมอจะบอกถึงการกระจายของชนิดพันธุ์ในสังคมซึ่งหากสังคมใดมีชนิดพันธุ์ในสังคมกระจายสม่ำเสมอหรือมีจำนวนในแต่ละชนิดพันธุ์ใกล้เคียงกันจะมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอสูง และจะมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอลดลงเมื่อความสัมพันธ์ของการกระจายของแต่ละชนิดพันธุ์ในสังคมแตกต่างกันไป (Reynolds และ Ludwig, 1988) การคำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอจะสามารถคำนวณได้หลายวิธี แต่ในการศึกษาครั้งนี้เลือกใช้วิธีการคำนวณของ Buzas และ Gibson (Krebs, 1989) ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$E_2 = \frac{e^{H'}}{S}$$

เมื่อ E_2 คือ ค่าดัชนีความสม่ำเสมอของ Buzas และ Gibson

e คือ 2.71828

H' คือ ค่าดัชนีความหลากหลายของ Shannon-Weiner index

S คือ จำนวนชนิดพันธุ์ทั้งหมดในสังคม

4.7 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อย

คลาน กับปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (correlation analysis) ซึ่ง หมายถึง การศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว ว่ามีความสัมพันธ์กันขนาดไหน โดยการวัดเป็นตัวเลข และขนาดของความสัมพันธ์บอกด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) หรือ r ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นตัวบอกขนาดความสัมพันธ์ว่ามากหรือน้อย ส่วนเครื่องหมายบอก ทิศทางของความสัมพันธ์ (อภิญา, 2541) ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสูตร

$$r = \frac{\sum (X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})}{\sqrt{\sum (X_i - \bar{X})^2 \sum (Y_i - \bar{Y})^2}}$$

โดยคุณสมบัติของ r คือ

1. r มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง 1
2. ตัวเลขของ r บอกระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรและเครื่องหมายของ r

บอกทิศทางความสัมพันธ์ โดย

- r มีค่ามาก (ใกล้ $1, -1$) แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันมาก
- r มีค่าน้อย (ใกล้ 0) แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย
- r มีค่าเป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
- r มีค่าเป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

สถานที่และระยะเวลาทำการวิจัย

สถานที่ทำการวิจัย

ทำการศึกษาความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว (ภาพที่ 1 และ 2) ดังมีรายละเอียดพื้นที่ทำการศึกษาดังนี้ (สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า, ม.ป.ป.)

ที่ตั้งและอาณาเขต

อุทยานแห่งชาติปางสีดา ครอบคลุมพื้นที่ 3 อำเภอ ในจังหวัดปราจีนบุรี คือ อำเภอสระแก้ว อำเภовัฒนานคร อำเภอนาดี ซึ่งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 องศา 55 ลิปดาเหนือ กับ เส้นรุ้งที่ 14 องศา 00 ลิปดาเหนือ และอยู่ระหว่างเส้นแวงที่ 101 องศา 55 ลิปดาตะวันออก กับเส้นแวงที่ 102 องศา 25 ลิปดาตะวันออก ครอบคลุมพื้นที่ 844 ตารางกิโลเมตร หรือ 527,500 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ทั้งหมดและทิศตะวันออกบางส่วน มีแนวป่าต่อเนื่องกับพื้นที่ป่าในอุทยานแห่งชาติทับลาน

ทิศตะวันออก จรดเขาพรานนุช เขาทะลาย เขาวง ในอำเภовัฒนานคร

ทิศใต้ จรดบ้านคลองผักขม บ้านคลองน้ำเขียว ในอำเภอสระแก้ว บ้านคลองทราย และบ้านท่ากระบากในอำเภовัฒนานคร

ทิศตะวันตก มีแนวเขตบางส่วนติดต่อกับอุทยานแห่งชาติทับลาน อ่างเก็บน้ำและอำเภอสระแก้วและอำเภอกบินทร์บุรี

ลักษณะภูมิประเทศ

อุทยานแห่งชาติปางสีดามีสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชันสลับซับซ้อน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 844 ตารางกิโลเมตร หรือ 527,500 ไร่

ลักษณะทางธรณี

ลักษณะทางธรณีในเขตอุทยานแห่งชาติปางสีดา ประกอบด้วยชุดหินโคราช (Korat Group) ได้แก่

1. ตะกอนพักรุ่นน้ำและเศษหินเชิงเขา เศษหิน ก้อนหินมนใหญ่ กรวด ทราย ทรายแป้ง และทรายลาดเชิงเขา บางแห่งเป็นศิลาแลง และดินแล้งบ้าง

2. หน่วยหินพระวิหาร (Phravihan Formation) หินทรายชั้นหนา และมักมีรอยชั้นขวางกับเป็นเนื้อทราย เนื้อควอร์ต และหินควอร์ตบ้าง สีขาว สีน้ำตาลและน้ำตาลปนเหลือง เม็ดขนาดปานกลาง ประสานตัวดี มีชั้นเฉียงระดับรอยร้าวคลื่น และมีชั้นกรวดบนสลับล่างบ้าง บางส่วนเป็นหินทรายแป้งสีม่วงแดง และน้ำตาลอมแดง

3. หน่วยหินภูกระดึง (Phukradung Formation) หินทรายแป้งสีน้ำตาลอมแดง สีแดงอมม่วง มักมีหินปูน และแร่ไมกาปน มีหินทรายอมเขียวถึงสีน้ำตาลอมเหลืองบ้างบางส่วน และมีหินกรวดปน

ดิน

จากการรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาลักษณะของดินของพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา ปรากฏว่า สามารถแบ่งลักษณะดินได้ดังนี้

1. ดินชุดเรณู (Renu Series: Pm) จัดอยู่ใน Great soil group Hydromorphic Gray Podzolic Soils เกิดจากตะกอนลำน้ำเก่าพัดพามาทับถมบนส่วนต่ำของลานตะพักลำน้ำ พบในลักษณะพื้นที่เกือบราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดมี slop 1-4 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินลึก ระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ปริมาณแร่ธาตุอาหารตามธรรมชาติปานกลาง การใช้ประโยชน์ปลูกข้าวไร่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นส่วนใหญ่

2. ดินชุดวาริน (Warin Series: Wn) เป็นดินลึก การระบายน้ำดี พบบนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด ความลาดชัน 2-6 เปอร์เซ็นต์ มีความเป็นกรดจัดถึงปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ เนื้อดินเหนียว

3. ชุดดินลาดหญ้า/ชุดดินท่ายาง (Lat Ya/ Tha Yang association: Ly/Ty)

3.1 ชุดดินลาดหญ้า เป็นดินลึกปานกลาง ระบายน้ำดี พบบนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา ความลาดชัน 4-20 เปอร์เซ็นต์ เกิดจากวัตถุตกค้าง และหินดาดเชิงเขา มีหินดินดาน และหินฟิรไลต์แทรกอยู่ ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ปริมาณอินทรีย์วัตถุปานกลาง ไม่เหมาะในการปลูกพืชเศรษฐกิจใด ๆ เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับดินมีก้อนกรวดและหินปะปนมาก ความลาดชันมาก ดินถูกกัดกร่อนง่าย ควรรักษาให้คงสภาพเป็นป่าธรรมชาติและแหล่งต้นน้ำ

3.2 ชุดดินท่ายาง เป็นดินตื้นกว่าดินชุดลาดหญ้า มีชั้นก้อนกรวดก้อนหินอยู่ในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ปริมาณอินทรีย์วัตถุปานกลาง การใช้ประโยชน์แต่ข้อจำกัดของดินเช่นเดียวกับดินชุดลาดหญ้า

4. ดินชุดโคราช/ดินชุดสติก (Korat/ Satuk association: Kt/Sak)

4.1 ชุดดินโคราช เป็นดินลึก การระบายน้ำค่อนข้างดี พบบนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด ความลาดชัน 2-6 เปอร์เซ็นต์ ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ การใช้ประโยชน์ในการปลูกพืชไร่ มีความเหมาะสมปานกลาง เนื่องจากเนื้อดินหยาบจึงอุ้มน้ำไม่ดี

4.2 ชุดดินสติก เป็นดินลึก การระบายน้ำดี พบบนสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงเป็นลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย ความลาดชัน 4-8 เปอร์เซ็นต์ ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีความเหมาะสมปานกลางในการปลูกพืชไร่แต่มีข้อจำกัดที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน เนื้อดินหยาบ และสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ดินจึงถูกกัดกร่อนได้ง่าย

5. ชุดดินน้ำพอง ความลาดชัน 2-8 เปอร์เซ็นต์ เป็นดินลึกมากกว่า 150 ซม. การระบายน้ำดี ปริมาณอินทรีย์วัตถุ 0.5 เปอร์เซ็นต์

ภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศจากการรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพภูมิอากาศของพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดาพบว่า

1. อุณหภูมิ จากข้อมูลอุณหภูมิของสถานีตรวจวัดอากาศ จังหวัดปราจีนบุรี ที่รวบรวมได้พบว่า อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือนที่สถานีตรวจวัดอากาศ จังหวัดปราจีนบุรี มีค่าเฉลี่ยตลอดปีเท่ากับ 28.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายเดือนเท่ากับ 36 องศาเซลเซียส จะปรากฏในราวเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 19.7 องศาเซลเซียส ในเดือนมกราคม ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

2. ความชื้นสัมพัทธ์ ข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์จากสถานีตรวจวัดอากาศจังหวัดปราจีนบุรีมีค่าเฉลี่ยตลอดปีเท่ากับ 72 เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 94 เปอร์เซ็นต์ ในช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน และมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 40 เปอร์เซ็นต์ ในเดือนมกราคม ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

3. ลม ข้อมูลกระแสลมจากสถานีตรวจวัดอากาศจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนมีนาคม ลมประจำถิ่นส่วนใหญ่จะมีทิศทางลมมาจากทางด้านทิศตะวันออกในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม ลมประจำถิ่นจะมาจากทางด้านทิศใต้ และในช่วง

เดือนมิถุนายนจนถึงเดือนกันยายน ลมประจำถิ่นจะมาจากทิศตะวันตก ส่วนอีกสามเดือนที่เหลือจะมีทิศทางมาจากทางด้านทิศตะวันออก ส่วนความเร็วลมเฉลี่ย และความเร็วสูงสุดที่เคยเกิดขึ้นได้แสดงไว้ในตารางที่ 1

สังคมพืชคลุมดิน

1. ป่าประเภทที่ผลัดใบ จะผลัดใบในฤดูแล้ง และเริ่มผลิใบใหม่ในฤดูฝน

1.1 ป่าเบญจพรรณ (mixed deciduous forest) ไม้ชั้นบนมีต้นไม้ผลัดใบหลาย ๆ ชนิด ปะปนกัน เช่น มะค่าโมง (*Azelia xylocarpa* Craib) ประดู่ป่า (*Pterocarpus macrocarpus* Kurz) ตะแบกใหญ่ (*Lagerstroemia calyculata* Kurz) ปออีเก้ง (*Pterocymbium javanicum* R. Br.) ช่อ (*Gmelina arborea* Roxb.) กว้าว (*Adina cordifolia* Hook. f.) ตีนนก (*Vitex pinnata* Linn.) แดง (*Xylia kerrii* Craib & Hutch.) สมอพิเภก (*Terminalia bellerica* Roxb.) ตะคร้ำ (*Garuga pinnata* Roxb.) และตะเคียนหนู (*Anogeissus acuminata* Wall. var. *lanceolata* Clarke) พืชชั้นล่างได้แก่ ไม้ป่า (*Bambusa arundinacea* Willd.) และหญ้าชนิดต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่

1.2 ป่าเต็งรัง (dry dipterocarp forest) สภาพทั่วไปเป็นป่าโปร่ง มีต้นไม้ชั้นกระจัดกระจายทั่วพื้นที่ และมักจะมีลำต้นเล็กและเตี้ย ไม้พื้นล่างเป็นพวกหญ้าเพ็ก และหญ้านาค สภาพดินเป็นดินแดง ซึ่งมีสีแดงหรือดินปนทรายที่มีสีแดงหรือสีขาว มักขาดธาตุอาหารหลายอย่าง และสภาพป่ามักจะถูกไฟไหม้ ป่าชนิดนี้มีไม้เต็ง (*Shorea obtusa* Wall.) รัง (*Shorea siamensis* Miq.) เทียง (*Dipterocarpus obtusifolius* Teijsm. ex Miq.) พลง (*D. tuberculatus* Roxb.) มะขามป้อม รกฟ้า (*Terminalia alata* Heyne ex Roth)

2. ป่าประเภทไม่ผลัดใบ ลักษณะป่าประเภทนี้มักไม่ผลัดใบและมีใบสีเขียวตลอดทั้งปี ไม่มีระยะเวลาสำหรับผลัดใบที่แน่นอน

2.1 ป่าดงดิบชื้น (moist evergreen forest) ป่าชนิดนี้พบขึ้นทั่ว ๆ ไปในเขตอุทยานฯ บนพื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล 400-1,000 เมตร ป่าดงดิบชื้นบนพื้นที่ระดับต่ำ ๆ จะมีชนิดไม้คล้ายคลึงกับพันธุ์ไม้ในป่าดิบแล้ง เพียงแต่จะมีพันธุ์ไม้วงศ์ยาง (*Dipterocarpaceae*) ขึ้นอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก เช่น ยางกล่อง (*Dipterocarpus dyeri* Pierre) ยางขน (*D. baudii* Korth.) ยางเสี้ยน (*D. gracilis* Bl.) และกระบาก (*Anisoptera costata* Korth.) ในบริเวณหุบเขา โดยเฉพาะพื้นที่ที่ถูกรบกวนจะพบลำพูป่า (*Duabanga grandiflora* Walp.) และกระทุ่ม (*Anthocephalus chinensis* Rich. ex Walp.) ขึ้นอยู่ทั่วไป พันธุ์ไม้ผลัดใบ เช่น ปออีเก้ง (*Pterocymbium javanicum* R. Br.) สมพง (*Tetrameles nudiflora* R.Br.) และกว้าว (*Adina cordifolia* Hook. f.) แทบจะไม่พบเลย ส่วนพืชชั้นล่างแน่นทึบกว่าป่าดิบแล้ง แต่ชนิดพันธุ์ไม้ส่วนใหญ่

ใหญ่คล้ายคลึงกัน บริเวณลำธารมักจะมีไผ่ลำใหญ่ ๆ คือ ไผ่ลำมะลอก (*Dendrocalamus longispathus* Kurz) ขึ้นอยู่เป็นกลุ่ม ๆ

ป่าดิบชื้นบนพื้นที่ระดับสูง ๆ ขึ้นไป จะมี ยางปาย (*Dipterocarpus costatus* Korth.) และยางควน (*D. macrocarpus* Vasque) ขึ้นแทนที่ ยางขน (*D. baudii* Korth.) ยางกล่อง (*D. dyeri* Pierre) และกระบาก (*Anisoptera costata* Korth.) นอกจากไม้ยางแล้ว ไม้ชั้นบนชนิดอื่น ๆ ยังมีเคี่ยมคะนอง (*Shorea henryana* Pierre) ปรง (*Altingia siamensis* Craib) มะมือ (*Choerospondias axillaris* Burt & Hill) จำปีป่า (*Paramichelia floribunda* Finet & Gagnep.) พะยอม (*Calophyllum polyanthum* Wall.) และทะเล้ง (*Schima wallichii* Korth.) ไม้ชั้นรองลงมาเป็นพวกไม้ก่อกวนต่าง ๆ เช่น ก่อ่น้ำ (*Lithocarpus annamensis* A. Camus) ก่อรัก (*Quercus semiserrata* Roxb.) ก่อต่าง (*Q. myrsinifolia* Bl.) และก่อดือ (*Castanopsis acuminatissima* Rehd.) ขึ้นปะปนกับ *Linostoma thorelii* Lec. และซี่ม (*Ligustrum confusum* Decne) ไม้พุ่มมีหลายชนิดได้แก่ ส้มกุ้ง (*Embelia ribes* Burm. f.) ข้าวสารหลวง (*Maesara mentacea* A. DC.) สะโอน (*Viburnum punctuatum* Ham. & Don) สะพ้านกัน (*Sambucus javanica* Reinw.) เขาคายไม่ว้อง (*Uncaria homomalla* Miq.) กะเบือขาว (*Mussaenda sanderiana* Roxb.) ตาถีบขึ้นก (*Canthium brunnesens* Craib) ตะไหล (*Prismatomeris tetrandra* Schum.) จันทร์คันทนา (*Psychotria adenophylla* Wall.) สะบ้า (*Entada phaseoloides* Merr.) หนามไขปู (*Rubus rugosus* J. E. Smith) ไคร้งอย (*Itea riparia* Coll. & Hemsl.) คานหามเสือ (*Aralia armata* Seem.)

ไม้ไผ่ลำเล็กเรียวขึ้นเป็นกอแน่นชนิดหนึ่งของสกุล *Teinostachyum* พบขึ้นกระจัดกระจายทั่วไปในบริเวณหุบเขา ส่วนบริเวณฝั่งลำธารจะมีพวกกูดตัน เช่น กูดตัน (*Cyathea borneensis* Copel.) มหาสดำ (*C. podophylla* Copel.) และกูดพรวัว (*C. latebrosa* Copel.) ขึ้นปะปนกับละอองไฟฟ้า (*Cibotium barometz* J. Smith) พืชอาศัยจำพวกเฟิร์นที่พบบ่อย ๆ ได้แก่ กระปรอกเล็ก (*Drynaria rigidula* Bedd.) และชายผ้าสีดา (*Platyserium holttumii* Jonch. et Hennipm.) ส่วนกล้วยไม้ที่พบขึ้นทั่วไป เช่น เอื้องกุหลาบพวง (*Aerides falcata* Lindl.) สิงโตกรอกตา (*Bulbophyllum blepharistes* Reichb. F.) เอื้องปากเป็ด และ (*Cymbidium simulans* Rolfe)

2.2 ป่าดิบแล้ง ป่าชนิดนี้พบขึ้นพบพื้นที่ค่อนข้างราบสูงจากระดับน้ำทะเล 100-400 เมตร ไม้ชั้นบนที่พบทั่ว ๆ ไปได้แก่ ยางนา (*Dipterocarpus alatus* Roxb.) ยางแดง (*D. turbinatus* Gaertn. f.) สะเดาปึก (*Vatica cinerea* King) เคี่ยมคะนอง (*Shorea henryana* Pierre) พะยอม (*S. roxburghii* G. Don) ตะเคียนทอง (*Hopea odorata* Roxb.) ตะเคียนหิน (*H. ferrea* Pierre) ตะแบกใหญ่ (*Lagerstroemia calyculata* Kurz) สมพง (*Tetrameles*

nudiflora R. Br.) สองสลิ้ง (*Lophopetalum wallichii* Kurz) มะคำโมง (*Afzelia xylocarpa* Craib) ปออีเก้ง (*Pterocymbium javanicum* R. Br.) ชาก (*Erythrophleum succirubrum* Gagnep.) และเงียงพ้านางแอ (*Carallia brachiata* Merr.) พันธุ์ไม้ชั้นรองลงมาได้แก่ กระเบา กลัก (*Hydnocarpus ilicifolius* King) ตาเสือ (*Aglaia* sp.) กระโดนแดง (*Linociera microstigma* Gagnep.) พลองขึ้นก (*Memecylon floribundum* Bl.) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมี ปาล์มต้นสูง 2 ชนิด ขึ้นกระจัดกระจายทั่วไป คือ หมากนางลิง (*Areca triandra* Roxb.) และลาน (*Corypha lecomtei* Becc.) พืชชั้นล่างส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้วงศ์ Marantaceae สกุล *Phrynium* และ *Cucurigo* วงศ์กระเจียว (*Zingiberaceae*) สกุล *Aschasma* *Curcuma* *Amomum* *Catimbium* และ *Ctenolophon* ซึ่งขึ้นปะปนกับกล้วยป่า (*Musa acuminata* Colla) และเตย (*Pandanus* sp.)

2.3 ป่าดิบเขา ป่าชนิดนี้เกิดอยู่ในที่ ๆ มีอากาศหนาวเย็นบนภูเขา ที่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,000 เมตร ขึ้นไป สภาพป่าแตกต่างไปจากป่าดิบชื้นอย่างเห็นได้ชัด ไม่มีพันธุ์ไม้วงศ์ยางขึ้นอยู่เลย พันธุ์ไม้ที่พบขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก ได้แก่ พันธุ์ไม้จำพวกไม้เนื้ออ่อน เช่น พญาไม้ (*Podocarpus neriifolius* D. Don) มะขามป้อมดง (*P. imbricatus* Bl.) ขนุนไม้ (*P. wallichianus* Presl) และสนสามพันปี (*Dacrydium elatum* Wall.) และไม้ก่อกวนิตต่าง ๆ ที่พบอยู่ในป่าดิบชื้นนอกจากก่อกวน (*Lithocarpus annamensis* A. Camus) และก่อกวน (*Quercus myrsinifolius* Bl.) ซึ่งชอบขึ้นในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล 600-900 เมตรเท่านั้น ตามสันเขาสูงจะพบก่าลังเลื่อโคร่ง (*Betula alnoides* Buch.-Ham.) ขึ้นกระจัดกระจายไม้ชั้นรองในป่าดิบเขา ได้แก่ เกิดสำน (*Olea maritima* Wall.) ส้มแปะ (*Vaccinium sprengelii* Sleumer) แกนหมอ (*Toxicodendron succedanea* Mold.) เพลาจันทน์ (*Adina polycephala* Benth. var. *noei* Craib) และหว้า (*Eugenia* sp.) พืชชั้นล่างเป็นพวกไม้พุ่มชนิดต่าง ๆ เช่น จุกนารี (*Melastoma normale* D. Don) เพี้ยกระทิง (*Euodia gracilis* Kurz) สะแกนา (*Combretum quadrangulare* Kurz) ต้างผา (*Brassaiopsis speciosa* Decne. & Planch.) เพี้ยฟาน (*Macropanax oreophilus* Miq.) ตดหมา (*Saprosma latifolium* Craib) และก่าลังกาสาตัวผู้ (*Ardisia eglandulosa* Fletch) นอกจากนี้ยังมีกุศ และกล้วยไม้ดินอีกหลายชนิด

พื้นที่ราบบนสันเขาที่เป็นดินทราย มักจะมีแอ่งน้ำปกคลุมด้วย ข้าวดอกฤาษี (*Sphagnum* spp.) ตะไคร้น้ำ (mosses) ชนิดอื่น ๆ และพืชล้มลุกหลายชนิด เช่น หญ้าข้าวก่ำ (*Burmattia disticha* Linn.) อ้าน้อย (*Osbeckia chinensis* Linn.) กุญ (*Xyris pauciflora* Willd.) *Hedyotis* sp. *Murdannia* spp. และสามร้อยยอด (*Lycopodium cernuum* Linn.) เป็นต้น

ตามลำต้นและกิ่งก้านของต้นไม้ในป่าดิบเขา ส่วนใหญ่จะปกคลุมด้วยพืชอาศัยนานาชนิด เช่น กล้วยไม้สกุล *Ione* *Bulbophyllum* *Thelasis* *Eria* *Dendrobium* *Porpax*

Otochilus Oberonia และ *Pholidota* กูดสกุล *Hymenophyllum Trichomanes Davallia Polypodium Vittaria* และ *Pyrrosia* และตะไคร้ (mosses และ hepatics)

สัตว์ป่า

จากการสำรวจชนิดพันธุ์สัตว์ป่าเพื่อจัดทำแผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว สำรวจพบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก สัตว์เลื้อยคลาน และปลาน้ำจืด รวมทั้งสิ้น 278 ชนิด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สำรวจพบทั้งสิ้น 81 ชนิด จาก 58 สกุล ใน 20 วงศ์ สัตว์ขนาดใหญ่ที่สำคัญได้แก่ ช้าง (*Elephas maximus*) กระต๊อง (*Bos gaurus*) วัวแดง (*B. javanicus*) เสือโคร่ง (*Panthera tigris*) สัตว์ขนาดกลางและขนาดเล็กที่พบได้แก่ เก้ง (*Muntiacus muntjak*) ชะนีมงกุฏ (*Hylobates pileatus*) ชะนีมือขาว (*H. lar*) กวางป่า (*Cervus unicolor*) กระเจิง (*Tragulus javanicus*) นากเล็กเล็บสั้น (*Aonyx ceinerea*) เม่นใหญ่ (*Hystrix hodgsoni*) ลิงแสม (*Macaca nemestrina*) และค้างคาว 20 ชนิด ในจำนวนนี้มีค้างคาวกินแมลงชนิดหนึ่ง คือ ค้างคาวปีกขน (*Harpiocephalus harpia*) เป็นค้างคาวที่หายากและพบเป็นครั้งที่สอง หลังจากพบครั้งแรกในบริเวณป่าเขาสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

นก สำรวจพบทั้งสิ้นจำนวน 143 ชนิด จาก 107 สกุล ใน 38 วงศ์ จัดเป็นนกประจำถิ่น (resident birds) จำนวน 131 ชนิด ได้แก่ ไก่ฟ้าพญาลอ (*Lophura diard*) นกยางเขียว (*Butorides striatus*) นกพญาไฟใหญ่ (*Pericrocotus flameus*) นกพญาปากกว้างอกสีเงิน (*Serillophus lunatus*) นกแต้วแล้วธรรมดา (*Pitta molucensis*) นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง (*Dinopium javanense*) นกหัวขวานเคราะจุดรูปหัวใจ (*Hemicircus canente*) นกกระรางหัวหงอก (*Garrulax leucolophus*) เป็นต้น นกอพยพย้ายถิ่น (winter visiter) จำนวน 12 ชนิด ได้แก่ เหยี่ยวออสเปร (*Pandion haliaetus*) นกเด้าดิน (*Actitis hypoleucos*) นกนางแอ่นบ้าน (*Hirundo rustica*) นกเด้าลมเหลือง (*Motacilla caspica*) นกอุ้มบาตร (*M. alba*) นกอีเสือสีน้ำตาล (*Lanius criatatus*)

สัตว์เลื้อยคลาน สำรวจพบทั้งสิ้นจำนวน 19 ชนิด จาก 17 สกุล ใน 5 วงศ์ ชนิดที่สำคัญได้แก่ ตะกวด (*Physignathus cocincinus*) กิ้งก่าบิน (*Draco maculatus*) ตะกวด (*Varanus bengalensis*)

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก สำรวจพบทั้งสิ้นจำนวน 16 ชนิด จาก 7 สกุล ใน 3 วงศ์ ได้แก่ เขียดตะปาด (*Rhacophorus leucomystax*) เขียดทราย (*Phrynoglossus martensi*) อึ่งแม้นาว (*Microhyla berdmorei*)

ปลาน้ำจืด แหล่งน้ำที่สำคัญในอุทยานแห่งชาติปางสีดา ประกอบด้วยลำห้วยแยกสาขาต่าง ๆ ของลำน้ำที่สำคัญ 3 สาย คือ ห้วยชมพู ห้วยสวนน้ำหอม ห้วยสาริกา ห้วยวังมืด ชนิดปลาที่สำรวจพบทั้งสิ้น 19 ชนิด จาก 17 สกุล ใน 10 วงศ์ ได้แก่ ปลาสร้อยนกเขา (*Osteocheilus haselti*) ปลาค้อ (*Noemacheilus kohchangensis*) ปลาชะโอน (*Silurus cochinchinensis*) ปลากดเหลือง (*Mystus numerus*) ปลาดุก (*Amblyeops mangois*) ปลาแค้ขี้หมู (*Glyptothurax* sp.) ปลาดุกเนื้อเลน (*Clarias meladerma*) ปลาก้าง (*Channa orientalis*) ปลากระทิงดำ (*Mastacembelus armatus*) เป็นต้น

ประวัติความเป็นมาของพื้นที่

บริเวณน้ำตกปางสีดา เป็นหน่วยงานหนึ่งในโครงการพัฒนาที่ราบเชิงเขา จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นโครงการตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการที่จะจัดป่าบริเวณนี้ให้เป็นสถานที่สำหรับพักผ่อนของประชาชนในท้องถิ่น และนักทัศนาจร อีกทั้งเพื่อเป็นการรักษาต้นน้ำลำธาร และสภาพป่าธรรมชาติ ดังนั้น กรมป่าไม้จึงได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปดำเนินการสำรวจและจัดตั้งให้เป็นวนอุทยาน ชื่อว่า “วนอุทยานปางสีดา” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เป็นการดำเนินการเพื่อสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยให้อยู่ในความควบคุมดูแลของป่าไม้เขตปราจีนบุรี มีนายเดชา พงษ์พานิช นักวิชาการป่าไม้ 3 ทำหน้าที่หัวหน้า ซึ่งต่อมาได้ทำการสำรวจพื้นที่ใกล้เคียงโดยรอบที่มีแนวเขตติดต่อกัน ปรากฏว่าบริเวณดังกล่าว มีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ ประกอบด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ และมีค่า เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า และพืชพรรณที่สวยงาม สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชันสลับซับซ้อน มีน้ำตกหลายแห่ง เช่น น้ำตกปางสีดา น้ำตกนาโดน น้ำตกผาน้อย และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของแม่น้ำบางปะกง ซึ่งเป็นเสมือนเส้นเลือดใหญ่ที่หล่อเลี้ยงเกษตรกรรมในภาคตะวันออก สมควรดำเนินการจัดตั้งให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ตามหนังสือวนอุทยานน้ำตกปางสีดา ที่ กส 07008(ปด)/22 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2523 เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติดั้งเดิมไว้ เพื่อประโยชน์ในการท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อการศึกษาค้นคว้าของประชาชนส่วนรวม ทั้งเป็นการสนองมติดคณะรัฐมนตรี เมื่อ 9 มกราคม พ.ศ. 2522 ที่ให้พิจารณาจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต่อมาจึงได้โอนความรับผิดชอบมาให้กองอุทยานแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งให้เป็นอุทยานแห่งชาติ

กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ ได้นำรายงานการสำรวจเบื้องต้น และข้อคิดเห็นเสนอต่อคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ซึ่งมีมติในการประชุมครั้งที่ 2/2523 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2523 เห็นควรให้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ป่าน้ำตกปางสีดาเป็นอุทยานแห่งชาติ โดยได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดิน ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ ป่าเขาสะโดน และป่าท่ากระบากในท้องที่ตำบลแก่งดินสอ อำเภอนาดี ตำบลบ้านแก่ง ตำบลท่าแยก ตำบลโคกปี

ห้อง อำเภอสระแก้ว และตำบลหนองน้ำใส ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2525 ซึ่งประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 99 ตอนที่ 24 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2525 นับเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งที่ 41 ของประเทศไทย

ระยะเวลาทำการวิจัย

เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2541 สิ้นสุดเดือนธันวาคม พ.ศ. 2542

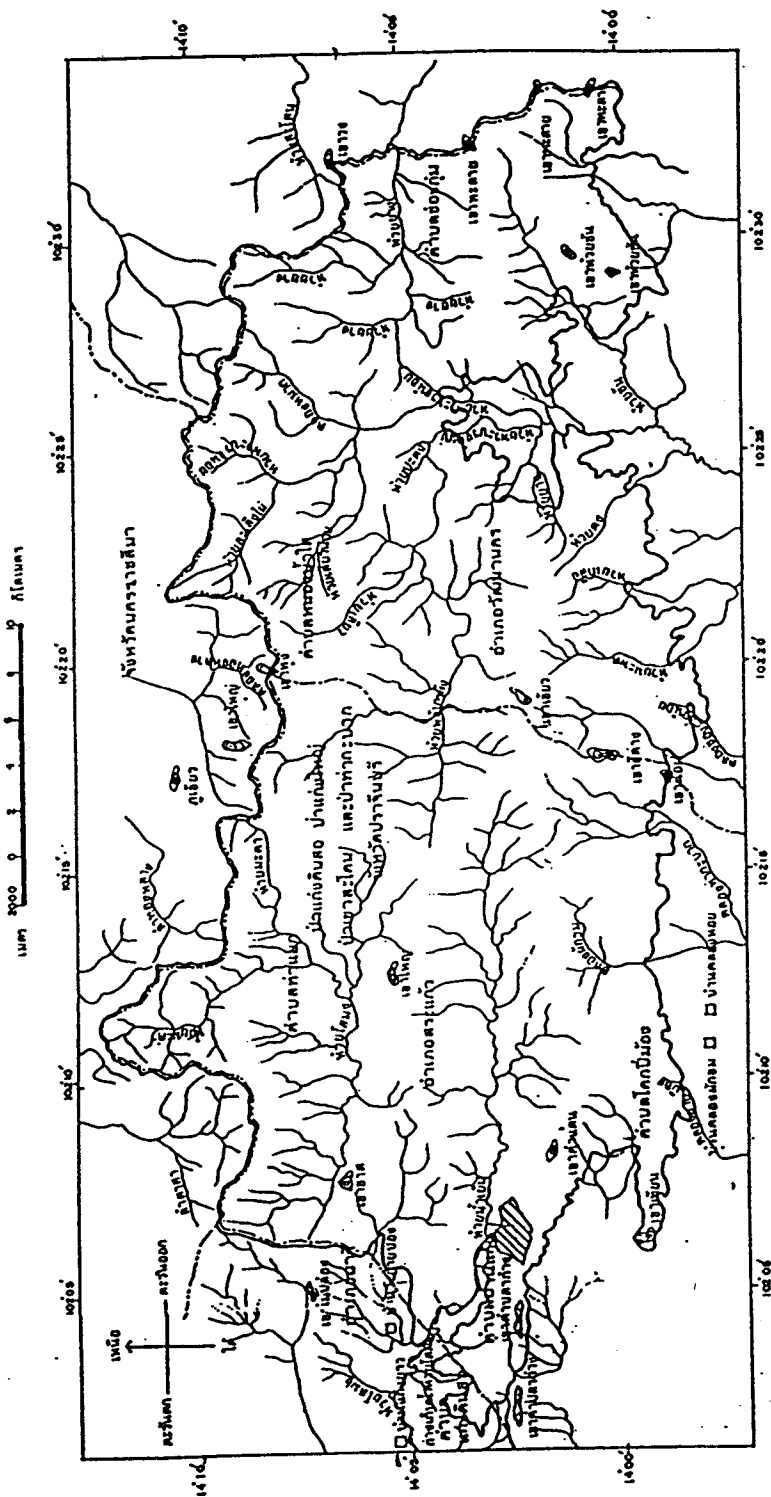
ตารางที่ 1 ค่าประจำเดือนของข้อมูลดัชนีมหาวิทยาลัยที่สถานีตรวจวัดอากาศ จังหวัดปทุมธานี ในช่วงปี พ.ศ. 2504-2533

	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รายปี
อุณหภูมิเฉลี่ย	26.7	28.5	29.9	30.3	29.4	28.9	28.4	28.2	28.1	28.1	27.4	26.3	28.4
สูงสุดเฉลี่ย	32.5	34.1	35.7	36.0	34.3	32.9	32.3	31.9	31.8	31.9	31.8	31.6	33.4
ต่ำสุดเฉลี่ย	19.7	22.2	23.9	25.0	25.1	24.9	24.7	24.7	24.6	24.3	22.5	19.8	23.5
%ความชื้นเฉลี่ย	59	64	64	69	77	79	80	81	82	77	68	61	72
สูงสุดเฉลี่ย	83	86	88	89	92	93	93	94	94	91	85	82	89
ต่ำสุดเฉลี่ย	40	43	44	50	60	64	66	68	68	63	53	44	55
ลมประจำถิ่น	E	E	E	S	S	W	W	W	W	E	E	E	-
ความเร็วลมเฉลี่ย(น็อต)	29	25	23	18	15	16	17	16	23	34	-	-	-
ความเร็วลมสูงสุด(น็อต)	36	40	58	55	50	55	48	42	35	39	32	25	55

ที่มา : สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (ม.ป.ป.)

แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา

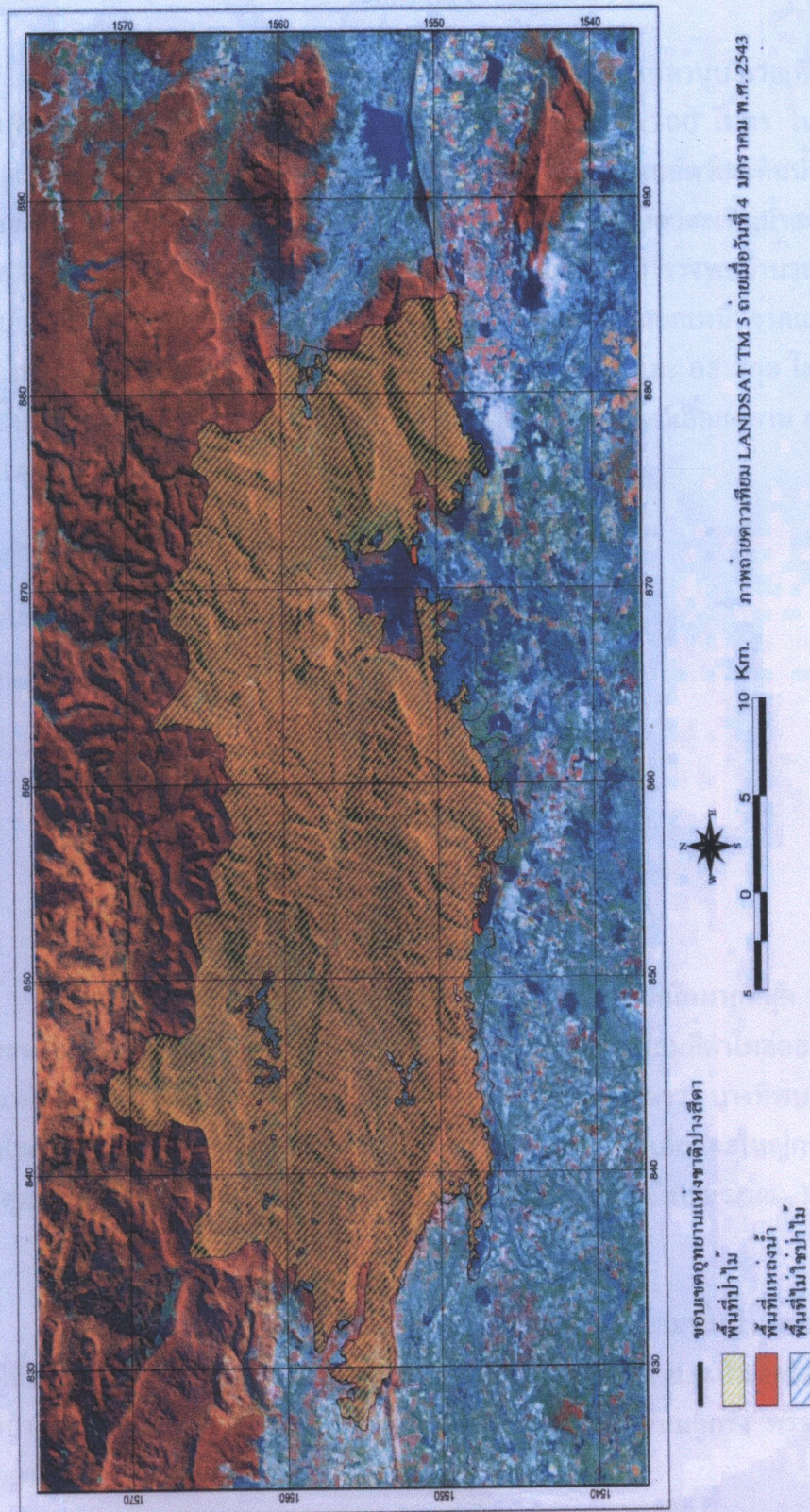
กำหนดบริเวณที่ดินป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ ป่าเขาสะโตน และป่าท่ากะบาก ในท้องที่ตำบลแก่งดินสอ อำเภอมาตี ตำบลบ้านแก่ง ตำบลท่าแยก ตำบลโคกปี่ฆ้อง อำเภอสระแก้ว และตำบลหนองน้ำใส ตำบลช่องกุ่ม อำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรีให้เป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2524 เนื้อที่ประมาณ 844 ตารางกิโลเมตร หรือ 527,500 ไร่ มาตรการส่วน 1 : 200,000

ภาพที่ 1 แสดงรูปแบบท้ายพระราชกฤษฎีกาของอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

ที่มา : สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (ม.ป.ป.)

แผนที่สภาพป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณอุทยานแห่งชาติปางสีดา

ภาพที่ 2 แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมแสดงสภาพป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

ที่มา : ส่วนวิเคราะห์ทรัพยากรป่าไม้ สำนักวิชาการ กรมป่าไม้

ผลและวิจารณ์

จากการสำรวจสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว โดยการวางแผนสำรวจขนาด 100x100 เมตร ในป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง สังคมพืชละ 4 แปลง รวมทั้งสิ้น 12 แปลง พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานรวมกันทั้งสิ้น 64 ชนิด โดยสามารถจำแนกเป็นสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 22 ชนิด จาก 2 อันดับ 5 วงศ์ และ 13 สกุล ส่วนสัตว์เลื้อยคลานสำรวจพบจำนวน 42 ชนิด จาก 2 อันดับ 11 วงศ์ และ 34 สกุล นอกจากนี้ยังได้ทำการสำรวจสัตว์นอกเหนือจากแปลงตัวอย่างดังกล่าวทำให้พบจำนวนสัตว์ทั้งสิ้น 86 ชนิด จาก 4 อันดับ 19 วงศ์ และ 63 สกุล โดยแยกเป็นสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 24 ชนิด จาก 2 อันดับ 5 วงศ์ 15 สกุล และสัตว์เลื้อยคลาน 62 ชนิด จาก 2 อันดับ 14 วงศ์ 48 สกุล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ชั้น Amphibia

อันดับ Anura (Salientia)

วงศ์ Bufonidae พบ 1 สกุล 1 ชนิด คือ

คางคกบ้าน, Black-spined Toad

Bufo melanostictus Schneider, 1799

ชื่ออื่น ๆ คันคาก, Common Asiatic Toad (ภาพที่ 3)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 101.05 มม. น้ำหนักมากที่สุด 153.7 กรัม ลำตัวมีตุ่มขนาดเล็กและขนาดใหญ่กระจายอยู่ทั่วตัว บนตุ่มมีหนามแหลมสีดำโผล่ออกมา ลำตัวสีน้ำตาลปนเหลือง บางตัวสีน้ำตาลเข้ม หรือสีน้ำตาลอ่อน ด้านท้องสีขาว บางทีพบสีขาวปนเหลือง ต่อมพาราโรติดอยู่บนหัวมีความยาวมาก ด้านบนของลำตัวมีตุ่มขนาดเล็กและใหญ่กระจายอยู่ ด้านบนของตุ่มจะมีลักษณะเป็นหนามแข็งสีดำ นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนังซึ่งประมาณ $\frac{1}{3}$ ของความยาวนิ้ว

มีพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ตามพื้นป่า ถนน คลอง ตลอดจนพื้นที่ที่อยู่อาศัย พบได้ตลอดทั้งปี พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง พบมากในพื้นที่สภาพป่าที่ถูกทำลาย ไม่สมบูรณ์ เวลาฝนตกชอบขึ้นมากินบนถนนลูกรัง หรือช่องทางเดินในป่า หรือตามแอ่งน้ำขังตามพื้นป่า

วงศ์ Ranidae พบ 4 สกุล 9 ชนิด คือ

เขียดจะนา, Common Puddle Frog

Occidozyga lima (Gravenhorst, 1829)

ชื่ออื่น ๆ อีแวกัด, เขียดหนังเหนียว

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 101.05 มม. น้ำหนักมากที่สุด 2.8 กรัม ไม่มีฟันบนเพดานปาก (vomerine teeth) แต่ฟันปรากฏบนกระดูกขากรรไกร ลึนยาวเรียว แผ่นเยื่อหูปรากฏไม่ชัดเจน ผิวหนังปรากฏตุ่มเล็ก ๆ ละเอียดคล้ายกระดาษทราย และบริเวณลำตัวปรากฏแถบ เป็นเขียดขนาดเล็ก รูมูกเปิดขึ้นด้านบนสำหรับลอยตัวหายใจอยู่ในน้ำ ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้า (metacarpal) 3 ตุ่ม และมีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลัง (metatarsal) 2 ตุ่ม โดยตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลังด้านใน (inner metatarsal tubercle) มีขนาดใหญ่กว่าตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลังด้านนอก (outer metatarsal tubercle) นิ้วตีนขาหลังนิ้วที่ 1, 2, 3, 4 และนิ้วที่ 5 มีแผ่นหนัง (web) ผิวหนังเป็นตุ่มเล็ก ๆ ละเอียดคล้ายกระดาษทราย ด้านลำตัวสีเทา หรือน้ำตาลเทา ด้านท้องมีสีครีม เพศผู้มีถุงเสียง (vocal sac) 2 ถุง

พบหากินตามหนองน้ำ แอ่งน้ำ และลำธารในเวลากลางคืน พบกระจายในพื้นที่ป่าดิบแล้ง หุบเขา และป่าดิบเขา นอกจากนี้ยังพบในพื้นที่เกษตรกรรมต่าง ๆ รอบพื้นที่อุทยานฯ มักพบตามแอ่งน้ำซึ่งตามพื้นที่ป่าเวลามีฝนตก นอกจากนี้ยังพบตามลำธารที่บริเวณฝั่งเป็นดินทราย

เขียดหลังป้อมที่ราบ, Martens's Puddle Frog

Occidozyga martensii (Peters, 1867)

ชื่ออื่น ๆ เขียดหลังป้อม, เขียดทราย (ภาพที่ 3)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 27.35 มม. น้ำหนักมากที่สุด 2.9 กรัม เป็นเขียดขนาดเล็ก หัวแบน ปลายปากมนกลม มีรอยพับจากหลังตาพาดลงมาด้านหลังเหนือเยื่อหูไปจนถึงต้นแขน ไม่มีฟันบนเพดานปาก ฟันปรากฏบนกระดูกขากรรไกร ลำตัวอ้วนป้อม ขาหน้าสั้น นิ้วที่ 1 ยาวกว่านิ้วที่ 2 นิ้วที่ 3 ยาวที่สุด นิ้วที่ 2 และ 4 ยาวเท่ากัน ระหว่างนิ้วไม่มีแผ่นหนัง ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้า 2 ตุ่ม ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลังปรากฏเฉพาะตุ่มด้านใน นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนังยึดประมาณ 3/4 ของความยาวนิ้ว ผิวลำตัวด้านบนมีตุ่มเล็กปรากฏชัดเจน ด้านล่างของลำตัวเรียบ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลปนเทา บริเวณหัวมีสีเข้ม ปลายปากมีจุดบาง ๆ กลางหลังมีแถบสีน้ำตาลหรือสีเหลืองครีมพาดจากท้ายทอยถึงรูก้น (พบในบางตัว)

พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง มักพบตามแอ่งน้ำขังตามพื้นป่า หรือถนนป่าไม้

เขียดหลังไฟล, Yellow Frog

Rana lateralis Boulenger, 1887

ชื่ออื่น ๆ กบหลังไฟล, เขียดเหลือง (ภาพที่ 3)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 59.25 มม. น้ำหนักมากที่สุด 17.8 กรัม ความยาวของหัวมากกว่าความกว้างของหัว เยื่อหุ้มขนาดเท่ากับตา มีแถบขาวบนขากรรไกร นิ้วตีนขาหน้านิ้วที่ 1 ยาวกว่านิ้วที่ 2 ปลายนิ้วพองเล็กน้อย นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนังประมาณ 1/2 ของความยาวนิ้ว ลำตัวด้านบนค่อนข้างเรียบ มีตุ่มขนาดเล็กบริเวณด้านข้างลำตัว ตอนท้ายของลำตัวด้านบน และด้านบนของโคนขา ด้านบนของลำตัวสีเขียว บริเวณด้านข้างของลำตัวจะมีสีเข้มกว่า มีจุดสีน้ำตาลขอบดำเรียงอยู่ด้านข้าง บริเวณหูสีน้ำตาลดำ ด้านท้องเรียบ สีน้ำตาล

พบในพื้นที่ป่าดิบแล้งและป่าเต็งรัง ตามลำธาร และพื้นป่าทั่วไป

เขียดบัว, Green Paddy Frog

Rana erythraea (Schlegel, 1837)

ชื่ออื่น ๆ กบบัว, เขียดหลังขีด, เขียดจิก

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 36.42 มม. น้ำหนักมากที่สุด 3.2 กรัม ลำตัวเพรียว ส่วนหัวเรียวยาว ความยาวของหัวมากกว่าความกว้างของหัว ปลายปากเรียวแหลม ฟันปรากฏบนเพดานปากและกระดูกขากรรไกร เยื่อหุ้มใหญ่ ปลายนิ้วตีนขาหน้าพองเป็นแผ่นกลม นิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 ไม่มีแผ่นหนัง มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้า 3 ตุ่ม ตุ่มกลางมีขนาดเล็กสุด นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนัง ปลายนิ้วพองเป็นแผ่นกลม ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลังมี 2 ตุ่ม ลำตัวด้านบนย่น มีสันด้านข้างลำตัวสีครีมพาดจากตาถึงรูก้น ลำตัวด้านบนสีเขียวสด หรือสีเขียวปนเทา บริเวณด้านท้องสีครีม

พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง ตามหนองน้ำ และลำธาร พบในสภาพป่าที่ไม่สมบูรณ์มากนัก เป็นป่าที่ถูกทำลายหรือถูกรบกวน

เขียดหลังขีด, Striped-backed Frog

Rana macrodactyla (Gunther, 1859)

ชื่ออื่น ๆ กบหลังขีด (ภาพที่ 3)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 29.60 มม. น้ำหนักมากที่สุด 2.8 กรัม ลำตัวเพรียว หัวเรียวแหลม เยื่อหุ้มขนาดใหญ่เท่ากับตา นิ้วตีนขาหน้านิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้ามี 3 ตุ่ม ตุ่มกลางมีขนาดใหญ่ที่สุด ปลายนิ้วพองเล็กน้อย ขายาว ปลายนิ้วตีนขาหลังพองออก นิ้วมีแผ่นหนัง ตุ่มใต้ฝ่าตีนด้านในมีขนาดเล็กกว่าตุ่มใต้ฝ่าตีนด้านนอก ผิวหนังเรียบ มีแถบสีครีมแคบพาดบริเวณกลางหลัง จากตาถึงกัน และด้านข้างมีแถบสีครีม ลำตัวด้านบนมีสีเหลืองปนน้ำตาล มีจุดสีน้ำตาลจำนวนมาก ด้านท้องสีขาวนวล

พบในพื้นที่ทุ่งหญ้าและป่าเต็งรัง ตามหนองน้ำ และลำธาร

เขียดอ่อง, Dark-sided Frog

Rana nigrovittata (Blyth, 1855)

ชื่ออื่น ๆ กบอ่อง, เขียดตาโอด, อีแหวด, อีแงด (ภาพที่ 3)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 95.10 มม. น้ำหนักมากที่สุด 16.5 กรัม ลำตัวผอม เยื่อหุ้มขนาดใหญ่ มีพื้นบนเพดานปาก ปลายนิ้วตีนขาหน้าเป็นแผ่นเล็ก นิ้วที่ 1 ยาวกว่านิ้วที่ 2 ปลายนิ้วตีนขาหลังเป็นแผ่นแบนกว้าง มีแผ่นหนังประมาณ 4/5 ของความยาวนิ้ว มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลัง 2 ตุ่ม บริเวณลำตัวด้านบนมีตุ่มเล็กละเอียด โดยมีตุ่มขนาดใหญ่ปนอยู่เล็กน้อย ด้านข้างมีตุ่มแบน มีสันข้างตัวพาดจากหลังตาจนถึงต้นขาหลัง ตัวผู้มีตุ่มที่โคนขาหน้า บริเวณก้นมีลายดำไม่เป็นระเบียบ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลอมเขียว มีจุดจาง ๆ ปรากฏบนหลัง แถบดำพาดจากปลายปากจนถึงตา

พบทั่วไปตามลำธารในป่าดิบแล้ง ตามโชดหิน ก้อนหิน นอกจากนี้ยังพบเกาะตามใบหญ้าในพื้นที่ทุ่งหญ้า

กบนา, Rugosed Frog

Hoplobatrachus rugulosus (Weigman, 1835)

ชื่ออื่น ๆ Common Lowland Frog

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 87.51 มม. น้ำหนักมากที่สุด มากที่สุด 56 กรัม เป็นกบขนาดใหญ่ กระโดดได้ไกล ขาหน้าค่อนข้างอ้วนสั้น ขาหลังใหญ่และแข็งแรง ปลายนิ้วตีนขาหน้าและขาหลังไม่พองออกเป็นแผ่น ลำตัวอ้วนหนารูปไข่ ปลายปากค่อนข้างโค้งมน เยื่อหุ้มผิวหนังปกคลุมชัดเจน ขาหลังมีแผ่นหนังยึดระหว่างนิ้วประมาณ 5/6 ของความยาวนิ้ว นิ้วตีนขาหน้านิ้วที่ 1 ยาวกว่านิ้วที่ 2 โดยที่นิ้วที่ 3 และ 4 ยาวเท่ากัน ลำตัวด้านบนและด้านข้างของลำตัวมีรอยนูนซึ่งเกิดจากการพับทบของผิวหนัง เรียงเป็นแถว ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล ด้านท้องสีขาวนวล แขนและขามีแถบสีน้ำตาลพาดขวาง

พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง มักพบตามแอ่งน้ำขังตามพื้นที่ป่า หรือถนนป่าไม้

กบหนอง, Grass Frog

Limnonectes limnocharis Gravenhorst, 1829

ชื่ออื่น ๆ เขียดอีไม้, Ricefield Frog (ภาพที่ 3)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 35.20 มม. น้ำหนักมากที่สุด 2.8 กรัม ปลายปากมนเรียวสอบ หัวแคบ ลำตัวผอมเพรียว เนื้อหุ่มมีรอยพับ ปลายนิ้วตีนขาหลังพองออกเล็กน้อย นิ้วที่ 1 ยาวกว่านิ้วที่ 2 นิ้วไม่มีแผ่นหนัง ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้า 3 ตุ่ม โดยตุ่มกลางมีขนาดใหญ่สุด นิ้วตีนขาหลังมีปลายนิ้วพองออกเล็กน้อย แต่เล็กกว่าปลายนิ้วตีนขาหน้า นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนังประมาณ 3/4 ของความยาวนิ้ว มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลังขนาดเล็ก 2 ตุ่ม ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล เข้มจนถึงเกือบดำ มีลายไม่เป็นระเบียบ มีตุ่มเล็ก ๆ กระจายอยู่ บางตัวปรากฏแถบสีส้ม ขาวนวล หรือสีน้ำตาลพาดตามยาวกลางลำตัว ด้านท้องสีขาวนวล ตัวผู้มีถุงเสียง 1 ถุง บริเวณคาง

มีพฤติกรรมต่าง ๆ ในเวลากลางคืนตามลำธาร ในลักษณะที่เป็ดโล่ง หรือสภาพพื้นที่ป่าที่ถูกทำลาย ถูกรบกวน และตามหนองน้ำ แอ่งน้ำขังเวลาฝนตก ตามถนนป่าไม้หรือถนนที่ลาดยางในช่วงเวลากลางคืน โดยเฉพาะช่วงที่ฝนกำลังตกจะพบมาก พบได้ตลอดทั้งปี พบแพร่กระจายตามพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง นอกจากนี้ยังพบในพื้นที่เกษตรกรรมรอบเขตอุทยานฯ

กบหงอน, Flap-topped Frog

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Limnonectes pileatus* (Boulenger, 1916)

ชื่ออื่น ๆ กบหัวโล่, กบโล่ (ภาพที่ 3)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 51.70 มม. น้ำหนักมากที่สุด 17.1 กรัม ความกว้างของหัวมากกว่าความยาวของหัว ปลายปากค่อนข้างมน ตัวผู้มีแผ่นแบนมนบริเวณระหว่างตา โดยแผ่นจะยื่นมาด้านหลัง ท้ายทอยใหญ่ นิ้วตีนขาหน้านิ้วที่ 1 ยาวเท่ากับนิ้วที่ 2 ปลายนิ้วแบน กว้างเล็กน้อย ไม่มีแผ่นหนัง นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนังประมาณ 3/4 ของความยาวนิ้ว ปลายนิ้วแผ่แบน ด้านหลังของลำตัวมีตุ่มขนาดใหญ่ชัดเจนผสมกับตุ่มขนาดเล็ก ด้านท้องเรียบ ลำตัวสีน้ำตาล ด้านท้องสีขาว

พบตามในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ตามลำธารที่เป็นน้ำไหล พื้นลำธารเป็นหิน โขดหิน นอกจากรยังพบตามถนนลูกรังในฤดูฝนเวลาฝนตก

วงศ์ Rhacophoridae พบ 3 สกุล 3 ชนิด คือ

ปาดบ้าน, Common Tree Frog

Polypedates leucomystax (Gravenhorst, 1829)

ชื่ออื่น ๆ เขียดตะปาด, เขียดตะปาดใต้ (ภาพที่ 3)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 81.35 มม. น้ำหนักมากที่สุด 34 กรัม เป็นปาดขนาดใหญ่ หัวค่อนข้างออกไปทางสามเหลี่ยม เยื่อหูใหญ่ นิ้วตีนขาหน้านิ้วแรกสั้นกว่านิ้วที่ 2 ปลายนิ้วแผ่แบนกว้าง นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนังประมาณ 2/3 ของความยาวนิ้ว ปลายนิ้วแผ่แบน เล็กกว่าปลายนิ้วตีนขาหน้า ลำตัวด้านบนค่อนข้างเรียบ บริเวณกะโหลกด้านบนของหัวจะแข็งซึ่งเป็นแผ่นหนังเชื่อมติดกับแผ่นกะโหลก บริเวณอกเรียบ ท้องและใต้ต้นขาขรุขระ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง เขียว บางตัวมีลายบนหลังเป็นรูปนาฬิกาทราย ขาหน้ามีแถบพาดขวาง ต้นขาหลังมีจุดสีขาวปนดำจำนวนมาก ด้านท้องสีขาว ขาวอมเหลือง

พบตามพื้นที่ป่าทั่วไป ตามลำธาร ในป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า โดยพบตามแอ่งน้ำ เกาะตามใบไม้ กิ่งไม้ โขดหิน หรือใต้เปลือกไม้แห้ง นอกจากนี้ในทุ่งหญ้าพบว่าปาดบ้านเกาะอยู่บนใบหญ้าคา

ปาดตะปุ่มเล็ก, Pied Warted Tree Frog

Theloderma asperum (Boulenger, 1886) (ภาพที่ 4)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 23.55 มม. น้ำหนักมากที่สุด 1.2 กรัม เป็น ปาดขนาดเล็ก ความกว้างของหัวมากกว่าความกว้างของลำตัว ปลายปากมน เยื่อหุ้มขนาดเล็ก ปลายนิ้วตีนขาหน้าแผ่แบนเป็นแผ่นกลมขนาดใหญ่ นิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 นิ้วตีนขาหลังมีขนาด แผ่นที่ปลายนิ้วเล็กกว่าที่ปลายนิ้วตีนขาหน้า นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนังประมาณ 3/4 ของความยาว นิ้ว ด้านบนและด้านข้างของลำตัวมีตุ่มเรียงเป็นแถว บริเวณใต้คางเรียบ ท้องมีตุ่มขนาดใหญ่ ตัน ขาด้านล่างเรียบ ด้านบนของลำตัวสีเทา เทาปนน้ำเงิน มีลายรูปอักษรตัวยู (U) สีน้ำตาลพาด ระหว่างตาถึงท้ายทอย จุดยาวสีน้ำตาลเข้มบริเวณไหล่ 1 จุด บริเวณกลางหลังถึงเอวมีลายคล้าย อักษรตัวเอ (A) สีเขียวปนน้ำเงิน ซึ่งบริเวณขอบมีตุ่มสีน้ำตาลเรียงเป็นแนว บริเวณก้นมีลาย แขน และขามีแถบสีเขียวปนน้ำเงินพาดขวาง บริเวณหูสีน้ำตาล ด้านท้องของลำตัวมีลายสีน้ำตาลไม่เป็น ระเบียบ โดยมีสีขาวนวลหรือสีครีมเป็นสีพื้น

พบในป่าดิบแล้ง พบเพียง 1 ตัว ใต้อยู่บนต้นตะแบกตามเปลือกต้นไม้ ในช่วงเวลา ที่ฝนกำลังตก

ปาดจิ่วลายแต้ม, Nongkhon Bush Frog

Chirixalus nongkhorensis (Cochran, 1927)

ชื่ออื่น ๆ ปาดจิ่วศรีราชา, Mottle Tree Froglet (ภาพที่ 4)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 25.30 มม. น้ำหนักมากที่สุด 0.9 กรัม เป็น ปาดขนาดเล็ก ความกว้างของหัวมากกว่าความยาวของลำตัว แขนและขาเล็กเรียว ความกว้างของ หัวมากกว่าความยาวของลำตัว ปลายนิ้วตีนขาหน้าและนิ้วตีนขาหลังแผ่แบนเป็นแผ่น นิ้วตีนขา หน้าแยกออกเป็น 2 คู่ โดยนิ้วที่ 1 และ 2 มีความยาวเท่ากัน นิ้วตีนมีแผ่นหนัง ผิวลำตัวมีตุ่มเล็ก ละเอียดกระจายอยู่ทั่วไป ลำตัวสีน้ำตาลอ่อน หรือน้ำตาลปนเหลือง

พบในป่าเต็งรัง เกาะอยู่ตามใบไม้ทั่วไป ใบหญ้าเพ็ก หรือพบใต้อยู่ตามเปลือกต้นไม้

วงศ์ Microhylidae พบ 6 สกุล 10 ชนิด คือ

อึ่งแดง, Striped Burrowing Frog

Calluella guttulata (Blyth, 1855)

ชื่ออื่น ๆ อึ่งลาย (ภาพที่ 4)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 42.10 มม. น้ำหนักมากที่สุด 31 กรัม ลำตัวมีลักษณะอ้วนป้อม ลำตัวออกไปทางสามเหลี่ยมหนา เยื่อหูไม่ชัด มีรอยพับพาดจากตามาบริเวณเยื่อหูไปจนถึงต้นขาหน้า ขาหน้าสั้น นิ้วตีนขาหน้าไม่มีแผ่นหนัง นิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 ตุ่มใต้ฝ่าตีนหน้ามี 3 ตุ่ม ตุ่มด้านนอกมีความยาวของตุ่มมากที่สุด ขาหลังสั้น นิ้วแหลม มีแผ่นหนังบริเวณฐานประมาณ $\frac{1}{3}$ ของความยาวนิ้ว ตุ่มใต้ฝ่าตีนมีขนาดใหญ่ ลำตัวด้านบนเรียบ มีตุ่มขนาดเล็กกระจายที่บริเวณไหล่และตะโพก หน้าอกมีรอยพับของผิวหนังพาดขวาง ท้องและหน้าขาเรียบสีขาว ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล มีลายสีน้ำตาลพาดไปมาไม่เป็นระเบียบ วงไปวนมา ขอกขามีจุด 2 จุด ต้นขาหลังมีลายพาดขวาง บริเวณคางเป็นร่างแหสีน้ำตาล

พบในป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง

อึ่งปากขวด, Truncate-snouted Burrowing Frog

Glyphoglossus molussus Gunther, 1868

ชื่ออื่น ๆ อึ่งปากกระโถน, อึ่งเพ้า (ภาพที่ 4)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 60.11 มม. น้ำหนักมากที่สุด 35 กรัม เป็นอึ่งขนาดใหญ่ หัวสั้น หน้าผากนูน ปากแคบ ตรง รอยพับขนาดเล็กพาดจากหัวไปด้านท้ายของตาแล้วพาดเลยไปข้าง ๆ มุมปาก เยื่อหูไม่ชัด นิ้วตีนขาหน้ามีแผ่นหนังเป็นดิ่งเล็ก ๆ ระหว่างนิ้วที่ 2 และ 3 ตุ่มใต้ฝ่าตีนหน้ามี 3 ตุ่ม นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนังเต็มนิ้วตีน ปลายนิ้วพอง ขยายเป็นแผ่น มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลัง 2 ตุ่ม ตุ่มใต้ฝ่าตีนด้านในมีขนาดใหญ่มาก ตุ่มใต้ฝ่าตีนด้านนอกมีขนาดเล็กกว่าด้านบนของลำตัวมีรอยย่น ลำตัวสีเทา น้ำตาลเทา ท้องเรียบ ขาหน้ามีจุดเล็กจาง ๆ

พบมากในช่วงต้นฤดูฝน ซึ่งจะออกมาจับคู่และผสมพันธุ์ตามแหล่งน้ำขังในช่วงที่ฝนกำลังตก พบในป่าเต็งรัง

อิงอ่างบ้าน, Painted Burrowing Frog

Kaloula pulchra Gray, 1831

ชนิดอื่น ๆ อิงยาง, Banded Bullfrog, Common Burrowing Frog (ภาพที่ 4)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 73.90 มม. น้ำหนักมากที่สุด 78 กรัม ลำตัวอ้วนป้อมออกทางรูปสามเหลี่ยม เยื่อหุ้มอยู่ใต้ผิวหนัง ขาหน้าสั้น นิ้วยาว ปลายนิ้วตีนขาหน้าโป่งพองออก มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้า 3 ตุ่ม โดยตุ่มกลางมีขนาดเล็กสุด ขาหลังยาว ปลายนิ้วตีนขาหลังโป่งพอง มีแผ่นหนังเป็นติ่ง ตุ่มใต้ฝ่าตีนใหญ่ 2 ตุ่ม ตุ่มนอกมีรูปร่างมนกลม ตุ่มในเป็นรูปเหลี่ยม ลำตัวด้านบนมีตุ่มเล็กละเอียดปนกับตุ่มขนาดใหญ่ ด้านล่างของลำตัวสีขาว มีตุ่มขนาดเล็ก ด้านบนของลำตัวมีแถบสีเหลืองหรือชมพูพาดจากบริเวณตามาโคนขาหนีบ ต้นขาและแข้งมีแถบสีน้ำตาลพาดขวาง ด้านท้องสีขาว ใต้คางสีดำ

พบในช่วงต้นฤดูฝนมาก เวลาฝนตกจะออกมาร้องตามแหล่งน้ำ แอ่งน้ำขังตามป่าเพื่อจับคู่ และผสมพันธุ์ จากนั้นก็จะวางไข่ บางครั้งพบปีนขึ้นไปเกาะอยู่ตามง่ามไม้ พบในป่าดิบแล้ง และป่าเต็งรัง

อิงอ่างกันขีด, Median-striped Burrowing Frog

Kaloula mediolineata (Smith, 1917) (ภาพที่ 4)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 42.14 มม. น้ำหนักมากที่สุด 40 กรัม เป็นอิ่งขนาดใหญ่ ลำตัวอ้วนป้อม บริเวณท้ายทอยนูน ปลายปากมนกลม สั้น เยื่อหุ้มอยู่ใต้ผิวหนัง มีรอยพาดจากตามาบริเวณเหนือเยื่อหู ขาหน้าสั้น ไม่มีแผ่นหนัง นิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้ามี 3 ตุ่ม ตุ่มในมีขนาดใหญ่สุด นิ้วตีนขาหลังมีปลายนิ้วแหลม มีแผ่นหนังประมาณ $1/2$ ของความยาวนิ้ว ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลังมีขนาดใหญ่ 2 ตุ่ม ลักษณะโดยทั่วไปคล้ายอิงอ่างบ้าน แต่จะแตกต่างกันชัดเจนโดยในอิงอ่างกันขีดจะมีขีดสีเหลือง หรือน้ำตาล หรือชมพูพาดจากกันขึ้นมากลางลำตัวประมาณ $1/3$ ของความยาวลำตัว

พบในช่วงต้นฤดูฝนมาก เวลาฝนตกจะออกมาร้องตามแหล่งน้ำ แอ่งน้ำขังตามป่าเพื่อจับคู่ และผสมพันธุ์ จากนั้นก็จะวางไข่ พบในป่าเต็งรัง

อิงปุม, Red-sided Sticky Frog

Kalophrynus pleurostigma Tschudi, 1838

ชื่ออื่น ๆ อิงหนามขาว, อิงกรายเอวจุด, อิงปุมมลายู, White-spined Burrowing Frog (ภาพที่ 4)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ลำตัวอ้วนป้อม หัวแหลม ลำตัวค่อนข้างรูปสามเหลี่ยม รอยพับพาดจากด้านบนของตามาเหนือหู เลย์ไปที่ไหล่และวกลงมาบริเวณขาหน้า รอยพับด้านข้างจากตามาที่ต้นขาหลัง มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้า 2 ตุ่ม ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้าด้านนอกมีขนาดใหญ่ ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลังมี 3 ตุ่ม นิ้วตีนขาหลังนิ้วที่ 3 ยาวกว่านิ้วที่ 5 นิ้วที่ 2 ยาวกว่านิ้วที่ 4 มีแผ่นหนังประมาณ $1/3$ ของความยาวนิ้ว ผิวหนังหนามีตุ่มมาก ด้านข้างของลำตัวมีตุ่มแหลมสีขาวจนถึงครีมเรียงเป็นแนวเส้นข้างลำตัว บริเวณขาหลังมีตุ่ม ด้านบนของลำตัวมีสีน้ำตาล โคนขาหนีบมีวงดำชัดเจน คาง ออกมีสีส้ม

พบในป่าดิบแล้ง ในพื้นที่ริมลำธารที่เป็นป่าไผ่

อิงแม่หนาว, Berdmore's Chorus Frog

Microhyla berdmorei (Blyth, 1856)

ชื่ออื่น ๆ อิงตะไคร้, Hour-glass Froglet (ภาพที่ 4)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 32.45 มม. น้ำหนักมากที่สุด 5.4 กรัม เป็นอิ่งขนาดใหญ่กว่าชนิดอื่นในสกุลนี้ ลำตัวรูปสามเหลี่ยม หัวกลม เยื่อหุ้มตาได้ผิวหนัง ขาหน้าสั้น ปลายนิ้วตีนขาหน้าขยายเป็นแผ่น ระหว่างนิ้วมีแผ่นหนังติด มีลักษณะเป็นดิ่ง นิ้วตีนขาหน้านิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้า 2 ตุ่ม โดยตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้าด้านนอกใหญ่กว่าและหยักเป็น 2 แฉก (bifid) นิ้วตีนขาหลังพบว่าแผ่นหนังยึดจนถึงปลายนิ้ว มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลัง 2 ตุ่ม ด้านบนของลำตัวมีตุ่มขนาดเล็กปนกับตุ่มขนาดใหญ่กระจายอยู่ บริเวณคอมีรอยย่น ลำตัวด้านบนสีเทาปนน้ำตาล หลังมีลวดลายคล้ายน้ำเต้า ขาหน้ามีแถบสีดำพาดขวาง คางสีดำ

พบในป่าดิบแล้ง ตามพื้นป่า

อิงชาคำ, Painted Chorus Frog

Microhyla pulchra (Hallowell, 1861)

ชื่ออื่น ๆ อิงชาเหลือง, เขียดชาเหลือง, เขียดชาคำ, Painted Froglet (ภาพที่ 5)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 31.25 มม. น้ำหนักมากที่สุด 5.1 กรัม ลำตัวอ้วนป้อม เป็นรูปสามเหลี่ยม ปลายปากแหลมสั้น เยื่อหุ้มตาได้ผิวหนัง ลิ้นแคบปลายมนรูปไข่ ขาหน้าเล็ก นิ้วตีนขาหน้านิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 มาก นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนังประมาณ $1/3-1/2$ ของความยาวนิ้ว มีตุ่มใต้ฝ่าตีน 2 ตุ่ม ตุ่มใต้ฝ่าตีนด้านนอกมีขนาดใหญ่กว่าด้านใน ด้านบนของหัวเรียบ มีรอยพับทอดข้ามหัวไปด้านหลังตาถึงซอกแขน หลังมีตุ่มแบนขนาดเล็กปนกับตุ่มขนาดใหญ่ มีแถบสีดำพาดระหว่างตา ด้านหลังเป็นรูปพลูดลายอักษรตัวเอ (A) บริเวณคาง ออก มีจุดสีน้ำตาล ซอกขา ท้อง และด้านในของขาขาสีเหลืองด้านท้องเรียบ ด้านท้องเรียบ

พบในป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และป่าเต็งรัง

อิงน้ำเต้า, Ornate Chorus Frog

Microhyla ornata (Dumeril & Bibron, 1841)

ชื่ออื่น ๆ อิงหลังลาย, เขียดน้ำเต้า, Ornate Froglet (ภาพที่ 5)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 29.35 มม. น้ำหนักมากที่สุด 4.4 กรัม อิงขนาดเล็ก ลำตัวรูปสามเหลี่ยมแบน หัวเล็กกลม มีสันพาดจากหลังตาไปถึงเยื่อหูแล้วอ้อมไปถึงต้นแขน เยื่อหุ้มตาได้ผิวหนัง ขาหน้าสั้น นิ้วตีนขาหน้านิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 ปลายนิ้วพองออกเล็กน้อย ไม่มีแผ่นหนัง มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้า 3 ตุ่ม โดยตุ่มกลางมีขนาดเล็กที่สุด ปลายนิ้วตีนพองออกเล็กน้อย มีแผ่นหนังที่ฐานเล็กน้อย ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลัง 2 ตุ่ม มีขนาดใหญ่ โดยตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลังด้านนอกอยู่ในระดับสูงกว่าตุ่มใน และมีขนาดใหญ่กว่า ด้านบนของลำตัวมีตุ่มขนาดเล็กปนกับตุ่มขนาดใหญ่จำนวนมาก ตุ่มขนาดใหญ่เรียงเป็นแถวจากหลังตาถึงไหล่ ด้านข้างมีตุ่ม และบริเวณโคนขามีตุ่มกระจายอยู่ ด้านบนของลำตัวสีเทา สีน้ำตาลแดง หรือสีน้ำตาลดำ มีลายคล้ายรูปน้ำเต้าบนหลัง คางสีส้ม ในตัวผู้มีสีดำ

พบในป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และป่าเต็งรัง

อึ่งข้างดำ, Dark-sided Chorus Frog

Microhyla heymonsi Vogt, 1911

ชื่ออื่น ๆ Dark-sided Froglet (ภาพที่ 5)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 21.65 มม. น้ำหนักมากที่สุด 1 กรัม เป็นอึ่งขนาดเล็ก ลำตัวรูปสามเหลี่ยมแบน หัวกลม เยื่อหุ้มปากคลุมด้วยผิวหนัง ล้นกลมมน มีสันพาดจากตาถึงต้นแขน นิ้วตีนขาหน้านิ้วที่ 1 สั้นกว่านิ้วที่ 2 มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้า 3 ตุ่ม โดยตุ่มกลางมีขนาดเล็กที่สุด ปลายนิ้วมือแผ่แบนเป็นแผ่นมนกลมเล็ก ๆ ไม่มีแผ่นหนัง ด้านบนของลำตัวเรียบ ใต้คางเรียบ ท้องและด้านหลังของต้นขามีตุ่ม นิ้วตีนขาหลังเล็กยาว แผ่นหนังเป็นสันเล็ก ๆ ปลายนิ้วพองเป็นแผ่นกลมเล็ก ๆ มีต่อมใต้ฝ่าตีนขาหลัง 2 ตุ่ม ชัดเจน โดยตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลังด้านนอกมีขนาดใหญ่ ด้านบนของลำตัวสีเหลือง หรือส้ม กลางหลังมีจุดเล็ก ๆ 2 จุด บริเวณขาหน้าและขาหลังมีจุดดำเล็ก ๆ กระจายอยู่ห่าง ๆ ด้านข้างของลำตัวมีแถบสีดำพาดตามยาวของลำตัวจากจมูกผ่านตาจนถึงเยื่อหูและซอกขา ด้านท้องของลำตัวสีครีม คางและคอมีจุดสีดำเล็กกระจายอยู่เล็กน้อย

พบในป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง

อึ่งหลังจุด, Inornate Chorus Frog

Micryletta inornata (Boulenger, 1890)

ชื่ออื่น ๆ อึ่งหลังขีด, Spotted Froglet (ภาพที่ 5)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก เป็นอึ่งขนาดเล็ก แขนและขาเรียวยาว ลำตัวรูปสามเหลี่ยม หัวเล็กกลม ลำตัวแบน เยื่อหุ้มไม่ชัด ซ่อนอยู่ใต้ผิวหนัง ปลายปากมน ปลายนิ้วพองออกเป็นแผ่นแบนเล็ก ๆ นิ้วตีนขาหน้านิ้วที่ 1 ยาวกว่านิ้วที่ 2 มีตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหน้า 3 ตุ่ม นิ้วตีนขาหลังมีแผ่นหนัง ตุ่มใต้ฝ่าตีนขาหลังมี 1 ตุ่ม ผิวลำตัวเรียบ สีเขียวมะกอกอมเทา มีจุดสีดำเรียงค่อนข้างจะเป็นแถวจากปลายปากมาที่ก้นและด้านข้างของลำตัว โดยบางจุดเชื่อมรวมกัน แขนและขาสีจางกว่าลำตัว มีแถบดำพาดขวาง ด้านท้องสีขาวนวล

พบในบริเวณพื้นที่ป่า ช้างถนน ตามสวนป่า

อันดับ Apoda (Gymnophiona)

วงศ์ Ichthyophiidae พบ 1 สกุล 1 ชนิด คือ

เขียดงูธรรมดา, Kho Tao Caecilian

Ichthyophis kohtaoensis Taylor, 1960

ชื่ออื่น ๆ เขียดงูเกาะเต่า, Common Caecilian (ภาพที่ 5)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 284.0 มม. น้ำหนักมากที่สุด 18.9 กรัม ลักษณะคล้ายงู ไม่มีขา ผิวหนังมันวาว สลื่น เวลาจับจะมีเมือกเหนียวติดมือ ผิวหนังไม่มีเกล็ดปกคลุมลำตัว ลำตัวเป็นปล้อง ๆ ขนาดเล็กเรียงต่อกัน พบเกล็ดซ่อนอยู่ใต้ผิวหนังระหว่างปล้องของลำตัว มีหนวดสองเส้นบริเวณใต้ตา หัวแบน แฉก ส่วนปลายของหัวมน ตามีขนาดเล็ก ลำตัวมีปล้องจำนวน ปล้อง ลำตัวสีน้ำตาล ด้านข้างของลำตัวมีแถบสีเหลือง หรือสีขาวนวล หรือสีขาวอมเหลือง กว้าง พาดจากมุมปากไปตลอดความยาวของลำตัวจนถึงหาง

พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ในบริเวณที่ค่อนข้างชื้น ใต้เศษใบไม้ ซากไม้ผุ ที่มีความชื้นอาศัยอยู่ในรูในพื้นดิน จะออกจากรูในช่วงที่ฝนตก พื้นดินชื้นแฉะ หรือมีน้ำท่วม

ชั้น Reptilia

อันดับ Chelonia

วงศ์ Trionychidae พบ 1 สกุล 1 ชนิด คือ

ตะพาบน้ำ, Common Asiatic Softshell

Amyda cartilaginea (Boddaert, 1770)

ชื่ออื่น ๆ ตะพาบธรรมดา, ปลาฝา, Southeast Asian Soft-shelled Turtle, Asiatic Softshell Turtle (ภาพที่ 5)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก กระดองอ่อนนุ่ม รูปร่างค่อนข้างมนกลมออกรี ลำตัวแบน บริเวณของของกระดองรอยต่อกับคอมีสันนูน ด้านหน้าของขอบกระดองมีตุ่มขนาดใหญ่เรียงตามขอบลำตัวมีตุ่มหนัง นิ่ม บนลำตัวด้านบน ปลายปากยื่นยาวออกไป ขาหน้าและขาหลังมีแผ่นหนัง และมีเล็บ 3 เล็บ ซึ่งแข็งแรง ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล ด้านท้องสีขาวนวล

พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ในลำคลอง ตลอดจนพบตามบริเวณนาข้าวรอบอุทยานฯ ตามแหล่งน้ำ

วงศ์ Bataguridae พบ 3 สกุล 3 ชนิด คือ

เต่าหับ, Malayan Box Turtle

Cuora amboinensis (Daudin, 1802)

ชื่ออื่น ๆ เต่าจับ, Asian Box Turtle

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก เกล็ดกลางหลัง (neurals หรือ vertebrals) 5 เกล็ด เกล็ด costals 4 เกล็ด เกล็ดขอบกระดูก (marginals) 11 เกล็ด เกล็ดเหนือโคนหาง (supracaudals) 2 เกล็ด เป็นเต่าขนาดเล็ก กระดองหลังนูนสูง กระดองด้านท้องมีรอยพับ สามารถขยับแผ่นกระดูกได้ระหว่างแผ่นกระดูกอกกับกระดูกท้อง กระดองหลังสีดำปนเทา กระดองโค้งนูนสูง หัวสีดำ มีแถบสีเหลืองพาดจากจมูกผ่านตามาถึงคอและแถบพาดจากปลายจมูกมาริมฝีปากบนและริมฝีปากล่างมาเชื่อมกันที่มุมปากและลากยาวมาที่ต้นคอตลอดความยาวของคอและหนังหุ้มคอ

พบรอบพื้นที่อุทยานฯ ตามแหล่งน้ำ ลำคลอง

เต่านา, Malayan Snail-eating Turtle

Malayemys subtrijuga (Schlegel & S. Muller, 1844)

ชื่ออื่น ๆ Rice-field Terrapin (ภาพที่ 5)

เป็นเต่าขนาดเล็ก ความยาวของกระดูกหลังวัดจากเกล็ดเหนือต้นคอ (nuchal) พาดตามยาวของกระดูกหลังมาที่ปลายเกล็ดเหนือโคนหาง (supracaudals) ยาว 144 มม. น้ำหนัก 310 กรัม เกล็ดกลางหลัง (neurals หรือ vertebrals) 5 เกล็ด เกล็ด costals 4 เกล็ด เกล็ดขอบกระดูก (marginals) 11 เกล็ด เกล็ด axillary 1 เกล็ด เกล็ด inguinal 1 เกล็ด เกล็ดเหนือโคนหาง 2 เกล็ด กระดองสีน้ำตาลปนดำ กระดองไม่นูนสูงเหมือนเต่าหับ มีสันตามยาว 3 สัน นูนขึ้นมาชัดเจน ขอบกระดูกสีเหลือง ด้านท้องสีเหลืองจาง ๆ หรือ สีเหลืองปนขาว หัวสีดำมีแถบสีขาวพาดจากปลายปากมาบริเวณเหนือตาและคอ และแถบพาดจากปลายปากผ่านริมฝีปากบนมาที่มุมปาก

พบรอบพื้นที่อุทยานฯ ตามแหล่งน้ำ ลำคลอง

เต่าห้วยคดลาย, Indochinese Leaf Turtle

Cyclemys tcheponensis (Bourret, 1939)

ชื่ออื่น ๆ เต่าน้ำ, Stripe-necked Terrapin (ภาพที่ 5)

ความยาวของกระดองหลังวัดจากเกล็ดเหนือต้นคอ (nuchal) พาดตามยาวของกระดองหลังมาที่ปลายเกล็ดเหนือโคนหาง (supracaudals) มากที่สุด 198.00 มม. น้ำหนักมากที่สุด 710 กรัม เกล็ดกลางหลัง (neurals หรือ vertebrals) 5 เกล็ด เกล็ด costals 4 เกล็ด เกล็ดขอบกระดอง (marginals) 11 เกล็ด เกล็ด axillary 1 เกล็ด เกล็ด inguinal 1 เกล็ดเหนือต้นคอ 1 เกล็ด ขนาดเล็กมาก เกล็ดเหนือโคนหาง 2 เกล็ด กระดองค่อนข้างกลม บริเวณกลางกระดองมีสันตามยาว กระดองหลังสีน้ำตาลปนดำ ด้านท้องสีน้ำตาลเหลือง ที่มุมขวาของเกล็ดกระดองท้องมีแผ่นสีน้ำตาลเข้มขนาดใหญ่รูปสี่เหลี่ยม และมีเส้นรัศมีสีน้ำตาลจาง ๆ พุ่งออกมาจากแผ่นสีน้ำตาลเข้ม เกล็ดขอบกระดองในช่วงท้ายของกระดองหยักชัดเจน

พบหากินในเวลากลางวัน ตามคลอง แอ่งน้ำขัง กินพืชเป็นอาหาร เช่น ผลพลับพล่า เป็นต้น พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง และทุ่งหญ้า

วงศ์ Testudinidae พบ 1 สกุล 1 ชนิด คือ

เต่าเหลือง, Elongated Tortoise

Indotestudo elongata (Blyth, 1853)

ชื่ออื่น ๆ เต่าขี้ผึ้ง, เต่าแขนง, เต่าเพ็ก, เต่าโคก, Yellow Tortoise (ภาพที่ 6)

ความยาวของกระดองหลังวัดจากเกล็ดเหนือต้นคอ (nuchal) พาดตามยาวของกระดองหลังมาที่ปลายเกล็ดเหนือโคนหาง (supracaudals) มากที่สุด 292.00 มม. น้ำหนักมากที่สุด 1800 กรัม เกล็ดกลางหลัง (neurals หรือ vertebral) 5 เกล็ด เกล็ด costals 4 เกล็ด เกล็ดขอบกระดอง (marginals) 11 เกล็ด เกล็ด axillary 1 เกล็ด เกล็ด inguinal 1 เกล็ดเหนือต้นคอ 1 เกล็ด เกล็ดเหนือโคนหาง 2 เกล็ด กระดองหลังและกระดองอกสีเหลือง มีลายดำในแต่ละแผ่น กระดองรูปวงรี กระดองหลังนูนสูง หัวสีเหลืองจาง ไม่มีลาย เกล็ดบนหัวมีรูปล้างและขนาดที่แตกต่างกัน ดินขนาดใหญ่ หนา แข็งแรง มีเล็บที่แข็งแรง ขาหน้าและขาหลังไม่มีแผ่นหนัง

พบหากินตามพื้นที่ป่า พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง

อันดับ Squamata

วงศ์ Gekkonidae พบ 6 สกุล 7 ชนิด คือ

ตุ๊กแกป่าตะวันออก, Eastern Banded Gecko

Cyrtodactylus intermedius (Smith, 1917)

ชื่ออื่น ๆ Cardamon Slender-toed Gecko, Intermediate Forest Gecko (ภาพที่ 6)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 62.41 มม. ความยาวของหาง 58.68 มม. น้ำหนัก 36 กรัม หัวยาวเรียว เกล็ดริมฝีปากบน 11-12 เกล็ด เกล็ดริมฝีปากล่าง 9-10 เกล็ด ลำตัวปกคลุมด้วยตุ่มขนาดเล็ก (granular scales) ผสมกับตุ่มขนาดใหญ่ เกล็ดมีรูปร่างกลม เกล็ดสัน ด้านข้างลำตัวจากขอบขาหน้าถึงโคนขาหนีบมีตุ่มเรียงเป็นแถวชัดเจน หางปกคลุมด้วยเกล็ดแบนขนาดเล็ก ด้านล่างของหางเป็นเกล็ดเรียบขนาดใหญ่เรียงเป็นแถวในบริเวณกลางของใต้หาง ด้านบนของหัวสีน้ำตาลจาง ๆ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลเทา มีแถบสีน้ำตาล 4 แถบ พาดขวาง ขอบของแถบสีน้ำตาลมีสีขาว ซึ่งสะท้อนแสงไฟในเวลากลางวัน แถบสีน้ำตาลพาดจากบริเวณหลังตา อ้อมบริเวณท้ายทอยไปถึงด้านหลังตาของอีกข้าง หางมีแถบสีน้ำตาลพาดสลับกับแถบสีดำ ท้องสีขาวขาวถึงขาวนวล

ในเวลากลางวันจะซ่อนตัวใต้ขอนไม้ที่ขึ้น และออกหากินในเวลากลางวันตามโคนต้นไม้ในบริเวณที่ค่อนข้างชื้น พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

จิ้งจกดินลายจุด, Spotted Ground Gecko

Dixoneus siamensis (Boulenger, 1898)

ชื่ออื่น ๆ Siamese Leaf-toed Gecko, Common Ground Gecko (ภาพที่ 6)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 48.10 มม. ความยาวของหาง 41.95 มม. น้ำหนัก 2.6 กรัม เกล็ดริมฝีปากบน 7-8 เกล็ด เกล็ดริมฝีปากล่าง 6-7 เกล็ด เป็นจิ้งจกขนาดเล็ก หัวและลำตัวปกคลุมด้วยเกล็ดสันขนาดเล็กผสมกับตุ่มสามสัน (trihedral scale) ขนาดเล็ก นิ้วยาว lamellae มี 1 แถว ซึ่งติดกัน หางปกคลุมด้วยเกล็ดสันขนาดไม่เท่ากันเรียงซ้อนทับกัน เกล็ดด้านล่างเรียบ ลำตัวสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดดำกระจายบนหลังจนกระทั่งถึงปลายหาง ด้านท้องสีเหลืองอ่อน

กลางวันจะซ่อนตัวตามโพรงไม้ ใต้เปลือกไม้ ใต้ก้อนหิน และออกหากินในเวลา กลางคืนตามโคนต้นไม้ ดอกไม้ ไซดหิน ก้อนหิน และตามพื้นดินทั่วไป พบในพื้นที่ป่าเต็งรังและป่า ดิบแล้ง

จิ้งจกบ้านหางหนาม, Spiny-tailed House Gecko

Hemidactylus frenatus Dumeril & Bibron, 1836

ชื่ออื่น ๆ จิ้งจกหางหนาม, Common house Gecko (ภาพที่ 6)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 42.90 มม. ความยาวของหาง 48.70 มม. น้ำหนัก 1.9 กรัม เป็นจิ้งจกขนาดเล็ก ลำตัวสีน้ำตาลปนเหลือง หรือสีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาล ด้านท้องสีขาวหรือสีเหลืองอ่อน มีจุดดำกระจายอยู่ทั่วลำตัว ในเพศเมียสามารถมองเห็นไข่ในท้อง ประมาณ 2-3 ฟอง ชัดเจน ผิวลำตัวด้านบนเกลี้ยง นุ่ม หางเรียวแหลม มีหนามเล็กเรียงเป็นแนว ตามขวางตลอดความยาวของหาง ด้านล่างของหางไม่มีหนาม ลำตัวปกคลุมด้วยตุ่มขนาดเล็กปน กับเกล็ดเรียบหรือเกล็ดสัน นิ้วไม่มีแผ่นหนัง

กลางวันจะซ่อนตัวตามใต้เปลือกไม้ โพรงไม้ และออกหากินในเวลากลางคืน ตาม เปลือกต้นไม้ ดอกไม้ พื้นดิน พบในพื้นที่ป่าเต็งรัง

จิ้งจกบ้านหางแบนเล็ก, Common Frilly Gecko

Cosymbotus platyurus (Schneider, 1792)

ชื่ออื่น ๆ จิ้งจกหางแบน, Common Flat-tailed Gecko, Flat-tailed Gecko (ภาพที่ 6)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 48.75 มม. ความยาวของหาง 52.85 มม. น้ำหนัก 2.5 กรัม รูเปิดเหนือทวารและรูเปิดบริเวณโคนขาหลังข้างละ 15-20 รู ลำตัวสีเทา ถึงเทา ดำ สามารถเปลี่ยนสีของลำตัวได้ตามสภาพแวดล้อมที่อาศัยอยู่ ด้านข้างลำตัวมีแถบสีเข้ม หรือสี ดำพาดจากปลายจมูกมาที่ตา ลำคอ ขาหน้า จนถึงโคนขาหลัง บริเวณโคนขาหน้ากับโคนขาหลังมี แผ่นหนังอยู่ทั้งสองข้างของลำตัว หางแบนเรียวไปที่ปลายหาง ด้านข้างเป็นรอยหยักตลอดความ ยาวของหาง ท้องสีขาวหรือขาวอมเหลือง ในตัวเมียสามารถมองเห็นไข่ในท้อง 2-3 ฟองได้ชัดเจน

กลางวันจะซ่อนตัวตามใต้เปลือกไม้ โพรงไม้ และออกหากินในเวลากลางคืน ตาม เปลือกต้นไม้ ดอกไม้ พื้นดิน พบในพื้นที่ทุ่งหญ้า ป่าเต็งรัง

จิ้งจกหินเมืองกาญจน์, Western Four-clawed Gecko

Gehyra laceratus (Taylor, 1962)

ชื่ออื่น ๆ Lacerated Rock Gecko (ภาพที่ 6)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 55.90 มม. ความยาวของหาง 38.75 มม. น้ำหนัก 6.5 กรัม รูเปิดเหนือทวาร 16, 18 และ 20 รู บริเวณเหนือทวารเป็นกลุ่มเกล็ดขนาดใหญ่ ลำตัวปกคลุมด้วยตุ่มรูปกรวยขนาดเล็ก นิ้วมือและตีนไม่มีแผ่นหนัง หางหนาบริเวณฐานแล้วกว้างออกทันที จากนั้นค่อย ๆ เรียวสอบเข้าสู่ปลาย หัวและลำตัวสีเทา มีจุดสีเทาหรือสีดำกระจายอยู่บนลำตัว ด้านท้องสีเหลืองอ่อน ๆ หรือมีสีขาวนวล เกล็ดใต้หางมีขนาดเล็ก เรียบ

พบในบริเวณพื้นที่ป่าเต็งรังที่มีลักษณะเป็นก้อนหิน โดยในเวลากลางวันจะหลบซ่อนตัวอยู่ใต้ซอกก้อนหิน ใต้เปลือกต้นไม้ตาย และออกหากินในเวลากลางคืนตามบริเวณโคนต้นไม้ ก้อนหิน และพื้นดิน กระโดดเก่ง ผิวหนังลอกง่าย เวลาจับต้องระมัดระวัง

ตุ๊กแกเขาคันทรง, Sandstone Gecko

Gekko petricolus Taylor, 1962 (ภาพที่ 6)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ลำตัวเพรียวผอม ลำตัวปกคลุมด้วยตุ่มขนาดเล็กละเอียดผสมกับตุ่มขนาดใหญ่ หางเรียวแหลม ลำตัวสีน้ำตาลปนเหลือง มีจุดสีจาง ๆ เรียงเป็นแถวบนหลังสลับกับจุดสีดำ ใต้ลำตัวและหางสีขาวหม่น

พบในพื้นที่ป่าเต็งรัง ที่มีลักษณะเป็นเขาคันทรง มีก้อนหินทรงกระจายอยู่ทั่วไป นอกจากนี้ยังพบอีก 1 ตัว ที่เขามาเกาะผนังโรงครัวในหน่วยพิทักษ์อุทยานฯ

ตุ๊กแกบ้าน, Tokay Gecko

Gekko gecko (Linnaeus, 1758)

ชื่ออื่น ๆ กบแก, เตาะแก (ภาพที่ 7)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 132.20 มม. ความยาวของหาง 117.45 มม. น้ำหนัก 52.6 กรัม ช่องเปิดเหนือทวาร 5-12 ช่อง เกล็ดริมฝีปากบน 13-14 เกล็ด เกล็ดริมฝีปากล่าง 11 เกล็ด ในแต่ละข้าง เป็นตุ๊กแกขนาดใหญ่ ความกว้างของหัวมากกว่าความกว้างของลำตัว ตาโต หางกลมเรียว ลำตัวขรุขระ มีจุดสีแดงปนส้ม สีขาว และสีเทา หลายขนาดกระจายอยู่ทั่ว

ลำตัว ลำตัวปกคลุมด้วยตุ่มขนาดเล็ก ด้านท้องมีเกล็ดเป็นตุ่มขนาดเล็ก ปนกับตุ่มรูปกรวย ด้านข้างลำตัวมีรอยพับระหว่างซอกแขนถึงโคนขาหนีบ เกล็ดใต้หางมีขนาดใหญ่ นิ้วมีแผ่นหนังที่ฐานเล็กน้อยแผ่นหนังใต้นิ้วมีหลายแถวและไม่แยกเป็นพังช้ายและขวา นิ้วมีเล็บทุกนิ้ว หางมีแถบดำพาดขวางสลับกับแถบสีขาว

กลางวันซ่อนตัวตามอาคาร บ้านเรือน สิ่งก่อสร้าง หรือโพรงไม้ ออกหากินในเวลากลางคืนตามอาคาร บ้านเรือน สิ่งก่อสร้าง ต้นไม้ บางครั้งพบคลานตามพื้นดินในเวลากลางคืน มักพบอยู่บนต้นไม้ต้นเดิมประจำ พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง นอกจากนี้ยังพบตามอาคาร สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ

วงศ์ Agamidae พบ 4 สกุล 6 ชนิด คือ

กิ้งก่าบินปีกสีส้ม, Orange-winged Flying Lizard

Draco maculatus (Gray, 1851)

ชื่ออื่น ๆ กิ้งก่าบินปีกส้ม, กิ้งก่าบินจุดดำปีกส้ม, Spotted Gliding Lizard (ภาพที่

7)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก เป็นกิ้งก่าขนาดเล็ก ลำตัวเพรียวบางและมีน้ำหนักเบา มีหนามบริเวณท้ายตา ตาโปน หัวค่อนข้างป้อม มนกลม ขาเล็กเรียว มีแผ่นหนัง 2 แผ่นแผ่ออกด้านข้างลำตัวเป็นปีกขนาดใหญ่ซึ่งมีกระดูกซี่โครงยาวยื่นออกมา ปีกด้านบนสีส้ม เหลือง หรือชมพู มีลายสีดำประปรายในแนวขวาง ใต้ปีกสีออกเหลืองอ่อน และมีจุดสีดำที่ปลายปีก ลำตัวสีน้ำตาล ประกอบด้วยเกล็ดและตุ่มขนาดใหญ่ ตุ่มมีลักษณะสามสัน เยื่อหุ้มมีเกล็ดขนาดเล็กปกคลุมเหนียงใต้คอ (dewlap) และเหนียงข้างคอ (wattle) สีเหลือง

หากินในเวลากลางวัน พบเกาะ และไต่อยู่ตามลำต้นต้นไม้ใบบริเวณที่ค่อนข้างโล่ง และแดดส่องถึง ร่อนไปมาระหว่างต้นไม้ มักพบเป็นคู่ ๆ หรือมากกว่า พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

กิ้งก่าเขานิยมสัน, Masked Spiny Lizard

Acanthosaura crucigera Boulenger, 1885

ชื่ออื่น ๆ กิ้งก่าหนามลายไหล่วาง, Cross-bearing Tree Lizard, Cross-spotted Spiny Lizard (ภาพที่ 7)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 115.75 มม. ความยาวของหาง 182.95 มม. น้ำหนัก 112 กรัม หัวโต มีหนามบริเวณหลังตาคอและหลัง โดยหนามระหว่างคอและหลังเว้นช่องว่างกัน เยื่อหุ้มปรากฏชัด ไม่มีเกล็ดปกคลุม บริเวณไหล่มีแถบดำรูปข้าวหลามตัดสีน้ำตาลดำโดยมีแถบพาดลงไปบริเวณไหล่ด้านหน้า ลำตัวค่อนข้างอ้วนเทอะทะ หัว ลำตัวและหางมีเกล็ดสันปกคลุม ริมฝีปากบนสีขาว

ออกหากินในเวลากลางวัน ตามพื้นป่าดิบแล้ง กินหนอน ไล่เดือน และแมลงเป็นอาหาร กลางคืนพบหลบนอนโดยเกาะตามต้นไม้ที่มีขนาดเล็กกว่าลำตัวสัตว์ โดยเกาะให้หัวหันขึ้นข้างบน พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

กิ้งก่าหัวแดง, Changeable lizard

Calotes versicolor (Daudin, 1802)

ชื่ออื่น ๆ กิ้งก่ารั้ว, กะปอม, Red-headed Lizard, Fence Lizard, Indian garden Lizard (ภาพที่ 7)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 69.35 มม. ความยาวของหาง 210.00 มม. น้ำหนัก 9.1 กรัม หัวและลำตัวปกคลุมด้วยเกล็ดสัน เกล็ดบริเวณหัวมีขนาดเท่ากัน เกล็ดข้างตัวเป็นเกล็ดสันขึ้นมาด้านหลังในลักษณะเฉียงขึ้นไปด้านบน หัวสีน้ำตาลแดง มีหนามบริเวณคอในตำแหน่งเหนือหู 2 หนาม หนามบนคอและแนวสันหลังต่อเนื่องกัน ตามีแถบน้ำตาลดำจาง ๆ พาดออกมารอบตาในแนวรัศมี โคนหางตัวผู้มีลักษณะโป่งพอง หนา ส่วนตัวเมียเรียวยาว หางมีแถบสีขาวสลับกับเขียว ท้องสีขาวหรือขาวปนเหลือง บางตัวมีจุดเล็กกระจายทั่ว ในตัวอ่อนมีเส้นสีน้ำตาลพาดตามยาวลำตัว 2 เส้นที่ด้านหลัง นอกเหนือจากขนาดลำตัวที่เล็ก

ออกหากินในเวลากลางวัน ตามพื้นดิน กินแมลงเป็นอาหาร กลางคืนจะเกาะกิ่งไม้เล็ก ๆ นอน การเกาะนอนพบทั้งนอนโดยเกาะกิ่งไม้โดยหันหัวขึ้นข้างบน และการหันหัวลงด้านล่าง ซึ่งจะพบการเกาะนอนแบบนี้มากในพื้นที่ทุ่งหญ้า ช่วงฤดูฝนจะพบตัวอ่อนจำนวนมาก ส่วนช่วงฤดูหนาวและฤดูแล้งจะพบตัวเต็มวัยมาก พบในพื้นที่ทุ่งหญ้า ป่าเต็งรัง

กิ้งก่าหัวสีฟ้า, Blue Crested Lizard

Calotes mystaceus Dumeril & Bibron, 1837

ชื่ออื่น ๆ กิ้งก่าสวน, กะปอม, กิ้งก่าหัวน้ำเงิน Moustached Lizard, Garden Blue Lizard (ภาพที่ 7)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 145.61 มม. ความยาวของหาง 234.00 มม. น้ำหนัก 62 กรัม มีขนาดใหญ่กว่ากิ้งก่าหัวแดง ลำตัวปกคลุมด้วยเกล็ดสันชี้ไปทางด้านหลังในลักษณะเฉียงขึ้นด้านบน ลำตัวออกสีน้ำตาลเงินหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดขนาดใหญ่สีน้ำตาลแดงที่สีข้าง ข้างละ 3 จุด ริมฝีปากบนมีแถบสีขีดขาวพาดตามยาวถึงตอนท้ายของเยื่อหูและไหล่ เนื้อเยื่อแก้วหูมีหนาม 2 อันหรือมากกว่า เกล็ดลำตัวเป็นเกล็ดสันมีขนาดใหญ่กว่าเกล็ดท้อง คางเหนียงและคอสีน้ำตาลเงิน

หากินในเวลากลางวันตามพื้นป่า กินแมลงเป็นอาหาร กลางคืนจะเกาะนอนตามกิ่งไม้ขนาดใหญ่ หรือตามลำต้นของต้นไม้ พบในพื้นที่ป่าเต็งรัง

กิ้งก่าแก้ว, Forest Crested Lizard

Calotes emma Gray, 1845

ชื่ออื่น ๆ Black-banded garden Lizard (ภาพที่ 7)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 70.45 มม. ความยาวของหาง 196.45 มม. น้ำหนัก 9.4 กรัม ลำตัวปกคลุมด้วยเกล็ดสันชี้มาด้านหลังในลักษณะเฉียงขึ้น มีหนามหลังตา 1 อัน หนามบริเวณเนื้อเยื่อหู 2 อัน เยื่อหูปรากฏชัด ด้านหน้าของไหล่มีรอยพับของผิวหนังซึ่งปกคลุมด้วยเกล็ดสีดำ ขนาดของเกล็ดลำตัวเท่ากัน ลำตัวสีเขียวถึงน้ำตาลเทา หัวด้านบนสีน้ำตาล มีแถบดำพาดตั้งแต่บริเวณจมูกมาถึงท้ายทอยเนื้อเยื่อหู ริมฝีปากบนสีขาว คางและเหนียงสีเทาดำ หลังมีแถบสีน้ำตาล 6 แถบพาดขวาง หางมีแถบสีเทาสลับกับดำพาดขวาง

หากินในเวลากลางวัน ตามพื้นป่า กินแมลงเป็นอาหาร กลางคืนจะเกาะกิ่งไม้ขนาดเล็ก หรือลำต้นลูกไม้ขนาดเล็กนอน พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า

ตะกอก, Indochinese Water Dragon

Physignathus cocincinus Cuvier, 1829

ชื่ออื่น ๆ ลั้ง, กะท่าง, Indochinese Water Lizard (ภาพที่ 7)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก มีขนาดใหญ่มาก ลำตัวแบนข้าง เกล็ดปกคลุมตัวเป็นเกล็ดสัน หัวสีเทา หรือเขียวเข้ม ลำตัวสีเขียว มีลายเฉียงสีฟ้าจาง ๆ ตามลำตัว หนามยาวบริเวณคอและหลังเรียงต่อกันจนกระทั่งถึงรอยต่อระหว่างลำตัวและหางในช่วงระยะหนึ่งชัดเจน มีเกล็ดขนาดใหญ่หลายเกล็ดบริเวณมุมปาก เยื่อหูมีเกล็ดปกคลุมบางส่วน เกล็ดปลายปากมีขนาดใหญ่

กว่าบนหัว เกล็ดริมฝีปากบนจำนวน 12 เกล็ด เกล็ดริมฝีปากล่างจำนวน 11 เกล็ด หางแบนข้าง เรียวยาว

พบหากินในเวลากลางวันตามแหล่งน้ำ กลางคืนจะเกาะนอนตามกิ่งไม้ เวลานอนจะ หันหัวขึ้นด้านบน พบเกาะนอนที่เดียวตลอด พบตามลำธารที่ชุ่มชื้น หากถึงฤดูแล้งจะย้ายไปยังลำ ธารที่ชุ่มชื้นกว่า พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

วงศ์ Uromastycidae พบ 1 สกุล 1 ชนิด

แย้, Butterfly Lizard

Leiolepis belliana (Gray, 1827)

ชื่ออื่น ๆ Small-scaled Lizard (ภาพที่ 8)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 121.40 มม. ความยาวของหาง 125.02 มม. น้ำหนัก 32 กรัม ลำตัวแบน บริเวณข้างหูยื่น เยื่อหูใหญ่ ไม่มีเกล็ดปกคลุม เกล็ดบนหัวมีขนาด เล็ก เกล็ดบริเวณปลายปากใหญ่ เกล็ดบริเวณระหว่างตามีขนาดใหญ่ เกล็ดลำตัวประกอบด้วย เกล็ดสันขนาดเล็ก ตุ่ม ตุ่มรูปกรวย ผสมกัน เกล็ดท้องมีขนาดใหญ่ลำตัวและขาสีน้ำตาลอ่อนหรือ น้ำตาลเทา มีจุดเล็กเหลืองส้มสลับดำซึ่งมีขอบดำเรียงเป็นแถวตั้งแต่ลำคอไปจนถึงโคนหาง บริเวณท้อง ด้านล่างของแขนและขาสีเหลืองนวล หางแบนและแผ่แบนออก สีข้างมีแถบสีส้มอม ม่วง 4 แถบ ช่องเปิดบริเวณด้านใต้ต้นขาหลัง (femoral pores) จำนวน 12-21 ช่อง ด้านล่างของ หางสีเหลืองอ่อนหรือสีน้ำตาลอ่อน นิ้วมีเล็บยาวทุกนิ้ว โคนหางแบนใหญ่ ขาหน้าและหลังอ้วน

พบออกหากินในเวลากลางวันตามพื้นที่ป่าเต็งรัง ที่มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย หากินใกล้กับรู เวลามีคนหรือตกใจจะวิ่งลงรู โดยมีรูสำหรับหนีภัยอีกด้านหนึ่ง กินแมลงเป็นอาหาร พบได้ตลอดปี โดยพบตัวอ่อนในช่วงฤดูฝน ส่วนในฤดูหนาวและฤดูแล้งจะพบตัวเต็มวัย พบใน พื้นที่ป่าเต็งรัง

วงศ์ Scincidae พบ 6 สกุล 8 ชนิด

จิ้งเหลนต้นไม้, Olivaceous Tree Skink

Dasia olivacea Gray, 1839

ชื่ออื่น ๆ Olive Tree Skink (ภาพที่ 8)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ตัวไม่เต็มวัยมีแถบดำ 14 แถบ พาดขวางลำตัวสลับกับแถบเหลืองจาง ๆ ทางสีส้ม หัวแบน ลำตัวอกลม หวีเรียวแหลม เกล็ดลำตัวกลม เกล็ดคอเรียบ เกล็ดข้างลำตัวเรียบ เกล็ดบนขาหน้าและขาหลังมีสัน เกล็ดบนหลังเป็นเกล็ดสันปนกับเกล็ดเรียบ ด้านท้องสีเหลืองจาง ๆ

พบหากินบนพื้นป่าในเวลากลางวัน พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

จิ้งเหลนหางยาว, Long-tailed Skink

Mabuya longicaudata (Hallowell, 1857)

ชื่ออื่น ๆ Long-tailed Sun Skink (ภาพที่ 8)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ลำตัวแบนราบ หางยาวกว่าลำตัวมาก เกล็ดปกคลุมลำตัวเป็นเกล็ดสันค่อนข้างเรียบ มันวาว เกล็ดบนหัวมีขนาดและรูปร่างต่างกัน เกล็ดลำตัวเป็นเกล็ดสันมีขนาดเท่ากัน เกล็ดท้องและเกล็ดบริเวณข้างลำตัวเรียบ ขนาดใหญ่เรียงซ้อนกัน ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลเข้ม ด้านข้างลำตัวมีแถบสีดำกว้างพาดจากตาถึงโคนหาง โดยขอบของแถบสีดำมีสีครีมสว่าง ท้องมีขาวนวล

ออกหากินในเวลากลางวันตามพื้นป่า ไซดหิน ซอกหิน พบในพื้นที่ป่าดิบแล้งและทุ่งหญ้า

จิ้งเหลนบ้าน, Common Sun Skink

Mabuya multifasciata (Kuhl, 1820)

ชื่ออื่น ๆ Many-lined Sun Skink, Indian Brown-sided Grass Skink, Common Asiatic Skink (ภาพที่ 8)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ลำตัวหนา แบนราบ เป็นจิ้งเหลนขนาดใหญ่ เกล็ดบนหัวมีขนาดและรูปร่างต่างกัน เกล็ดลำตัวกลมเป็นเกล็ดสันจำนวน 3-5 สัน มีขนาดแตกต่างกัน ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล หรือสีเหลืองมะกอก มีแถบสีส้มพาดจากเยื่อหูจนถึงต้นขาหลังหัวมีเกล็ดขนาดใหญ่ และรูปร่างต่างกัน บางตัวด้านข้างลำตัวมีเกล็ดสีขาวขึ้นปนกับสีน้ำตาล ด้านท้องสีขาวจางหรือสีเหลืองอ่อน

ออกหากินในเวลากลางวันตามพื้นป่า โพรงไม้ พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า

จิ้งเหลนหลากหลาย, Variable Skink

Mabuya macularia (Blyth, 1853)

ชื่ออื่น ๆ Speckled Forest Skink, Bronzy Grass Skink (ภาพที่ 8)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 56.00 มม. ความยาวของหาง 61.20 มม. น้ำหนัก 3.2 กรัม ขนาดเล็กกว่าจิ้งเหลนชนิดอื่นในสกุลนี้ ลำตัวแบนราบ เกล็ดบนหัวมีขนาดและรูปร่างต่างกัน ด้านบนของหัวสีน้ำตาลอิฐ หลังมีจุดสีดำเรียงเป็นแถวยาว 4 แถว ด้านข้างลำตัวมีเส้นสีขาวจากหลังตามาถึงบริเวณกลางตัว บริเวณด้านข้างลำตัวมีเกล็ดสีดำสลับกับเกล็ดสีขาวขึ้นปะปน ริมฝีปากบนสีขาวหรือสีเงินพาดยาวถึงท้อง ด้านท้องสีขาว คางสีส้ม

ออกหากินในเวลากลางวันตามพื้นป่า บางครั้งพบเดินหากินในเวลากลางคืนด้วย มักพบในช่วงเวลาหรือพื้นที่ค่อนข้างแห้ง พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง

จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง, Bowring's Slender Skink

Riopa bowringi (Gunther, 1864)

ชื่ออื่น ๆ Bowring's Supple Skink, Common Supple Skink (ภาพที่ 8)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 57.75 มม. ความยาวของหาง 47.90 มม. น้ำหนัก 2.8 กรัม ลำตัวแบนราบ ขาหน้าและขาหลังเล็กและสั้น เกล็ดปกคลุมลำตัวเรียบ ลำตัวสีน้ำตาล มีแถบสีออกดำพาดจากปลายปากไปตามความยาวของด้านข้างลำตัวจนถึงตามความยาวของหาง หลังมีเกล็ด 6 แถว ด้านข้างของคอและข้างลำตัวมีเกล็ดสีดำสลับกับเกล็ดขาวปนเหลือง ด้านท้องสีเหลือง

ออกหากินในเวลากลางวัน ตามพื้นป่าที่ค่อนข้างชื้น พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง

จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ, Common Forest Skink

Sphenomorphus maculatus (Blyth, 1853)

ชื่ออื่น ๆ จิ้งเหลนเกล็ดเรียบข้างดำ, Streamside Skink, Brown-sided Smooth Skink, Common Hill Skink (ภาพที่ 8)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 25.60 มม.ความยาวของหาง 41.10 มม. น้ำหนัก 0.3 กรัม ลำตัวเพรียวยาว ด้านข้างลำตัวมีแถบสีดำพาดจากจมูกมาถึงหาง ขอบของแถบดำมีสีขาวนวลหรือสีส้ม บริเวณใต้แถบดำนี้สีขาวนวลมีจุดสีดำกระจายทั่วไป เกล็ดปลายปาก (rostral) บุ่มลงชัดเจน เกล็ดบนหลังใหญ่กว่าเกล็ดด้านข้าง เกล็ดเรียบ เกล็ดเหนือทวารมีขนาดใหญ่ 2 เกล็ด ลำตัวสีน้ำตาลอมเขียว ด้านหลังไปถึงหางมีจุดสีดำจาง ๆ กระจายอยู่ทั่วไป ด้านท้องสีขาวนวล

พบหากินตามพื้นป่าในเวลากลางวัน บางครั้งพบหากินในเวลากลางคืนด้วย พบตามบริเวณริมห้วย ริมคลองเป็นส่วนมาก ว่องไว ปราดเปรียว เคลื่อนที่ได้เร็ว พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

จิ้งเหลนเรียวลาย, Common Striped Skink

Lipinia vittigera (Boulenger, 1894)

ชื่ออื่น ๆ จิ้งเหลนลาย, Striped Tree Skink (ภาพที่ 8)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 57.60 มม.ความยาวของหาง 59.80 มม. น้ำหนัก 6.5 กรัม จิ้งเหลนขนาดเล็ก เรียว ปลายปากเรียวแหลม เกล็ดบนหัวมีขนาดและรูปร่างต่างกัน ลำตัวมีแถบสีดำและแถบสีขาวนวลลากผ่านตั้งแต่ปลายจมูกถึงขาหลัง ปลายหางสีส้มปนแดง ท้องสีเขียวจาง

พบออกหากินในเวลากลางวัน ออกหากินตามลำต้นของต้นไม้ขนาดใหญ่ ไต่ขึ้นลงในแนวตั้งตามลำต้นไม้ กินแมลงจำพวกมด ปลวก เป็นอาหาร บางครั้งพบหลบซ่อนใต้เปลือกไม้ที่ตายแล้ว มักพบออกมาไต่ตามลำต้นในช่วงที่มีแสงแดด ส่วนช่วงที่มีมืดหรือฝนกำลังจะตกจะพบได้ยาก พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

จิ้งเหลนห้วยเขมร, Cambodian Stream Skink

Tropidophorus microlepis Gunther, 1861

ชื่ออื่น ๆ Small-scaled Water Skink. Small-scaled Stream Skink (ภาพที่ 9)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ลำตัวหนา เทอะทะ เกล็ดปกคลุมลำตัวเป็นเกล็ดสันหนาชัดเจนเรียงต่อกันเป็นแถวจนถึงปลายหาง เกล็ดเหนือทวารมีขนาดใหญ่ 3 เกล็ด เกล็ดบนหัวมีรูปร่างและขนาดแตกต่างกัน เรียบ ด้านท้องสีขาวนวล ลำตัวสีน้ำตาล

ออกหากินในเวลากลางวัน พบในบริเวณลำธาร ที่มีน้ำไหลเอื่อย ๆ ตามรากไม้ที่มีใบไม้ทับถมกันมาก พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

วงศ์ Lacertidae พบ 1 สกุล 1 ชนิด คือ

กิ้งก่าหางยาว, Long-tailed Lizard

Takydromus sexlineatus Daudin, 1802

ชื่ออื่น ๆ กิ้งก่าน้อยหางยาว, งูคา, Six-lined Grass Lizard (ภาพที่ 9)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 76.20 มม. ความยาวของหาง 286.00 มม. เป็นกิ้งก่าที่มีหางยาวมาก หัวค่อนข้างแคบและยาว ลำตัวเพรียว เกล็ดปลายจมูกมีขนาดใหญ่ เกล็ดบริเวณหลังมีลักษณะเป็นเกล็ดรูปสี่เหลี่ยมเรียงซ้อนกันเป็นแนวยาวบนหลังทำให้มองเห็นเป็นสันแนวยาวไปจนถึงหางชัดเจน ลำตัวสีน้ำตาล ด้านท้องสีน้ำตาลจาง ๆ

พบหากินในเวลากลางวันตามพื้นที่ทุ่งหญ้าคา โดยเกาะและเดินหาอาหารบนใบหญ้าคา บางครั้งพบหาอาหารบนพื้นดินด้วย พบในพื้นที่ทุ่งหญ้า

วงศ์ Varanidae พบ 1 สกุล 2 ชนิด คือ

ตะกวด, Clouded Monitor

Varanus nebulosus (Gray, 1831)

ชื่ออื่น ๆ แลน, Bengal Monitor, Yellow Tree Monitor

ไม่มีข้อมูลขนาด ลำตัวขนาดใหญ่ ส่วนหัวกว้างกว่าเหยี่ยว ลิ้น 2 แฉก ลำตัวสีน้ำตาล มีจุดสีเหลืองปะปน เกล็ดคอมมีขนาดเล็ก เกล็ดบนหัวมีขนาดใกล้เคียงกัน เกล็ดลำตัวเป็นเกล็ดสัน

พบหากินตามพื้นที่ป่าในเวลากลางวัน บางครั้งพบปีนขึ้นไปหาอาหารตามโพรงไม้ ต้นไม้สูง เพื่อกินไขนก และลูกนกเป็นอาหาร มักพบมากในช่วงฤดูฝน โดยพบตามพื้นที่ป่าทั่วไปที่มีลักษณะค่อนข้างชื้น ส่วนหน้าแล้งพบมากในบริเวณใกล้คลอง ลำธาร บางครั้งพบขึ้นมาฝั่งแดงตามข้างถนนที่แดงส่องถึงหรือพบปีนขึ้นไปฝั่งแดงบนพุ่มไม้เตี้ย ๆ โดยพาดลำตัวบนยอดพุ่มไม้ให้พุ่มไม้รับน้ำหนักตัวไว้ พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

เหี้ย, Water Monitor

Varanus salvator (Laurenti, 1768)

ชื่ออื่น ๆ ตัวเงินตัวทอง, Common Water Monitor

ไม่มีข้อมูลขนาด ลำตัวสีน้ำตาลสลับกับจุดสีเหลือง ส่วนหัวค่อนข้างเรียวแหลม ล้นมี 2 แถบ เกล็ดบนหัวมีขนาดใกล้เคียงกัน ลำตัวปกคลุมด้วยเกล็ดสั้น บนหลังมีลายดอกสีเหลืองซึ่งมีขอบดำเรียงพาดขวางลำตัว หางดำมีลายเป็นปล้องดำสลับกับเหลืองอ่อน

พบหากินตามแหล่งน้ำ ลำธาร คลอง ในเวลากลางวัน มักขึ้นมาฝั่งแดดตามลานหิน ก้อนหิน พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า

วงศ์ Xenopeltidae พบ 1 สกุล 1 ชนิด คือ

งูแสงอาทิตย์, Sunbeam Snake

Xenopeltis unicolor Boie, 1827

ชื่ออื่น ๆ งูเหลือมดิน, Iridescent Earth Snake

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 789.78 มม. หางยาว 74.52 มม. น้ำหนัก 145 กรัม ลำตัวสีดำปนน้ำตาล ด้านท้องสีขาว หัวและลำตัวแยกกันไม่เด่นชัดนัก หัวค่อนข้างแบน ปลายหัวค่อนข้างทู่ เกล็ดลำตัวเรียบ และเป็นสีเหลืองสะท้อนแสงเป็นสีรุ้ง ลำตัวสีม่วงปนดำ ด้านท้องสีขาวเกล็ดกลางลำตัว 15 แถว เกล็ดท้อง 184 เกล็ด เกล็ดใต้หางเรียงสลับจำนวน 28 เกล็ด เกล็ดเหนือทวารแยกเป็น 2 เกล็ด

พบตามแหล่งน้ำรอบพื้นที่อุทยานฯ

วงศ์ Uropeltidae

งูก้นขบ, Red-tailed Pipe Snake

Cylindrophis ruffus (Laurenti, 1768)

ชื่ออื่น ๆ งูสองหัว

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 305.00 มม. หางยาว 120.00 มม. น้ำหนัก 112 กรัม ลำตัวทรงกระบอก สัน ลำตัวสีดำ ด้านท้องมีแถบสีขาวพาดขวาง หางสั้นและทู่ มีสีแดง หัวกลมและค่อนข้างแบน เกล็ดกลางลำตัว 20 แถว เกล็ดท้อง 194 เกล็ด เกล็ดใต้หางเรียงแถวเดียว เกล็ดเหนือทวารมี 1 เกล็ด

พบตามแหล่งน้ำรอบพื้นที่อุทยานฯ

วงศ์ Pythonidae พบ 1 สกุล 1 ชนิด คือ

งูเหลือม, Reticulated Python

Python reticulatus (Schneider, 1801) (ภาพที่ 9)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก เป็นงูขนาดใหญ่ หัวแยกออกจากลำตัวชัดเจน หัวออกไปทางสามเหลี่ยมเล็กน้อย ปลายปากทู่ ลำตัวสีน้ำตาลแดงปนเหลือง ลำตัวมีลายสีดำสามเป็นร่างแห มีเส้นสีดำพาดจากตามาที่มุมปาก เส้นสีดำพาดจากปลายปากมาที่คอในบริเวณกลางหัว ท้องสีขาวอมเหลือง

พบในป่าดิบแล้ง ม้วนตัวเกาะอยู่บนกิ่งไม้ข้างลำธาร โดยตัวที่พบนี้ เกาะอยู่ที่เดิมตลอด

วงศ์ Colubridae พบ 14 สกุล 22 ชนิด คือ

งูหินทากเกล็ดสัน, Keeled Slug Snake

Pareas carinatus (Boie, 1828) (ภาพที่ 9)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 311.40 มม. ความยาวของหาง 94.20 มม. น้ำหนัก 59.6 กรัม ลำตัวแบนตั้ง หัวปรากฏชัด แยกจากคอชัดเจน เกล็ดลำตัวเป็นเกล็ดสัน เกล็ดกลางสันหลัง (vertebral scales) มีขนาดใหญ่ชัดเจน ลำตัวสีน้ำตาล บริเวณด้านหลังของคอมีแถบรูปกากบาท (X) ด้านท้องสีเหลืองอ่อน หรือขาวนวล และมีจุดเล็กละเอียด เกล็ดกลางลำ 15 แถว เกล็ดท้อง 180 เกล็ด เกล็ดปิดรูกัน 2 เกล็ด เกล็ดใต้หางแยกเป็นสองแถว

พบหากินตามพื้นป่า ปีนป่ายตามกิ่งไม้ได้ดี พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

งูพองอ้อหลากหลาย, Variable Reed Snake

Calamaria lumbricoidea Boie, 1827

ชื่ออื่น ๆ งูพองอ้อทางแหลม (ภาพที่ 9)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก เป็นงูขนาดเล็ก คล้ายงูดิน ลำตัวสีน้ำตาลปนดำ ท้องสีขาวนวล หางทุ้ม คอมีแถบสีขาวครีมขุ่น

พบตามพื้นดินในป่าดิบแล้งช่วงที่ฝนตก พบในซากใบไม้

งูไช, Bocourt's Water Snake

Enhydris bocourti (Jan, 1865)

ชื่ออื่น ๆ งูเหลือมอ้อ

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก หัวแยกออกจากลำตัวชัดเจน ปลายปากมน ลำตัวอ้วนสั้น ทางสั้น เกล็ดลำตัวเรียบ ลำตัวสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลปนดำ ด้านท้องสีขาวมีแถบสีเหลืองจาง ๆ พาดขวาง ริมฝีปากบนสีส้ม มุมปากสีดำ เกล็ดใต้โคนหางแยกเป็นคู่

พบตามแหล่งน้ำรอบพื้นที่อุทยานฯ พบตามแหล่งน้ำขังในสังคมป่าเต็งรัง

งูสายรุ้งธรรมดา, Rainbow Water Snake

Enhydris enhydris (Schneider, 1799)

ชื่ออื่น ๆ งูปลา (ภาพที่ 9)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 580.00 มม. หางยาว 112.00 มม. น้ำหนัก 219 กรัม หัวแยกจากลำตัวชัดเจน หัวค่อนข้างเล็กเมื่อเทียบกับลำตัว ปลายปากมน ลำตัวอ้วนสั้น ทางสั้น เกล็ดลำตัวเรียบ มีแถบตามยาวลำตัวถึงปลายหางเหลืองจาง ๆ เรียงสลับกับแถบสีชมพู ลำตัวสีเทาปนดำ ด้านท้องสีขาวปนเหลือง เกล็ดกลางลำตัว 21 แถว เกล็ดท้อง 146 เกล็ด เกล็ดเหนือทวารแยกเป็น 2 เกล็ด เกล็ดใต้หางเรียงสลับจำนวน 64 เกล็ด

พบตามแหล่งน้ำรอบพื้นที่อุทยานฯ พบตามแหล่งน้ำขังในป่าเต็งรัง

งูปลิง, Plumbeous Water Snake

Enhydris plumbea (Boie, 1827) (ภาพที่ 9)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 262.00 มม. หางยาว 38.00 มม. น้ำหนัก 64 กรัม หัวและลำตัวแยกกันชัดเจน หัวใหญ่ แบนกว้าง ปลายปากค่อนข้างทู่ ลำตัวสีเขียวมะกอก ด้านท้องสีขาวปนเหลือง เกล็ดกลางลำตัว 19 แถว เกล็ดท้อง 118 เกล็ด เกล็ดเหนือทวารแยกเป็น 2 เกล็ด เกล็ดใต้หางเรียงสลับจำนวน 32 เกล็ด

พบตามแหล่งน้ำขังในป่าเต็งรัง

งูหัวกะโหลก, Puff-faced Water Snake

Homalopsis buccata (Linnaeus, 1758)

ชื่ออื่น ๆ งูเหลื่อมอ้อ, งูเหลือน้ำ, งูเห่าน้ำ, Masked Water Snake

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก หัวและลำตัวแยกกันชัดเจน หัวใหญ่ กว้าง เกล็ดลำตัวเป็นเกล็ดสัน ด้านบนของหัวมีแถบรูปหน้ากากสีขาว ลำตัวสีน้ำตาลปนแดง มีแถบสีเหลืองจาง ๆ พาดขวางลำตัว ด้านท้องสีขาวมีจุดสีดำเล็ก ๆ ข้างท้องเป็นระยะ ๆ

พบตามแหล่งน้ำรอบพื้นที่อุทยานฯ ตามแหล่งน้ำขังในป่าเต็งรัง

งูลายสอใหญ่, Checkered Keelback

Xenochrophis piscator (Schneider, 1799)

ชื่ออื่น ๆ งูตาแห, งูตาแห, Chequered Keelback, Diced Keelback (ภาพที่ 9)

ความยาวของหัวถึงหางมากที่สุด 1060 มม. หัวค่อนข้างมนกลม สีน้ำตาล มีแถบดำพาดจากตามาระหว่างเกล็ดริมฝีปากบนเกล็ดที่ 6 และ 7 และมีแถบดำพาดจากบริเวณหลังตามาที่เกล็ดริมฝีปากบนเกล็ดที่ 8 บริเวณคางและริมฝีปากสีขาวครีม ลำตัวสีเขียวมะกอก เกล็ดลำตัวเป็นเกล็ดสัน เกล็ดท้องแต่ละเกล็ดมีแถบดำบริเวณขอบของเกล็ดด้านหน้า เกล็ดกลางลำตัว 19 แถว เกล็ดท้อง 134 เกล็ด เกล็ดใต้หางเรียงสลับจำนวน 82 เกล็ด เกล็ดเหนือทวารแยก

พบตามแอ่งน้ำในสังคมทุ่งหญ้า และพื้นที่ทั่วไปในป่าดิบแล้ง

งูลายสาบเขียวขวันดำ, Green Keelback

Rhabdophis nigrocinctus (Blyth, 1856) (ภาพที่ 10)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 655.0 มม. ความยาวของหาง 265.0 มม. น้ำหนัก 360 กรัม ลำตัวสีเขียวปนน้ำตาล ด้านข้างลำตัวมีแถบดำพาดขึ้นมาเชื่อมกันที่กลางหลัง มีแถบดำพาดจากตามาที่มุมปาก คาง คอ และท้องสีขาว ใต้หางสีน้ำตาลดำและมีขอบสีขาว ลำตัวปกคลุมด้วยเกล็ดสัน เกล็ดกลางลำตัว 19 แถว เกล็ดท้อง 166 เกล็ด เกล็ดใต้หาง 94 เกล็ด เกล็ดเหนือทวารแยก

พบตามพื้นป่าในสังคมป่าดิบแล้ง บริเวณลำธาร หรือใกล้ลำธาร

งูลายสาบคอแดง, Red-necked Keelback

Rhabdophis subminiatus (Schlegel, 1837)

ชื่ออื่น ๆ งูตาแห, งูตาแห, งูแม่สร้อย, งูคอหมากพริก, งูเพา, งูเห่าไฟ (ภาพที่ 10)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 680 มม. ความยาวของหาง 185.0 มม. น้ำหนัก 340 กรัม ลำตัวค่อนข้างกลม เกล็ดบนหัวมีขนาดและรูปร่างแตกต่างกัน หัวสีน้ำตาลหรือสีเขียวมะกอก คอสีแดง ลำตัวสีเขียวปนเทา ด้านท้องสีเทา มีแถบดำพาดจากตาระหว่างเกล็ดริมฝีปากบนเกล็ดที่ 5 และ 6 ผิวหนังระหว่างเกล็ดสีดำและสีเหลือง เกล็ดกลางลำตัว 19 แถว

พบได้ทั่วไปในทุกสภาพพื้นที่ หากินตามพื้นป่า ตัวอ่อนพบหากินตามแหล่งน้ำขัง กินกบ เขียดเป็นอาหาร พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง และทุ่งหญ้า

งูสิงธรรมดา, Indochinese Rat Snake

Ptyas korros (Schlegel, 1837)

ชื่ออื่น ๆ งูเห่าตาลาน, งูสิงบ้าน, งูสิงนา, งูสิงดง (ภาพที่ 10)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ลำตัวกลม เปรี้ยวยาว ส่วนหัวแยกออกจากคอชัดเจน ตากลมโต หัวและลำตัวสีเทาน้ำตาล คาง ริมฝีปากและท้องสีขาวหม่น เกล็ดหัวมีขนาดและรูปร่างแตกต่างกัน เกล็ดปกคลุมลำตัวเรียบ เกล็ดใต้หางเรียบสลับกัน เกล็ดปิดทวาร 2 เกล็ด

พบหากินในเวลากลางวันตามพื้นป่า เลื้อยได้เร็ว พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง

งูสายม่านพระอินทร์, Common Bronzeback

Dendrelaphis pictus (Gmelin, 1789)

ชื่ออื่น ๆ งูสายม่านธรรมดา, งูก้านเชือก, งูลอกเชือก, งูลากกล้วย, Pointed Bronzeback (ภาพที่ 10)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ลำตัวสีบรอนซ์ (bronze) ลิ่นสีแดง ด้านข้างของหัว และคอสีขาว มีแถบสีดำพาดจากตาไปตามยาวของคอ ตลอดความยาวลำตัว ท้องสีเขียวยึดเกล็ดบนหัวมีขนาดและรูปร่างแตกต่างกัน เกล็ดลำตัวเรียบ

หากินในเวลากลางวันตามพื้นดิน ในเวลากลางคืนพบเกาะนอนตามพุ่มไม้โดยพาดลำตัวกับกิ่งไม้ พบในพื้นที่ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง

งูแม่ตะจาวรังนก, Many-spotted Cat Snake

Boiga multomaculata (Boie, 1827)

ชื่ออื่น ๆ Marble Cat Snake, Spotted Cat Snake (ภาพที่ 10)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 560.0 มม. ความยาวของหาง 125.0 มม. น้ำหนัก 54.6 กรัม ลักษณะคล้ายงูแมวเซา แต่ลำตัวผอมเพรียว ลำตัวไม่เป็นรูปสามเหลี่ยมแต่ค่อนข้างแบนข้างและยาวกว่า หัวแยกจากลำตัวชัดเจน หัวค่อนข้างออกไปทางสามเหลี่ยม หัวและลำตัวสีน้ำตาลเทา มีแถบดำพาดจากหลังตามาที่มุมปาก ด้านท้องสีน้ำตาลเทา มีจุดน้ำตาลเล็ก ๆ กระจายอยู่ เกล็ดกลางลำตัว 19 เกล็ด เกล็ดกลางสันหลังมีขนาดใหญ่ เกล็ดท้อง 214 เกล็ด เกล็ดใต้หาง 86 เกล็ด เกล็ดปิดทวารเป็นเกล็ดเดี่ยว

พบหากินตามลำคลองในเวลากลางคืน บางครั้งพบปีนป่ายตามเปลือกต้นไม้ พบในพื้นที่ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง

งูแส้หางม้าเทา, Grey Cat Snake

Boiga ocellata Kroon, 1973

ชื่ออื่น ๆ งูแส้หางม้าเล็ก, Gray Cat Snake (ภาพที่ 10)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ลำตัวยาวมาก ลำตัวออกไปทางสามเหลี่ยมผอม หัวเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ปลายปากทู่ ตามีขนาดใหญ่ มีแถบดำพาดขวางลำตัวตลอดความยาวจนถึงหาง หัวมีแถบสีดำพาดจากหลังตามาถึงแถบที่ขวางลำตัวแถบแรก คางและท้องสีขาวนวล เกี๊ยตปกคลุมลำตัวเรียบ

พบหากินในเวลากลางคืนตามพื้นป่า พบในพื้นที่ป่าเต็งรัง

งูเขี้ยวปากแหลม, Long-nosed Whip Snake

Ahaetulla nasuta (Lacepede, 1789)

ชื่ออื่น ๆ งูปากปลาหลด (ภาพที่ 10)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 429.55 มม. ความยาวของหาง 458.00 มม. น้ำหนัก 34.4 กรัม ภูเขาขนาดเล็กสีเขียวสวยงาม ขนาดลำตัวยาวมาก หัวเรียวยาวและแหลม มีเกี๊ยตปลายจมูก (rostral) ยื่นยาวแหลมออกไปด้านหน้า หัวและลำตัวสีเขียว หางยาว ด้านข้างของหัวสีเหลือง เกี๊ยตกลางลำตัว 15 เกี๊ยต เกี๊ยตท้อง 145 เกี๊ยต เกี๊ยตใต้หางแยกเป็นสองแถวเรียงสลับกันจำนวน 168 เกี๊ยต เกี๊ยตปิดทวารแยกกัน 2 เกี๊ยต

พบเกาะนอนตามพุ่มไม้ในเวลากลางคืน โดยพาดลำตัวกับกิ่งไม้ ใบไม้ พบในพื้นที่ป่าเต็งรัง

งูเขี้ยวหัวจิ้งจก, Oriental Whip Snake

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Ahaetulla prasinus* (Boie, 1827)

ชื่ออื่น ๆ งูเขี้ยวหัวจิ้งจกป่า, งูवंกลางดง, งูล้อมนางนอน, งูเขือกกล้วย, งูลากกล้วย, งูแห้ว (ภาพที่ 10)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 846.0 มม. ความยาวของหาง 470.0 มม. น้ำหนัก 52.6 กรัม ภูเขาเล็ก มีความยาวมาก ลำตัวค่อนข้างกลม เกี๊ยตบนหัวมีขนาดและรูปร่างแตกต่างกัน หัวเรียวยาว เกี๊ยตปลายจมูกไม่ยื่นยาวเหมือนงูเขี้ยวปากแหลม ลำตัวสีเขียว หรือสีเทา หรือสีน้ำตาลปนเทา เกี๊ยตกลางลำตัว 15 เกี๊ยต เกี๊ยตท้อง 197 เกี๊ยต เกี๊ยตใต้หาง 175 เกี๊ยต เกี๊ยตปิดทวารแยกเป็น 2 เกี๊ยต

พบพบถนนในตอนเช้าในป่าดิบแล้ง

งูหมอก, Mock Viper

Psammodynastes pulverulentus (Boie, 1827)

ชื่ออื่น ๆ Common Mock Viper, Common Mock Viper (ภาพที่ 11)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 186.4 มม. ความยาวของหาง 98.6 มม. น้ำหนัก 36.5 กรัม ลำตัวค่อนข้างอ้วนสั้น ลำตัวกลม หัวออกไปทางสามเหลี่ยมเล็กน้อย หัวมีเกล็ดที่มีขนาดและรูปร่างต่างกัน บนหัวมีแถบจาง ๆ ตามยาวของหัว ลำตัวสีน้ำตาลหรือน้ำตาลแดง ท้องสีชมพูหรือสีน้ำตาล เกล็ดกลางตัว 17 แถว เกล็ดท้อง 148 เกล็ด เกล็ดใต้หางเรียงสลับกันจำนวน 52 เกล็ด เกล็ดปิดทวาร 1 เกล็ด

พบหากินตามพื้นป่า พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง และทุ่งหญ้า

งูเขียวพระอินทร์, Golden Tree Snake

Chrysopelea ornata (Shaw, 1802)

ชื่ออื่น ๆ งูเขียวลายดอกหมาก, งูด่างแห, งูดอกหมาก (ภาพที่ 11)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก หัวกลมแบน ลำตัวยาวเรียว ว่องไวปราดเปรียว สีสวยงาม ลำตัวมีพื้นสีเขียวอ่อน หรือเขียวปนเหลือง และมีลายดำตลอดตัว ด้านท้องสีขาว หรือสีเหลืองอ่อน ใต้หางมีจุดสีดำ ปีนต้นไม้ได้เก่ง คางและริมฝีปากบนและล่างสีขาวปนเหลือง ลำตัวปกคลุมด้วยเกล็ดเรียบ โดยขอบของเกล็ดสีดำ

พบบริเวณที่ทำการอุทยานฯ ในเวลากลางวัน

งูสร้อยเหลือง, Common Wolf Snake

Lycodon capucinus Boie, 1827

ชื่ออื่น ๆ House Snake (ภาพที่ 11)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ขนาดเล็ก หัวค่อนข้างแบน เกล็ดบนหัวมีขนาดและรูปร่างแตกต่างกัน หัวและลำตัวสีน้ำตาล มีลายสีเหลืองอ่อนกระจายไม่เป็นระเบียบอยู่ทั่วตัว ท้องสีขาว ริมฝีปากสีเหลือง มีแถบสีเหลืองคาดบริเวณท้ายทอยต่อกับคอ เกล็ดลำตัวเรียบ เกล็ดกลางลำตัว 17 แถว เกล็ดท้อง 196 เกล็ด เกล็ดใต้หางเรียงสลับกันจำนวน 64 เกล็ด เกล็ดปิดทวารแยก 2 เกล็ด

พบหากินในเวลากลางวันตามพื้นดิน พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

งูปล้องฉนวนบ้าน, Malayan Banded Wolf Snake

Lycodon subcinctus Boie, 1827 (ภาพที่ 11)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 166.65 มม. ความยาวของหาง 187.00 มม. น้ำหนัก 46.8 กรัม ลำตัวกลมยาว เกล็ดบนหัวมีขนาดและรูปร่างแตกต่างกัน ลำตัวสีน้ำตาลหรือดำ มีปล้องขาวขุ่นเป็นระยะจนถึงปลายหาง คางสีเทาจาง บริเวณตอนท้ายของกระดูกขากรรไกร มีจุดขาว ท้องสีขาว เกล็ดกลางลำตัว 17 แถว เกล็ดลำตัวเป็นเกล็ดสันเล็กน้อย

พบหากินในเวลากลางคืนตามพื้นป่า ตามซากใบไม้ที่ร่วงหล่นทับถม บางครั้งพบป็นป่ายอยู่ตามลำต้นต้นไม้ในเวลากลางคืน พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

งูปล้องฉนวนลาว, Laotian Wolf Snake

Lycodon laoensis Gunther, 1864

ชื่ออื่น ๆ งูปล้องฉนวนลายเหลือง, งูก้านปล้อง, Indo-Chinese Wolf Snake (ภาพที่ 11)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 77.25 มม. ความยาวของหาง 92.0 มม. น้ำหนัก 22.6 กรัม ลำตัวกลมสั้น คอและลำตัวจนถึงหางมีแถบพาดขวางสีเหลือง 31 แถบ และแถบดำ 31 แถบ โดยบริเวณด้านหน้าของลำตัวแถบจะหนาและชัดกว่าด้านหลัง ท้องสีขาวเกล็ดกลางลำตัว 17 แถว เกล็ดท้อง 168 แถว เกล็ดใต้หางเรียงสลับจำนวน 64 เกล็ด เกล็ดปิดทวารแยก 2 เกล็ด

พบหากินในเวลากลางคืนตามพื้นป่า ตามซากใบไม้ที่ร่วงหล่นทับถมกัน พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

งูปีแแก้วสีจาง, Inornate Kukri Snake

Oligodon inornatus (Boulenger, 1914) (ภาพที่ 11)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 379.0 มม. ความยาวของหาง 86.0 มม. น้ำหนัก 426.0 กรัม ลำตัวกลม หัวค่อนข้างกลม หัวสีเทาหรือสีน้ำตาล มีลายบนหัวจาง ๆ ท้องสีขาว

มีลายดำตรงขอบ ใต้หางสีขาว เกล็ดกลางลำตัวจำนวน 15 แถว เกล็ดท้อง 172 เกล็ด เกล็ดใต้หาง 40 เกล็ด เกล็ดปิดทวารเดียว

พบในป่าดิบแล้งตามพื้นป่า

งูปีแก้วธรรมดาหลายจง

Oligodon cyclurus smithi (Werner, 1965) (ภาพที่ 11)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 514.0 มม. ความยาวของหาง 114.0 มม. น้ำหนัก 48.4 กรัม หัวและลำตัวกลม ลำตัวมีดวงสีน้ำตาลดำเรียงบริเวณกลางลำตัวจนถึงปลายหางจำนวน 13 ดวง ขอบของดวงสีดำ แถบดำพาดจากบริเวณเหนือตามาที่ฐานของมุมปาก และพาดจากตามาที่ขากรรไกรบน แถบรูปลูกศรพาดจากบริเวณกลางหัวมาที่คอ ด้านท้องสีขาว เกล็ดกลางลำตัว 21 แถว เกล็ดท้อง 168 เกล็ด เกล็ดใต้หาง 52 เกล็ด เกล็ดเหนือทวาร 1 เกล็ด

พบในสังคมป่าดิบแล้ง บนต้นไม้ ปีนต้นไม้เก่ง

วงศ์ Elapidae พบ 3 สกุล 3 ชนิด คือ

งูทับสมิงคลา, Blue Krait

Bungarus candidus (Linnaeus, 1758)

ชื่ออื่น ๆ งูทับทางขาว , งูกันปล้อง, งูตามธาร, งูทับธาร, Malayan Krait

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ลำตัวค่อนข้างกลม ไม่เป็นสามเหลี่ยมชัดเจน มีลายขั้วสีดำสลับขาวเป็นปล้อง ๆ โดยในปล้องขาวมีเกล็ดสีดำปน หัวสีดำ ปลายหางแหลม

พบหากินในเวลากลางคืนตามพื้นดินในพื้นที่ป่าเต็งรังพบในช่วงที่ฝนกำลังตก

งูเห่าหม้อ, Monocled Cobra

Naja kaouthia Lesson, 1831

ชื่ออื่น ๆ งูเห่าหม้อ, Monocellate Cobra, Siamese Cobra

ไม่มีข้อมูลเนื่องจากไม่พบตัวอย่างโดยตรง พบในพื้นที่รอบอุทยานฯ ตามพื้นที่ทำนาของเกษตรกร

งูจงอาง, King Cobra

Ophiophagus hannah (Cantor, 1836)

ชื่ออื่น ๆ งูบองหลา, งูเห่าช้าง, งูลาช้างเหลือง, Hamadryad (ภาพที่ 11)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 2220.00 มม. ความยาวของหาง 576.0 มม. น้ำหนัก 2250 กรัม เป็นงูพิษขนาดใหญ่ หัวค่อนข้างทู่ ลำตัวสีเทาปนเขียวเข้ม ด้านท้องสีออกขาว มีแถบดำพาดขวางลำตัว ไปจนถึงปลายหาง โดยส่วนหน้าของลำตัวแถบดำจางกว่าแล้วค่อยเข้มขึ้น ในส่วนท้ายของลำตัว เกล็ด occipital 2 เกล็ด เกล็ดบนหัวมีขนาดและรูปร่างแตกต่างกัน เกล็ดกลางลำตัว 15 แถว เกล็ดท้อง 249 เกล็ด เกล็ดหางเรียงสลับจำนวน 98 เกล็ด เกล็ดปิดทวาร 1 เกล็ด

พบหากินตามพื้นดิน ในเวลากลางวัน บางครั้งมักพบเลื้อยเข้าไปอาศัยในบ้าน สิ่งก่อสร้างที่ทึบ ตามใต้ถุนบ้าน พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง

วงศ์ Viperidae พบ 3 สกุล 3 ชนิด

งูแมวเซา, Russell's Viper

Daboia russelli (Shaw, 1797)

ชื่ออื่น ๆ Siamese Russell's Viper (ภาพที่ 12)

ไม่มีข้อมูลขนาดลำตัวและน้ำหนัก ลำตัวอ้วนสั้น หางสั้น หัวโตรูปสามเหลี่ยมชัดเจน เกล็ดบนหัวมีขนาดเท่ากัน เป็นเกล็ดสันเหมือนในลำตัว คอเล็ก ปลายปากมน พื้นลำตัวสีน้ำตาลอ่อน มีลายสีน้ำตาลเข้มเป็นดวงกระจายอยู่ตั้งแต่หัวถึงหาง โดยขอบของดวงมีสีขาว บางลายอาจเชื่อมรวมกัน ลายในแนวกลางสันหลังมีขนาดใหญ่ที่สุด หัวมีลายคล้ายลูกศร ท้องสีขาวนวล มีจุดดำกระจายอยู่ทั่ว

พบฝังแดดบนถนนลาดยาง และถนนลูกรังในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ในตอนพลบค่ำ

งูกะปะ, Malayan Pit Viper

Calloselasma rhodostoma (Boie, 1827)

ชื่ออื่น ๆ งูกะบา, งูเห่ากะบา (ภาพที่ 12)

ไม่มีข้อมูลขนาดและน้ำหนัก ลำตัวอ้วนสั้น หัวรูปสามเหลี่ยมใหญ่ชัดเจน คอคอดหางเล็ก เกล็ดบนหัวมีขนาดและรูปร่างแตกต่างกัน ลำตัวสีน้ำตาลอมเทา มีลายรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนสีน้ำตาลปนดำเรียงเป็น 2 แถว ข้างลำตัว โดยปลายแหลมด้านหนึ่งจดกับแนวเกล็ดกลางลำตัว หัวสีน้ำตาลเข้ม มีแถบสีดำพาดจากตามมามุมขากรรไกร ริมฝีปากบนสีขาวนวล ท้องสีขาว มีลายจุดเล็ก ๆ เกล็ดลำตัวเรียบ เกล็ดกลางลำตัว 23 แถว เกล็ดปิดทวาร 1 เกล็ด

พบหากินตามพื้นดินในเวลากลางคืน ดู โดยเฉพาะหากเจอแสงไฟ จะฉกทันที เวลาเจอคนหรือรู้ว่ามีคนมาจะไม่เลื้อยหนี แต่จะขดตัวเป็นวงเตรียมพร้อมจะฉกกัดได้ทันที พบในพื้นที่ป่าเต็งรัง และป่าดิบแล้ง

งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง, Yellow-lipped Green Pit Viper

Trimeresurus albolabris Gray, 1842

ชื่ออื่น ๆ งูเขียวหางแสด, งูหางแสด, งูเขียวหางไหม้, งูหัวโป, White-lipped Pit Viper (ภาพที่ 12)

ความยาวของหัวและลำตัวมากที่สุด 651.5 มม. ความยาวของหาง 132.5 มม. น้ำหนัก 126 กรัม หัวรูปสามเหลี่ยม ปลายปากมน เกล็ดบนหัวมีขนาดเท่ากันและเป็นเกล็ดเรียบ เกล็ดลำตัวมีสัน หัวและลำตัวสีเขียว คางและท้องสีเขียวอ่อน หางสีแดงปนน้ำตาล เกล็ดริมฝีปากบน 9-12 เกล็ด เกล็ดริมฝีปากกลาง 11-13 เกล็ด เกล็ดกลางลำตัว 21 แถว เกล็ดใต้หางเรียงสลับ เกล็ดปิดทวาร 1 เกล็ด

พบหากินในเวลากลางคืนตามริมคลองที่ขึ้นและ กลางวันพบหลบซ่อนใต้เปลือกไม้ที่ตายแล้ว ในเวลากลางคืนมักพบเลื้อยไปฝั่งแดดตามถนน มักพบม้วนตัวเกาะอยู่ตามกิ่งไม้ พุ่มไม้ที่เป็นลูกไม้ขนาดเล็กสูงไม่เกิน 50 เซนติเมตร แต่บางครั้งพบเกาะอยู่ตามกิ่งไม้ที่อยู่สูงเหนือศีรษะซึ่งยื่นเข้าไปในลำธารหรือคลอง พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และป่าเต็งรัง

ภาพที่ 3 สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในวงศ์คางคก (Bufonidae) กบ เขียด (Ranidae) และวงศ์
ปาดโลกเก่า (Rhacophoridae) ก) คางคกบ้าน ข) เขียดหลังปุ่มที่ราบ ค) เขียดหลัง
ไพล ง) เขียดหลังขีด จ) เขียดอ่อง ฉ) กบหนอง ช) กบหนอง และ ซ) ปาดบ้าน

ก

ข

ค

ง

จ

ฉ

ช

ซ

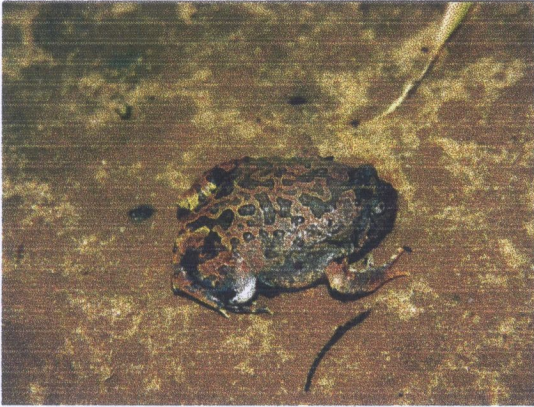
ภาพที่ 4 สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในวงศ์ปาดโลกเก่า (Rhacophoridae) และวงศ์อึ่ง (Microhylidae) ก) ปาดตะปุมเล็ก ข) ปาดจิ้วลายแต้ม ค) อึ่งแดง ง) อึ่งปากกระโถน จ) อึ่งอ่างบ้าน ฉ) อึ่งอ่างกันซิด ช) อึ่งปุม และ ซ) อึ่งแม่หนาว

ก

ข

ค

ด

จ

ฉ

ช

ซ

ภาพที่ 5 สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในวงศ์อึ่ง (Microhylidae) วงศ์เขียดงู (Ichthyophiidae) และ สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์ตะพาบน้ำ (Trionychidae) และวงศ์เต่าน้ำ (Bataguridae) ก) อึ่งขำดำ ข) อึ่งขาคำ ค) อึ่งน้ำเต้า ง) อึ่งหลังจุด จ) เขียดงูธรรมดา ฉ) ตะพาบน้ำ ช) เต่านา และ ซ) เต่าหัวยคอลาย

ก

ข

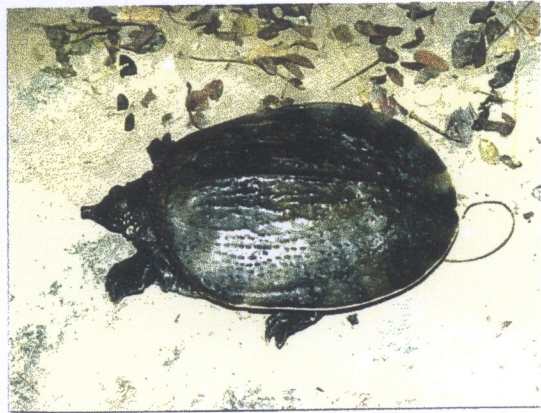
ค

ด

จ

ฉ

ช

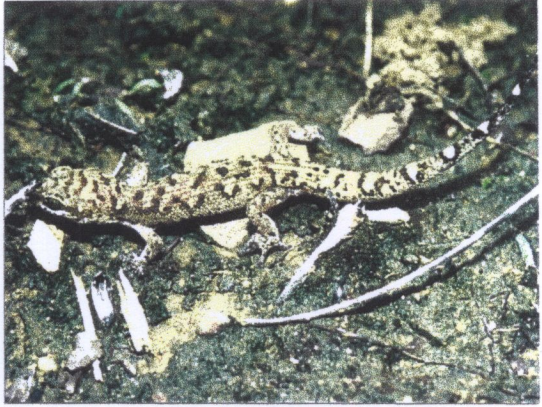

ซ

ภาพที่ 6 สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์เต่าบก (Testudinidae) และวงศ์ตุ๊กแก (Gekkonidae) ก) เต่าเหลือง ข) จิ้งจกดินลายจุด ค) ตุ๊กแกป่าตะวันออก ง) จิ้งจกบ้านทางหนาม จ) จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก ฉ) จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ และ ช) ตุ๊กแกเขาหินทราย

ก

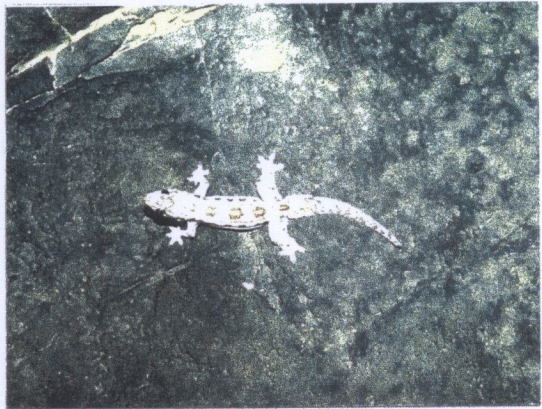
ข

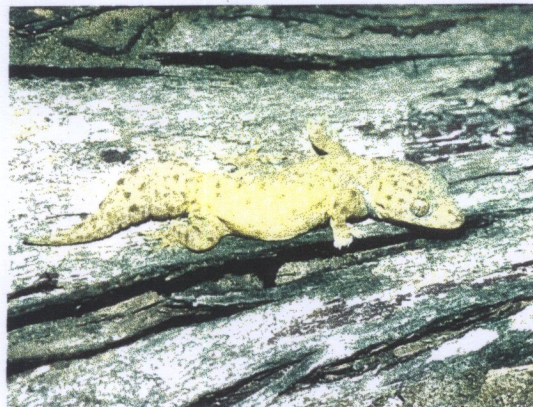
ค

ง

จ

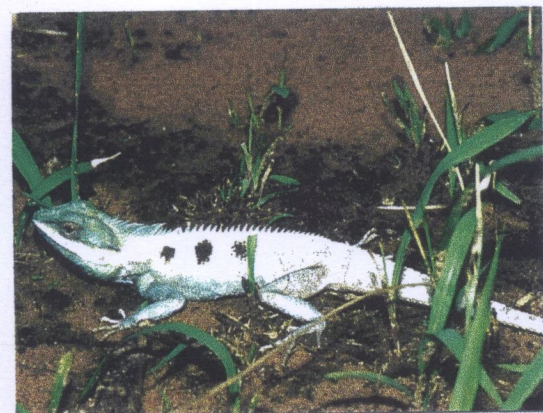
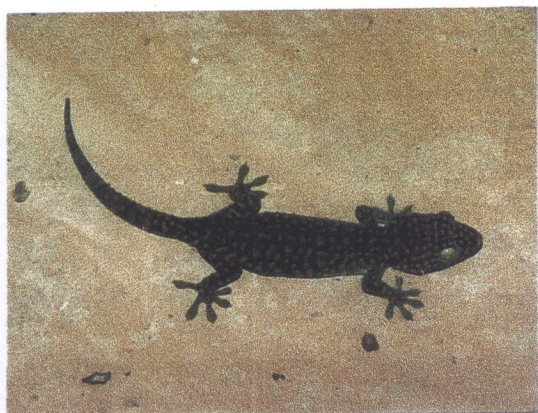

ฉ

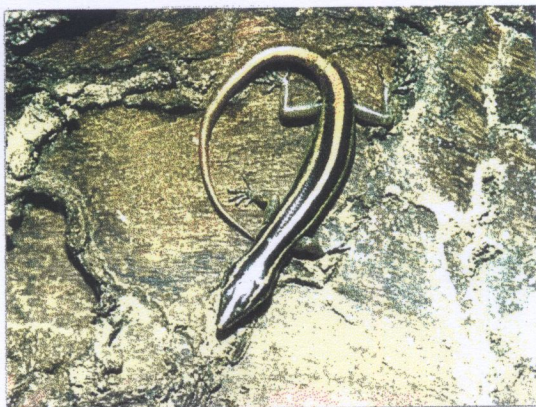

ช

ภาพที่ 7 สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์ตุ๊กแก (Gekkonidae) และวงศ์กิ้งก่า (Agamidae) ก) ตุ๊กแกบ้าน ข) กิ้งก่าบินปีกสีส้ม ค) กิ้งก่าเซาหนามสัน ง) กิ้งก่าหัวแดง จ) กิ้งก่าหัวสีฟ้า ฉ) ตะกอน และ ช) กิ้งก่าแก้ว

ภาพที่ 8 สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์แย้ (Uromastycidae) และวงศ์จิ้งเหลน (Scincidae) ก) แย้ ข) จิ้งเหลนต้นไม้ ค) จิ้งเหลนหางยาว ง) จิ้งเหลนบ้าน จ) จิ้งเหลนหลากหลาย ฉ) จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง ช) จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ และ ซ) จิ้งเหลนเรียวลาย

ภาพที่ 9 สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์จิ้งเหลน (Scincidae) วงศ์กิ้งก่าหางยาว (Lacertidae) วงศ์งูเหลือม (Pythonidae) และวงศ์งูพิษอ่อน (Colubridae) ก) จิ้งเหลนหัวเขมร ข) กิ้งก่าหางยาว ค) งูเหลือม ง) งูกินทากเกล็ดสั้น จ) งูพองอ้อหลากหลาย ฉ) งูสายรุ้งธรรมดา ช) งูปลิง และ ซ) งูลายสอใหญ่

ก

ข

ค

ง

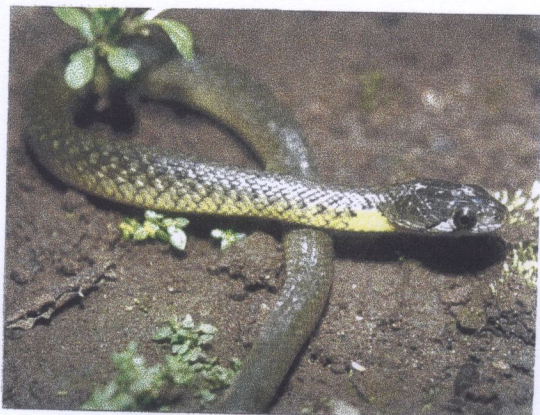
จ

ฉ

ช

ซ

ภาพที่ 10 สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์งูพิษอ่อน (Colubridae) ก) งูลายสาบเขียวขั้วดำ ข) งูลายสาบคอแดง ค) งูลิงธรรมดา ง) งูสยาม่านพระอินทร์ จ) งูแม่ตะงาวรังนก ฉ) งูแส้หางม้าเทา ช) งูเขียวปากแหนบ และ ซ) งูเขียวหัวจิ้งจก

ก

ข

ค

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ภาพที่ 11 สัตว์เลื้อยคลานในวงศ์งูพิษอ่อน (Colubridae) และวงศ์งูพิษเขี้ยวหน้า (Elapidae)
ก) งูหมอก ข) งูเขียวพระอินทร์ ค) งูสร้อยเหลือง ง) ปล้องฉนวนบ้าน จ) งู
ปล้องฉนวนลาว ฉ) งูปีแก้วสีจาง ช) งูปีแก้วธรรมดาสายจาง และ ซ) งูจงอาง

ก

ข

ค

ง

จ

ฉ

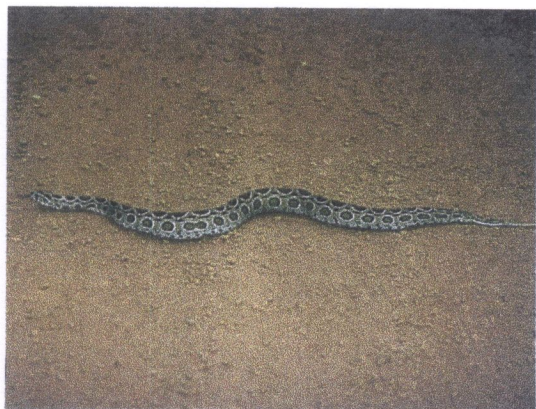

ช

ซ

ภาพที่ 12 สัตว์เลื้อยคานในวงศ์งูแมวเซา (Viperidae) หลุมดักสัตว์ และสังคมพืชในแปลง
สำรวจต่าง ๆ ก) งูแมวเซา ข) งูกะปะ ค) งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง) ง) หลุมดัก
ที่ฝังปั๊บน้ำ จ) แปลงสำรวจที่ 1 ในป่าดิบแล้ง ฉ) แปลงสำรวจที่ 2 ในป่าดิบแล้ง ช)
แปลงสำรวจที่ 3 ในป่าดิบแล้ง และ ซ) แปลงสำรวจที่ 4 ในป่าดิบแล้ง

ก

ข

ค

ง

จ

ฉ

ช

ซ

ภาพที่ 13 สังกะสีในแปลงสำรวจต่าง ๆ ก) แปลงสำรวจที่ 5 ในทุ่งหญ้า ข) แปลงสำรวจที่ 6 ในทุ่งหญ้า ค) แปลงสำรวจที่ 7 ในทุ่งหญ้า ง) แปลงสำรวจที่ 8 ในทุ่งหญ้า จ) แปลงสำรวจที่ 9 ในป่าเต็งรัง ฉ) แปลงสำรวจที่ 10 ในป่าเต็งรัง ช) แปลงสำรวจที่ 11 ในป่าเต็งรัง และ ซ) แปลงสำรวจที่ 12 ในป่าเต็งรัง

ก

ข

ค

ง

จ

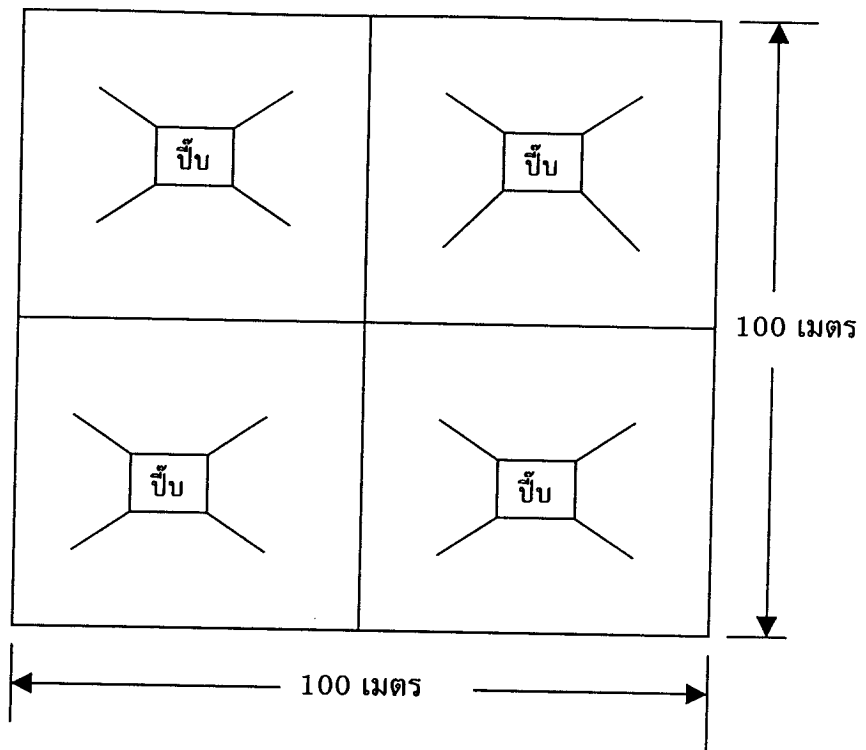
ฉ

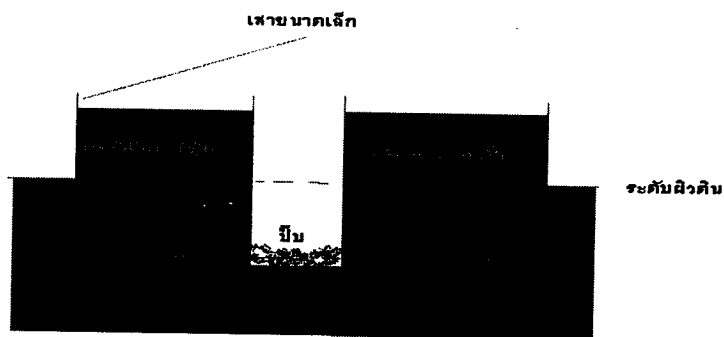
ช

ซ

ก.

ข.

ภาพที่ 14 แสดงขนาดของแปลงสำรวจ ตำแหน่งในการฝังบึง และหลุมที่ฝังบึงเพื่อใช้ดักจับสัตว์ สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว
 ก) ขนาดแปลงสำรวจ และตำแหน่งการฝังบึง ข) ลักษณะโครงสร้างของหลุมดัก

การกระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในแปลงสำรวจ 12 แปลง ซึ่งพบจำนวนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 64 ชนิด ประกอบด้วย สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 22 ชนิด และสัตว์เลื้อยคลาน 42 ชนิด (ตารางที่ 2 และ 3) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การกระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกตามสภาพสังคมพืช

จากผลการสำรวจพบว่า จำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีความแตกต่างกันตามสังคมพืช โดยพบในป่าดิบแล้ง 17 ชนิด (212 ตัว) ทุ่งหญ้า 9 ชนิด (169 ตัว) และป่าเต็งรัง 12 ชนิด (150 ตัว) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 ซึ่งจะเห็นได้ว่าป่าดิบแล้งพบจำนวนชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า โครงสร้างของป่าดิบแล้งมีความหลากหลายและซับซ้อนกว่าป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า ทำให้มีถิ่นอาศัยที่แตกต่างกันซึ่งเหมาะสมกับการเข้ามาใช้ประโยชน์ของสัตว์ต่างชนิดกันกัน คือ ลำธารที่มีน้ำไหล พื้นลำธารประกอบด้วยก้อนหิน ลำธารที่น้ำค่อนข้างนิ่ง ลำธารที่มีซากใบทับถมกันใต้น้ำ ต้นไม้ใหญ่ที่มีโพรง ดินที่มีลักษณะร่วนซุยและชุ่มชื้น พื้นป่าที่มีซากใบไม้ทับถมกันหนา แอ่งน้ำฝนซึ่งตามพื้นป่า ทำให้พบชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเข้ามาใช้ประโยชน์ในถิ่นอาศัยที่แตกต่างกันมาก ประกอบกับป่าดิบแล้งมีปริมาณน้ำในลำธารตลอดทั้งปี ทำให้สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดต่าง ๆ สามารถที่จะออกมาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งการหาอาหาร การจับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ ได้ตามลักษณะความต้องการทางนิเวศวิทยาของแต่ละชนิด เช่น ตามแอ่งน้ำฝนซึ่งพบจำนวนตัวของคางคกบ้าน เขียดหลังปุ่มที่ราบ อึ่งน้ำเต้า ออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์มาก ขณะที่ตามแอ่งน้ำนิ่งในลำธารในฤดูฝนพบจำนวนตัวของอึ่งแม่หนาวออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ ตามลำธารทั่วไปในป่าดิบแล้งพบเขียดอ่องออกมาหาอาหารตลอดปี

ผลการศึกษาดังกล่าว พบว่ามีความสอดคล้องกับการศึกษาของธัญญา (2530) ซึ่งพบจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้งมากกว่าป่าเต็งรัง ขณะเดียวกันจากผลการศึกษาของ Inger (1980) ก็พบว่า จำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้งมากกว่าในป่าเบญจพรรณ

นอกจากนี้พบว่า จำนวนชนิดที่พบกระจายทั้งสามสังคมพืชมี 6 ชนิด ได้แก่ คางคกบ้าน เขียดหลังปุ่มที่ราบ กบหนอง ปาดบ้าน อึ่งงา และอึ่งน้ำเต้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เป็นชนิดสัตว์ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ จำนวนชนิดที่พบเฉพาะป่าดิบแล้ง 7 ชนิด ได้แก่ กบหงอน เขียดจะนา เขียดบัว เขียดอ่อง ปาดตะปุมเล็ก อึ่งปุม และเขียดงูธรรมดา

จำนวนชนิดที่พบเฉพาะทุ่งหญ้า 1 ชนิด คือ เขียดหลังขีด จำนวนชนิดที่พบเฉพาะป่าเต็งรัง 4 ได้แก่ เขียดหลังไพล ปาดจิวลายแต้ม อึ่งอ่างกันขีด และอึ่งปากขวด

สาเหตุที่ทำให้พบสัตว์เลื้อยคลานในสังคมพืชใดสังคมพืชหนึ่ง อาจจะเป็นเพราะว่าความต้องการลักษณะทางนิเวศวิทยาที่เฉพาะเจาะจงของแต่ละชนิด จึงทำให้สัตว์กระจายเฉพาะสังคมพืชใดสังคมพืชหนึ่ง ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ลำธารที่มีน้ำไหลที่มีพื้นลำธารประกอบด้วยก้อนหินในป่าดิบแล้งพบกบหนอง ตามต้นไม้ที่เป็นโพรงที่น้ำซึ่งพบปาดตะปุมเล็กเข้ามาอาศัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของธัญญา (2530) ที่พบปาดตะปุมเล็กอาศัยบนต้นไม้ในป่าดิบแล้ง และ Taylor (1962) ที่กล่าวว่า ปาดตะปุมเล็กวางไข่ในแอ่งน้ำซึ่งบนต้นไม้ ดินที่มีลักษณะร่วนซุย และชุ่มชื้นพบเขียดงูธรรมดาซ่อนตัวอยู่ข้างใน ขณะที่พื้นป่าที่เป็นดินทราย หรือดินร่วนปนทรายในป่าเต็งรังพบอึ่งปากขวด อึ่งอ่างกันขีดฝังตัวอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบุญส่ง และคณะ (2520) ที่พบว่า อึ่งปากขวดตามปกติอยู่ในรูโพรงตลอดทั้งปี เมื่อถึงฤดูฝนที่ฝนตกชุกมากในเดือนพฤษภาคมและเดือนมิถุนายนจะออกมาผสมพันธุ์ และวางไข่ หาดอาหารกิน และขุดดินฝังตัวอยู่ในโพรงดินไปตลอดปี

การกระจายของสัตว์เลื้อยคลานตามสภาพสังคมพืช

จากผลการสำรวจพบว่า จำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยคลานมีความแตกต่างกันตามสังคมพืช โดยพบในป่าดิบแล้ง 27 ชนิด (257 ตัว) ทุ่งหญ้า 12 ชนิด (171 ตัว) และป่าเต็งรัง 20 ชนิด (549 ตัว) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 ซึ่งจะเห็นได้ว่าป่าดิบแล้งพบจำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุด เช่นเดียวกับจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก อาจจะเป็นเพราะว่า ป่าดิบแล้งมีโครงสร้างของสังคมพืชที่หลากหลายและซับซ้อนกว่าป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า ทำให้มีถิ่นอาศัยที่แตกต่างกัน ซึ่งเหมาะสมกับการเข้ามาใช้ประโยชน์ของสัตว์ต่างชนิดกัน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ไม้ซอไม้ฝูในเวลากลางวันพบตุ๊กแกป่าตะวันออกหลบซ่อนตัวอยู่ ส่วนในเวลากลางคืนพบตามโคนต้นไม้ขนาดใหญ่ในบริเวณที่ค่อนข้างชื้น ตามเปลือกต้นไม้พบกิ้งก่าบินปีกสีส้ม ตุ๊กแกบ้าน จิ้งเหลนต้นไม้ และจิ้งเหลนเรียวยาว ไม้เปลือกไม้แห้งพบจิ้งเหลนเรียวยาวซ่อนตัวอยู่ในลำธาร ลำธารน้ำไหลไม่แรง และมีซากใบไม้ กิ่งไม้ทับถมกันอยู่ในน้ำหาพบจิ้งเหลนห้วยเขมร พื้นป่าริมลำธารพบจิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ พื้นป่าทั่วไปที่ค่อนข้างทึบ และชื้นพบตะกอก กิ้งก่าเขานามลัน กิ้งก่าแก้ว และตามพื้นป่าทั่วไปพบจิ้งเหลนหางยาว จิ้งเหลนบ้าน จิ้งเหลนหลากหลาย จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง งูหินทากเกล็ดสัน งูหมอก งูปล้องฉนวนบ้าน งูปล้องฉนวนลาว และงูจงอาง ตามแอ่งน้ำซึ่งชั่วคราวพบงูลายสาบแดงออกมาคอยหาอาหาร บริเวณริมลำธารพบงูเขียวหางไหม้ท้องเหลืองม้วนตัวอยู่บนกิ่งไม้

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ Inger (1980) ที่พบว่า จำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้งมีจำนวนมากกว่าป่าเบญจพรรณ ขณะที่ Rose และคณะ

(2000) พบว่า จำนวนชนิดของงูจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพื้นที่หน้าตัดของต้นไม้ (basal area) มีค่าเพิ่มขึ้น

แต่จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าแตกต่างจากการศึกษาของสุวิทย์ (2530) ซึ่งศึกษา กิ้งก่าและจิ้งเหลน (อันดับย่อยลาเซอรัที่เลีย) ที่พบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ และพบว่า จำนวนชนิดที่พบในป่าเต็งรังมีจำนวนมากที่สุด (12 ชนิด) รองลงมาได้แก่ ป่าเบญจพรรณ (11 ชนิด) และป่าดิบแล้งกับอาคารบ้านเรือนซึ่งพบเท่ากัน (9 ชนิด) ขณะที่การศึกษาความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของสัตว์เลื้อยคลานในอันดับย่อยลาเซอรัที่เลีย ที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยเสรี (2534) พบว่า จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานในอันดับย่อยลาเซอรัที่เลียในป่าดิบเขามีจำนวนชนิดมากที่สุด (11 ชนิด) รองลงมาได้แก่ ป่าสนเขา (9 ชนิด) ป่าเต็งรัง (8 ชนิด) และป่าดิบแล้งกับอาคารที่พักที่จำนวนเท่ากัน (5 ชนิด) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้น่าจะมาจาก วิธีการสำรวจที่ต่างกัน โดยสุวิทย์ (2530) ใช้วิธีเดินสำรวจตามแนวทางที่วางไว้ และการสำรวจเป็นจุด ๆ ส่วนเสรี (2534) ใช้แปลงสำรวจในจำนวนที่ต่างกัน โดยใช้แปลงสำรวจ สังกมพิชละ 2 แปลง ทำให้ได้ผลที่ต่างกัน

จากจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละสังคมพืช พบว่า ป่าเต็งรังมีจำนวนตัวมากที่สุด (ตารางที่ 3) อาจเป็นเพราะว่า ปัจจัยอุณหภูมิ สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยก ระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนตัวของ สัตว์เลื้อยคลานมากมายในช่วงที่อุณหภูมิสูง ซึ่งสอดคล้องกับ Carr (1963) ที่กล่าวว่าสัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อมโดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแพร่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ดิน เป็นต้น เพราะฉะนั้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น ช่วงเวลาได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลื้อยคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น ขณะที่อากาศเย็น สัตว์เลื้อยคลานจะปรากฏตัวน้อย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า กลุ่มสัตว์เลื้อยคลานที่พบเฉพาะในป่าเต็งรัง (พบ 11 ชนิด) พบว่ามีอยู่ 4 ชนิด ที่มีผลทำให้จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในป่าเต็งรังมีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ จิ้งจกดินลายจุด (พบ 180 ตัว) จิ้งจกบ้านทางหนาม (พบ 76 ตัว) จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ (พบ 50 ตัว) และแะ (พบ 27 ตัว) ซึ่งจากข้อมูลจำนวนตัวที่พบในแต่ละเดือน (ตารางผนวกที่ 20) พบว่า ทั้ง 4 ชนิด พบจำนวนตัวมากที่สุดในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นเดือนที่มีอุณหภูมิสูงที่สุด คือ 29.5 องศาเซลเซียส

นอกจากนี้พบว่า จำนวนชนิดที่พบกระจายทั้งสามสังคมพืชมี 4 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก จิ้งเหลนหลากหลาย จิ้งเหลนเรียวยาวท้องเหลือง และงูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง จำนวนชนิดที่พบเฉพาะในสังคมป่าดิบแล้ง 17 ชนิด ได้แก่ ตุ๊กแกป่าตะวันออก กิ้งก่าบินปีกสีส้ม กิ้งก่าเขาหนามสั้น กิ้งก่าแก้ว ตะกวด จิ้งเหลนต้นไม้ จิ้งเหลนห้วยเขมร จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ จิ้งเหลนเรียวยาว เขี้ย ตะกวด งูกินซากเกล็ดสั้น งูหมอก งูปล้องฉนวนบ้าน งูปล้องฉนวนลาว งู

ปีแก้วสีจาง และงูจงอาง จำนวนชนิดที่พบเฉพาะทุ่งหญ้า 1 ชนิด คือ กิ้งก่าหางยาว จำนวนชนิดที่พบเฉพาะป่าเต็งรัง 11 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกดินลายจุด จิ้งจกบ้านทางหนาม จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ ตุ๊กแกเขาหินทราย กิ้งก่าหัวสีฟ้า แย้ งูสิงธรรมดา งูแสทางม้าเทา งูเขียวปากแหนบ งูทับสมิงคลา และงูกะปะ

สาเหตุที่ทำให้สัตว์เลื้อยคลานแต่ละชนิดพบในสังคมใดสังคมพืชหนึ่ง เนื่องจากความต้องการลักษณะทางนิเวศวิทยาที่เฉพาะเจาะจงของแต่ละชนิด เช่น ใต้ขอนไม้ผุ โคนต้นไม้ที่มีพูพอน ลำต้นของต้นไม้ใหญ่ ต้นไม้ขนาดเล็ก ต้นไม้ที่ขึ้นบริเวณริมลำธาร พื้นป่าริมลำธาร ลำธารที่มีน้ำไหลเอื่อย ๆ และมีเศษใบไม้กิ่งไม้ทับถมกันอยู่ในน้ำ พื้นที่ลานหิน พื้นที่หลิ่วหิน พื้นป่าที่ประกอบด้วยก้อนหินทราย สภาพป่าที่โปร่ง ประกอบกับพฤติกรรมเคลื่อนที่หาอาหารของสัตว์เลื้อยคลานบางกลุ่มที่เคลื่อนที่ได้ไกล ไม่เฉพาะเจาะจงพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ทำให้สำรวจพบชนิดสัตว์กลุ่มนั้นเพียงสังคมพืชเดียว คือ ตะกวด งูกินทากเกล็ดสัน งูหมอก งูปล้องฉนวนบ้าน งูปล้องฉนวนลาว งูปีแก้วสีจาง งูสิงธรรมดา งูแสทางม้าเทา งูเขียวปากแหนบ งูทับสมิงคลา และงูกะปะ ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว สัตว์ชนิดนั้นอาจพบในหลายสังคมพืช ดังเช่นการศึกษาของเสรี (2534) พบตะกวดในป่าดิบเขา ป่าสนเขา และป่าดิบแล้ง โดยไม่พบในป่าเต็งรัง

การกระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในฤดูต่าง ๆ

ผลจากการสำรวจพบว่า จำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีความแตกต่างกันตามฤดูต่าง ๆ โดยพบในฤดูหนาว 16 ชนิด (115 ตัว) ฤดูร้อน 18 ชนิด (183 ตัว) และฤดูฝน 15 ชนิด (233 ตัว) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2 ซึ่งจะเห็นได้ว่าฤดูร้อนพบจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมากที่สุด เนื่องจาก ในช่วงของการศึกษา ปรากฏว่าฤดูร้อนเริ่มมีฝนตก โดยจากข้อมูลปริมาณน้ำฝนพบว่า เดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 มีปริมาณน้ำฝนเท่ากับ 80.6 มม. และ 326.1 มม. ตามลำดับ ทำให้พบสัตว์บางชนิดที่ออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ตามแหล่งน้ำต่าง ๆ เช่น อีงอ่างกันซิด ซึ่งพบจำนวนตัวมากในเดือนมีนาคม จำนวน 16 ตัว ประกอบกับเมื่อเริ่มมีฝนตก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกก็ออกมาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้พบจำนวนชนิดมากขึ้นด้วย ขณะเดียวในช่วงฤดูร้อนพบกบหงอนเพิ่มเข้ามา เนื่องจากกบหงอนจะออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์และวางไข่ในฤดูหนาวซึ่งมีปริมาณน้ำในลำธารน้อย และไหลไม่แรง แต่จากข้อมูลพบกบหงอนในฤดูร้อนด้วย โดยพบในเดือนมีนาคม 4 ตัว และเดือนพฤษภาคม 2 ตัว ซึ่งน่าจะมาจากกลุ่มที่ผสมพันธุ์ล่าช้า และลูกที่เกิดจากกบหงอนที่วางไข่ในช่วงฤดูหนาว

จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า สอดคล้องกับธัญญา (2530) ซึ่งพบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนเมษายนมากที่สุด โดยสำรวจพบ 25 ชนิด

แต่ผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า แตกต่างจากการศึกษาของบุคคลอื่น ๆ โดยอนงค์ (2526) พบจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมากที่สุดในช่วงฤดูฝน ในระหว่างเดือน มิถุนายนถึงเดือนตุลาคม โดยมีจำนวนชนิดมากที่สุดในเดือนกรกฎาคม วัฒนา (2527) พบว่า จำนวนชนิดมีมากที่สุดในเดือนสิงหาคม โดยสำรวจพบ 13 ชนิด วันเพ็ญ (2533) พบว่า จำนวน ชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่สำรวจพบมากที่สุดในเดือนกันยายน ซึ่งพบ 12 ชนิด และในเดือน มกราคมกับเดือนกุมภาพันธ์พบน้อยที่สุด 1 ชนิด สาเหตุที่เป็นเช่นนี้น่าจะมาจาก วิธีการศึกษา ซึ่ง วิธีการสำรวจไม่ได้ใช้แปลงสำรวจ และพื้นที่ศึกษาไม่ได้ศึกษาในสังคมพืชที่แตกต่างกัน และจึงทำให้ข้อมูลที่ได้แตกต่างกัน ประกอบกับพื้นที่ที่ศึกษาเป็นพื้นที่ราบลุ่ม และหนองน้ำขัง จึงทำให้พบ ชนิดในกลุ่มกบที่ราบ ซึ่งวางไข่ในช่วงฤดูฝนตามหนองน้ำ เป็นส่วนมาก คือ กบหนอง คางคกบ้าน กบนา เขียดบัว ปาดบ้าน อึ่งอ่างบ้าน อึ่งน้ำเต้า และอึ่งขาคำ จึงทำให้ขาดชนิดสัตว์ที่อาศัยบนลำธารตามภูเขา และตามพื้นที่ป่าทั่วไป

จากผลการศึกษา พบว่า ฤดูฝนพบจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมากที่สุด (233 ตัว) เนื่องจาก ปริมาณน้ำมาก โดยในเดือนกรกฎาคม และเดือนกันยายน พ.ศ. 2542 มี ปริมาณน้ำฝนเท่ากับ 366.5 มม. และ 240.4 มม. ตามลำดับ ประกอบกับจำนวนวันที่ฝนตกใน แต่ละเดือนมาก คือ เดือนกรกฎาคม มีฝนตก 16 วัน และเดือนกันยายน มีฝนตก 14 วัน ตาม ลำดับ ทำให้เกิดแหล่งน้ำขังตามพื้นที่ป่าโดยทั่วไป และสัตว์ในกลุ่มที่วางไข่ในแอ่งน้ำขังก็ออกมาจับ คู่ผสมพันธุ์เป็นจำนวนมาก คือ คางคกบ้าน เขียดหลังปุ่มที่ราบ กบหนอง ปาดบ้าน อึ่งน้ำเต้า ประกอบกับในฤดูฝนความชื้นสัมพัทธ์สูง โดยมีค่าเท่ากับ 81 เปอร์เซ็นต์ และ 84 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ทำให้สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกออกมาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ มาก ซึ่งตรงกับ Noble (1954) ที่กล่าวว่า ความชื้นสัมพัทธ์มีผลต่อพฤติกรรมการเคลื่อนที่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก โดยจะมีพฤติกรรมมากขึ้น ระบบย่อยอาหาร และระบบประสาทจะทำงานได้ดีในวันที่มีฝนตก จึง ทำให้สำรวจพบจำนวนตัวมากในฤดูฝน

นอกจากนี้พบว่า จำนวนชนิดที่พบทั้งสามฤดูมี 10 ชนิด ได้แก่ คางคกบ้าน เขียด หลังปุ่มที่ราบ กบหนอง เขียดอ่อง ปาดบ้าน ปาดจั่วลายแต้ม อึ่งขาคำ อึ่งน้ำเต้า อึ่งแม่หนาว และ อึ่งแดง อาจจะเป็นเพราะว่า ลำธารในป่าดิบแล้งมีน้ำตลอดปี ทำให้สามารถพบ เขียดหลังปุ่มที่ราบ และเขียดอ่อง ได้ทุกฤดู ส่วนอีก 8 ชนิดที่เหลือ พบว่า เป็นกลุ่มสัตว์ที่หาอาหารบนพื้นป่าโดยทั่ว ไป ซึ่งตามพื้นป่าจะประกอบด้วยใบไม้ และกิ่งไม้ที่ร่วงทับถมกันหนา ทำให้เก็บความชุ่มชื้นได้ดี ประกอบกับปริมาณน้ำฝนที่ตกทั้งในฤดูร้อน และฤดูฝนในช่วงที่มีการเก็บข้อมูล จึงทำให้พบสัตว์ ในกลุ่มนี้ทุกฤดู

จำนวนชนิดที่พบเฉพาะในฤดูหนาวจำนวน 4 ชนิด ได้แก่ เขียดจะนา เขียดบัว อึ่ง ปากขวด และอึ่งปุม สาเหตุน่าจะมาจาก ลักษณะถิ่นอาศัยที่พบโดย เขียดจะนา เขียดบัว และอึ่ง

ปุ่มพบในแปลงป่าดิบแล้ง ริมฝั่งลำธารซึ่งมีลักษณะค่อนข้างโปร่ง และเป็นลำธารที่น้ำค่อนข้างนิ่ง ซึ่งในฤดูหนาวมีปริมาณน้ำฝนลำธารลดลง เนื่องจากฝนไม่ตก ส่วนอึ่งปากขวดพบตกหลุมดักที่ฝั่งไว้ คาดว่าน่าจะออกมาหาอาหาร หรือเคลื่อนย้ายหาที่ฝังตัว เพื่อจะออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ในช่วงที่มีแอ่งน้ำฝนซึ่ง ซึ่งพบว่ามีการสืบพันธุ์ในช่วงเดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม โดยการพบออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์และวางไข่เป็นจำนวนมากตามแอ่งน้ำฝนซึ่งนอกแปลงสำรวจในป่าเต็งรัง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบุญส่ง และคณะ (2520) ที่พบว่า อึ่งปากขวดตามปกติอยู่ในรูโพรงตลอดทั้งปี เมื่อถึงฤดูฝนที่ฝนตกชุกมากในเดือนพฤษภาคมและเดือนมิถุนายนจะออกมาผสมพันธุ์ และวางไข่ หาอาหารกิน และขุดดินฝังตัวอยู่ในโพรงดินไปตลอดปี จากการศึกษาค้นคว้าไม่พบอึ่งปากขวดสืบพันธุ์ และวางไข่ในแปลงศึกษา เนื่องจาก พื้นที่ที่วางแปลงไม่มีแอ่งน้ำฝนซึ่ง แต่พบอึ่งปากขวดออกมาส่งเสียงร้อง จับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ในแอ่งน้ำฝนซึ่งนอกแปลงสำรวจเป็นจำนวนมาก และพบว่า ชาวบ้านในบริเวณใกล้เคียงได้มาจับอึ่งปากขวดไปบริโภค และจำหน่ายเป็นจำนวนมาก ซึ่งน่าจะมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงจำนวนประชากรของอึ่งปากขวด จำนวนลูกอ๊อดฟักออกมา และรอดตายจนเป็นตัวเต็มวัย เพื่อประโยชน์ในการจัดการอนุรักษ์อย่างถูกวิธี ตลอดจนการศึกษาทางชีววิทยาและนิเวศวิทยาของอึ่งปากขวด เพื่อพัฒนาถึงการเพาะเลี้ยงเพื่อการค้าต่อไปในอนาคต

จำนวนชนิดที่พบเฉพาะฤดูร้อน 1 ชนิด คือ ปาดตะปุมเล็ก สาเหตุมาจาก ปริมาณน้ำฝนที่ตก ซึ่งตอนที่พบปาดตะปุมเล็กเป็นช่วงที่ฝนกำลังตก และพบกำลังไต่อยู่บนลำต้นของต้นไม้ และไม่พบชนิดที่พบเฉพาะฤดูฝน ซึ่งสอดคล้องกับ Taylor (1962) ที่กล่าวว่า ปาดตะปุมเล็กวางไข่ในแอ่งน้ำซึ่งบนต้นไม้

การกระจายของสัตว์เลื้อยคลานในฤดูต่าง ๆ

ผลจากการสำรวจพบว่า จำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยคลานมีความแตกต่างกันในฤดูต่าง ๆ โดยพบในฤดูหนาว 28 ชนิด (301 ตัว) ฤดูร้อน 32 ชนิด (393 ตัว) และฤดูฝน 29 ชนิด (283 ตัว) ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 ซึ่งจะเห็นได้ว่าฤดูร้อนพบจำนวนชนิด และจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุด เช่นเดียวกับจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก เนื่องจากในฤดูร้อนมีอุณหภูมิสูงกว่าในทุกฤดู โดยช่วงระยะเวลาการศึกษาในเดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 มีอุณหภูมิเฉลี่ย 29.5 องศาเซลเซียส และ 27.7 องศาเซลเซียส ตามลำดับ สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนชนิดมากในฤดูร้อน ซึ่งสอดคล้องกับ Carr (1963) ที่กล่าวว่าสัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อมโดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแผ่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ดิน เป็นต้น เพราะฉะนั้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น ช่วงเวลาได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลื้อยคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น

ขณะที่อากาศเย็นสัตว์เลื้อยคลานจะปรากฏตัวน้อย นอกจากนี้นี้ยังพบว่าสัตว์เลื้อยคลานบางชนิดมีการจับคู่ผสมพันธุ์และวางไข่ในช่วงฤดูร้อนถึงฤดูฝน เช่น ตุ๊กแกป่าตะวันออก จิ้งจกดินลายจุด จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก จิ้งจกบ้านทางหนาม จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ ตุ๊กแกบ้าน กิ้งก่าหัวแดง กิ้งก่าแก้ว แย้ จิ้งเหลนหลากหลาย จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง และจิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ ซึ่งสังเกตได้จากไข่ในท้องของตัวเมีย และมีขนาดตัวที่เล็กเป็นจำนวนมากในช่วงฤดูฝน จึงทำให้สำรวจพบจำนวนชนิด และจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุดในฤดูร้อน

ผลการศึกษาพบว่า สอดคล้องกับการศึกษาของเสรี (2534) ซึ่งพบว่า จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานในอันดับย่อยลาเซอรัที่เลียในเดือนพฤษภาคม มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งสำรวจพบ 15 ชนิด แต่ผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า แตกต่างจากการศึกษาของสุวิทย์ (2530) ที่ศึกษา กิ้งก่า และจิ้งเหลน (อันดับย่อยลาเซอรัที่เลีย) ที่พบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ และพบว่า ในเดือนพฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดของกิ้งก่าและจิ้งเหลนมากที่สุด คือ 15 ชนิด และพบจำนวนชนิดน้อยที่สุดในเดือนเมษายน มีนาคม และเดือนเมษายน โดยสำรวจพบ 11 ชนิด สาเหตุที่แตกต่างน่าจะมาจาก วิธีการสำรวจที่แตกต่างกัน โดยสุวิทย์ (2530) ใช้วิธีเดินสำรวจตามแนวทางที่วางไว้ และการสำรวจเป็นจุด ๆ

นอกจากนี้พบว่า จำนวนชนิดที่พบทั้งสามฤดูมี 19 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกดินลายจุด จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก จิ้งจกบ้านทางหนาม จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ ตุ๊กแกบ้าน กิ้งก่าบินปีกสีส้ม กิ้งก่าเขาหนามสั้น กิ้งก่าหัวแดง กิ้งก่าแก้ว ตะกวด แย้ จิ้งเหลนหางยาว จิ้งเหลนบ้าน จิ้งเหลนหลากหลาย จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ จิ้งเหลนเรียวลาย เขียด และงูเขียวหางไหม้ ท้องเหลือง สาเหตุที่ทำให้พบทุกฤดูน่าจะมาจาก พฤติกรรมการหาอาหารจะจำกัดอยู่เฉพาะในถิ่นอาศัยที่เฉพาะเจาะจงของตัวเอง เช่น บริเวณริมคลองที่ขึ้นก็มีกบพบงูเขียวหางไหม้ท้องเหลืองเกาะอยู่บนกิ่งไม้ หรือต้นไม้ บนพื้นป่าเต็งรังที่ประกอบด้วยก้อนหินทรายขนาดต่าง ๆ กันมักพบจิ้งจกดินลายจุด และจิ้งจกหินเมืองกาญจน์ เป็นต้น จึงทำให้พบสัตว์เหล่านี้ได้ทุกฤดู

จำนวนชนิดที่พบเฉพาะฤดูหนาว 2 ชนิด ได้แก่ จิ้งเหลนห้วยเขมร และงูแส้หางม้าเทา สาเหตุที่พบเฉพาะฤดูหนาวน่าจะมาจาก ปริมาณน้ำในลำธารในฤดูหนาวเริ่มลดลงเนื่องจากในฤดูหนาวพบว่า ไม่มีฝนตก จึงทำให้น้ำในลำธารไหลไม่แรง จิ้งเหลนห้วยเขมรจึงสามารถเข้ามาหาอาหารตามเศษไม้ ใบไม้ และกิ่งไม้ที่ทับถมกันในลำธารได้ ขณะที่งูแส้หางม้าเทาน่าจะมาจากพฤติกรรมการหาอาหารที่กว้าง เลยทำให้พบเพียงครั้งเดียวในฤดูหนาว

จำนวนชนิดที่พบเฉพาะฤดูร้อน 7 ชนิด ได้แก่ กิ้งก่าหัวสีฟ้า งูสิงธรรมดา งูปล้องฉนวนบ้าน งูปล้องฉนวนลาว งูปีแก้วสีจาง งูทับสมิงคลา และงูจงอาง อาจจะเนื่องมาจาก กิ้งก่าหัวสีฟ้าออกมาสืบพันธุ์ในช่วงฤดูร้อน ขณะที่ งูสิงธรรมดา งูปล้องฉนวนบ้าน งูปล้องฉนวนลาว งูปีแก้วสีจาง งูทับสมิงคลา และงูจงอาง น่าจะมาจากพฤติกรรมการหาอาหารที่กว้าง ประกอบ

กับการออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่างๆ ได้ ทำให้พบในฤดูร้อนที่มีอุณหภูมิสูง จำนวนชนิดที่พบเฉพาะฤดูฝน 6 ชนิด ได้แก่ เต่าเหลือง ตุ๊กแกเขาคันทรงาย จิ้งเหลนต้นไม้ งูกินทากเกล็ดสั้น งูหมอก และงูกะปะ สาเหตุที่ทำให้พบเฉพาะฤดูร้อนน่าจะมาจาก พฤติกรรมการหาอาหารที่กว้าง โดยเต่าเหลือง งูกินทากเกล็ดสั้น และงูกะปะ จะเข้ามาหาอาหารในฤดูร้อน ซึ่งเริ่มมีใบไม้ หน่อไม้ และเห็ดต่าง ๆ กบ เขียด และหนู ในฤดูร้อนมาก เนื่องจากเริ่มมีฝนตกแล้ว ส่วนงูหมอกพบว่าน่าจะมาจากการออกมาผสมพันธุ์ในฤดูร้อน เนื่องจากในบริเวณนอกแปลงสำรวจในฤดูฝนสามารถพบสัตว์วัยอ่อนของงูหมอกตามพื้นป่าดิบแล้งทั่วไป

ตารางที่ 2 การกระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

ชนิด	จำนวน (ตัว)			รวม	จำนวน (ตัว)			รวม
	ป่าดิบแล้ง	ทุ่งหญ้า	ป่าเต็งรัง		ฤดูหนาว (พ.ย.-ม.ค.)	ฤดูร้อน (มี.ค.-พ.ค.)	ฤดูฝน (ก.ค.-ก.ย.)	
วงศ์ Bufonidae								
1. คางคกบ้าน	30	13	5	48	3	17	28	48
วงศ์ Ranidae								
2. เขียดจระนา	1	-	-	1	1	-	-	1
3. เขียดหลังปุ่มที่ราบ	28	23	1	52	9	16	27	52
4. กบหนอง	1	22	34	57	7	11	39	57
5. กบหงอน	7	-	-	7	1	6	-	7
6. เขียดบัว	11	-	-	11	11	-	-	11
7. เขียดหลังขีด	-	6	-	6	-	3	3	6
8. เขียดอ่อง	74	-	-	74	36	26	12	74
9. เขียดหลังไหล	-	-	12	12	-	1	11	12
วงศ์ Rhacophoridae								
10. ปาดบ้าน	13	52	8	73	5	27	41	73
11. ปาดตะปุ่มเล็ก	1	-	-	1	-	1	-	1
12. ปาดจิวลายแถม	-	-	4	4	1	2	1	4

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชนิด	จำนวน (ตัว)			รวม	จำนวน (ตัว)			รวม
	ป่าดิบแล้ง	ทุ่งหญ้า	ป่าเต็งรัง		ฤดูหนาว (พ.ย.-ม.ค.)	ฤดูร้อน (มี.ค.-พ.ค.)	ฤดูฝน (ก.ค.-ก.ย.)	
วงศ์ Microhylidae								
13. อึ่งขาคำ	3	10	15	28	10	8	10	28
14. อึ่งน้ำเต้า	13	36	42	91	12	32	47	91
15. อึ่งข้างดำ	10	-	4	14	-	11	3	14
16. อึ่งแม่หนาว	14	6	-	20	11	2	7	20
17. อึ่งอ่างบ้าน	1	-	2	3	-	1	2	3
18. อึ่งอ่างกันซิด	-	-	20	20	3	17	0	20
19. อึ่งแดง	2	1	-	3	1	1	1	3
20. อึ่งปากขวด	-	-	3	3	3	-	-	3
21. อึ่งปุม	1	-	-	1	1	-	-	1
วงศ์ Ichthyophiidae								
22. เขียดอุรุธรรมดา	2	-	-	2	-	1	1	2
รวมจำนวนชนิด	17	9	12	22	16	18	15	22
รวมจำนวนตัว	212	169	150	531	115	183	233	532

ตารางที่ 3 การกระจายของสัตว์เลื้อยคลานในพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

ชนิด	จำนวน (ตัว)			จำนวน (ตัว)		
	ป่าดิบแล้ง	ทุ่งหญ้า	ป่าเต็งรัง	รวม	อุทยาน (พ.ย.-ม.ค.)	ฤดูฝน (ก.ค.-ก.ย.)
วงศ์ Bataguridae						
1. เต่าหัวคดอลาย	3	2	-	5	3	2
วงศ์ Testudinidae						
2. เต่าเหลือง	1	-	1	2	-	2
วงศ์ Gekkonidae						
3. ตุ๊กแกป่าตะวันออก	2	-	-	2	1	-
4. จิ้งจกดินสลายจุด	-	-	160	160	68	43
5. จิ้งจกบ้านทางเบนเล็ก	1	8	8	17	14	1
6. จิ้งจกบ้านทางหนาม	-	-	76	76	56	5
7. จิ้งจกหินเมืองกาญจน์	-	-	50	50	34	15
8. ตุ๊กแกบ้าน	10	-	15	25	15	7
9. ตุ๊กแกเขาคันทรง	-	-	1	1	-	1
วงศ์ Agamidae						
10. กิ้งก่าบินปีกสีส้ม	11	-	-	11	5	2
11. กิ้งก่าเขาคันทรง	8	-	-	8	3	4

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ชนิด	จำนวน (ตัว)				จำนวน (ตัว)			รวม
	ป่าดิบแล้ง	ทุ่งหญ้า	ป่าเต็งรัง	รวม	ฤดูหนาว (พ.ย.-ม.ค.)	ฤดูร้อน (มี.ค.-พ.ค.)	ฤดูฝน (ก.ค.-ก.ย.)	
25. กิ้งก่าหางยาว	-	7	-	7	6	1	-	7
วงศ์ Varaidae								
26. เหี้ย	3	-	-	3	1	1	1	3
27. ตะกวด	2	-	-	2	1	-	1	2
วงศ์ Colubridae								
28. งูกินทากเกล็ดสัน	1	-	-	1	-	-	1	1
29. งูสามม่านพระอินทร์	-	1	3	4	2	-	2	4
30. งูลิงธรรมดา	-	-	1	1	-	1	-	1
31. งูแม่ตะงาวรังนก	-	1	1	2	1	1	-	2
32. งูเล้งหางม้าเทา	-	-	1	1	1	-	-	1
33. งูเขียวปากแพน	-	-	4	4	2	2	-	4
34. งูหมอก	3	-	-	3	-	-	3	3
35. งูปล้องฉนวนบ้าน	1	-	-	1	-	1	-	1
36. งูปล้องฉนวนลาว	2	-	-	2	-	2	-	2
37. งูปีแก้วสีจาง	1	-	-	1	-	1	-	1
38. งูลายสาบคอแดง	4	5	-	9	2	5	2	9

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ชนิด	จำนวน (ตัว)				จำนวน (ตัว)			
	ป่าดิบแล้ง	ทุ่งหญ้า	ป่าเต็งรัง	รวม	ฤดูหนาว (พ.ย.-ม.ค.)	ฤดูร้อน (มี.ค.-พ.ค.)	ฤดูฝน (ก.ค.-ก.ย.)	รวม
วงศ์ Elapidae								
39. งูทับสมิงคลา	-	-	1	1	-	1	-	1
40. งูจงอาง	1	-	-	1	-	1	-	1
วงศ์ Viperidae								
41. งูกะปะ	-	-	1	1	-	-	1	1
42. งูเขียวหางไหม้ทองเหลือง	10	1	1	12	2	4	6	12
รวมจำนวนชนิด	27	12	20	42	28	32	29	42
รวมจำนวนตัว	257	171	549	977	301	393	283	977

ความชุกชุมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

จากการศึกษาความชุกชุมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว พบว่า สามารถแบ่งกลุ่มตามค่าร้อยละความชุกชุมได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมปานกลาง และกลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมมาก ดังรายละเอียดในตารางผนวกที่ 13 และภาพที่ 15

ความชุกชุมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 12 แปลง ในป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งสิ้น 22 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความชุกชุมได้ 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 13 และภาพที่ 15) ดังนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ เขียดงูธรรมดา เขียดจะนา เขียดบัว เขียดหลังขีด ปาดตะปุมเล็ก อึ่งปากขวด และอึ่งปุม
2. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมปานกลาง จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ กบหนอง เขียดหลังไหล ปาดจิวลายแต้ม อึ่งอ่างบ้าน อึ่งอ่างกันขีด อึ่งแดง อึ่งชาคำ และอึ่งข้างดำ
3. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมมาก จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ คางคกบ้าน เขียดหลังปุมที่ราบ กบหนอง เขียดอ่อง ปาดบ้าน อึ่งน้ำเต้า และอึ่งแม่หนาว

ความชุกชุมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในป่าดิบแล้ง พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งสิ้น 17 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความชุกชุมได้ 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 15 และภาพที่ 15) ดังนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย จำนวน 10 ชนิด ได้แก่ เขียดงูธรรมดา เขียดจะนา กบหนอง เขียดบัว ปาดตะปุมเล็ก อึ่งข้างดำ อึ่งแดง อึ่งชาคำ อึ่งปุม และอึ่งอ่างบ้าน
2. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมปานกลาง จำนวน 1 ชนิด คือ กบหนอง
3. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมมาก จำนวน 6 ชนิด ได้แก่ คางคกบ้าน เขียดหลังปุมที่ราบ เขียดอ่อง อึ่งน้ำเต้า อึ่งแม่หนาว และปาดบ้าน

ความชุกชุมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในทุ่งหญ้า

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในทุ่งหญ้า พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งสิ้น 9 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามคำร้อยละความชุกชุมได้ 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 17 และภาพที่ 15) ดังนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ เขียดหลังขีด อึ่งแดง และอึ่งแม่หนาว
2. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมปานกลาง จำนวน 4 ชนิด ได้แก่ คางคกบ้าน เขียดหลังปุ่มที่ราบ ปาดบ้าน และอึ่งขาคำ
3. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมมาก จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ กบหนอง และอึ่งน้ำเต้า

ความชุกชุมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าเต็งรัง

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในป่าเต็งรัง พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งสิ้น 12 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามคำร้อยละความชุกชุมได้ 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 19 และภาพที่ 15) ดังนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ เขียดหลังปุ่มที่ราบ อึ่งอ่างบ้านและอึ่งปากขวด
2. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมปานกลาง จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ คางคกบ้าน กบหนอง เขียดหลังไหล ปาดบ้าน ปาดจิวลายแต้ม อึ่งข้างดำ อึ่งขาคำ และอึ่งอ่างกันขีด
3. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมมาก จำนวน 1 ชนิด คือ อึ่งน้ำเต้า

จากการจำแนกกลุ่มสัตว์ตามคำร้อยละความชุกชุมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกแต่ละชนิดมีความชุกชุมแตกต่างกันตามจำนวนครั้งที่พบสัตว์ชนิดนั้น ๆ ซึ่งถ้าจำนวนครั้งที่พบมากเมื่อคำนวณคำร้อยละความชุกชุมก็จะได้ค่ามาก แต่ถ้าจำนวนครั้งที่พบน้อย เมื่อคำนวณคำร้อยละความชุกชุมก็จะได้ค่าน้อย ดังนั้นคำร้อยละความชุกชุมจึงขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งที่พบสัตว์ชนิดนั้น ซึ่งก็คือเดือนต่าง ๆ ที่สำรวจพบสัตว์ชนิดนั้นนั่นเอง โดยปัจจัยที่ทำให้พบสัตว์ชนิดนั้น ๆ แตกต่างกันในแต่ละครั้งที่สำรวจ (ซึ่งก็คือแต่ละเดือนที่สำรวจ) คือ ปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละเดือน โดยสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกต้องอาศัยอยู่ในน้ำหรือใกล้แหล่งน้ำ เพราะฉะนั้น ปริมาณน้ำฝนที่แตกต่างกันในแต่ละเดือนจึงเป็นตัวกำหนดในการพบสัตว์ชนิดต่าง ๆ ในแต่ละครั้งที่สำรวจ นอกจากนี้พฤติกรรมบางประการของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกบางชนิดก็ส่งผล

ต่อการพบเห็นตัวด้วย คือ อึ่งปากขวดซึ่งพบจำนวนตัว 3 ตัว ในเดือนพฤศจิกายน จากการตกหลุมดัก โดยไม่พบในเดือนอื่นอีกเลย แต่พบอยู่นอกแปลงเป็นจำนวนตัวที่มากตามแอ่งน้ำข้างบนพื้นที่ป่าเต็งรังในเดือนมีนาคมซึ่งมีฝนตก (ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 80.6 มม.) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของบุญส่งและคณะ (2520) ที่ว่า อึ่งปากขวดตามปกติอยู่ในรูโพรงตลอดปี เมื่อถึงฤดูฝนที่มีฝนตกชุกมากในเดือนพฤษภาคมและเดือนมิถุนายน จะออกมาผสมพันธุ์ และวางไข่ หาอาหารกิน และขุดดินฝังตัวอยู่ในโพรงดินไปตลอดปี เพราะฉะนั้นจึงทำให้พบสัตว์ชนิดนี้เฉพาะช่วงที่ฝนตกครั้งแรกก่อนจะเริ่มเข้าสู่ฤดูฝน เมื่อคำนวณค่าร้อยละความชุกชุมจึงได้ค่าน้อยทั้ง ๆ ที่พบจำนวนตัวมาก

ในกรณีของอึ่งปากขวด การคำนวณค่าร้อยละความชุกชุมควรพิจารณาช่วงที่พบสัตว์และจำนวนตัวที่พบประกอบด้วย เนื่องจากอึ่งปากขวดจะออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ในช่วงที่ฝนตกครั้งแรกก่อนจะเริ่มเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้พบสัตว์เพียงครั้งเดียวหรือสองครั้ง ค่าร้อยละความชุกชุมที่ได้จึงน้อย

ความชุกชุมของสัตว์เลื้อยคลาน

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 12 แปลง ในป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง พบสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 42 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความชุกชุมได้ 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 13 และภาพที่ 15) ดังนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย จำนวน 19 ชนิด ได้แก่ ตุ๊กแกป่าตะวันออก ตุ๊กแกเขาหินทราย กิ้งก่าหัวสีฟ้า ตะกวด จิ้งเหลนต้นไม้ จิ้งเหลนห้วยเขมร งูแม่เตงจาวรังนก งูเขียวปากแพนบ งูหมอก งูปล้องฉนวนลาว งูกินทากเกล็ดสัน งูลิงธรรมดา งูแส้หางม้าเทา งูปล้องฉนวนบ้าน งูปีแก้วสีจาง งูทับสมิงคลา งูจงอาง งูกะปะ และเต่าเหลือง

2. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมปานกลาง จำนวน 6 ชนิด ได้แก่ กิ้งก่าหางยาว เหี้ย งูสายม่านพระอินทร์ เต่าห้วยคดลาย จิ้งจกบ้านหางแบนเล็ก และจิ้งเหลนหางยาว

3. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมมาก จำนวน 17 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกดินลายจุด จิ้งจกบ้าน หางหนาม จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ ตุ๊กแกบ้าน กิ้งก่าบินปีกสีส้ม กิ้งก่าเขาหนามสัน ตะกอก กิ้งก่าหัวแดง กิ้งก่าแก้ว แย้ จิ้งเหลนบ้าน จิ้งเหลนหลากหลาย จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ จิ้งเหลนเรียวลาย งูลายสาบคอดแดง และงูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง

ความชุกชุมของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในป่าดิบแล้ง พบสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 27 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามคำร้อยละความชุกชุมได้ 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 15 และภาพที่ 15) ดังนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย จำนวน 13 ชนิด ได้แก่ ตุ๊กแกป่าตะวันออก จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก จิ้งเหลนต้นไม้ จิ้งเหลนห้วยเขมร ตะกวด งูหมอก งูปล้องฉนวนลาว งูปีแก้วสีจาง งูปล้องฉนวนบ้าน งูจงอาง เต่าเหลือง งูกินทากเกล็ดสัน และเต่าห้วยคอดลาย
2. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมปานกลาง จำนวน 4 ชนิด ได้แก่ ตุ๊กแกบ้าน จิ้งเหลนหางยาว เหี้ย และงูลายสาบคอแดง
3. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมมาก จำนวน 10 ชนิด ได้แก่ กิ้งก่าบินปีกสีส้ม กิ้งก่าเขานามสัน กิ้งก่าแก้ว ตะกอก จิ้งเหลนหลากหลาย จิ้งเหลนบ้าน จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ จิ้งเหลนเรียวลาย และงูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง

ความชุกชุมของสัตว์เลื้อยคลานในทุ่งหญ้า

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในทุ่งหญ้า พบสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 12 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามคำร้อยละความชุกชุมได้ 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 17 และภาพที่ 15) ดังนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก จิ้งเหลนบ้าน จิ้งเหลนหางยาว จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง งูแม่เตงาวรังนก งูสามม่านพระอินทร์ งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง และเต่าห้วยคอดลาย
2. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมปานกลาง จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ กิ้งก่าหางยาว และงูลายสาบคอแดง
3. กลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมมาก จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ กิ้งก่าหัวแดง และจิ้งเหลนหลากหลาย

ความชุกชุมของสัตว์เลื้อยคลานในป่าเต็งรัง

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในทุ่งหญ้า พบสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 20 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามคำร้อยละความชุกชุมได้ 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 19 และภาพที่ 15) ดังนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีความซุกซมน้อย จำนวน 10 ชนิด ได้แก่ ตุ๊กแกเขาคินทราย กิ้งก่าหัวสีฟ้า งูเขียวปากแพนบ งูแม่ตะจาวรังนก งูแสทางม้าเทา งูสิงธรรมดา งูทับสมิงคลา งูกะปะ งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง และเต่าเหลือง

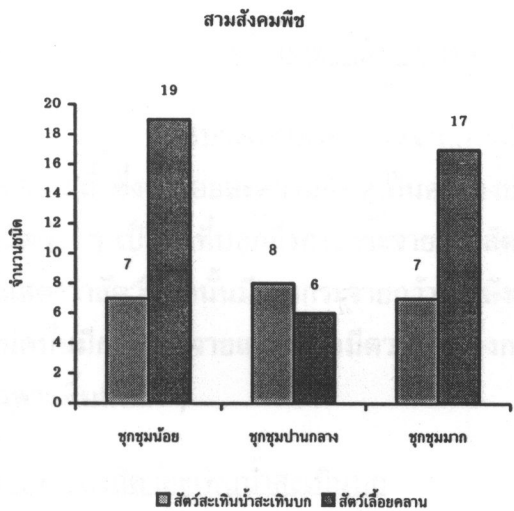
2. กลุ่มสัตว์ที่มีความซุกซุมปานกลาง จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกบ้านหางแบนเล็ก จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง และงูสายม่านพระอินทร์

3. กลุ่มสัตว์ที่มีความซุกซุมมาก จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ ตุ๊กแกบ้าน จิ้งจกบ้านหางหนาม จิ้งจกดินลายจุด กิ้งก่าหัวแดง แย้ และจิ้งเหลนหลากหลาย

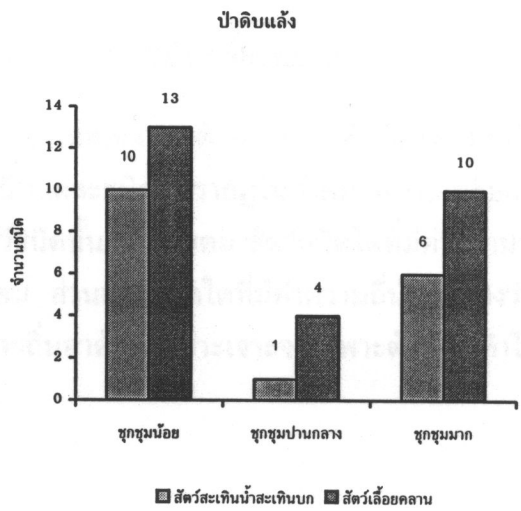
จากการจำแนกกลุ่มสัตว์ตามคำร้อยละความซุกซุมของสัตว์เลื้อยคลาน พบว่า สัตว์เลื้อยคลานแต่ละชนิดมีความซุกซุมแตกต่างกันตามจำนวนครั้งที่พบสัตว์ชนิดนั้น ๆ ซึ่งถ้าจำนวนครั้งที่พบมากเมื่อคำนวณคำร้อยละความซุกซุมก็จะได้ค่ามาก แต่ถ้าจำนวนครั้งที่พบน้อย เมื่อคำนวณคำร้อยละความซุกซุมก็จะได้ค่าน้อย ดังนั้นคำร้อยละความซุกซุมจึงขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งที่พบสัตว์ชนิดนั้น ซึ่งก็คือเดือนต่าง ๆ ที่สำรวจพบสัตว์ชนิดนั้นนั่นเอง โดยปัจจัยที่ทำให้พบสัตว์ชนิดนั้น ๆ แตกต่างกันในแต่ละครั้งที่สำรวจ (ซึ่งก็คือแต่ละเดือนที่สำรวจ) คือ อุณหภูมิ และจำนวนวันที่ฝนตก ซึ่งแตกต่างกันในแต่ละเดือน Carr (1963) กล่าวว่า สัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อมโดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแผ่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ดิน เป็นต้น เพราะฉะนั้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น ช่วงเวลาได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลื้อยคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น ขณะที่อากาศเย็นสัตว์เลื้อยคลานจะปรากฏตัวน้อย ซึ่ง Inger และ Lian (1996) กล่าวว่า จิ้งเหลนในสกุล *Sphenomorphus* จะออกมาอาบแดดเพื่อยกอุณหภูมิของร่างกายให้สูงขึ้นเพื่อที่จะสามารถแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าสัตว์เลื้อยคลานบางชนิดมีการจับคู่ผสมพันธุ์และวางไข่ในช่วงฤดูร้อนถึงฤดูฝน เช่น ตุ๊กแกป่าตะวันออก จิ้งจกดินลายจุด จิ้งจกบ้านหางแบนเล็ก จิ้งจกบ้านหางหนาม จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ ตุ๊กแกบ้าน กิ้งก่าหัวแดง กิ้งก่าแก้ว แย้ จิ้งเหลนหลากหลาย จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง และจิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ ซึ่งสังเกตได้จากไข่ในท้องของตัวเมีย และมีขนาดตัวที่เล็กเป็นจำนวนมากในช่วงฤดูฝน และจึงทำให้สำรวจพบจำนวนชนิด และจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุดในฤดูร้อน ขณะที่ผลของการทดสอบสหสัมพันธ์ก็พบว่าจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานมีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีค่า $r=0.60$

การแบ่งระดับความซุกซุมของสัตว์เลื้อยคลานในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทำการแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ซุกซมน้อย ซุกซุมปานกลาง และซุกซุมมาก เนื่องจากการศึกษาค้นคว้านี้มีจำนวนครั้งที่สำรวจน้อย คือ 6 ครั้ง ใน 1 ปี ซึ่งพบว่าเหมือนกับการศึกษาของธัญญา (2530) แต่จากการศึกษาของเสรี (2514) ซึ่งได้สำรวจ 12 ครั้ง ใน 1 ปี และแบ่งระดับความซุกซุมออกเป็น 6 ระดับ

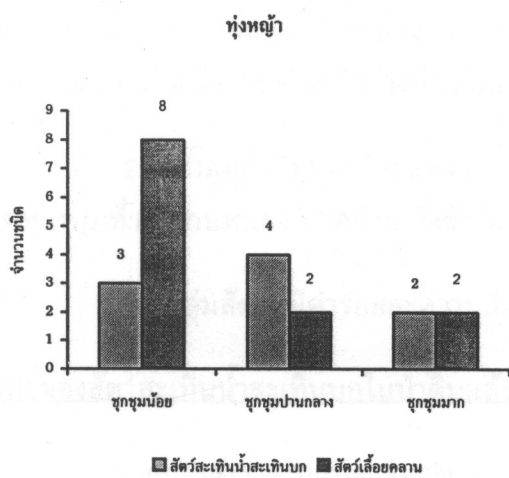
คือ ชุกชุมมาก ชุกชุมค่อนข้างมาก ชุกชุมปานกลาง ชุกชุมค่อนข้างน้อย ชุกชุมน้อย และชุกชุม
น้อยมาก ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลที่ละเอียด และใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

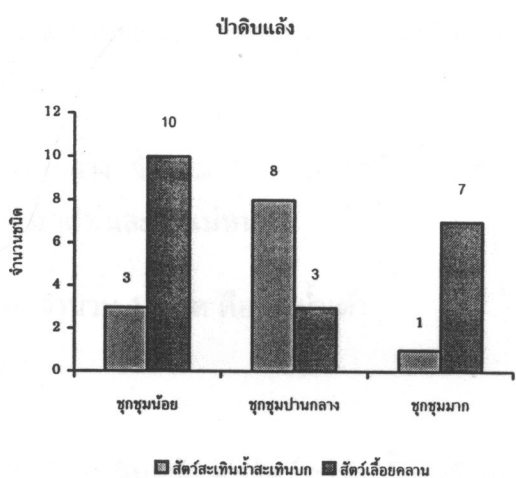
ก.

ข.

ค.

ง.

ภาพที่ 15 จำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่พบในแต่ละกลุ่มร้อยละความชุกชุม

ก. ความชุกชุมที่คิดรวมทั้งสามสังคัมพีช

ข. ความชุกชุมที่คิดเฉพาะสังคัมป่าดิบแล้ง

ค. ความชุกชุมที่คิดเฉพาะสังคัมทุ่งหญ้า

ง. ความชุกชุมที่คิดเฉพาะสังคัมป่าเต็งรัง

ความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

การประเมินค่าความถี่จากการสำรวจโดยใช้แปลงตัวอย่าง ค่าที่ได้จะคิดเป็นค่าร้อยละความถี่ ซึ่งค่าร้อยละความถี่คิดเป็นค่าของชนิดแต่ละชนิดที่ปรากฏในสังคม ค่าความถี่ของสัตว์ชนิดต่าง ๆ เป็นค่าที่บอกถึงการกระจายของสัตว์ชนิดนั้น ๆ ในสังคม สัตว์ชนิดใดที่มีค่าความถี่มากก็แสดงว่าสัตว์ชนิดนั้นมีการกระจายกว้างในสังคม ส่วนสัตว์ชนิดใดที่มีค่าความถี่น้อยแสดงว่าสัตว์ชนิดนั้นมีการกระจายแคบหรือมีความถี่ที่ต้องการถิ่นอาศัยที่เฉพาะเจาะจงเฉพาะตัว จึงทำให้พบเฉพาะพื้นที่นั้น ๆ

ความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 12 แปลง ในป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งสิ้น 22 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความถี่ออกเป็น 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 13 และภาพที่ 16) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย จำนวน 14 ชนิด ได้แก่ เขียดงูธรรมดา เขียดจะนา กบหงอน เขียดหลังขีด เขียดอ่อง เขียดหลังไพล เขียดบัว ปาดตะปุมเล็ก ปาดจิวลายแต้ม อึ่งปุม อึ่งอ่างกันขีด อึ่งปากขวด อึ่งอ่างบ้าน และอึ่งแดง
2. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ปานกลาง จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ คางคกบ้าน เขียดหลังปุมที่ราบ กบหนอง ปาดบ้าน อึ่งข้างดำ อึ่งชาคำ และอึ่งแม่หนาว
3. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่มาก จำนวน 1 ชนิด คือ อึ่งน้ำเต้า

ความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในป่าดิบแล้ง พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งสิ้น 17 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความถี่ออกเป็น 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 13 และภาพที่ 16) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย จำนวน 6 ชนิด ได้แก่ เขียดงูธรรมดา เขียดจะนา กบหนอง ปาดตะปุมเล็ก อึ่งปุม และอึ่งอ่างบ้าน
2. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ปานกลาง จำนวน 9 ชนิด ได้แก่ เขียดหลังปุมที่ราบ กบหงอน เขียดอ่อง เขียดบัว ปาดบ้าน อึ่งข้างดำ อึ่งแดง อึ่งแม่หนาว และอึ่งชาคำ
3. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่มาก จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ คางคกบ้าน และอึ่งน้ำเต้า

ความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในทุ่งหญ้า

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในทุ่งหญ้า พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งสิ้น 9 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความถี่ออกเป็น 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 13 และภาพที่ 16) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย จำนวน 1 ชนิด คือ อึ่งแดง
2. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ปานกลาง จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ คางคกบ้าน เขียดหลังขีด กบหนอง ปาดบ้าน อึ่งงาดำ อึ่งน้ำเต้า และอึ่งแม่หนาว
3. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่มาก จำนวน 1 ชนิด คือ เขียดหลังปุ่มราบ

ความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าเต็งรัง

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในป่าเต็งรัง พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกทั้งสิ้น 12 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความถี่ออกเป็น 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 13 และภาพที่ 16) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อยจำนวน 3 ชนิด ได้แก่ คางคกบ้าน เขียดหลังปุ่มที่ราบ และปาดจิ่วลายแต้ม
2. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ปานกลาง จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ เขียดหลังไหล ปาดบ้าน อึ่งอ่างกันขีด อึ่งอ่างบ้าน อึ่งปากขวด อึ่งงาดำ และอึ่งข้างดำ
3. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่มาก จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ กบหนอง และอึ่งน้ำเต้า

ค่าความถี่ซึ่งคิดเป็นร้อยละ เป็นค่าที่บอกถึงการกระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก โดยสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อยจะเป็นสัตว์ที่พบเฉพาะถิ่นอาศัยที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งเหมาะสมกับสัตว์ชนิดนั้น ๆ เช่น ปิ่นป่าดิบแล้งที่ร่วนซุย และชุ่มชื้นพบเขียดงูธรรมดาซ่อนอยู่ในดิน ลำธารในป่าดิบแล้งที่ค่อนข้างโล่ง น้ำค่อนข้างนิ่ง และพื้นลำธารมีซากใบไม้ กับถมกันหนาเป็นโคลนจะพบเขียดจะนา และเขียดบัว บริเวณลำธารน้ำไหล พื้นลำธารเป็นหินพบเขียดอ่อง และกบหนอง คลองน้ำไหลบางช่วงในฤดูฝนของทุ่งหญ้าพบเขียดหลังขีด บริเวณลำต้นของต้นไม้ในป่าดิบแล้งพบปาดตะปุ่มเล็ก โดยพบในช่วงที่ฝนกำลังตก โพรงบนต้นไม้ในป่าดิบแล้งพบอึ่งอ่างบ้านเข้าไปหลบซ่อนตัว เป็นต้น ส่วนสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่มากจะเป็นสัตว์ที่พบกระจายกว้าง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ดี

จากการศึกษาครั้งนี้ แบ่งระดับความถี่ออกเป็น 3 ระดับ คือ ความถี่น้อย ความถี่ปานกลาง และความถี่มาก ซึ่งจากจำนวนแปลงที่สำรวจ (ทั้งหมด 12 แปลง โดยแยกเป็นสังคมพืชละ 4 แปลง) พบว่ามีจำนวนน้อยเกินไป ไม่สามารถกระจายในลักษณะถิ่นอาศัยที่แตกต่างกันได้ครอบคลุม ทำให้การประเมินค่าร้อยละความถี่ของสัตว์ยังไม่ละเอียดพอ ซึ่งในการศึกษาครั้งต่อไป น่าจะมีจำนวนแปลงที่มากกว่านี้ เพื่อที่จะครอบคลุมทุกพื้นที่ถิ่นอาศัยที่แตกต่างกันของสัตว์

ความถี่ของสัตว์เลื้อยคลาน

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 12 แปลง ในป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็ง พบสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 42 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความถี่ออกเป็น 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 14 และภาพที่ 16) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย จำนวน 35 ชนิด ได้แก่ ตุ๊กแกป่าตะวันออก จิ้งจกดินลายจุด จิ้งจกบ้านทางนาม จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ ตุ๊กแกเขาหินทราย กิ้งก่าบินปีกสีส้ม กิ้งก่าเขานามสัน กิ้งก่าหัวสีฟ้า กิ้งก่าแก้ว แย้ ตะกวด เขี้ย ตะกวด กิ้งก่าหางยาว จิ้งเหลนหางยาว จิ้งเหลนต้นไม้ จิ้งเหลนห้วยเขมร จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ จิ้งเหลนเรียวลาย งูกินทากเกล็ดสัน งูสิงธรรมดา งูแส้หางม้าเทา งูปล้องฉนวนบ้าน งูปล้องฉนวนลาว งูปีแก้วสีจาง งูทับสมิงคลา งูจงอาง งูกระจับ งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง งูแม่เตงาวรังนก งูเขียวปากแหนบ งูหมอก เต่าเหลือง เต่าห้วยคดและงูสายม่านพระอินทร์
2. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ปานกลาง จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก ตุ๊กแกบ้าน กิ้งก่าหัวแดง จิ้งเหลนบ้าน และงูลายสาบคอดแดง
3. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่มาก จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ จิ้งเหลนหลากหลาย และจิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง

ความถี่ของสัตว์เลื้อยคลานในดิบแล้ง

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในป่าดิบแล้ง พบสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 27 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความถี่ออกเป็น 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 14 และภาพที่ 16) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย จำนวน 12 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก จิ้งเหลนหางยาว จิ้งเหลนห้วยเขมร จิ้งเหลนต้นไม้ เขี้ย งูปีแก้วสีจาง งูปล้องฉนวนบ้าน งูปล้องฉนวนลาว งูจงอาง เต่าเหลือง เต่าห้วยคดและงูกินทากเกล็ดสัน

2. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ปานกลาง จำนวน 9 ชนิด ได้แก่ ตุกแกป่าตะวันตก กิ้งก่าบินปีกสีส้ม กิ้งก่าเขาหนามสัน ตะกวด ตะกวด จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ งูหมอก งูลายสาบคอแดง และงูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง

3. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่มาก จำนวน 6 ชนิด ได้แก่ ตุกแกบ้าน กิ้งก่าแก้ว จิ้งเหลนบ้าน จิ้งเหลนหลากหลาย จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง และจิ้งเหลนเรียวลาย

ความถี่ของสัตว์เลื้อยคลานในทุ่งหญ้า

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในทุ่งหญ้า พบสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 12 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความถี่ออกเป็น 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 14 และ ภาพที่ 16) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง งูแม่ตะจาวรังนก งูสายม่านพระอินทร์ งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง และเต่าหัวยคอสาย

2. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ปานกลาง จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก จิ้งเหลนหางยาว และงูลายสาบคอแดง

3. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่มาก จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ กิ้งก่าหัวแดง กิ้งก่าหางยาว และจิ้งเหลนหลากหลาย

ความถี่ของสัตว์เลื้อยคลานในป่าเต็งรัง

จากการสำรวจในแปลงสำรวจ 4 แปลง ในป่าเต็งรัง พบสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 20 ชนิด สามารถจำแนกกลุ่มสัตว์ตามค่าร้อยละความถี่ออกเป็น 3 กลุ่ม (ตารางผนวกที่ 14 และ ภาพที่ 16) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ ตุกแกเขาหินทราย งูแม่ตะจาวรังนก งูแส้หางม้าเทา งูสิงธรรมดา งูทับสมิงคลา งูกะปะ งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง และเต่าเหลือง

2. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่ปานกลาง จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ ตุกแกบ้าน จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก กิ้งก่าหัวสีฟ้า งูเขียวปากแหนบ และงูสายม่านพระอินทร์

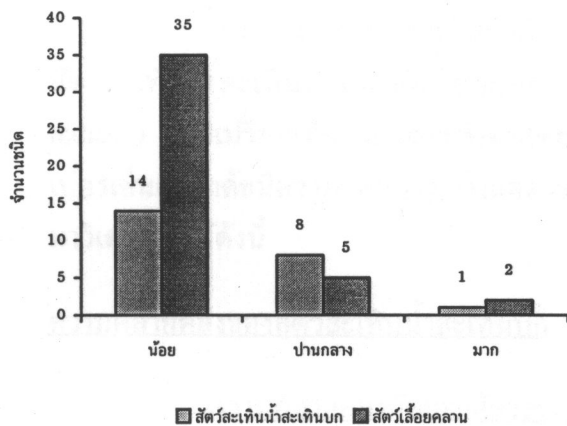
3. กลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่มาก จำนวน 7 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ จิ้งจกดินลายจุด จิ้งจกบ้านทางหนาม กิ้งก่าหัวแดง แย้ จิ้งเหลนหลากหลาย และจิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง

ค่าความถี่ซึ่งคิดเป็นร้อยละ เป็นค่าที่บอกถึงการกระจายของสัตว์เลื้อยคลาน โดยสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อยจะเป็นสัตว์ที่พบเฉพาะถิ่นอาศัยที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งเหมาะสมกับสัตว์ชนิดนั้น ๆ ได้ซอนไม้ผุขนาดใหญ่มักพบตุ๊กแกป่าตะวันออกซ่อนตัวในเวลากลางวัน ส่วนเวลากลางคืนพบบริเวณโคนต้นไม้ใหญ่ พื้นที่ป่าเต็งรังที่ประกอบด้วยก้อนหินทรายขนาดใหญ่ และตามพื้นที่ป่ามักพบจิ้งจกดินลายจุด ตุ๊กแกเขาหินทรายและจิ้งจกหินเมืองกาญจน์ ได้เปลือกไม้แห้งในป่าเต็งรัง มักพบจิ้งจกบ้านทางนาม ตามลำต้นของต้นไม้ในป่าดิบแล้งมักพบกิ้งก่าบินปีกสีส้ม และจิ้งเหลนเรียวลาย ลำธารในป่าดิบแล้งที่น้ำไหลเอื่อยๆ และมีซากใบไม้กิ่งไม้ทับถมอยู่ในน้ำพบจิ้งเหลนห้วยเขมร บริเวณพื้นที่ป่าเต็งรังที่เป็นดินทราย หรือดินร่วนปนทรายพบแย้ ขณะที่ตามพื้นที่ป่า พุ่มไม้และต้นไม้มักพบกิ้งก่าแก้ว กิ้งก่าหัวแดง และกิ้งก่าหัวสีฟ้า บริเวณต้นไม้ริมห้วยมักพบตะกวดตามแหล่งน้ำพบเต่าห้วยคดหลาย

นอกจากนี้ พฤติกรรมการหาอาหารก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พบสัตว์เฉพาะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยเฉพาะในกลุ่มของงู ซึ่งมักพบออกหาอาหารไกลและเคลื่อนที่ได้ดี ทำให้พบในแปลงสำรวจเพียงครั้งเดียวและแปลงเดียว เช่น งูสิงธรรมชาติ งูแสทางม้าเทา งูปล้องฉนวนบ้าน งูปล้องฉนวนลาว งูเขียวปากแค้นงูทับสมิงคลา งูจงอาง และเต่าเหลือง เป็นต้น

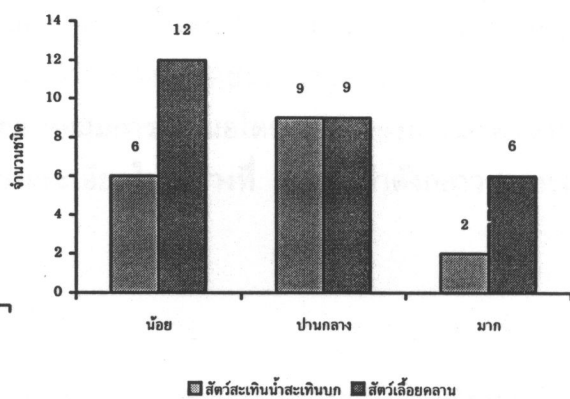
จากการศึกษาครั้งนี้ แบ่งระดับความถี่ออกเป็น 3 ระดับ คือ ความถี่น้อย ความถี่ปานกลาง และความถี่มาก ซึ่งจากจำนวนแปลงที่สำรวจ (ทั้งหมด 12 แปลง โดยแยกเป็นสังคมพืชละ 4 แปลง) พบว่ามีจำนวนน้อยเกินไป ไม่สามารถกระจายในลักษณะถิ่นอาศัยที่แตกต่างกันได้ครอบคลุม ทำให้การประเมินค่าร้อยละความถี่ของสัตว์ยังไม่ละเอียดพอ ซึ่งในการศึกษาครั้งต่อไปน่าจะมีจำนวนแปลงที่มากกว่านี้ เพื่อที่จะครอบคลุมทุกพื้นที่ถิ่นอาศัยที่แตกต่างกันของสัตว์

สามสังคมพีช

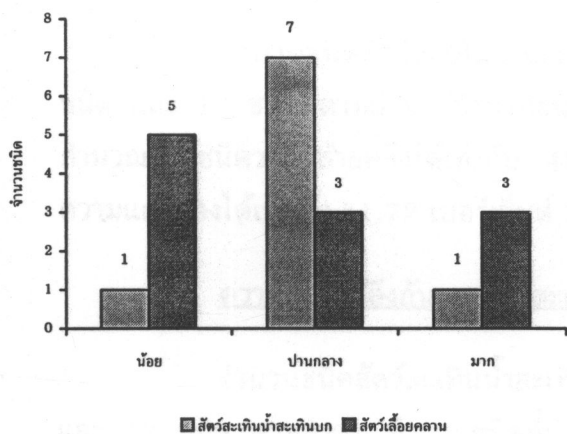
ก.

ป่าดิบแล้ง

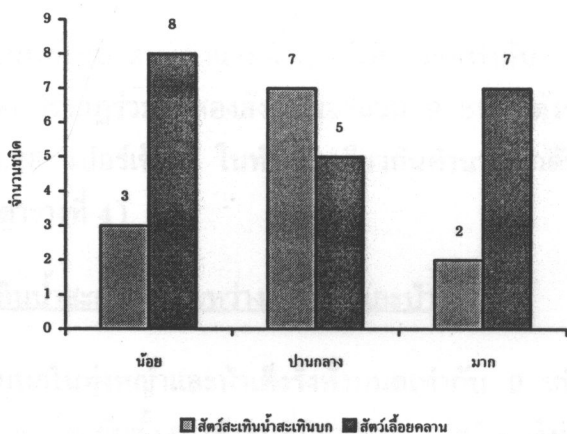
ข.

ทุ่งหญ้า

ค.

ป่าเต็งรัง

ง.

ภาพที่ 16 จำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่พบในแต่ละกลุ่มร้อยละความถี่

- ก. ร้อยละความถี่ที่คิดรวมทั้งสามสังคมพีช
- ข. ร้อยละความถี่ที่คิดเฉพาะสังคมป่าดิบแล้ง
- ค. ร้อยละความถี่ที่คิดเฉพาะสังคมทุ่งหญ้า
- ง. ร้อยละความถี่ที่คิดเฉพาะสังคมป่าเต็งรัง

ความคล้ายคลึงของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

จากจำนวนชนิดที่พบในป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และป่าเต็งรัง นำข้อมูลการปรากฏของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานมาคำนวณหาค่าดัชนีความคล้ายคลึง (similarity indices) เพื่อเปรียบเทียบในแต่ละสังคมโดยอาศัยสมการที่เสนอโดย Sortensen และคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ของดัชนีความแตกต่าง ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4 จากค่าดังกล่าวสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ดังนี้

ความคล้ายคลึงของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกระหว่างป่าดิบแล้งและหุบหญ้า

จำนวนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้งและหุบหญ้าทั้งหมดเท่ากับ 17 ชนิด และ 9 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองสังคมมีจำนวน 8 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 61.51 เปอร์เซ็นต์ ในทำนองเดียวกันคำนวณค่าดัชนีความแตกต่างได้เท่ากับ 38.49 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกระหว่างป่าดิบแล้งและป่าเต็งรัง

จำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้งและป่าเต็งรังทั้งหมดเท่ากับ 12 ชนิด และ 17 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองสังคมมีจำนวน 9 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 48.28 เปอร์เซ็นต์ ในทำนองเดียวกันคำนวณค่าดัชนีความแตกต่างได้เท่ากับ 51.72 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกระหว่างหุบหญ้าและป่าเต็งรัง

จำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในหุบหญ้าและป่าเต็งรังทั้งหมดเท่ากับ 9 ชนิด และ 12 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองสังคมมีจำนวน 7 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 57.14 เปอร์เซ็นต์ ในทำนองเดียวกันคำนวณค่าดัชนีความแตกต่างได้เท่ากับ 42.86 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 4)

จากค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในระหว่างสังคมพืช พบว่า ป่าดิบแล้งมีความคล้ายคลึงกับหุบหญ้ามากที่สุด รองลงมาคือ ป่าเต็งรังกับหุบหญ้า และป่าดิบแล้งกับป่าเต็งรัง ตามลำดับ ในทำนองเดียวกันก็แสดงให้เห็นได้ว่าป่าดิบแล้งกับหุบหญ้ามีความแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาคือป่าดิบแล้งกับป่าเต็งรัง และหุบหญ้ากับป่าดิบแล้ง ตามลำดับ เนื่องจาก สภาพพื้นที่ของหุบหญ้าเป็นพื้นที่เปิดโล่ง ซึ่งเกิดจากการบุกรุกของราษฎร และต่อมาได้มีการอพยพออก จึงทำให้พื้นที่หุบหญ้าถูกล้อมรอบโดยพื้นที่ป่าดิบแล้ง

เป็นผลให้มีจำนวนชนิดสัตว์ที่พบในทุ่งหญ้าซ้ำกับจำนวนชนิดที่พบในป่าดิบแล้งมากที่สุด ซึ่งจากสำรวจ พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในทุ่งหญ้าทั้งหมด 9 ชนิด และเป็นชนิดที่ซ้ำกับชนิดที่พบในป่าดิบแล้ง 8 ชนิด เพราะฉะนั้นจึงทำให้สังคมป่าดิบแล้งมีความคล้ายคลึงกับสังคมทุ่งหญ้ามากที่สุด

ตารางที่ 4 ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และป่าเต็งรัง

	ป่าดิบแล้ง	ทุ่งหญ้า	ป่าเต็งรัง
ป่าดิบแล้ง	-	61.51	48.28
ทุ่งหญ้า	38.49	-	57.14
ป่าเต็งรัง	51.72	42.86	-

ความคล้ายคลึงในแต่ละฤดูของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูหนาวกับฤดูร้อนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 16 ชนิด และ 18 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 12 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 70.59 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 29.41 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 5)

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูหนาวกับฤดูฝนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 16 ชนิด และ 15 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 10 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 64.52 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 35.48 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 5)

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูร้อนกับฤดูฝนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูร้อนกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 18 ชนิด และ 15 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 15 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 90.91 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 9.09 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 5)

จากค่าดัชนีความคล้ายคลึงของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง พบว่า ฤดูร้อนกับฤดูฝนมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ฤดูหนาวกับฤดูร้อน และฤดูหนาวกับ

ฤดูฝนมีความคล้ายคลึงกันน้อยที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ฤดูฝนกับฤดูหนาวมีชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูหนาวกับร้อน และฤดูร้อนกับฤดูฝน ตามลำดับ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะ ในฤดูร้อนฝนเริ่มตกแล้ว โดยในเดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 มีปริมาณน้ำฝนเท่ากับ 80.6 มม. และ 326.1 มม. ตามลำดับ ทำให้ชนิดที่สืบพันธุ์ และวางไข่ในช่วงฤดูฝนพบปรากฏในช่วงฤดูร้อนที่ทำการสำรวจด้วย คือ คีอังกาบ บ้าน เขียดหลังป้อมที่ราบ กบหนอง เขียดหลังซิด ปาดบ้าน อึ่งน้ำเต้า อึ่งข้างดำ อึ่งอ่างบ้าน และ เขียดอุธรรมดา เป็นผลให้จำนวนชนิดที่พบในฤดูร้อนและฤดูฝนมีจำนวนใกล้เคียงกัน โดย ฤดูร้อนพบ 18 ชนิด ส่วนฤดูฝนพบ 15 ชนิด ซึ่งจำนวนชนิดที่พบในฤดูฝนทุกชนิดสามารถพบในฤดูร้อน เพราะฉะนั้นจึงทำให้ฤดูร้อนกับฤดูฝนมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด

ตารางที่ 5 ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง ๆ

	ฤดูหนาว	ฤดูร้อน	ฤดูฝน
ฤดูหนาว	-	70.59	64.52
ฤดูร้อน	29.41	-	90.91
ฤดูฝน	35.48	9.09	-

ความคล้ายคลึงกันในแต่ละฤดูของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูหนาวกับฤดูร้อนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 13 ชนิด และ 10 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 7 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความ คล้ายคลึงได้เท่ากับ 60.87 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 39.13 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 6)

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูหนาวกับฤดูฝนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 13 ชนิด และ 12 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 9 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความ คล้ายคลึงได้เท่ากับ 72.00 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 28.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 6)

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูร้อนกับฤดูฝนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูร้อนกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 10 ชนิด และ 13 ชนิด ตาม

ลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 7 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 72.73 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 27.27 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 6)

จากค่าดัชนีความคล้ายคลึงของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง ๆ ในสังคมป่าดิบแล้ง พบว่า ฤดูร้อนกับฤดูฝนคล้ายกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูฝนกับฤดูหนาว และฤดูหนาวกับฤดูร้อน ตามลำดับ ในทำนองเดียวกันก็แสดงให้เห็นว่า ชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในฤดูหนาวกับฤดูร้อนมีความแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูฝนกับฤดูหนาว และฤดูร้อนกับฤดูฝน ตามลำดับ สาเหตุอาจจะเป็นเพราะในช่วงของการศึกษา ในฤดูร้อนฝนเริ่มตกแล้ว โดยในเดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 มีปริมาณน้ำฝนเท่ากับ 80.6 มม. และ 326.1 มม. ตามลำดับ ทำให้ชนิดที่สืบพันธุ์ และวางไข่ในช่วงฤดูฝนพบปรากฏในช่วงฤดูร้อนที่ทำการสำรวจด้วย คือ คางคกบ้าน เขียดหลังปุ่มที่ราบ กบหนอง เขียดหลังซิด ปาดบ้าน อึ่งน้ำเต้า และอึ่งข้างดำ เป็นผลให้จำนวนชนิดที่พบในฤดูร้อนและฤดูฝนมีจำนวนชนิดใกล้เคียงกัน โดย ฤดูร้อนพบ 10 ชนิด ส่วนฤดูฝนพบ 13 ชนิด และมีจำนวนชนิดที่พบทั้งสองฤดู 7 ชนิด เพราะฉะนั้นจึงทำให้ฤดูร้อนกับฤดูฝนมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด

ตารางที่ 6 ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของสังคมป่าดิบแล้ง

	ฤดูหนาว	ฤดูร้อน	ฤดูฝน
ฤดูหนาว	-	60.87	72.00
ฤดูร้อน	39.13	-	72.73
ฤดูฝน	28.00	27.27	-

ความคล้ายคลึงกันในแต่ละฤดูของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในทุ่งหญ้า

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูหนาวกับฤดูร้อนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 6 ชนิด และ 8 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 5 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 71.43 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 28.57 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 7)

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูหนาวกับฤดูฝนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวนสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 6 ชนิด และ 8 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 6 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 85.71 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 14.29 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 7)

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูร้อนกับฤดูฝนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูร้อนกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 8 ชนิด และ 8 ชนิด ตาม ลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 7 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึง ได้เท่ากับ 87.50 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 12.50 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 7)

จากค่าดัชนีความคล้ายคลึงของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง ๆ ใน สังคมทุ่งหญ้า พบว่า ฤดูร้อนกับฤดูฝนมีชนิดสัตว์คล้ายกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูฝนกับฤดู หนาว และฤดูหนาวกับฤดูร้อน ตามลำดับ ในทำนองเดียวกันก็แสดงให้เห็นว่า ชนิดของสัตว์ สะเทินน้ำสะเทินบกในฤดูหนาวกับฤดูร้อนมีความแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูฝนกับ ฤดูหนาว และฤดูร้อนกับฤดูฝน ตามลำดับ เนื่องจาก ในฤดูร้อนฝนเริ่มตกแล้ว โดยในเดือน มีนาคม และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 มีปริมาณน้ำฝนเท่ากับ 80.6 มม. และ 326.1 มม. ตามลำดับ และชนิดสัตว์ที่พบในทุ่งหญ้าส่วนมากเป็นชนิดที่พบสืบพันธุ์ และวางไข่ตามแอ่งน้ำขัง โดยพบ 6 ชนิด คือ เขียดหลังปุ่มที่ราบ กบหนอง เขียดหลังขีด ปาดบ้าน อึ่งงาดำ และอึ่งน้ำเต้า เมื่อในช่วงฤดูร้อนมีฝนตก และเกิดแหล่งน้ำขังขึ้นจึงสามารถพบสัตว์ในกลุ่มนี้ได้ ขณะเดียวกันใน ช่วงฤดูฝนก็พบสัตว์ในกลุ่มนี้เช่นกัน ซึ่งจากข้อมูลพบว่า ในฤดูร้อนพบ 8 ชนิด ฤดูฝนพบ 8 ชนิด และมีจำนวนชนิดที่พบทั้งสองฤดู 7 ชนิด เพราะฉะนั้นจึงทำให้ฤดูร้อนกับฤดูฝนมีความคล้ายคลึง กันมากที่สุด

ตารางที่ 7 ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกใน ระหว่างฤดูต่าง ๆ ของสังคมทุ่งหญ้า

	ฤดูหนาว	ฤดูร้อน	ฤดูฝน
ฤดูหนาว	-	71.43	85.71
ฤดูร้อน	28.57	-	87.50
ฤดูฝน	14.29	12.50	-

ความคล้ายคลึงกันในแต่ละฤดูของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าเต็งรัง

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูหนาวกับฤดูร้อนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 8 ชนิด และ 9 ชนิด ตาม ลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 5 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึง ได้เท่ากับ 58.82 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 41.18 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 8)

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูหนาวกับฤดูฝนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 8 ชนิด และ 9 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 5 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 58.82 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 41.18 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 8)

ความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูร้อนกับฤดูฝนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่ปรากฏในฤดูร้อนกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 9 ชนิด และ 9 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 8 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 88.89 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 11.11 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 8)

จากค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง ๆ ในป่าเต็งรัง พบว่า ฤดูร้อนกับฤดูฝนมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูหนาวกับฤดูร้อน และฤดูฝนกับฤดูหนาว ซึ่งมีค่าดัชนีความคล้ายคลึงเท่ากัน ในทำนองเดียวกันก็แสดงให้เห็นว่า ชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในฤดูหนาวกับฤดูร้อน และฤดูฝนกับฤดูหนาวมีความแตกต่างกันมากที่สุด โดยมีค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากัน ส่วนฤดูร้อนกับฤดูฝนมีความแตกต่างกันน้อยที่สุด เนื่องจาก ฤดูร้อนฝนเริ่มตกแล้ว โดยในเดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 มีปริมาณน้ำฝนเท่ากับ 80.6 มม. และ 326.1 มม. ตามลำดับ และชนิดสัตว์ที่พบในป่าเต็งรังส่วนมากเป็นชนิดที่พบสืบพันธุ์ และวางไข่ตามแอ่งน้ำขัง โดยพบ 6 ชนิด คือ คางคกบ้าน กบหนอง เขียดหลังไพล ปาดบ้าน อึ่งน้ำเต้า และอึ่งอ่างกันขิด เมื่อในช่วงฤดูร้อนมีฝนตก และเกิดแหล่งน้ำขังขึ้นจึงสามารถพบสัตว์ในกลุ่มนี้ได้ ขณะเดียวกันในช่วงฤดูฝนก็พบสัตว์ในกลุ่มนี้เช่นกัน ซึ่งจากข้อมูลพบว่า ในฤดูร้อนพบ 9 ชนิด ฤดูฝนพบ 9 ชนิด และมีจำนวนชนิดที่พบทั้งสองฤดู 8 ชนิด เพราะฉะนั้นจึงทำให้ฤดูร้อนกับฤดูฝนมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด

ตารางที่ 8 ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของสังคมป่าเต็งรัง

	ฤดูหนาว	ฤดูร้อน	ฤดูฝน
ฤดูหนาว	-	58.82	58.82
ฤดูร้อน	41.18	-	88.89
ฤดูฝน	41.18	11.11	-

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลาน

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างป่าดิบแล้งและทุ่งหญ้า

จำนวนสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้งและทุ่งหญ้าทั้งหมดเท่ากับ 27 ชนิด และ 12 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองสังคมมีจำนวน 8 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 41.00 เปอร์เซ็นต์ ในทำนองเดียวกันคำนวณค่าดัชนีความแตกต่างได้เท่ากับ 59.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 9)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างป่าดิบแล้งและป่าเต็งรัง

จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้งและป่าเต็งรังทั้งหมดเท่ากับ 27 ชนิด และ 20 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองสังคมมีจำนวน 6 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 25.50 เปอร์เซ็นต์ ในทำนองเดียวกันคำนวณค่าดัชนีความแตกต่างได้เท่ากับ 74.50 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 9)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างทุ่งหญ้าและป่าเต็งรัง

จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานในทุ่งหญ้าและป่าเต็งรังเท่ากับ 12 ชนิด และ 20 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองสังคมมีจำนวน 7 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 43.80 เปอร์เซ็นต์ ในทำนองเดียวกันคำนวณค่าดัชนีความแตกต่างได้เท่ากับ 56.20 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 9)

จากค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลานในระหว่างสังคมพืช พบว่า สังคมทุ่งหญ้ายกกับสังคมป่าเต็งรังมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด รองลงมาคือ สังคมป่าดิบแล้งกับสังคมทุ่งหญ้า และสังคมป่าดิบแล้งกับสังคมป่าเต็งรัง ตามลำดับ ในทำนองเดียวกันก็แสดงให้เห็นได้ว่าสังคมป่าดิบแล้งกับสังคมป่าเต็งรังมีความแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาคือ สังคมป่าดิบแล้งกับทุ่งหญ้า และสังคมทุ่งหญ้ายกกับสังคมป่าเต็งรัง ตามลำดับ เนื่องจากสภาพพื้นที่ของทุ่งหญ้าและป่าเต็งรังมีลักษณะที่โล่ง โปร่งกว่าป่าดิบแล้ง ทำให้แสงแดดส่องผ่านลงมายังพื้นดินได้มากกว่าในป่าดิบแล้ง ชนิดสัตว์ที่พบในทั้งสองสังคมจึงเป็นกลุ่มสัตว์ที่อาศัยบนพื้นดินเป็นส่วนมาก ประกอบกับสภาพพื้นที่ของทุ่งหญ้าเป็นพื้นที่เปิดโล่ง ซึ่งเกิดจากการบุกรุกของราษฎร และต่อมาได้มีการอพยพออก ทำให้พื้นที่ทุ่งหญ้าถูกล้อมรอบโดยพื้นที่ป่าดิบแล้ง สัตว์เลื้อยคลานชนิดที่ชอบถิ่นอาศัยที่ค่อนข้างแห้งและโล่ง ซึ่งอาศัยอยู่ในป่าดิบแล้ง จึงสามารถออกมาหาอาหารในทุ่งหญ้าได้ จึงทำให้ป่าเต็งรังและทุ่งหญ้ามียาชนิดที่ใกล้เคียงกันมากกว่าสังคมพืชประเภทอื่น คือ ทุ่งหญ้า พบ 12 ชนิด และป่าเต็งรัง พบ 20 ชนิด โดยที่มีจำนวนชนิดที่เหมือนกัน 7 ชนิด เพราะฉะนั้นจึงทำให้ทุ่งหญ้ามียาคล้ายคลึงกับป่าเต็งรังมากที่สุด

ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง หุบ
หญ้า และป่าเต็งรัง

	ป่าดิบแล้ง	หุบหญ้า	ป่าเต็งรัง
ป่าดิบแล้ง	-	41.00	25.50
หุบหญ้า	59.00	-	43.80
ป่าเต็งรัง	74.50	56.20	-

ความคล้ายคลึงกันในแต่ละฤดูของสัตว์เลื้อยคลาน

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูหนาวกับฤดูร้อน จำนวนสัตว์เลื้อย
คลานที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 28 ชนิด และ 32 ชนิด ตามลำดับ จำนวน
ชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 24 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ
80.00 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 20.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 10)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูหนาวกับฤดูฝน จำนวนสัตว์เลื้อย
คลานที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 28 ชนิด และ 29 ชนิด ตามลำดับ จำนวน
ชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 22 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ
77.19 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 22.81 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 10)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูร้อนกับฤดูฝน จำนวนสัตว์เลื้อย
คลานที่ปรากฏในฤดูร้อนกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 32 ชนิด และ 29 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิด
ที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 21 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 68.85
เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 31.15 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 10)

จากค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลานใน
ระหว่างฤดูต่าง ๆ พบว่า ฤดูหนาวกับฤดูร้อนคล้ายคลึงกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูฝนกับฤดู
หนาว และฤดูร้อนกับฤดูฝนตามลำดับ ในทำนองเดียวกันก็แสดงให้เห็นว่า ชนิดของสัตว์เลื้อย
คลานในฤดูร้อนกับฤดูฝนมีความแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูฝนกับฤดูหนาว และฤดู
หนาวกับฤดูร้อน ตามลำดับ เนื่องจาก ในฤดูร้อนมีอุณหภูมิสูงกว่าในทุกฤดู โดยในเดือนมีนาคม
และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 มีอุณหภูมิเฉลี่ย 29.5 องศาเซลเซียส และ 27.7 องศา
เซลเซียส ตามลำดับ สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึง
จุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนชนิดมากในฤดูร้อน ซึ่งพบ 28 ชนิด ส่วน
ในฤดูหนาวพบว่า มีจำนวนวันที่ฝนตกน้อยหรือไม่มีฝนตกเลย โดยในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.

2541 พบว่ามีจำนวนวันที่ฝนตก 7 วัน และเดือนมกราคม พ.ศ. 2542 พบว่าไม่มีฝนตกเลย ทำให้แสงแดดที่ส่องลงมาในช่วงฤดูหนาวในรอบเดือนมีมากกว่า ทำให้พบสัตว์เลื้อยคลานออกมาผึ่งแดดมาก ซึ่งพบ 32 ชนิด จำนวนชนิดที่พบในฤดูหนาวจึงซ้ำกับจำนวนชนิดที่พบในฤดูร้อนมากที่สุด คือ 24 ชนิด ซึ่งในจำนวนนี้มีชนิดที่พบเฉพาะฤดูหนาวและฤดูร้อน 4 ชนิด คือ ตุ๊กแกป่า ตะวันออก กิ้งก่าหางยาว งูแม่ตะจาวรังนก และงูเขียวปากแพนบ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงกันจึงทำให้ฤดูหนาวและฤดูร้อนมีค่ามากที่สุด

ตารางที่ 10 ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลานในระหว่างฤดูต่าง ๆ

	ฤดูหนาว	ฤดูร้อน	ฤดูฝน
ฤดูหนาว	-	80.00	77.19
ฤดูร้อน	20.00	-	68.85
ฤดูฝน	22.81	31.15	-

ความคล้ายคลึงกันในแต่ละฤดูของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูหนาวกับฤดูร้อน จำนวนสัตว์เลื้อยคลานที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 18 ชนิด และ 20 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 15 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 78.95 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 21.05 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 11)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูหนาวกับฤดูฝน จำนวนสัตว์เลื้อยคลานที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 18 ชนิด และ 18 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 13 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 72.22 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 27.78 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 11)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูร้อนกับฤดูฝน จำนวนสัตว์เลื้อยคลานที่ปรากฏในฤดูร้อนกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 20 ชนิด และ 18 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 13 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 68.42 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 31.58 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 11)

จากค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลานในระหว่างฤดูต่างในป่าดิบแล้ง พบว่า ฤดูหนาวกับฤดูร้อนคล้ายกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูฝนกับฤดูหนาว และฤดูร้อนกับฤดูฝน ตามลำดับ ในทำนองเดียวกันก็แสดงให้เห็นว่าชนิดของสัตว์เลื้อย

คลานในฤดูร้อนกับฤดูฝนมีความแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูฝนกับฤดูหนาว และฤดูหนาวกับฤดูร้อน ตามลำดับ เนื่องจาก ในฤดูร้อนมีอุณหภูมิสูงกว่าในทุกฤดู โดยในเดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 มีอุณหภูมิเฉลี่ย 29.5 องศาเซลเซียส และ 27.7 องศาเซลเซียส ตามลำดับ สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนชนิดมากในฤดูร้อน ซึ่งพบ 20 ชนิด ส่วนในฤดูหนาวพบว่า มีจำนวนวันที่ฝนตกน้อยหรือไม่มีฝนตกเลย โดยในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2541 พบว่ามีจำนวนวันที่ฝนตก 7 วัน และเดือนมกราคม พ.ศ. 2542 พบว่าไม่มีฝนตกเลย ทำให้แสงแดดที่ส่องลงมาในช่วงฤดูหนาวในรอบเดือนมีมากกว่า จึงพบสัตว์เลื้อยคลานออกมาผึ่งแดดมาก ซึ่งพบ 18 ชนิด จำนวนชนิดที่พบในฤดูหนาวจึงซ้ำกับจำนวนชนิดที่พบในฤดูร้อนมากที่สุด คือ 15 ชนิด ซึ่งในจำนวนนี้มีชนิดที่พบเฉพาะฤดูหนาวและฤดูร้อน 4 ชนิด คือ ตุ๊กแกป่า ตะวันออก ตุ๊กแกบ้าน กิ้งก่าบินปีกสีส้ม และงูลายสาคอบแดง เมื่อคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงกันจึงทำให้ฤดูหนาวและฤดูร้อนมีค่ามากที่สุด

ตารางที่ 11 ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลานในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของป่าดิบแล้ง

	ฤดูหนาว	ฤดูร้อน	ฤดูฝน
ฤดูหนาว	-	78.95	72.22
ฤดูร้อน	21.05	-	68.42
ฤดูฝน	27.78	31.58	-

ความคล้ายคลึงกันในแต่ละฤดูของสัตว์เลื้อยคลานในทุ่งหญ้า

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูหนาวกับฤดูร้อน จำนวนสัตว์เลื้อยคลานที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 6 ชนิด และ 7 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 4 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 61.54 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 38.46 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 12)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูหนาวกับฤดูฝน จำนวนสัตว์เลื้อยคลานที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 6 ชนิด และ 7 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 2 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 30.77 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 69.23 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 12)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูร้อนกับฤดูฝน จำนวนสัตว์เลื้อยคลานที่ปรากฏในฤดูร้อนกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 7 ชนิด และ 7 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่

ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 4 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 57.14 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 42.86 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 12)

จากค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลานในระหว่างฤดูต่าง ๆ ในทุ่งหญ้า พบว่า ฤดูหนาวกับฤดูร้อนมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูร้อนกับฤดูฝน และฤดูหนาวกับฤดูร้อน ตามลำดับ ในทำนองเดียวกันก็แสดงให้เห็นว่า ชนิดของสัตว์เลื้อยคลานในฤดูหนาวกับฤดูร้อนมีความแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูร้อนกับฤดูฝน และฤดูหนาวกับฤดูร้อน ตามลำดับ เนื่องจาก ในฤดูร้อนมีอุณหภูมิสูงกว่าในทุกฤดู โดยในเดือนมีนาคม และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2542 มีอุณหภูมิเฉลี่ย 29.5 องศาเซลเซียส และ 27.7 องศาเซลเซียส ตามลำดับ สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนชนิดมากในฤดูร้อน ซึ่งพบ 7 ชนิด ส่วนในฤดูหนาวพบว่า มีจำนวนวันที่ฝนตกน้อยหรือไม่มีฝนตกเลย โดยในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2541 พบว่ามีจำนวนวันที่ฝนตก 7 วัน และเดือนมกราคม พ.ศ. 2542 พบว่าไม่มีฝนตกเลย ทำให้แสงแดดที่ส่องลงมาในช่วงฤดูหนาวในรอบเดือนมีมากกว่า จึงพบสัตว์เลื้อยคลานออกมาผึ่งแดดมาก ซึ่งพบ 6 ชนิด จำนวนชนิดที่พบในฤดูหนาวจึงซ้ำกับจำนวนชนิดที่พบในฤดูร้อนมาก คือ 4 ชนิด ซึ่งในจำนวนนี้มีชนิดที่พบเฉพาะฤดูหนาวและฤดูร้อน 2 ชนิด คือ กิ้งก่าหางยาว และจิ้งเหลนบ้าน เมื่อคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงกันจึงทำให้ฤดูหนาวและฤดูร้อนมีค่ามากที่สุด

ตารางที่ 12 ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลานในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของทุ่งหญ้า

	ฤดูหนาว	ฤดูร้อน	ฤดูฝน
ฤดูหนาว	-	61.54	30.77
ฤดูร้อน	38.46	-	57.14
ฤดูฝน	69.23	42.86	-

ความคล้ายคลึงกันในแต่ละฤดูของสัตว์เลื้อยคลานในป่าเต็งรัง

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูหนาวกับฤดูร้อน จำนวนสัตว์เลื้อยคลานที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูร้อนทั้งหมดเท่ากับ 12 ชนิด และ 15 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 10 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 74.07 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 25.93 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 13)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูหนาวกับฤดูฝน จำนวนสัตว์เลื้อยคลานที่ปรากฏในฤดูหนาวกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 12 ชนิด และ 13 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 10 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 80.00 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 20.00 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 13)

ความคล้ายคลึงกันของสัตว์เลื้อยคลานระหว่างฤดูร้อนกับฤดูฝน จำนวนสัตว์เลื้อยคลานที่ปรากฏในฤดูร้อนกับฤดูฝนทั้งหมดเท่ากับ 15 ชนิด และ 13 ชนิด ตามลำดับ จำนวนชนิดที่ปรากฏร่วมกันทั้งสองฤดูเท่ากับ 9 ชนิด ดังนั้นคำนวณค่าดัชนีความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 64.29 เปอร์เซ็นต์ ค่าดัชนีความแตกต่างเท่ากับ 35.71 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 13)

จากค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลานในระหว่างฤดูต่าง ๆ พบว่า ฤดูหนาวกับฤดูฝนมีความคล้ายคลึงกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูหนาวกับฤดูร้อน และฤดูร้อนกับฤดูฝน ในทำนองเดียวกันก็แสดงให้เห็นได้ว่า ชนิดของสัตว์เลื้อยคลานในฤดูร้อนกับฤดูฝนมีความแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูหนาวกับฤดูร้อน และฤดูฝนกับฤดูหนาว ตามลำดับ เนื่องจาก ในฤดูหนาวมีจำนวนวันที่ฝนตกน้อยหรือไม่มีฝนตกเลย โดยในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2541 พบว่ามีจำนวนวันที่ฝนตก 7 วัน และเดือนมกราคม พ.ศ. 2542 พบว่าไม่มีฝนตกเลย ทำให้แสงแดดที่ส่องลงมาในช่วงฤดูหนาวในรอบเดือนมีมากกว่า ประกอบกับอุณหภูมิที่ต่ำกว่าทุกฤดู โดยในเดือนพฤศจิกายน และเดือนมกราคม มีอุณหภูมิเท่ากับ 25.5 องศาเซลเซียส และ 26.2 องศาเซลเซียส ตามลำดับ จึงพบสัตว์เลื้อยคลานออกมาผึ่งแดดน้อยซึ่งพบ 12 ชนิด ขณะที่ฤดูฝนมีฝนตกบ่อย และมีปริมาณน้ำฝนมาก ทำให้พบชนิดสัตว์น้อยลงเช่นกัน โดยพบ 13 ชนิด ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับฤดูหนาว และมีจำนวนชนิดที่พบในฤดูหนาวซ้ำกับจำนวนชนิดที่พบในฤดูฝนมาก คือ 10 ชนิด ทำให้ค่าดัชนีความคล้ายคลึงกันระหว่างฤดูหนาวและฤดูฝนมีค่ามากที่สุด แต่ขณะที่จำนวนชนิดที่พบเฉพาะฤดูร้อนมีมาก คือ 5 ชนิด ได้แก่ กิ้งก่าหัวสีฟ้า งูสิงธรรมดา งูแม่ตะจาวรังนก หีบสมิงคลา และงูเขียวหางไหม้ทองเหลือง จึงทำให้จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานที่พบในฤดูร้อนมากกว่าฤดูอื่น ๆ นั่นคือ เมื่อเปรียบเทียบกับฤดูอื่นจึงมีจำนวนชนิดที่พบในระหว่างฤดูแตกต่างกันมาก ทำให้มีความคล้ายคลึงกันน้อย กว่าฤดูอื่น ๆ

ตารางที่ 13 ค่าดัชนีความคล้ายคลึงและค่าดัชนีความแตกต่างของสัตว์เลื้อยคลานในระหว่างฤดูต่าง ๆ ของสังคมป่าเต็งรัง

	ฤดูหนาว	ฤดูร้อน	ฤดูฝน
ฤดูหนาว	-	74.07	80.00
ฤดูร้อน	25.93	-	64.29
ฤดูฝน	20.00	35.71	-

ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

ค่าดัชนีความมากมายในแต่ละสังคมพืชของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ป่าดิบแล้งสำรวจพบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 17 ชนิด และจำนวน 212 ตัว ซึ่งคำนวณค่าดัชนีความมากมายได้เท่ากับ 2.984 (ตารางที่ 14 และ 15)

ทุ่งหญ้าสำรวจพบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 9 ชนิด และจำนวน 169 ตัว ซึ่งคำนวณค่าดัชนีความมากมายได้เท่ากับ 1.559

ป่าเต็งรังสำรวจพบสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 12 ชนิด และจำนวน 151 ตัว ซึ่งคำนวณค่าดัชนีความมากมายได้เท่ากับ 2.195

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบในแต่ละสังคมพืชพบว่า ในป่าดิบแล้งพบจำนวนชนิดมากที่สุด คือ 17 ชนิด รองลงมาคือ ป่าเต็งรัง 12 ชนิด และทุ่งหญ้าน้อยที่สุด คือ 9 ชนิด เมื่อพิจารณาจำนวนตัว พบว่าป่าดิบแล้งพบจำนวนตัวมากที่สุด คือ 212 ตัว รองลงมา คือ ทุ่งหญ้าจำนวน 169 ตัว และต่ำที่สุดในป่าเต็งรังจำนวน 151 ตัว ส่วนค่าดัชนีความมากมาย พบว่า ป่าดิบแล้งมีค่ามากที่สุด รองลงมา คือ ป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า โดยมีค่าดัชนีความมากมายเท่ากับ 2.984, 2.195 และ 1.559 ตามลำดับ (ตารางที่ 14) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว และค่าดัชนีความมากมาย ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในสังคมป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 1.536, 0.335 และ 1.620 ตามลำดับ (ตารางที่ 20)

จากผลการศึกษา พบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้งมีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก ป่าดิบแล้งมีโครงสร้างของสังคมพืชที่หลากหลายและซับซ้อนกว่าป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า ทำให้มีถิ่นอาศัยที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งเหมาะสมกับการเข้ามาใช้ประโยชน์ของชนิดสัตว์ที่ต่างกันมากกว่าสังคมพืชประเภทอื่น คือ ลำธารที่มีน้ำไหล พื้นลำธารประกอบด้วยก้อนหิน ลำธารที่น้ำค่อนข้างนิ่ง ลำธารที่มีซากใบทับถมกันใต้น้ำ ต้นไม้ใหญ่ที่มีโพรง ดินที่มีลักษณะร่วนซุยและชุ่มชื้น พื้นป่าที่มีซากใบไม้ทับถมกันหนา แอ่งน้ำฝนซึ่งตามพื้นป่า ทำให้พบชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเข้ามาใช้ประโยชน์ในถิ่นอาศัยที่แตกต่างกันมาก ประกอบกับป่าดิบแล้งมีปริมาณน้ำในลำธารตลอดทั้งปี ทำให้สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดต่าง ๆ สามารถที่จะออกมาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งการหาอาหาร การจับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ ได้ตามลักษณะความต้องการทางนิเวศวิทยาของแต่ละชนิด เช่น ตามแอ่งน้ำฝนซึ่งพบจำนวนตัวของคางคกบ้าน เขียดหลังปุมที่ราบ อึ่งน้ำเต้า ออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์มาก ขณะที่ตามแอ่งน้ำนิ่งในลำธารในฤดูฝนพบจำนวนตัวของอึ่งแม่น้ำออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ ตามลำธารทั่วไปในป่าดิบแล้งพบ

เขียดต้องออกมาหาอาหารตลอดปี โดยในป่าดิบแล้งพบจำนวนตัวมากที่สุดคือ 212 ตัว และเมื่อนำมาคำนวณค่าดัชนีความมากมายจึงทำให้ได้ค่ามากที่สุด

ค่าดัชนีความมากมายในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

จากการสำรวจชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบ 16, 7, 13, 15, 14 และ 10 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวในแต่ละเดือนพบ 81, 34, 98, 85, 180 และ 54 ตัว ตามลำดับ ค่าดัชนีความมากมายในแต่ละเดือนมีค่าเท่ากับ 3.413, 1.701, 2.617, 3.151, 2.509 และ 2.507 ตามลำดับ (ตารางที่ 16) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว และค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ โดยมีค่า F เท่ากับ 3.771, 3.610 และ 6.614 ตามลำดับ (ตารางที่ 21)

จากผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก ในเดือนพฤศจิกายนยังมีฝนตกอยู่ โดยวัดได้ 66.5 มม. และมีจำนวนวันที่ฝนตก 7 วัน ขณะเดียวกันก็ยังเป็นช่วงต้นฤดูหนาว ทำให้ปริมาณน้ำในลำธารในป่าดิบแล้ง และทุ่งหญ้ายังคงไหลอยู่ จึงสามารถพบสัตว์ในกลุ่มที่อาศัยในลำธาร คือ เขียดจะนา เขียดหลังปุมที่ราบ กบหนอง เขียดบัว และเขียดอ่อง ตามลำธารที่มีแอ่งน้ำขังในเดือนนี้ยังพบ อึ่งแม่หนาวออกมาจับคู่ เพื่อผสมพันธุ์และวางไข่ ขณะที่ตามพื้นที่ป่ายังคงมีความชุ่มชื้นอยู่ โดยเฉพาะในป่าดิบแล้ง และป่าเต็งรัง ซึ่งมีปริมาณใบไม้ที่ร่วงหล่นทับถมกันมากกว่าทุ่งหญ้า ทำให้พบสัตว์กลุ่มที่อาศัยบนพื้นดิน คือ คางคกบ้าน กบหนอง อึ่งขาค่า อึ่งน้ำเต้า และอึ่งปุม ส่วนตามใบไม้ ลูกไม้ในพื้นที่ป่าในเวลากลางคืน มักพบปาดบ้าน และปาดจิ้งลายแถมเกาะอยู่ ขณะที่พบกลุ่มสัตว์ที่ซ่อนตัวอยู่ในดินด้วยคือ อึ่งอ่างกันซิด อึ่งแดง และอึ่งปากขวด ซึ่งพบตกหลุมดักที่ฝังไว้ นอกจากนี้ยังพบลูกที่เติบโตขึ้นมาจากกลุ่มสัตว์ที่วางไข่ในช่วงฤดูฝน เช่น เขียดอ่อง ปาดบ้าน คางคกบ้าน กบหนอง และอึ่งน้ำเต้า เพราะฉะนั้นจึงทำให้ในเดือนนี้พบจำนวนชนิดมากที่สุด คือ 16 ชนิด ขณะที่จำนวนตัวพบ 81 ตัว ทำให้คำนวณค่าดัชนีความมากมายออกมาได้สูงที่สุด

ค่าดัชนีความมากมายในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 13, 6, 8, 9, 7 และ 7 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 48, 27, 40, 34, 43 และ 21 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความมากมายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 3.100, 1.517, 1.900, 2.269, 1.595 และ 2.038 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์

ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว และค่าดัชนีความมากมาย ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ โดยมีค่า F เท่ากับ 0.307, 0.327 และ 0.381 ตามลำดับ (ตารางที่ 18)

จากผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก ในเดือนพฤศจิกายนยังมีฝนตกอยู่ โดยวัดได้ 66.5 มม. และมีจำนวนวันที่ฝนตก 7 วัน ขณะเดียวกันก็ยังเป็นช่วงต้นฤดูหนาว ทำให้ปริมาณน้ำในลำธารในป่าดิบแล้งยังคงไหลอยู่ จึงสามารถพบสัตว์ในกลุ่มที่อาศัยในลำธาร คือ เขียดจะนา เขียดหลังปุมที่ราบ กบหนอง เขียดบัว และเขียดอ่อง ตามลำธารที่มีแอ่งน้ำขังในเดือนนี้ยังพบ อึ่งแม่หนาวออกมาจับคู่ เพื่อผสมพันธุ์และวางไข่ ขณะที่ตามพื้นป่ายังคงมีความชุ่มชื้นอยู่ และมีปริมาณใบไม้ที่ร่วงหล่นทับถมกันมากกว่าทุ่งหญ้า ทำให้พบสัตว์กลุ่มที่อาศัยบนพื้นดิน คือ คางคกบ้าน กบหนอง อึ่งขาค่า อึ่งน้ำเต้า และอึ่งปุม ส่วนตามริมลำธาร มักพบปาดบ้านเกาะอยู่ลูกไม้ในเวลากลางคืน นอกจากนี้ยังพบสัตว์ที่ซ่อนตัวอยู่ในดินด้วยคือ อึ่งแดง ซึ่งพบตกหลุมดักที่ฝังไว้ และพบลูกที่เติบโตขึ้นมาจากกลุ่มสัตว์ที่วางไข่ในช่วงฤดูฝน เช่น เขียดอ่อง ปาดบ้าน คางคกบ้าน และอึ่งน้ำเต้า เพราะฉะนั้นจึงทำให้ในเดือนนี้พบจำนวนชนิดมากที่สุด คือ 16 ชนิด ขณะที่จำนวนตัวพบ 42 ตัว ทำให้คำนวณค่าดัชนีความมากมายออกมาได้สูงที่สุด

ค่าดัชนีความมากมายในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในทุ่งหญ้า

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 5, 2, 5, 6, 8 และ 3 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 10, 7, 36, 37, 65 และ 14 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความมากมายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 1.737, 0.514, 1.116, 1.385, 1.677 และ 0.758 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 2.890 ส่วนจำนวนตัว และค่าดัชนีความมากมาย พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 1.327 และ 1.516 ตามลำดับ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 18)

จากผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก ในเดือนพฤศจิกายนยังมีฝนตกอยู่ โดยวัดได้ 66.5 มม. และมีจำนวนวันที่ฝนตก 7 วัน ขณะเดียวกันก็ยังเป็นช่วงต้นฤดูหนาว ทำให้ปริมาณน้ำในคลองในทุ่งหญ้ายังคงมีอยู่ และเป็นแอ่งน้ำขัง จึงสามารถพบสัตว์ในกลุ่มที่อาศัยในคลอง คือ เขียดหลังปุมที่ราบ อึ่งขาค่า และกบหนอง ส่วนพื้นป่าในเวลากลางคืนพบปาดบ้านเกาะบนใบหญ้าคา ทำให้ในเดือนนี้พบจำนวนชนิดมากใกล้เคียงกับที่พบในเดือนอื่น ๆ โดยพบ 5 ชนิด แต่จำนวนตัวพบ

น้อย คือ 10 ตัว เนื่องจาก ชนิดสัตว์ที่พบเป็นกลุ่มที่สืบพันธุ์ วางไข่ตามแอ่งน้ำขังในช่วงที่มีปริมาณน้ำฝนมากในฤดูฝน แต่ว่าเดือนพฤศจิกายนมีน้ำฝนไม่เพียงพอ และเข้าสู่ช่วงฤดูหนาวซึ่งเลยช่วงที่สัตว์กลุ่มนี้ผสมพันธุ์แล้ว จึงทำให้พบจำนวนตัวน้อย ซึ่งเมื่อนำจำนวนชนิดและจำนวนตัวที่พบมาคำนวณค่าดัชนีความมากมาย จึงทำให้ได้ค่าสูงที่สุด

ค่าดัชนีความมากมายในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าเต็งรัง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 8, 0, 5, 7, 9 และ 6 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 23, 0, 22, 14, 72 และ 19 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความมากมายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 2.232, คำนวณไม่ได้, 1.294, 2.273, 1.871 และ 1.698 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด และจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 6.081 และ 9.212 ตามลำดับ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ส่วนค่าดัชนีความมากมายพบว่าไม่สามารถทดสอบได้ (ตารางที่ 18)

จากผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤษภาคมมีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก จำนวนตัวที่พบในเดือนพฤษภาคมมีน้อย โดยพบ 14 ตัว ซึ่งเมื่อพิจารณาในแต่ละชนิดพบว่า ในเดือนพฤษภาคมไม่ตรงกับเดือนที่สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์และวางไข่ โดยพบว่า อึ่งอ่างกันซิดออกมาในเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นเดือนที่มีฝนตกแล้ว (ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 80.6 มม) ซึ่งพบ 16 ตัว ส่วนกบหนอง เขียดหลังไหล ปาดบ้าน อึ่งขาค่า อึ่งน้ำเต้า พบออกมาเป็นจำนวนมากในช่วงฤดูฝน คือ เดือนกรกฎาคม ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด (ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 366.5 มม.) จึงทำให้ชนิดที่พบในเดือนพฤษภาคมมีจำนวนตัวในแต่ละชนิดน้อย โดยคางคกบ้านพบ 2 ตัว กบหนองพบ 7 ตัว เขียดหลังไหลพบ 1 ตัว ปาดบ้านพบ 1 ตัว อึ่งน้ำเต้าพบ 1 ตัว อึ่งขาค่าพบ 1 ตัว และอึ่งอ่างกันซิดพบ 1 ตัว ซึ่งเมื่อนำจำนวนชนิดที่พบ (7 ชนิด) และจำนวนตัวที่พบมาคำนวณค่าดัชนีความมากมาย จึงทำให้เดือนพฤษภาคมมีค่าสูงที่สุด

ค่าดัชนีความมากมายในแต่ละสังคมพืชของสัตว์เลื้อยคลาน

สัตว์เลื้อยคลานสำรวจพบในป่าดิบแล้งจำนวน 27 ชนิด และจำนวน 257 ตัว ซึ่งคำนวณค่าดัชนีความมากมายได้เท่ากับ 4.686

ทุ่งหญ้าสำรวจพบสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 12 ชนิด และจำนวน 169 ตัว ซึ่งคำนวณค่าดัชนีความมากมายได้เท่ากับ 2.139

ป่าเต็งรังสำรวจพบสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 20 ชนิด และจำนวน 549 ตัว ซึ่งคำนวณค่าดัชนีความมากมายได้เท่ากับ 3.012

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยคลานที่พบในแต่ละสังคมพืช พบว่า ในป่าดิบแล้งพบจำนวนชนิดมากที่สุด คือ 27 ชนิด รองลงมาคือ ป่าเต็งรัง 20 ชนิด และทุ่งหญ้า น้อยที่สุด คือ 12 ชนิด เมื่อพิจารณาจำนวนตัว พบว่าป่าเต็งรังพบจำนวนตัวมากที่สุด คือ 549 ตัว รองลงมา คือ ป่าดิบแล้งจำนวน 257 ตัว และต่ำที่สุดในทุ่งหญ้าจำนวน 169 ตัว ส่วน ค่าดัชนีความมากมาย พบว่า ป่าดิบแล้งมีค่ามากที่สุด รองลงมา คือ ป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า โดยมีค่าดัชนีความมากมายเท่ากับ 4.685, 3.012 และ 2.139 ตามลำดับ (ตารางที่ 15) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว และค่าดัชนีความมากมาย ของสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ โดยมีค่า F เท่ากับ 12.579, 13.566 และ 17.802 ตามลำดับ (ตารางที่ 20)

จากผลการศึกษา พบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้งมีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก ป่าดิบแล้งมีโครงสร้างของสังคมพืชที่หลากหลายและซับซ้อนกว่าป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า ทำให้มีถิ่นอาศัยที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งเหมาะสมกับการเข้ามาใช้ประโยชน์ของชนิดสัตว์ที่ต่างกันมากกว่าสังคมพืชประเภทอื่น ทำให้พบจำนวนชนิดมากที่สุด โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ Inger (1980) ที่พบว่า จำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้งมีจำนวนมากกว่าป่าเบญจพรรณ ขณะที่ Rose และคณะ (2000) พบว่า จำนวนชนิดของงูจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพื้นที่หน้าตัดของต้นไม้ (basal area) มีค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มีชนิดสัตว์ที่พบในป่าดิบแล้งจำนวน 27 ชนิด ขณะที่พบจำนวนตัวเท่ากับ 257 ตัว ทำให้เมื่อนำจำนวนชนิดและจำนวนตัวที่ได้มาคำนวณค่าดัชนีความมากมายจึงได้ค่าสูงที่สุด

ค่าดัชนีความมากมายในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลาน

จากการสำรวจชนิดสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบ 25, 18, 26, 26, 23 และ 24 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวในแต่ละเดือนพบ 168, 133, 265, 128, 128 และ 155 ตัว ตามลำดับ ค่าดัชนีความมากมายในแต่ละเดือนมีค่าเท่ากับ 4.684, 3.476, 4.481, 5.153, 4.534 และ 4.560 ตามลำดับ (ตารางที่ 17) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว และค่าดัชนีความมากมาย ของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ โดยมีค่า F เท่ากับ 1.019, 1.946 และ 1.021 ตามลำดับ (ตารางที่ 21)

จากผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์เลื้อยคลานในเดือน พฤษภาคม มีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูง คือ 27.7 องศาเซลเซียส สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนชนิดมากในเดือน พฤษภาคม ซึ่งสอดคล้องกับ Carr (1963) ที่กล่าวว่าสัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อมโดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแผ่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ดิน เป็นต้น เพราะฉะนั้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น ช่วงเวลาได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลื้อยคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น ขณะที่อากาศเย็น สัตว์เลื้อยคลานจะปรากฏตัวน้อย ซึ่ง Inger และ Lian (1996) กล่าวว่า จิ้งเหลนในสกุล *Sphenomorphus* จะออกมาอาบแดดเพื่อยกอุณหภูมิของร่างกายให้สูงขึ้นเพื่อที่จะสามารถแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าสัตว์เลื้อยคลานบางชนิดมีการจับคู่ผสมพันธุ์และวางไข่ในช่วงฤดูร้อนถึงฤดูฝน เช่น ตุ๊กแกป่าตะวันออก จิ้งจกดินลายจุด จิ้งจกบ้านหางแบนเล็ก จิ้งจกบ้านหางหนาม จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ ตุ๊กแกบ้าน กิ้งก่าหัวแดง กิ้งก่าแก้ว แย้ จิ้งเหลนหลากหลาย จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง และจิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ ซึ่งสังเกตได้จากไข่ในท้องของตัวเมีย และสัตว์ที่มีขนาดตัวเล็กเป็นจำนวนมากในช่วงฤดูฝน จึงทำให้สำรวจพบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุดในเดือน พฤษภาคม คือ 26 ชนิด โดยพบเท่ากับเดือนมีนาคม แต่เมื่อคำนวณค่าดัชนีความมากมายแล้วพบว่า เดือน พฤษภาคม มีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก จำนวนตัวที่พบในเดือน พฤษภาคม น้อยกว่า คือ 128 ตัว ขณะที่เดือนมีนาคมพบจำนวนตัวมากกว่า คือ 265 ตัว เนื่องจากอุณหภูมิเฉลี่ยในเดือนมีนาคมสูงที่สุด (29.5 องศาเซลเซียส) ทำให้พบตัวสัตว์ออกมาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ มากกว่า

ค่าดัชนีความมากมายในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 16, 10, 16, 16, 15 และ 14 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานพบ 42, 25, 75, 42, 34 และ 39 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความมากมายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 4.013, 2.796, 3.474, 4.013, 3.970 และ 3.458 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว และค่าดัชนีความมากมาย ของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ โดยมีค่า F เท่ากับ 1.263, 2.650 และ 0.801 ตามลำดับ (ตารางที่ 19)

จากผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน และเดือน พฤษภาคม มีค่าสูงที่สุดเท่ากัน เนื่องจาก เดือน พฤษภาคม มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูง คือ 27.7 องศาเซลเซียส สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกาย

ให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนชนิดมากในเดือนพฤษภาคม ขณะที่เดือนพฤศจิกายนมีจำนวนวันที่ฝนตกน้อย (7 วัน) และมีปริมาณน้ำฝนน้อย (66.5 มม.) ประกอบกับเป็นช่วงฤดูหนาวซึ่งมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด (25.5 องศาเซลเซียส) ซึ่งน่าจะพบจำนวนชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานน้อย แต่จากข้อมูลในตารางผนวกที่ 16 พบว่ามีจำนวนชนิดและจำนวนตัวมากเท่ากับเดือนพฤษภาคม (พบ 16 ชนิด และ 42 ตัว) และเมื่อพิจารณาชนิดที่พบเฉพาะเดือนพฤศจิกายนซึ่งมี 4 ชนิด โดยพบว่า จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก และจิ้งเหลนห้วยเขมรเป็นชนิดที่พบเห็นตัวยาก และพบเฉพาะในป่าดิบแล้ง ทำให้สำรวจไม่พบในเดือนอื่น ๆ ขณะที่ตะกวดกับกิ้งก่าบินปีกสีส้มเป็นชนิดที่หาอาหารได้ไกลทำให้พบในเดือนพฤศจิกายน แต่ขณะเดียวกันในเดือนอื่นก็อาจสำรวจไม่พบ หรือพบได้เช่นเดียวกัน ทำให้พบจำนวนชนิดและจำนวนตัวเท่ากับเดือนพฤษภาคม เมื่อคำนวณค่าดัชนีความมากมายจึงได้ค่าเท่ากัน

ค่าดัชนีความมากมายในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในทุ่งหญ้า

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 5, 4, 4, 6, 3 และ 7 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานพบ 51, 29, 25, 18, 18 และ 30 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความมากมายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 1.017, 0.891, 0.932, 1.730, 0.692 และ 1.764 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว และค่าดัชนีความมากมาย ของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ โดยมีค่า F เท่ากับ 1.911, 1.719 และ 2.125 ตามลำดับ (ตารางที่ 19)

จากผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนกันยายน มีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก ทุ่งหญ้ามืดนาศัยที่หลากหลายน้อย ชนิดสัตว์เลื้อยคลานที่พบจึงเป็นกลุ่มสัตว์ที่อาศัยบนพื้นป่าเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ชนิดสัตว์ที่พบในแต่ละเดือนมีจำนวนใกล้เคียงกัน จากข้อมูลปริมาณน้ำฝน พบว่า ในเดือนกันยายนมีปริมาณน้ำฝนมาก คือ 240.4 จึงทำให้พบสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำเพิ่มเข้ามา 3 ชนิด คือ งูลายสาบคอแดง งูเขียวหางไหม้ทองเหลือง และเต่าห้วยคตลาย ขณะที่กลุ่มที่อาศัยบนพื้นป่ายังคงพบอยู่เหมือนกับเดือนอื่น ๆ คือ กิ้งก่าหัวแดง จิ้งเหลนหางยาว จิ้งเหลนหลากหลาย และงูสยาม่านพระอินทร์ เพราะฉะนั้นจึงทำให้เดือนกันยายนมีพบจำนวนชนิดมากที่สุด ขณะเดียวกันจำนวนตัวที่พบในแต่ละชนิดจะน้อย เนื่องจากเดือนกันยายนมีจำนวนวันที่ฝนตกมาก ทำให้อากาศครึ้ม แสงแดดน้อย จึงพบสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กับน้ำออกมาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ น้อยกว่าปกติ ทำให้เมื่อนำจำนวนชนิดและจำนวนตัวมาคำนวณค่าดัชนีความมากมายจึงได้ค่าสูงที่สุด

ค่าดัชนีความมากมายในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในป่าเต็งรัง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 10, 7, 12, 14, 9 และ 9 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานพบ 75, 79, 165, 68, 76 และ 86 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความมากมายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 2.084, 1.602, 2.154, 2.844, 1.847 และ 2.020 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด ของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 2.894 ส่วนจำนวนตัว และค่าดัชนีความมากมาย พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 2.641 และ 2.446 ตามลำดับ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 19)

จากผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์เลื้อยคลานในเดือน พฤษภาคมมีค่าสูงที่สุด เนื่องจาก มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูง คือ 27.7 องศาเซลเซียส สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนชนิดมากในเดือน พฤษภาคม ซึ่งสอดคล้องกับ Carr (1963) ที่กล่าวว่าสัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อมโดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแผ่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ดิน เป็นต้น เพราะฉะนั้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น ช่วงเวลาได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลื้อยคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น ขณะที่อากาศเย็น สัตว์เลื้อยคลานจะปรากฏตัวน้อย จึงทำให้สำรวจพบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุดในเดือน พฤษภาคม คือ 14 ชนิด ขณะที่พบจำนวนตัวน้อย คือ 68 ตัว เนื่องจาก อุณหภูมิเฉลี่ยในเดือนนี้น้อย คือ 27.7 มม. ทำให้พบตัวของสัตว์น้อยกว่าเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่า ซึ่งเมื่อนำจำนวนชนิด และจำนวนตัวที่พบมาคำนวณค่าดัชนีความมากมาย จึงทำให้เดือน พฤษภาคมมีค่าสูงที่สุด

ค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

ค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละสังคมพืชของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ป่าดิบแล้งมีค่าดัชนีความหลากหลาย 2.132 ท่งหญ้า 1.861 และป่าเต็งรังมีค่า 2.026

เมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละสังคมพืชของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก พบว่า ป่าดิบแล้งจะมีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ ป่าเต็งรัง และท่งหญ้ามามีค่าต่ำที่สุด โดยมีค่าดัชนีความหลากหลายเท่ากับ 2.132, 2.026 และ 1.861 ตามลำดับ (ตารางที่ 14) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในสังคมป่าดิบแล้ง ท่งหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 2.223 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 20)

เมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละสังคมพืช พบว่า ค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้งมีค่าสูงกว่าสังคมพืชอื่น เนื่องจาก ป่าดิบแล้งมีโครงสร้างของสังคมพืชที่หลากหลายและซับซ้อนกว่าป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า ทำให้เกิดถิ่นอาศัยที่เฉพาะเจาะจง และเหมาะสำหรับการเข้ามาใช้ประโยชน์ของชนิดสัตว์ที่ต่างกันมากกว่าสังคมพืชประเภทอื่น ทำให้พบจำนวนชนิดและจำนวนตัวมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ัญญา (2530) จึงทำให้ค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุดด้วย โดยจากการศึกษาพบว่า เขียดงูธรรมดาอาศัยอยู่ในดินที่ร่วนซุย และชุ่มชื้น ปาดตะปุมเล็ก พบใต้อยู่บนลำต้นไม้ในช่วงเวลาที่ฝนกำลังตก เขียดหลังปุมที่ราบ ปาดบ้าน อึ่งน้ำเต้า พบตามแอ่งน้ำฝนซึ่งตามพื้นป่า คางคกบ้าน อึ่งขาค่า อึ่งน้ำเต้า อึ่งข้างดำ อึ่งอ่างบ้าน และอึ่งปุม พบตามพื้นป่าทั่วไป กบหงอน และเขียดอ่อง พบในลำธารน้ำไหล นอกจากนี้ยังพบว่า อึ่งแดงตกหลุมดักที่ฝังไว้ และอึ่งอ่างบ้านพบซ่อนตัวอยู่ในโพรงบนต้นไม้

ค่าดัชนีความหลากหลายในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ค่าดัชนีความหลากหลายในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน มีค่าเท่ากับ 2.327, 1.581, 2.134, 2.120, 2.116 และ 2.095 ตามลำดับ (ตารางที่ 16) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ โดยมีค่า F เท่ากับ 1.172 (ตารางที่ 21)

จากการศึกษา พบว่า เดือนพฤศจิกายนมีค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด เนื่องจากในเดือนดังกล่าวพบจำนวนชนิดมากที่สุด ขณะที่จำนวนตัวที่พบในแต่ละชนิดแตกต่างกันน้อยกว่าจำนวนตัวในแต่ละชนิดของเดือนอื่น จึงทำให้ค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด ซึ่งในเดือนพฤศจิกายน พบว่า ยังมีฝนตกอยู่ โดยวัดได้ 66.5 มม. และมีจำนวนวันที่ฝนตก 7 วัน ขณะเดียวกันก็ยังเป็นช่วงต้นฤดูหนาว ทำให้ปริมาณน้ำในลำธารในป่าดิบแล้ง และทุ่งหญ้ายังคงไหลอยู่ จึงสามารถพบสัตว์ในกลุ่มที่อาศัยในลำธาร คือ เขียดจะนา เขียดหลังปุมที่ราบ กบหงอน เขียดบัว และเขียดอ่อง ตามลำธารที่มีแอ่งน้ำซึ่งในเดือนนี้ยังพบ อึ่งแม่หนาวออกมาจับคู่ เพื่อผสมพันธุ์ และวางไข่ ขณะที่ตามพื้นป่ายังคงมีความชุ่มชื้นอยู่ โดยเฉพาะในป่าดิบแล้ง และป่าเต็งรัง ซึ่งมีปริมาณใบไม้ที่ร่วงหล่นทับถมกันมากกว่าทุ่งหญ้า ทำให้พบสัตว์กลุ่มที่อาศัยบนพื้นดิน คือ คางคกบ้าน กบหนอง อึ่งขาค่า อึ่งน้ำเต้า และอึ่งปุม ส่วนตามใบไม้ ลูกไม้ในพื้นป่าในเวลากลางคืน มักพบปาดบ้าน และปาดจิวลายแถมเกาะอยู่ นอกจากนี้ยังพบกลุ่มสัตว์ที่ซ่อนตัวอยู่ในดินด้วยคือ อึ่งอ่างกันซิด อึ่งแดง และอึ่งปากขวด ซึ่งพบตกหลุมดักที่ฝังไว้ เพราะฉะนั้นจึงทำให้ในเดือนนี้พบจำนวนชนิดมากที่สุด

ค่าดัชนีความหลากหลายในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 13, 6, 8, 9, 7 และ 7 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 48, 27, 40, 34, 43 และ 21 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 1.885, 1.351, 1.700, 1.827, 1.780 และ 1.631 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 0.146 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 18)

จากการศึกษา พบว่า เดือนพฤศจิกายนมีค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด เนื่องจากในเดือนดังกล่าวพบจำนวนชนิดมากที่สุด (13 ชนิด) ขณะที่จำนวนตัวที่พบในแต่ละชนิดแตกต่างกันน้อยกว่าจำนวนตัวในแต่ละชนิดของเดือนอื่น จึงทำให้ค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด ซึ่งเดือนพฤศจิกายน พบว่า ยังมีฝนตกอยู่ โดยวัดได้ 66.5 มม. และมีจำนวนวันที่ฝนตก 7 วัน ขณะเดียวกันก็ยังเป็นช่วงต้นฤดูหนาว ทำให้ปริมาณน้ำในลำธารในป่าดิบแล้งยังคงไหลอยู่ จึงสามารถพบสัตว์ในกลุ่มที่อาศัยในลำธาร คือ เขียดจระนา เขียดหลังปุ่มที่ราบ กบหงอน เขียดบัว และเขียดอ่อง ตามลำธารที่มีแอ่งน้ำซึ่งในเดือนนี้ยังพบ อึ่งแม่นาวออกมาจับคู่ เพื่อผสมพันธุ์และวางไข่ ขณะที่ตามพื้นป่ายังคงมีความชุ่มชื้นอยู่ ซึ่งมีปริมาณใบไม้ที่ร่วงหล่นทับถมกันมากกว่าทุ่งหญ้า ทำให้พบสัตว์กลุ่มที่อาศัยบนพื้นดิน คือ คางคกบ้าน อึ่งขาค่า อึ่งน้ำเต้า และอึ่งปุม ส่วนตามใบไม้ ลูกไม้ในพื้นป่าในเวลากลางคืน มักพบปาดบ้าน เกาะอยู่ นอกจากนี้ยังพบกลุ่มสัตว์ที่ซ่อนตัวอยู่ในดินด้วยคือ อึ่งแดง ซึ่งพบตกหลุมดักที่ฝังไว้ เพราะฉะนั้นจึงทำให้ในเดือนนี้พบจำนวนชนิดมากที่สุด

ค่าดัชนีความหลากหลายในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในทุ่งหญ้า

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 5, 2, 5, 6, 8 และ 3 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 10, 7, 36, 37, 65 และ 14 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 1.359, 0.410, 1.153, 1.229, 1.697 และ 0.980 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 1.134 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 18)

จากการศึกษา พบว่า เดือนกรกฎาคมมีค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด เนื่องจากเดือนกรกฎาคมมีฝนตกมากที่สุด (366.5 มม.) และมีจำนวนวันที่ฝนตก 16 วัน ทำให้ในเดือนดังกล่าวพบจำนวนชนิดมากที่สุด (8 ชนิด) โดยสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจะออกมาหาอาหารตามแหล่งน้ำต่าง ๆ และจับคู่ผสมพันธุ์สำหรับกลุ่มที่สืบพันธุ์ฤดูฝน เช่น เขียดหลังปุมที่ราบ กบหนอง และปาดบ้าน ขณะเดียวกันตามพื้นที่ป่าซึ่งมีความชื้นสูงก็พบกลุ่มที่หาอาหารพบพื้นดิน จึงทำให้เดือนกรกฎาคมพบจำนวนชนิดมากที่สุด ขณะเดียวกันก็พบจำนวนตัวมากที่สุดด้วย

ค่าดัชนีความหลากหลายในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าเต็งรัง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 8, 0, 5, 7, 9 และ 6 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 23, 0, 22, 14, 72 และ 19 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 1.872, คำนวณไม่ได้, 0.949, 1.567, 1.641 และ 1.499 ตามลำดับ ค่าความแปรปรวนของค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน คำนวณไม่ได้

จากการศึกษา พบว่า เดือนพฤศจิกายนมีค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด เนื่องจากมีจำนวนชนิดมาก (8 ชนิด) ขณะที่จำนวนตัวที่พบในแต่ละชนิดแตกต่างกันน้อยกว่าจำนวนตัวในแต่ละชนิดของเดือนอื่น จึงทำให้ค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เดือนพฤศจิกายนเป็นช่วงต้นฤดูหนาว และมีปริมาณฝนตกไม่มาก (66.5 มม.) ขณะที่ชนิดสัตว์ที่พบในเดือนพฤศจิกายนเป็นกลุ่มที่จับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ในแอ่งน้ำฝนช่วงในช่วงฝนตกครั้งแรกหรือต้นฝน และกลุ่มที่สืบพันธุ์ในฤดูฝนซึ่งมีปริมาณน้ำฝนมาก แต่ในเดือนพฤศจิกายนมีปริมาณน้ำฝนน้อย ประกอบกับสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกได้จับคู่ผสมพันธุ์กันแล้วในช่วงที่มีปริมาณน้ำฝนมากในฤดูร้อน และฤดูฝน ทำให้จำนวนตัวที่พบในเดือนพฤศจิกายนมีจำนวนตัวน้อย และมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละสังคมพืชของสัตว์เลื้อยคลาน

ป่าดิบแล้งมีค่าดัชนีความหลากหลาย 2.603 ทุ่งหญ้า 1.359 และป่าเต็งรังมีค่า 1.952

เมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละสังคมพืชของสัตว์เลื้อยคลาน พบว่า ป่าดิบแล้งมีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือ ป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้ามี่ค่าต่ำที่สุด โดยมีค่าดัชนีความหลากหลายเท่ากับ 2.603, 1.952 และ 1.359 ตามลำดับ (ตารางที่ 15) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และสังคม

ป่าเต็งรัง พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 36.480 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 20)

จากผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้งมีค่าสูงกว่าสังคมพืชอื่น เนื่องจาก ป่าดิบแล้งมีโครงสร้างของสังคมพืชที่หลากหลายและซับซ้อนกว่าป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า ทำให้มีถิ่นอาศัยที่เฉพาะเจาะจง และเหมาะสำหรับการเข้ามาใช้ประโยชน์ของชนิดสัตว์ที่ต่างกันมากกว่าสังคมพืชประเภทอื่น โดยพบตุ๊กแกป่าตะวันออกซ่อนตัวใต้ขอนไม้ ฝุในเวลากลางวัน ส่วนเวลากลางคืนพบตามโคนต้นไม้ขนาดใหญ่ในบริเวณที่ค่อนข้างชื้น กิ่งกำปิน ปีกสีส้ม จิ้งเหลนต้นไม้ และจิ้งเหลนเรียวลาย พบใต้ตามเปลือกต้นไม้ แต่บางครั้งก็พบ จิ้งเหลนเรียวลายซ่อนตัวอยู่ใต้เปลือกไม้แห้ง เหี้ยและตะกวด พบหาอาหารในลำธาร บางครั้งพบเหี้ยขึ้นมาฝั่งเด็ดบนลานหินใกล้ลำธาร จิ้งเหลนห้วยเขมร พบในลำธารน้ำไหลไม่แรง และมีซากใบไม้ กิ่งไม้ทับถมกันอยู่ในน้ำหนา โดยพบเกาะอยู่บนใบไม้และกิ่งไม้ที่แช่อยู่ในจิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบมักพบหาอาหารตามพื้นป่าริมลำธาร ขณะที่ตะกวด กิ่งกำเขหนามสั้น และกิ่งกำแก้ว พบหาอาหารพบพื้นป่าทั่วไปที่ค่อนข้างทึบ และชื้น ส่วนงูหมอก งูกินซากเกล็ดส้น งูปล้องฉนวนบ้าน งูปล้องฉนวนลาว งูปีแก้วสีจาง พบหาอาหารพบพื้นป่าทั่วไป

ค่าดัชนีความหลากหลายในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลาน

ค่าดัชนีความหลากหลายในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน มีค่าเท่ากับ 2.204, 2.195, 2.568, 2.851, 2.434 และ 2.313 ตามลำดับ (ตารางที่ 17) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ โดยมีค่า F เท่ากับ 1.025 (ตารางที่ 21)

จากการศึกษา พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด เนื่องจาก มีจำนวนชนิดมากที่สุด ซึ่งเท่ากับเดือนมีนาคม โดยพบ 26 ชนิด แต่เมื่อพิจารณาจำนวนตัวทั้งหมดในทั้งสองเดือน พบว่า เดือนพฤษภาคม (128 ตัว) พบน้อยกว่าเดือนมีนาคม (265 ตัว) ซึ่งจำนวนตัวที่พบน้อยจะทำให้สัดส่วนชนิดพันธุ์ (π) ตามสมการของ Shannon-Weiner index (Pielou, 1975) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า จึงทำให้ค่าดัชนีความหลากหลายในเดือนกรกฎาคมมีค่ามากที่สุด

ส่วนปัจจัยที่ทำให้พบจำนวนชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุดมาจากอุณหภูมิเฉลี่ยในเดือนมีนาคม (29.5 องศาเซลเซียส) และเดือนพฤษภาคมที่สูง (27.7 องศาเซลเซียส) โดยในเดือนพฤษภาคมมีอุณหภูมิต่ำกว่า จำนวนตัวที่พบจึงน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ Carr (1963) ที่กล่าวว่าสัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อม

โดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแพร่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ดิน เป็นต้น เพราะฉะนั้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น ช่วงเวลาได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลื้อยคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น ขณะที่อากาศเย็นสัตว์เลื้อยคลานจะปรากฏตัวน้อย

ค่าดัชนีความหลากหลายในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 16, 10, 16, 16, 15 และ 14 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานพบ 42, 25, 75, 42, 34 และ 39 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 2.429, 2.091, 2.332, 2.470, 2.245 และ 2.291 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 1.776 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 19)

จากการศึกษา พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด เนื่องจาก มีจำนวนชนิดมากที่สุด ซึ่งเท่ากับเดือนพฤศจิกายน โดยพบ 16 ชนิด และจำนวนตัวที่พบก็เท่ากันด้วย คือ 42 ตัว แต่เมื่อพิจารณาจำนวนตัวที่พบในแต่ละชนิด พบว่า เดือนพฤษภาคมมีจำนวนตัวที่พบในแต่ละชนิดมีจำนวนตัวใกล้เคียงกันกว่าในเดือนพฤศจิกายน

ส่วนปัจจัยที่ทำให้พบจำนวนชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุดมาจากอุณหภูมิเฉลี่ยเดือนพฤษภาคมที่สูง (27.7 องศาเซลเซียส) จำนวนชนิดจึงพบมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Carr (1963) ที่กล่าวว่าสัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อมโดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแพร่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ดิน เป็นต้น เพราะฉะนั้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น ช่วงเวลาได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลื้อยคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น ขณะที่อากาศเย็นสัตว์เลื้อยคลานจะปรากฏตัวน้อย ส่วนเดือนพฤศจิกายน พบว่า สาเหตุที่ทำให้พบจำนวนชนิดมากน่าจะมาจากปริมาณน้ำในลำธารซึ่งมีน้อยทำให้จิ้งเหลนห้วยเขมรสามารถหาอาหารในลำธารที่น้ำไหลไม่แรง และมีเศษใบไม้กิ่งไม้ทับถมกัน ขณะที่ในช่วงนี้แห้งแล้งกว่าฤดูฝน แหล่งน้ำซึ่งตามพื้นป่าจึงแห้ง ทำให้พบตะกวดมาหาอาหารใกล้แหล่งน้ำ จึงทำให้พบสัตว์ในเดือนนี้ได้

ค่าดัชนีความหลากหลายในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในทุ่งหญ้า

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 5, 4, 4, 6, 3 และ 7 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานพบ 51, 29, 25, 18, 18 และ 30 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.625,

1.108, 0.991, 1.584, 0.655 และ 1.418 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 1.861 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 19)

จากการศึกษา พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด เนื่องจากมีจำนวนชนิดมาก โดยพบ 6 ชนิด แต่เมื่อพิจารณาจำนวนตัวทั้งหมดพบ 18 ตัว ซึ่งมีค่าน้อยที่สุด (เท่ากับเดือนกรกฎาคม) ซึ่งจำนวนตัวที่พบน้อยจะทำให้สัดส่วนชนิดพันธุ์ (pi) ตามสมการของ Shannon-Weiner index (Pielou, 1975) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า จึงทำให้ค่าดัชนีความหลากหลายในเดือนกรกฎาคมมีค่ามากที่สุด

ค่าดัชนีความหลากหลายในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในป่าเต็งรัง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน มกราคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 10, 7, 12, 14, 9 และ 9 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานพบ 75, 79, 165, 68, 76 และ 86 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 1.553, 1.511, 1.886, 2.101, 1.731 และ 1.594 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 0.420 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 19)

จากการศึกษาพบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด เนื่องจากมีจำนวนชนิดมากที่สุด ซึ่งเท่ากับเดือนพฤศจิกายน โดยพบ 14 ชนิด ส่วนปัจจัยที่ทำให้พบจำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยคลานมากที่สุดมาจาก อุณหภูมิเฉลี่ยเดือนพฤษภาคมที่สูง (27.7 องศาเซลเซียส) จำนวนชนิดจึงพบมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Carr (1963) ที่กล่าวว่าสัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อมโดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแผ่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ดิน เป็นต้น เพราะฉะนั้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น ช่วงเวลาได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลื้อยคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น ขณะที่อากาศเย็นสัตว์เลื้อยคลานจะปรากฏตัวน้อย

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในแต่ละสังคมพืชของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ป่าดิบแล้งมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอ 0.496 ทุ่งหญ้า 0.714 และป่าเต็งรังมีค่า 0.632

เมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละสังคมพืช พบว่า หุ่ญญามีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด รองลงมาคือ ป่าเต็งรัง และมีย่าน้อยที่สุดในป่าดิบแล้ง โดยมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอเท่ากับ 0.714, 0.632 และ 0.496 ตามลำดับ (ตารางที่ 17) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในสังคมป่าดิบแล้ง หุ่ญญา และสังคมป่าเต็งรัง พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 0.489 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 20)

จากการศึกษา พบว่า หุ่ญญามีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด เนื่องจาก จำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบในหุ่ญญาน้อย (9 ชนิด) ขณะที่ค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละสังคมพืชมีค่าใกล้เคียงกัน โดยป่าดิบแล้งมีค่าเท่ากับ 2.132 หุ่ญญามีค่าเท่ากับ 1.861 และป่าเต็งรังมีค่าเท่ากับ 2.026 เพราะฉะนั้นจึงทำให้หุ่ญญามีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบในทุกหุ่ญญาในแต่ละชนิดจะมีจำนวนตัวที่ใกล้เคียงกัน โดยสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในหุ่ญญาที่สำรวจพบเป็นกลุ่มที่สืบพันธุ์ตามแหล่งน้ำขัง ทำให้เมื่อมีฝนตกและเกิดแหล่งน้ำขังก็จะทำให้สัตว์ในกลุ่มนี้ออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่เป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้จำนวนตัวในแต่ละชนิดมีจำนวนมากใกล้เคียงกัน

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน มีค่าเท่ากับ 0.641, 0.695, 0.650, 0.556, 0.593 และ 0.739 ตามลำดับ (ตารางที่ 16) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ โดยมีค่า F เท่ากับ 0.844 (ตารางที่ 21)

จากการศึกษา พบว่า เดือนกันยายนมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด เนื่องจาก จำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบในเดือนกันยายนน้อย (10 ชนิด) โดยจากข้อมูลที่ศึกษาปรากฏว่ามีสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกกลุ่มที่สืบพันธุ์ต้นฤดูฝนหรือช่วงมีฝนตกใหม่ ๆ หายไปในเดือนกันยายน คือ ปาดตะปุมเล็ก อีงอ่างกันซิด อีงแดง อีงปากขวด ประกอบกับกลุ่มที่สืบพันธุ์ในช่วงฤดูฝนซึ่งวางไข่เสร็จแล้ว ก็จะลดจำนวนลงทำสำรวจไม่พบ คือ เขียดจะนา เขียดหลังปุมที่ราบ เขียดบัว เขียดหลังซิด และปาดจิวลายแต้ม ขณะที่ชนิดที่สืบพันธุ์ในฤดูหนาวก็สำรวจไม่พบในเดือนนี้ คือ กบหนอง ทำให้พบจำนวนชนิดน้อยในเดือนกันยายน ทำให้จำนวนตัวที่สำรวจพบในแต่ละชนิดมีจำนวนใกล้เคียงกัน หรือไม่แตกต่างกันมาก เพราะฉะนั้นจึงทำให้เดือนกันยายนมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 13, 6, 8, 9, 7 และ 7 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 48, 27, 40, 34, 43 และ 21 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.507, 0.643, 0.685, 0.691, 0.847 และ 0.730 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 0.518 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 18)

จากการศึกษา พบว่า เดือนกรกฎาคมมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด เนื่องจากจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบในเดือนกันยายนน้อย (7 ชนิด) ขณะที่ค่าดัชนีความหลากหลายมีค่าใกล้เคียงกับเดือนอื่น โดยมีค่าเท่ากับ 1.780 เพราะฉะนั้นจึงทำให้เดือนกรกฎาคมมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบในเดือนกรกฎาคมในแต่ละชนิดจะมีจำนวนตัวที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจาก เป็นช่วงฤดูฝน ซึ่งมีปริมาณน้ำมาก ทำให้พบจำนวนตัวของกลุ่มสัตว์ที่ออกมาจับคู่ผสมพันธุ์ตามแหล่งน้ำซึ่งใกล้เคียงกัน

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในทุ่งหญ้า

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 5, 2, 5, 6, 8 และ 3 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 10, 7, 36, 37, 65 และ 14 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.779, 0.753, 0.633, 0.569, 0.682 และ 0.888 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 0.652 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 18)

จากการศึกษา พบว่า เดือนกันยายนมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด เนื่องจากจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบในเดือนกันยายนน้อย (3 ชนิด) ขณะที่ค่าดัชนีความหลากหลายมีค่าใกล้เคียงกับเดือนอื่น โดยมีค่าเท่ากับ 0.980 เพราะฉะนั้นจึงทำให้เดือนกันยายนมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบในเดือนกันยายนในแต่ละชนิดจะมีจำนวนตัวที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากปริมาณน้ำฝนเริ่มน้อย น้ำในแหล่งน้ำเริ่มแห้ง ประกอบกับสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกได้ออกมาผสมพันธุ์ก่อนเดือนกันยายน ทำให้จำนวนตัวที่พบในเดือนกันยายนมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าเต็งรัง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 8, 0, 5, 7, 9 และ 6 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 23, 0, 22, 14, 72 และ 19 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.813, คำนวณไม่ได้, 0.516, 0.685, 0.574 และ 0.746 ตามลำดับ ค่าความแปรปรวนของค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือนไม่สามารถคำนวณได้

จากการศึกษา พบว่า เดือนพฤศจิกายนมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด เนื่องจากจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบในเดือนพฤศจิกายนมาก (8 ชนิด) ขณะที่ค่าดัชนีความหลากหลายมีค่ามากที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 1.827 เพราะฉะนั้นจึงทำให้เดือนพฤศจิกายนมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่พบในเดือนพฤศจิกายนในแต่ละชนิดจะมีจำนวนตัวที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากปริมาณน้ำฝนเริ่มน้อย น้ำในแหล่งแห้ง จึงพบเฉพาะสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่อาศัยตามพื้นป่าตามซากใบไม้ที่ทับถมกัน ทำให้จำนวนตัวที่พบในเดือนพฤศจิกายนมีจำนวนตัวใกล้เคียงกัน

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในแต่ละสังคมพืชของสัตว์เลื้อยคลาน

ป่าดิบแล้งมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอ 0.500 หุบหญ้า 0.324 และป่าเต็งรังมีค่า 0.352

เมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละสังคมพืช พบว่า ป่าดิบแล้งมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด รองลงมาคือป่าเต็งรัง และมีค่าน้อยที่สุดในป่าหุบหญ้า โดยมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอเท่ากับ 0.500, 0.352 และ 0.324 ตามลำดับ (ตารางที่ 15) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 3.728 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 20)

จากการศึกษา พบว่า ป่าดิบแล้งมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด เนื่องจาก ค่าดัชนีความหลากหลายในแต่ละสังคมพืชมีค่าแตกต่างกันมาก โดยป่าดิบแล้งมีค่าเท่ากับ 2.603 หุบหญ้ามียค่าเท่ากับ 1.359 และป่าเต็งรังมีค่าเท่ากับ 1.952 จึงทำให้จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานไม่มีผลต่อค่าดัชนีความสม่ำเสมอ ถึงแม้จำนวนชนิดที่พบในป่าดิบแล้งจะมากที่สุดก็ตาม เพราะฉะนั้นจึงทำให้ป่าดิบแล้งมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สัตว์เลื้อยคลานที่พบในป่าดิบแล้งในแต่ละชนิดจะมีจำนวนตัวที่ใกล้เคียงกัน หรือมีความแตกต่างกันน้อยกว่าจำนวนตัวในแต่ละชนิดของสัตว์เลื้อยคลานในป่าหุบหญ้า และป่าเต็งรัง

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลาน

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน มีค่าเท่ากับ 0.363, 0.499, 0.502, 0.665, 0.496 และ 0.421 ตามลำดับ (ตารางที่ 17) เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ โดยมีค่า F เท่ากับ 2.165 (ตารางที่ 21)

จากการศึกษา พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด เนื่องจากค่าดัชนีความหลากหลายในเดือนพฤษภาคมมีค่าสูงที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 2.851 จึงทำให้จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานไม่มีผลต่อค่าดัชนีความสม่ำเสมอ ถึงแม้จำนวนชนิดที่พบในเดือนพฤษภาคมจะมากที่สุดก็ตาม เพราะฉะนั้นจึงทำให้เดือนพฤษภาคมมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สัตว์เลื้อยคลานที่พบในเดือนพฤษภาคมในแต่ละชนิดจะมีจำนวนตัวที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากเดือนพฤษภาคม มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูง คือ 27.7 องศาเซลเซียส สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละชนิดมากใกล้เคียงกัน

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 16, 10, 16, 16, 15 และ 14 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานพบ 42, 25, 75, 42, 34 และ 39 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.709, 0.809, 0.644, 0.739, 0.629 และ 0.706 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 0.505 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 19)

จากการศึกษา พบว่า เดือนมกราคมมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด เนื่องจากจำนวนชนิดที่พบในเดือนมกราคมน้อยที่สุด คือ 10 ชนิด ทำให้จำนวนชนิดที่น้อยมีผลต่อค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากกว่าค่าดัชนีความหลากหลาย ซึ่งเมื่อคำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอออกมาจึงทำให้เดือนมกราคมมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สัตว์เลื้อยคลานที่พบในเดือนมกราคมในแต่ละชนิดจะมีจำนวนตัวที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากในเดือนมกราคมมีอุณหภูมิต่ำ (26.2 องศาเซลเซียส) จึงพบสัตว์เลื้อยคลานปรากฏตัวน้อย (Carr, 1963)

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในทุ่งหญ้า

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 5, 4, 4, 6, 3 และ 7 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานพบ 51, 29, 25, 18, 18 และ 30 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.373, 0.757, 0.673, 0.813, 0.641 และ 0.590 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 8.796 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 19)

จากการศึกษา พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด เนื่องจากค่าดัชนีความหลากหลายในเดือนพฤษภาคมมีค่าสูงที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 1.584 จึงทำให้จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานไม่มีผลต่อค่าดัชนีความสม่ำเสมอ ถึงแม้จำนวนชนิดที่พบในพฤษภาคมจะมากที่สุดก็ตาม เพราะฉะนั้นจึงทำให้เดือนพฤษภาคมมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สัตว์เลื้อยคลานที่พบในเดือนพฤษภาคมในแต่ละชนิดจะมีจำนวนตัวที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากอุณหภูมิสูงจะทำให้พบตัวสัตว์เลื้อยคลานมากขึ้น (Carr, 1963)

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในป่าเต็งรัง

จากการสำรวจชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในเดือนพฤศจิกายน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม และเดือนกันยายน พบจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 10, 7, 12, 14, 9 และ 9 ชนิด ตามลำดับ จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานพบ 75, 79, 165, 68, 76 และ 86 ตัว ตามลำดับ เมื่อคำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอในแต่ละเดือนพบว่า มีค่าเท่ากับ 0.472, 0.566, 0.549, 0.629, 0.627 และ 0.492 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยมีค่า F เท่ากับ 0.548 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ (ตารางที่ 19)

จากการศึกษา พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด เนื่องจากค่าดัชนีความหลากหลายในเดือนพฤษภาคมมีค่าสูงที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 2.101 จึงทำให้จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานไม่มีผลต่อค่าดัชนีความสม่ำเสมอ ถึงแม้จำนวนชนิดที่พบในเดือนพฤษภาคมจะมากที่สุดก็ตาม เพราะฉะนั้นจึงทำให้เดือนพฤษภาคมมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สัตว์เลื้อยคลานที่พบในเดือนพฤษภาคมในแต่ละชนิดจะมีจำนวนตัวที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากอุณหภูมิสูงจะทำให้พบตัวสัตว์เลื้อยคลานมากขึ้น (Carr, 1963)

ตารางที่ 14 ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์
สะเทินน้ำสะเทินบกในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ห้วยหญ้า และป่าเต็งรัง

ค่าดัชนี	ป่าดิบแล้ง	ห้วยหญ้า	ป่าเต็งรัง
จำนวนชนิด	17	9	12
จำนวนตัว	212	169	151
ดัชนีความมากมาย (R1)	2.984	1.559	2.195
ค่าดัชนีความหลากหลาย (H')	2.132	1.861	2.026
ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ (E2)	0.496	0.714	0.632

ตารางที่ 15 ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์
เลื้อยคลานในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ห้วยหญ้า และป่าเต็งรัง

ค่าดัชนี	ป่าดิบแล้ง	ห้วยหญ้า	ป่าเต็งรัง
จำนวนชนิด	27	12	20
จำนวนตัว	257	171	549
ดัชนีความมากมาย (R1)	4.686	2.139	3.012
ค่าดัชนีความหลากหลาย (H')	2.603	1.359	1.952
ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ (E2)	0.500	0.324	0.352

ตารางที่ 16 ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์
สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละเดือน

ค่าดัชนี	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.
จำนวนชนิด	16	7	13	15	14	10
จำนวนตัว	81	34	98	85	180	54
ดัชนีความมากมาย (R1)	3.413	1.701	2.617	3.151	2.509	2.507
ค่าดัชนีความหลากหลาย (H')	2.327	1.581	2.134	2.120	2.116	2.095
ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ (E2)	0.641	0.695	0.650	0.556	0.593	0.739

ตารางที่ 17 ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน

ค่าดัชนี	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.
จำนวนชนิด	25	18	26	26	23	24
จำนวนตัว	168	133	265	128	128	155
ดัชนีความมากมาย (R1)	4.684	3.476	4.481	5.153	4.534	4.560
ค่าดัชนีความหลากหลาย (H')	2.204	2.195	2.568	2.851	2.434	2.313
ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ (E2)	0.363	0.499	0.502	0.665	0.496	0.421

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในรอบปีของสังคมป่าดิบแล้ง ทุ่งหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง

สังคมพืช	F				
	จำนวนชนิด	จำนวนตัว	R1	H'	E2
ป่าดิบแล้ง	0.307 ^{ns}	0.327 ^{ns}	0.381 ^{ns}	0.146 ^{ns}	0.518 ^{ns}
ทุ่งหญ้า	2.890*	1.327 ^{ns}	1.516 ^{ns}	1.134 ^{ns}	0.652 ^{ns}
ป่าเต็งรัง	6.081**	9.212**	-	-	-

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

- * มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์
- ** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในรอบปีของสังคมป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง

สังคมพืช	F				
	จำนวนชนิด	จำนวนตัว	R1	H'	E2
ป่าดิบแล้ง	1.263 ^{ns}	2.650 ^{ns}	0.801 ^{ns}	1.776 ^{ns}	0.505 ^{ns}
หุบหญ้า	1.911 ^{ns}	1.719 ^{ns}	2.125 ^{ns}	1.861 ^{ns}	8.796 ^{ns}
ป่าเต็งรัง	2.894*	2.641 ^{ns}	2.446 ^{ns}	0.420 ^{ns}	0.548 ^{ns}

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

- * มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์
- ** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และสังคมป่าเต็งรัง

สังคมพืช	F				
	จำนวนชนิด	จำนวนตัว	R1	H'	E2
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	1.536 ^{ns}	0.335 ^{ns}	1.620 ^{ns}	2.223 ^{ns}	0.489 ^{ns}
สัตว์เลื้อยคลาน	12.579**	13.566**	17.802**	36.480**	3.728 ^{ns}

หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

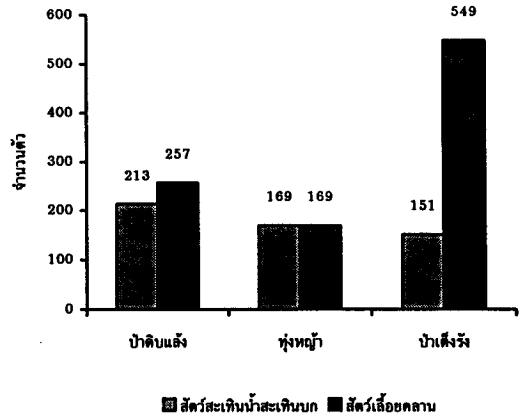
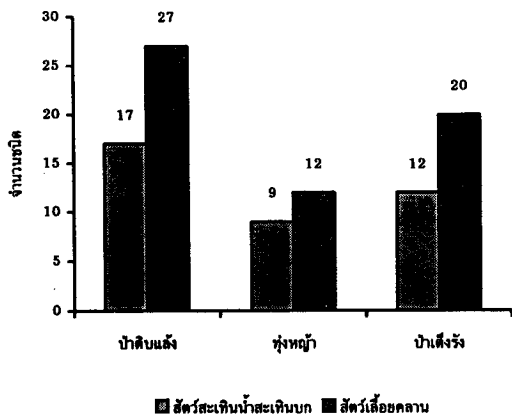
- ** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและ สัตว์เลื้อยคลานในรอบปีที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

สังคมพืช	F				
	จำนวนชนิด	จำนวนตัว	R1	H'	E2
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	3.771 ^{***}	3.610 ^{**}	6.164 ^{**}	1.172 ^{ns}	0.844 ^{ns}
สัตว์เลื้อยคลาน	1.019 ^{ns}	1.946 ^{ns}	1.021 ^{ns}	1.025 ^{ns}	2.165 ^{ns}

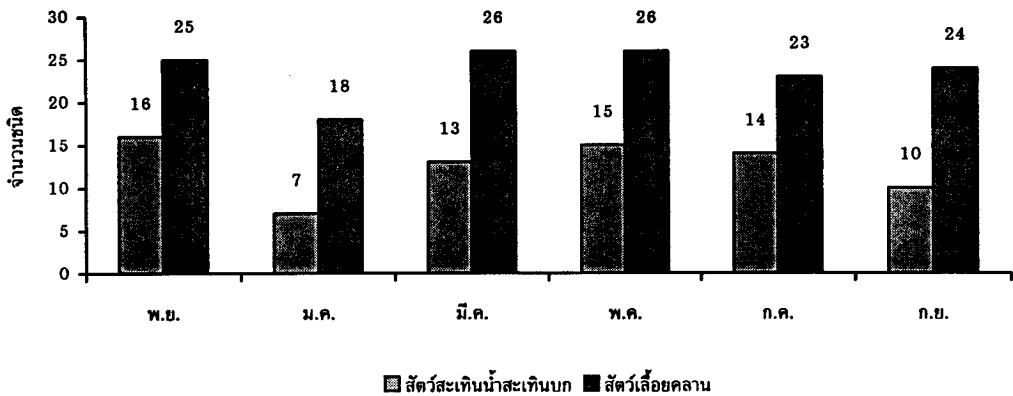
หมายเหตุ ns ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

** มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์

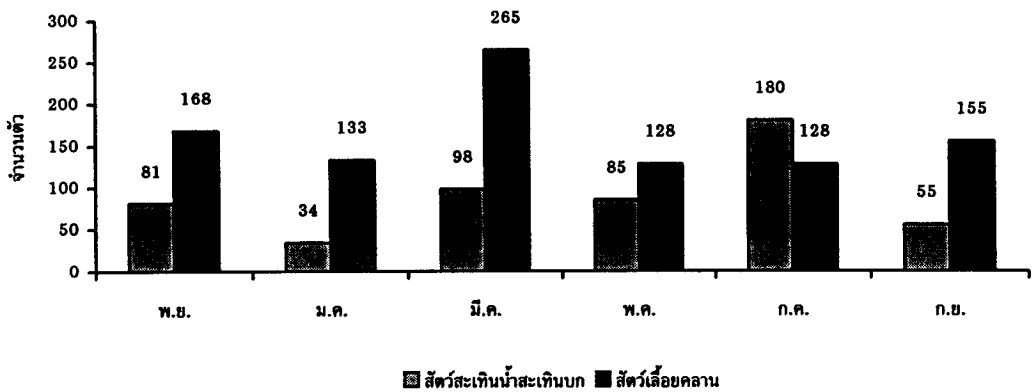

ก.

ข.

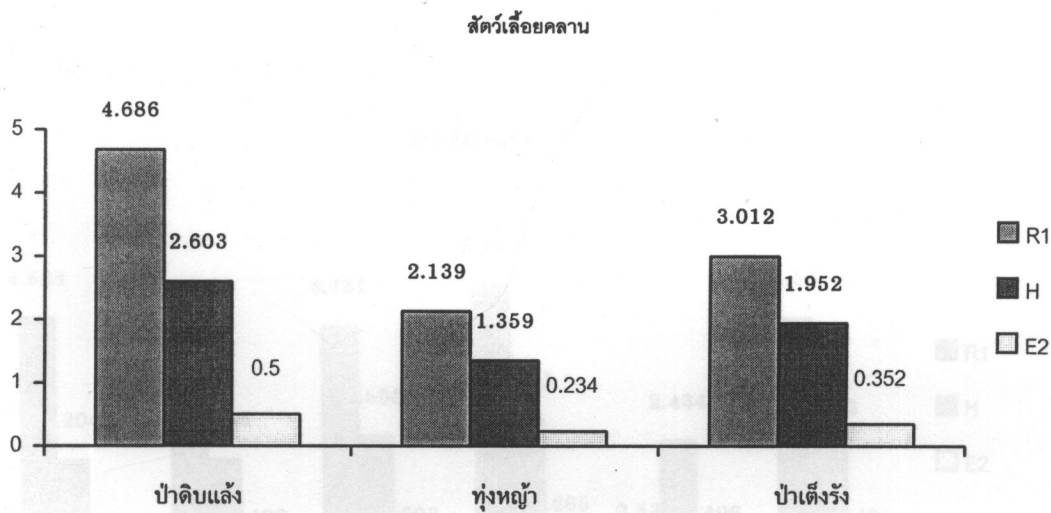
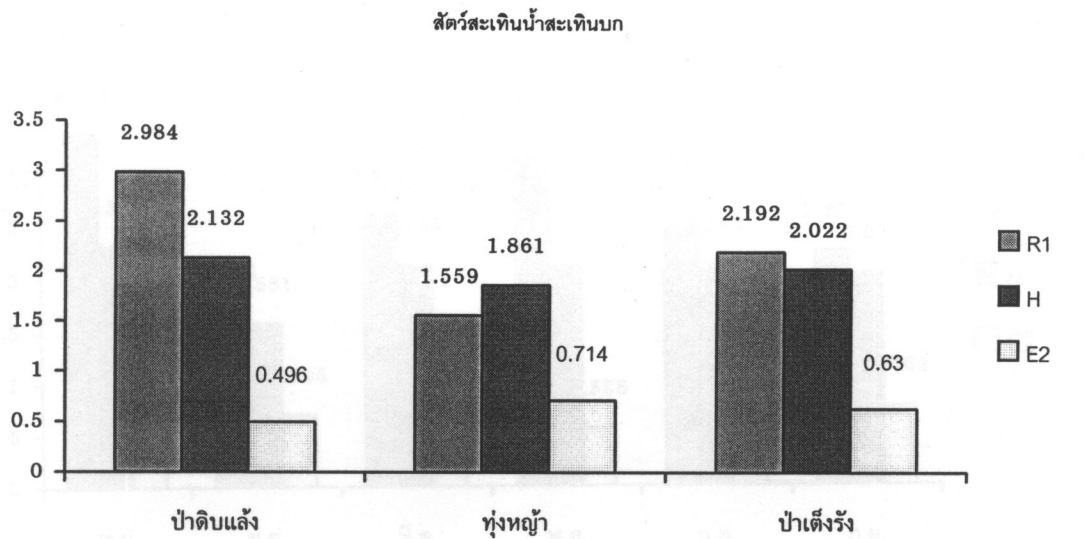

ค.

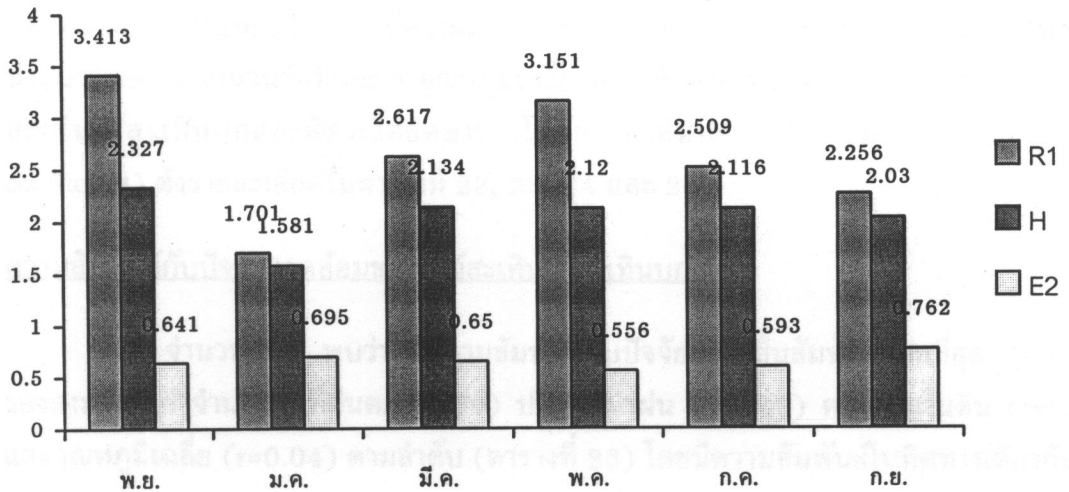
ง.

ภาพที่ 17 จำนวนตัวและจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบ ในแต่ละสังคมพืชและในแต่ละเดือน ก.) จำนวนชนิดเมื่อเปรียบเทียบในสามสังคม พืช ข.) จำนวนตัวเมื่อเปรียบเทียบในสามสังคมพืช ค.) จำนวนชนิดเมื่อเปรียบเทียบ ในรอบปี ง.) จำนวนตัวเมื่อเปรียบเทียบในรอบปี

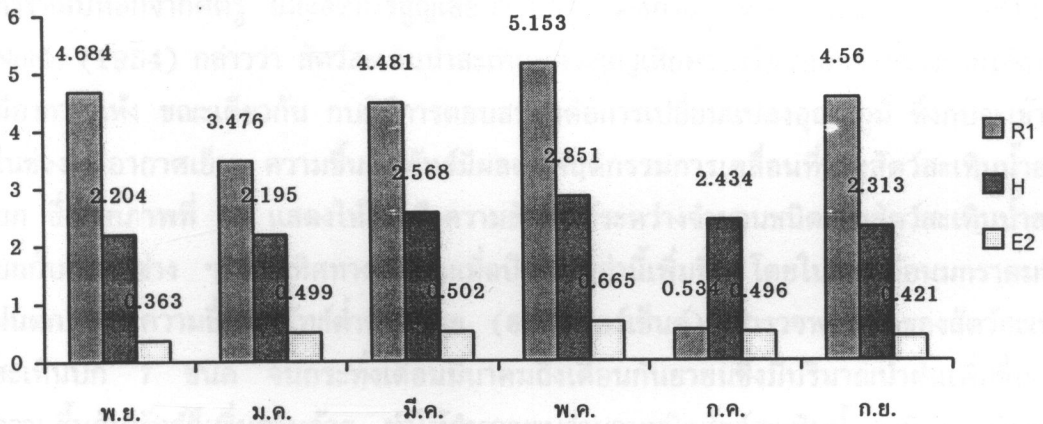

ภาพที่ 18 ค่าดัชนีความมากมาย (R1) ค่าดัชนีความหลากหลาย (H') และค่าดัชนีความสม่ำเสมอ (E2) ในสังคมป่าดิบแล้ง ป่าห้วย และสังคมป่าเต็งรัง ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

สัตว์เลื้อยคลาน

ภาพที่ 19 ค่าดัชนีความมากมาย (R1) ค่าดัชนีความหลากหลาย (H') และค่าดัชนีความสม่ำเสมอ (E2) ในแต่ละเดือนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว

ความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอ กับปัจจัยแวดล้อมที่นำมาพิจารณา คือ ปริมาณน้ำฝนรายเดือน จำนวนวันที่ฝนตก อุณหภูมิเฉลี่ย ความชื้นสัมพัทธ์ และความชื้นในดิน ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ดังรายละเอียดในตารางที่ 22, 23, 24 และ 25

ความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

จำนวนชนิด พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ($r=0.54$) รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก (0.50) ปริมาณน้ำฝน ($r=0.40$) ความชื้นในดิน ($r=0.30$) และอุณหภูมิเฉลี่ย ($r=0.04$) ตามลำดับ (ตารางที่ 23) โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า จำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีความสัมพันธ์กับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ซึ่งมีความสัมพันธ์กับจำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝน และความชื้นในดินด้วย โดยมีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 23 เนื่องจาก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกต้องอาศัยอยู่ในที่ชื้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับปริมาณน้ำฝน และแหล่งน้ำต่าง ๆ ทั้งเพื่อการหาอาหาร จับคู่ผสมพันธุ์ วางไข่ การดำรงชีวิตของลูกออดฟักออกมา ตลอดจนการหลบหลีกจากศัตรู และลดการสูญเสียน้ำออกจากร่างกาย (Web และคณะ, 1981) โดย Noble (1954) กล่าวว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจะสูญเสียความร้อนออกจากร่างกายได้ง่ายในที่ที่มีอากาศแห้ง ขณะเดียวกัน กบก็มีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ ซึ่งกบจะเข้าจำศีลในช่วงที่มีอากาศเย็น ความชื้นสัมพัทธ์มีผลต่อพฤติกรรมเคลื่อนที่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ซึ่งจากภาพที่ 21 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกกับปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งมีทิศทางเพิ่มขึ้นเมื่อปัจจัยเหล่านี้เพิ่มขึ้น โดยในช่วงเดือนมกราคมที่ไม่มีฝนตก และความชื้นสัมพัทธ์ต่ำที่สุดด้วย (65 เปอร์เซ็นต์) สำรวจพบชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 7 ชนิด จนกระทั่งเดือนมีนาคมถึงเดือนกันยายนซึ่งมีปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้น และความชื้นสัมพัทธ์ก็เพิ่มตามด้วย ทำให้สำรวจพบจำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเพิ่มตามไปด้วย (ภาพที่ 16) โดยจากการศึกษาของสิริลักษณ์ (2527) พบว่า เดือนที่มีอุณหภูมิค่อนข้างสูงจะพบชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกน้อย ขณะที่เดือนที่มีฝนตกมาก จะทำให้ความชื้นในอากาศสูง ซึ่งจะไปกระตุ้นระบบสืบพันธุ์ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จึงทำให้สัตว์มีกิจกรรมมากขึ้น จึงพบชนิดสัตว์มากขึ้นด้วย และจากการศึกษาของอนงค์ (2526) สิริลักษณ์ (2527) วัฒนา (2527) และวันเพ็ญ (2533) ต่างก็ได้ผลสอดคล้องกัน คือ ปริมาณน้ำฝนและความชื้นสัมพัทธ์มีผลทำให้พบจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเพิ่มขึ้น

จำนวนตัว พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความชื้นในดินมากที่สุด ($r=0.71$) รองลงมาได้แก่ ปริมาณน้ำฝน ($r=0.63$) จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.47$) ความชื้นสัมพัทธ์กับและ อุณหภูมิเฉลี่ย ($r=0.36$) ตามลำดับ (ตารางที่ 23) โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีความสัมพันธ์กับความชื้นในดินมากที่สุด ขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝน จำนวนวันที่ฝนตก อุณหภูมิเฉลี่ย และความชื้นสัมพัทธ์ด้วย เนื่องจาก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกต้องอาศัยอยู่ในที่ชื้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับปริมาณน้ำฝน และแหล่งน้ำต่าง ๆ ทั้งเพื่อป้องกันการสูญเสียน้ำออกจากร่างกาย และการหาอาหาร จับคู่ผสมพันธุ์ วางไข่ และการดำรงชีวิตของตัวอ่อนที่ฟักออกมาจากไข่ ตลอดจนการหลบหลีกจากศัตรู โดย Noble (1954) กล่าวว่า ผิวหนังของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจะมีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ เพื่อการหายใจและป้องกันการสูญเสียน้ำความร้อนออกจากร่างกายได้ง่าย ในที่มีอากาศแห้ง โดยการแพร่ลงบนพื้นที่ดินที่แห้ง จึงทำให้พบจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกตามแหล่งน้ำต่าง ๆ และพื้นที่ที่มีความชื้นสูง ซึ่งเกิดจากมีปริมาณฝนที่ตกมาก โดยในเดือนมกราคม พบว่า ไม่มีฝนตก จำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกสำรวจพบน้อย (34 ตัว) พอฝนเริ่มตกในเดือนมีนาคม (80.6 มม.) จนกระทั่งเข้าสู่ฤดูฝนที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดในเดือนกรกฎาคม (366.5 มม.) ขณะเดียวกันความชื้นในดินก็เพิ่มตามปริมาณน้ำฝนด้วย ทำให้พบจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกสูงสุดในเดือนกรกฎาคมด้วย (180 ตัว) และจากการสังเกตในบริเวณถนนป่าไม้ ที่เป็นถนนลูกรัง และถนนลาดยางมะตอย ซึ่งอยู่นอกแปลงสำรวจ พบว่า ขณะที่ฝนกำลังตก หรือหลังฝนหยุดตกใหม่ ๆ ในเวลากลางคืน จะพบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกออกมาหาอาหารตามพื้นถนนเป็นจำนวนมาก เช่น คางคกบ้าน กบหนอง ปาดบ้าน อึ่งอ่างบ้าน อึ่งอ่างกันซิด และอึ่งน้ำเต้า

ค่าดัชนีความมากมาย พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปัจจัยความชื้นสัมพัทธ์ ($r=0.62$) มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.47$) ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ($r=0.28$) และความชื้นในดิน ตามลำดับ ($r=0.12$) ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ย ($r=-0.10$) พบว่ามีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม (ตารางที่ 23)

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า ค่าดัชนีความมากมายมีความสัมพันธ์กับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับจำนวนวันที่ฝนตก และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย เนื่องจาก ขณะที่ฝนตกมากในแต่ละเดือน จะทำให้ความชื้นในอากาศสูง ซึ่งจะไปกระตุ้นระบบสืบพันธุ์ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จึงทำให้สัตว์มีกิจกรรมมากขึ้น จึงพบชนิดสัตว์มากขึ้นตามความชื้นสัมพัทธ์ที่เพิ่มขึ้นในช่วงที่มีปริมาณน้ำฝน โดย Noble (1954) กล่าวว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจะมีออกแสดงกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น และกลไกการทำงานของระบบย่อยอาหาร และระบบประสาทสามารถทำงานได้ดีขึ้นในช่วงที่มีฝนตก ขณะที่ช่วงฝนไม่ตกกิจกรรมต่าง ๆ และกล

ไกการทำงานของระบบย่อยอาหาร และระบบประสาทจะทำงานได้ไม่ดี เพราะฉะนั้น เมื่อมีปริมาณฝนตกเริ่มตกในเดือนมีนาคม และตกเพิ่มมากขึ้น จนสูงสุดในเดือนกรกฎาคม ทำให้มีความชื้นในอากาศมากตามไปด้วย (ภาพที่ 25) จำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกก็พบมากขึ้น ค่าดัชนีความมากมายที่คำนวณได้จึงมีค่ามากตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอนงค์ (2526) ลีริลักษณ์ (2527) วัฒนา (2527) และวันเพ็ญ (2533) ที่พบว่า ปริมาณน้ำฝน และความชื้นสัมพัทธ์มีผลทำให้พบจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเพิ่มขึ้น

ค่าดัชนีความหลากหลาย พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ($r=0.66$) รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.49$) ปริมาณน้ำฝน ($r=0.37$) ความชื้นในดิน ($r=0.23$) และอุณหภูมิเฉลี่ย ($r=0.17$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน (ตารางที่ 23)

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า ค่าดัชนีความหลากหลายมีความสัมพันธ์กับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับจำนวนวันที่ฝนตก และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย เนื่องจาก ค่าดัชนีความหลากหลายขึ้นกับจำนวนชนิดที่พบมาก และจำนวนตัวที่พบในแต่ละชนิดมีความแตกต่างกันน้อย ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความชื้นสัมพัทธ์มีความสัมพันธ์กับจำนวนชนิดมากที่สุด ($r=0.54$) จึงทำให้ความชื้นสัมพัทธ์มีความสัมพันธ์กับค่าดัชนีความมากมายด้วย ขณะเดียวกันปัจจัยอื่น ๆ คือ จำนวนวันที่ฝนตก และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ต่างก็มีความสัมพันธ์กับค่าดัชนีความมากมายด้วย เนื่องจาก สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีความเกี่ยวข้องกับน้ำโดยตรง ทั้งจากการหาอาหาร การจับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ ซึ่งต้องอาศัยน้ำในการแสดงพฤติกรรมเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้พบสัตว์ชนิดนี้มากในช่วงที่ปัจจัยเหล่านี้มีมาก ขณะที่ฝนตกมากในแต่ละเดือน จะทำให้ความชื้นในอากาศสูง ซึ่งจะไปกระตุ้นระบบสืบพันธุ์ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จึงทำให้สัตว์มีกิจกรรมมากขึ้น จึงพบชนิดสัตว์มากขึ้นด้วย โดย Noble (1954) กล่าวว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจะมีออกแสดงกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น และกลไกการทำงานของระบบย่อยอาหาร และระบบประสาทสามารถทำงานได้ดีขึ้นในช่วงที่มีฝนตก ขณะที่ช่วงฝนไม่ตกกิจกรรมต่าง ๆ และกลไกการทำงานของระบบย่อยอาหาร และระบบประสาทจะทำงานได้ไม่ดี เพราะฉะนั้น เมื่อมีปริมาณฝนตกเริ่มตกในเดือนมีนาคม และตกเพิ่มมากขึ้น จนสูงสุดในเดือนกรกฎาคม ทำให้มีความชื้นในอากาศมากตามไปด้วย จำนวนชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกก็พบมากขึ้น ค่าดัชนีความมากมายที่คำนวณได้จึงมีค่ามากตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอนงค์ (2526) ลีริลักษณ์ (2527) วัฒนา (2527) และวันเพ็ญ (2533) ที่พบว่า ปริมาณน้ำฝน และความชื้นสัมพัทธ์มีผลทำให้พบจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกเพิ่มขึ้น

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปัจจัยปริมาณน้ำฝนมากที่สุด ($r=-0.52$) รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ($r=-0.51$) ความชื้นในดิน ($r=-0.48$) ความชื้นสัมพัทธ์ ($r=-0.28$) และอุณหภูมิเฉลี่ย ($r=-0.07$) (ตารางที่ 23)

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า ค่าดัชนีความสม่ำเสมอมีความสัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝนมากที่สุด ขณะที่จำนวนวันที่ฝนตก และความชื้นในดินต่างก็มีความสัมพันธ์ในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกัน เนื่องจาก ปริมาณน้ำฝนทำให้พบจำนวนชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมาก จากการออกมาจับคู่ ผสมพันธุ์ และวางไข่ในช่วงที่ฝนตกหนัก เกิดแหล่งน้ำที่เหมาะสมต่อการเติบโตของตัวอ่อน โดยจำนวนชนิดและจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามปริมาณน้ำฝนที่มากขึ้นเมื่อเข้าสู่ช่วงฤดูฝน (ภาพที่ 20 และ 21) ทำให้คำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอได้มาก ขณะเดียวกันกลุ่มที่ไม่ได้ผสมพันธุ์ตามแอ่งน้ำขังในช่วงที่มีฝนตก ก็จะพบจำนวนตัวในแต่ละชนิดน้อย ทำให้จำนวนตัวในแต่ละชนิดแตกต่างกันมา เมื่อคำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอจึงได้ค่าน้อย

ความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำ

สัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำ เป็นกลุ่มสัตว์เลื้อยคลานที่อาศัยอยู่ในลำธาร หรือริมลำธาร หาดอาหารในลำธารเป็นหลัก ประกอบด้วยสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 6 ชนิด ได้แก่ เต่าหัวยคอสาย ตะกอง จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ จิ้งเหลนหัวเขมร เหี้ย และงูลายสาบคอแดง ดังรายละเอียดในตารางผนวกที่ 21

จำนวนชนิด พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ($r=0.74$) รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.64$) ปริมาณน้ำฝน ($r=0.47$) ความชื้นในดิน ($r=0.29$) และอุณหภูมิเฉลี่ย ($r=0.10$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำมีความสัมพันธ์กับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับจำนวนวันที่ฝนตก และปริมาณน้ำฝนด้วย เนื่องจาก สัตว์ในกลุ่มนี้จำเป็นต้องอาศัยแหล่งน้ำในการดำรงชีวิตทั้งตามลำธาร และแอ่งน้ำขังต่าง ๆ ซึ่งจากการศึกษาพบ เต่าหัวยคอสายอาศัยในลำธารในป่าดิบแล้ง ตะกอง เหี้ย และงูลายสาบคอแดงพบหาอาหารในลำธาร นอกจากนี้บริเวณลำธารมักพบจิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบหาอาหาร จึงทำให้พบชนิดสัตว์ในกลุ่มนี้มากในบริเวณลำธาร ซึ่งมีปริมาณน้ำและความชื้นสัมพัทธ์สูง ดังภาพที่ 21 ที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนมีนาคมซึ่งเริ่มมีฝนตก จนกระทั่งเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้ความชื้นสัมพัทธ์เพิ่มตามไปด้วย และจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำก็มีแนวโน้มเพิ่มตามปัจจัยดังกล่าวที่เพิ่มขึ้น

จำนวนตัว มีความสัมพันธ์กับปัจจัยอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด ($r=0.77$) รองลงมาได้แก่ ปริมาณน้ำฝน ($r=0.20$) ความชื้นในดิน ($r=0.10$) จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.09$) และความชื้นสัมพัทธ์ ($r=0.08$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า จำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำมีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด ขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กันน้อย เนื่องจาก สัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อมโดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแผ่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เพราะฉะนั้น เมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น และช่วงเวลาที่ได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลื้อยคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น ขณะที่อากาศเย็นสัตว์เลื้อยคลานจะปรากฏตัวน้อย (Carr, 1963) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้ที่พบหี้ยกำลังตากแดดอยู่บนลานหินในแปลงสำรวจในป่าดิบแล้งที่มีคลอง และขณะที่เดือนมีนาคมซึ่งเป็นเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงที่สุดในรอบปี (29.5 องศาเซลเซียส) ก็สำรวจพบจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำมากที่สุดด้วย และแนวโน้มของจำนวนตัวที่พบในแต่ละเดือนที่ทำการสำรวจก็มีทิศทางเพิ่มขึ้น และลดลงตามอุณหภูมิเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น และลดลงด้วย (ภาพที่ 20)

ค่าดัชนีความมากมาย มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ($r=0.74$) รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.65$) ปริมาณน้ำฝน ($r=0.45$) ความชื้นในดิน ($r=0.28$) และอุณหภูมิเฉลี่ย ($r=-0.08$) ตามลำดับ โดยค่าดัชนีความมากมายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปัจจัยความชื้นสัมพัทธ์ จำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝน และความชื้นในดิน ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำมีความสัมพันธ์กับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด เนื่องจาก ค่าดัชนีความมากมายขึ้นกับชนิดสัตว์ที่พบมากที่สุด ซึ่งสัตว์ในกลุ่มนี้จำเป็นต้องอาศัยแหล่งน้ำในการดำรงชีวิตทั้งตามลำธาร และแอ่งน้ำขังต่าง ๆ จึงทำให้พบชนิดสัตว์ในกลุ่มนี้มากในบริเวณลำธาร ซึ่งมีความชื้นสัมพัทธ์สูงนั่นเอง ขณะที่ในช่วงฤดูฝนซึ่งมีปริมาณน้ำฝนมาก ทำให้ความชื้นในสัมพัทธ์ในช่วงดังกล่าวสูงตามไปด้วย (ตารางที่ 25) จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานในกลุ่มนี้จึงมากตาม ดังภาพที่ 21 ที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนมีนาคมซึ่งเริ่มมีฝนตก จนกระทั่งเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้ความชื้นสัมพัทธ์เพิ่มตามไปด้วย และจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำก็มีแนวโน้มเพิ่มตามปัจจัยดังกล่าวที่เพิ่มขึ้น (ภาพที่ 23) จึงทำให้ค่าดัชนีความมากมายที่คำนวณได้มีค่ามาก และสอดคล้องกับความชื้นสัมพัทธ์

ค่าดัชนีความหลากหลาย มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ($r=0.84$) รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.79$) ปริมาณน้ำฝน ($r=0.59$) ความชื้นในดิน ($r=0.39$) และอุณหภูมิเฉลี่ย ($r=0.02$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ขณะที่

ในช่วงฤดูฝนซึ่งมีปริมาณน้ำฝนมาก ทำให้ความชื้นในสัมพัทธ์ในช่วงดังกล่าวสูงตามไปด้วย (ตารางที่ 25) จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานในกลุ่มนี้จึงมากตาม

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า ค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำมีความสัมพันธ์กับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด ค่าดัชนีความหลากหลายขึ้นกับชนิดสัตว์ที่พบ และจำนวนตัวที่พบในแต่ละชนิด ซึ่งสัตว์ในกลุ่มนี้จำเป็นต้องอาศัยแหล่งน้ำในการดำรงชีวิตทั้งตามลำธาร และแอ่งน้ำขังต่าง ๆ จึงทำให้พบจำนวนชนิดและจำนวนตัวของสัตว์ในกลุ่มนี้มากในบริเวณลำธาร ซึ่งมีความชื้นสัมพัทธ์สูงนั่นเอง ขณะที่ในช่วงฤดูฝนซึ่งมีปริมาณน้ำฝนมาก ทำให้ความชื้นในสัมพัทธ์ในช่วงดังกล่าวสูงตามไปด้วย (ตารางที่ 25) จำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานในกลุ่มนี้จึงมากตาม ดังภาพที่ 21 ที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้นในช่วงเดือนมีนาคมซึ่งเริ่มมีฝนตก จนกระทั่งเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้ความชื้นสัมพัทธ์เพิ่มตามไปด้วย และจำนวนชนิดสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำก็มีแนวโน้มเพิ่มตามปัจจัยดังกล่าวที่เพิ่มขึ้น จึงทำให้ค่าดัชนีความหลากหลายที่คำนวณได้มีค่ามาก และสอดคล้องกับความชื้นสัมพัทธ์

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความชื้นในดิน ($r=0.39$) มากที่สุด รองลงมาได้แก่ อุณหภูมิเฉลี่ย ($r=-0.30$) จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.29$) และปริมาณน้ำฝนกับความชื้นสัมพัทธ์ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากัน ($r=0.17$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความชื้นในดิน จำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝน และความชื้นสัมพัทธ์ ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ยพบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า ค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำมีความสัมพันธ์กับความชื้นในดินมากที่สุด เนื่องจาก สัตว์ในกลุ่มนี้ต้องอาศัยลำธาร หรือแหล่งน้ำในการหาอาหาร และหลบซ่อนตัว เมื่อในลำธาร หรือแหล่งน้ำขังซึ่งมีความชื้นในดินมากนั่นเอง ก็จะพบจำนวนชนิดและจำนวนตัวมากกว่าช่วงที่ลำธารแห้ง หรือแหล่งน้ำแห้ง ทำให้ช่วงที่ความชื้นในดินสูงจะมีจำนวนตัวที่พบในแต่ละชนิดใกล้เคียงกัน เมื่อคำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอจึงมีค่ามาก

ความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กับน้ำ

สัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่ไม่มีมีความสัมพันธ์กับน้ำ เป็นกลุ่มสัตว์เลื้อยคลานที่พบอาศัยอยู่บนบก ตามต้นไม้ และพื้นป่าโดยทั่วไป ไม่จำเป็นต้องอยู่ในลำธาร ประกอบด้วยสัตว์เลื้อยคลานจำนวน 36 ชนิด ได้แก่ ตุ๊กแกป่าตะวันออก จิ้งจกดินลายจุด จิ้งจกบ้านหางแบนเล็ก จิ้งจกบ้านหางหนาม จิ้งจกหินเมืองกาญจน์ ตุ๊กแกบ้าน ตุ๊กแกเขาหินทราย กิ้งก่าบินปีกสีส้ม กิ้งก่าเขานามสั่น กิ้งก่าหัวแดง กิ้งก่าหัวสีฟ้า กิ้งก่าแก้ว แย้ กิ้งก่าหางยาว จิ้งเหลนหางยาว จิ้งเหลนบ้าน จิ้งเหลนหลากหลาย จิ้งเหลนต้นไม้ จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง จิ้งเหลนเรียวลาย ตะกวด งูกินทาก

เกล็ดสัน กุส่ายม่านพระอินทร์ กุสิงธรรมดา กุแม่ตะจาวรังนก กุแล้ทางม้าเทา กุเขียวปากแหบ กุหมอก กุปล้องฉนวนบ้าน กุปล้องฉนวนลาว กุปีแก้วสีจาง กุทับสมิงคลา กุจงอาจ กุกะปะ กุเขียวทางใหม่ท้องเหลือง และเต่าเหลือง ดังรายละเอียดในตารางผนวกที่ 22

จำนวนชนิด พบว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด ($r=0.60$) รองลงมาได้แก่ ความชื้นสัมพัทธ์ ($r=0.41$) จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.40$) ปริมาณน้ำฝน ($r=0.31$) และความชื้นในดิน ($r=0.04$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า จำนวนชนิดมีความสัมพันธ์กับปัจจัยอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจาก สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนชนิดมากในช่วงที่มีอุณหภูมิสูง ซึ่งสอดคล้องกับ Carr (1963) ที่กล่าวว่าสัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อมโดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแผ่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ดิน เป็นต้น เพราะฉะนั้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น ช่วงเวลาได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลื้อยคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น ขณะที่อากาศเย็นสัตว์เลื้อยคลานจะปรากฏตัวน้อย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า จำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กับน้ำจะพบมากที่สุดในเดือนมีนาคม (22 ชนิด) ซึ่งเป็นเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงที่สุดด้วย (29.5 องศาเซลเซียส) และเมื่อพิจารณาแนวโน้มจำนวนชนิดที่พบในแต่ละเดือนที่ทำการสำรวจก็พบว่า จำนวนชนิดมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกับอุณหภูมิเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น หรือลดลง (ภาพที่ 21) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเสรี (2534) ที่พบว่า จำนวนชนิดของสัตว์เลื้อยคลานมีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.96 แต่การศึกษาของเสรีไม่ได้แยกกลุ่มสัตว์เลื้อยคลานออกเป็น 2 กลุ่ม ในการวิเคราะห์ ดังการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งอาจทำให้ผลการวิเคราะห์ออกมาไม่ละเอียดพอ เนื่องจากชนิดสัตว์เลื้อยคลานที่พบในการศึกษาของเสรี (2534) มีชนิดสัตว์ซึ่งในการศึกษารุ่นนี้ได้จัดอยู่ในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำ คือ เขี้ย และจิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ

จำนวนตัว พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัยความชื้นในดินมากที่สุด ($r=-0.63$) โดยมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม รองลงมาได้แก่ อุณหภูมิเฉลี่ย ($r=0.50$) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน ส่วนปัจจัยจำนวนวันที่ฝนตก ($r=-0.49$) ปริมาณน้ำฝน ($r=-0.48$) และความชื้นสัมพัทธ์ ($r=-0.44$) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า จำนวนตัวมีความสัมพันธ์กับปัจจัยอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจาก สัตว์เลื้อยคลานจะออกมาผึ่งแดดเพื่อยกระดับอุณหภูมิของร่างกายให้สูงถึงจุดที่จะออกแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทำให้พบจำนวนตัวมากในช่วงที่มีอุณหภูมิสูง ซึ่งสอดคล้องกับ Carr (1963) ที่กล่าวว่าสัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากสิ่งแวดล้อมโดยการดูดซับโดยตรงจากดวงอาทิตย์ หรือจากการแผ่ผ่านวัตถุต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเมื่อ

อุณหภูมิสูงขึ้น ช่วงเวลาได้รับแสงมากขึ้น สัตว์เลี้ยงคลานจึงปรากฏตัวมากขึ้น ขณะที่อากาศเย็น สัตว์เลี้ยงคลานจะปรากฏตัวน้อย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า จำนวนตัวของสัตว์เลี้ยงคลานกลุ่มที่ไม่มี ความสัมพันธ์กับน้ำจะพบมากที่สุดในเดือนมีนาคม (244 ตัว) ซึ่งเป็นเดือนที่มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงที่สุดด้วย (29.5 องศาเซลเซียส) ขณะเดียวกันก็พบจำนวนตัวน้อยที่สุดในเดือนกรกฎาคม ซึ่งเป็น เดือนที่มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด (366.5 มม.) และมีจำนวนวันที่ฝนตกมาก (16) ทำให้มีจำนวน วันที่มีอากาศโปร่งและแสงแดดส่องลงมาน้อย จึงพบจำนวนตัวของสัตว์เลี้ยงคลานในกลุ่มนี้ออก มาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ น้อยตามไปด้วย และเมื่อพิจารณาแนวโน้มจำนวนตัวที่พบในแต่ละ เดือนที่ทำการสำรวจก็พบว่า จำนวนตัวมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกับอุณหภูมิเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น หรือลดลง (ภาพที่ 20) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเสรี (2534) ที่พบว่า จำนวนตัวของสัตว์ เลี้ยงคลานมีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.84 แต่การศึกษาของเสรีไม่ได้แยกกลุ่มสัตว์เลี้ยงคลานออกเป็น 2 กลุ่ม ในการวิเคราะห์ ดังการ ศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งอาจทำให้ผลการวิเคราะห์ออกมาไม่ละเอียดพอ เนื่องจากชนิดสัตว์เลี้ยงคลานที่ พบในการศึกษาของเสรี (2534) มีชนิดสัตว์ซึ่งในการศึกษาค้างนี้ได้จัดอยู่ในกลุ่มที่มีความ สัมพันธ์กับน้ำ คือ เขี้ย และจิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ

ค่าดัชนีความมากมาย พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.81$) มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความชื้นสัมพัทธ์ ($r=0.77$) ปริมาณน้ำฝน ($r=0.71$) อุณหภูมิเฉลี่ย ($r=0.44$) และความชื้นในดิน ($r=0.40$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า ค่าดัชนีความมากมายมีความสัมพันธ์กับจำนวนวัน ที่ฝนตก เนื่องจาก ค่าดัชนีความมากมายขึ้นกับจำนวนชนิดที่พบ และจำนวนตัวที่พบทั้งหมด ซึ่ง จำนวนชนิดของสัตว์เลี้ยงคลานในกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกับจำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.40$) แต่จำนวนตัวพบมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม ($r=-0.49$) จึงทำให้พบจำนวน ตัวน้อยเมื่อมีจำนวนวันที่ฝนตกมาก เนื่องจากฝนที่ตกมาก จำนวนวันที่ฝนตกมาก แสงแดดจะ น้อย ประกอบกับอุณหภูมิต่ำ จึงพบสัตว์เลี้ยงคลานออกมาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ น้อย (ตารางที่ 25 และตารางผนวกที่ 22) แต่ขณะเดียวกันจะพบจำนวนชนิดมาก ทำให้คำนวณค่าดัชนีความ มาออกมาแล้วได้ค่ามากที่สุด

ค่าดัชนีความหลากหลาย พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัยอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด ($r=0.59$) รองลงมาได้แก่ ปริมาณน้ำฝน ($r=0.50$) จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.48$) ความชื้นในดิน ($r=0.26$) และความชื้นสัมพัทธ์ ($r=0.16$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า ค่าดัชนีความหลากหลายมีความสัมพันธ์กับ อุณหภูมิเฉลี่ย เนื่องจาก ค่าดัชนีความหลากหลายขึ้นกับจำนวนชนิดที่พบ และจำนวนตัวที่พบใน แต่ละชนิด ซึ่งจำนวนชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลี้ยงคลานในกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์ในทางเดียว

กันกับอุณหภูมิเฉลี่ย จึงทำให้พบจำนวนชนิดและจำนวนตัวของสัตว์เลื้อยคลานในกลุ่มนี้มากเมื่อมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูง ทำให้คำนวณค่าดัชนีความหลากหลายได้ค่ามากที่สุด

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัยปริมาณน้ำฝนมากที่สุด ($r=0.41$) รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ($r=0.39$) อุณหภูมิเฉลี่ย ($r=0.35$) ความชื้นในดิน ($r=0.28$) และความชื้นสัมพัทธ์ ($r=0.03$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว พบว่า ค่าดัชนีความหลากหลายมีความสัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝน เนื่องจาก สัตว์เลื้อยคลานเป็นสัตว์เลือดเย็น จึงต้องรับเอาความร้อนจากภายนอก ร่างกาย โดยการตากแดด และการแพร่ผ่านวัตถุต่างๆ ทำให้พบสัตว์เลื้อยคลานออกมาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ มาก ปริมาณน้ำฝนมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับจำนวนตัว ($r=-0.48$) โดยเมื่อมีปริมาณน้ำฝนมากทำให้พบจำนวนตัวน้อย จำนวนตัวสัตว์เลื้อยคลานในกลุ่มของแต่ละชนิดก็จะมี ความแตกต่างกันน้อย หรือมีจำนวนตัวในแต่ละชนิดใกล้เคียงกัน ทำให้คำนวณค่าดัชนีความสม่ำเสมอได้มากที่สุด

ตารางที่ 22 ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในการศึกษา

เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	วันที่ฝนตก (วัน)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	ความชื้นสัมพัทธ์ (เปอร์เซ็นต์)
พฤศจิกายน 2541	66.5	7	25.5	79
ธันวาคม 2541	0	0	28.8	69
มกราคม 2542	0	0	26.2	65
กุมภาพันธ์ 2542	33.1	3	28	60
มีนาคม 2542	80.6	4	29.5	69
เมษายน 2542	141.8	14	28.8	77
พฤษภาคม 2542	326.1	19	27.7	83
มิถุนายน 2542	166.9	14	27.8	82
กรกฎาคม 2542	366.5	16	28	81
สิงหาคม 2542	327.2	17	27.9	80
กันยายน 2542	240.4	14	28.1	84
รวม	1749.1	108	332.7	909
เฉลี่ย	159.01	9.82	30.24	82.64

ที่มา : ข้อมูลกรมอุตุนิยมวิทยา (พ.ศ. 2541-2542)

ตารางที่ 23 การทดสอบความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

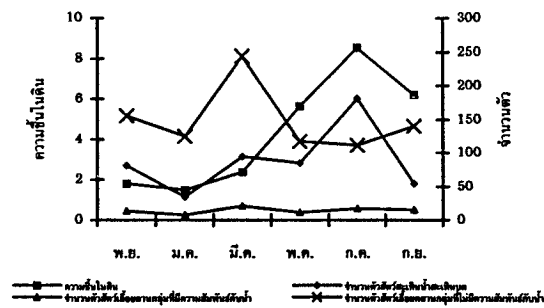
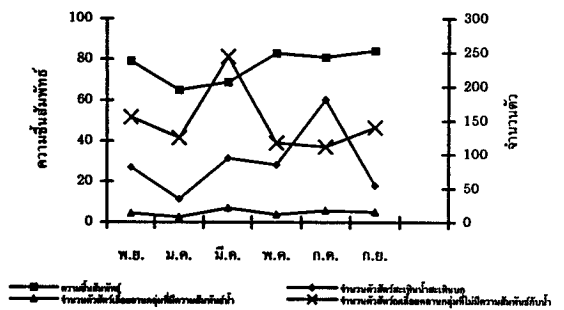
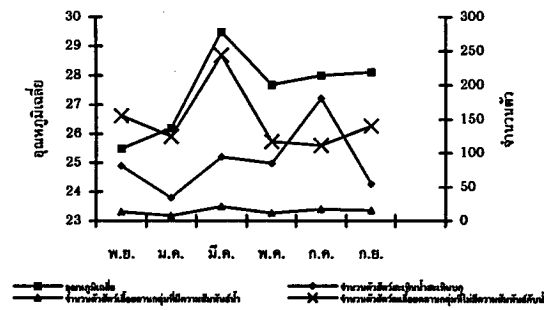
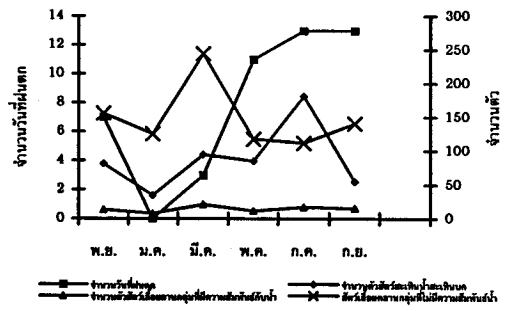
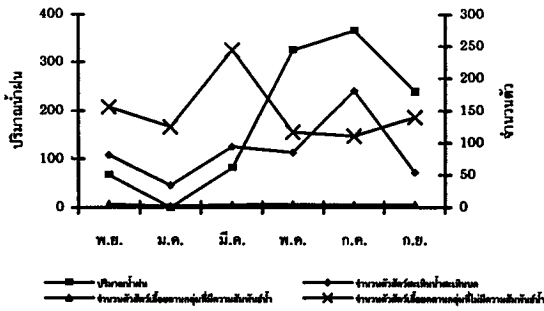
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	ปริมาณน้ำฝน	จ.น.วันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย	ความชื้นสัมพัทธ์	ความชื้นในดิน
จำนวนชนิด	0.40	0.50	0.04	0.54	0.30
จำนวนตัว	0.63	0.47	0.36	0.33	0.71
ค่าดัชนีความมากมาย	0.28	0.47	-0.10	0.62	0.12
ค่าดัชนีความหลากหลาย	0.37	0.49	0.17	0.66	0.23
ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ	-0.52	-0.51	-0.07	-0.28	-0.48

ตารางที่ 24 การทดสอบความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำ

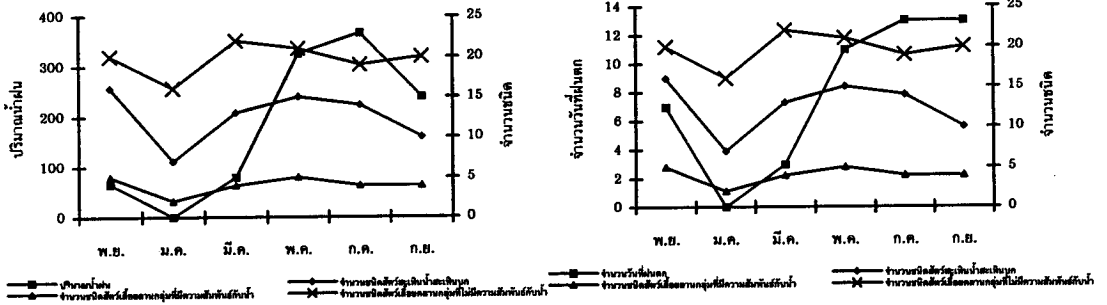
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	ปริมาณน้ำฝน	จ.น.วันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย	ความชื้นสัมพัทธ์	ความชื้นในดิน
จำนวนชนิด	0.47	0.64	0.10	0.74	0.29
จำนวนตัว	0.20	0.09	0.77	0.08	0.10
ค่าดัชนีความมากมาย	0.45	0.65	-0.08	0.74	0.28
ค่าดัชนีความหลากหลาย	0.59	0.79	0.02	0.84	0.39
ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ	0.17	0.29	-0.30	0.17	0.39

ตารางที่ 25 การทดสอบความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของจำนวนชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กับน้ำ

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	ปริมาณน้ำฝน	จ.น.วันที่ฝนตก	อุณหภูมิเฉลี่ย	ความชื้นสัมพัทธ์	ความชื้นในดิน
จำนวนชนิด	0.31	0.40	0.60	0.41	0.04
จำนวนตัว	-0.48	-0.49	0.50	-0.44	-0.63
ค่าดัชนีความมากมาย	0.71	0.81	0.44	0.77	0.40
ค่าดัชนีความหลากหลาย	0.50	0.48	0.59	0.16	0.26
ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ	0.41	0.39	0.35	0.03	0.28

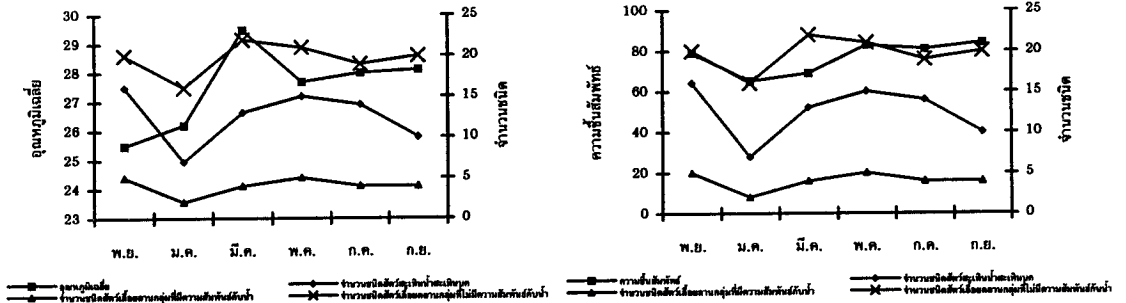

ภาพที่ 20 การเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมกับจำนวนตัวของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและ สัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบในแต่ละเดือน ก.) ปัจจัยปริมาณน้ำฝน ข.) ปัจจัยจำนวนวันที่ฝนตก ค.) ปัจจัยอุณหภูมิเฉลี่ย และ ง.) ปัจจัยความชื้นในดิน

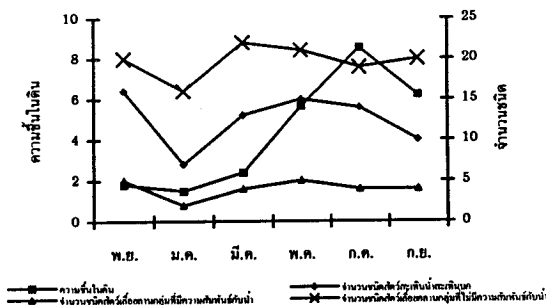
ก.

ข.

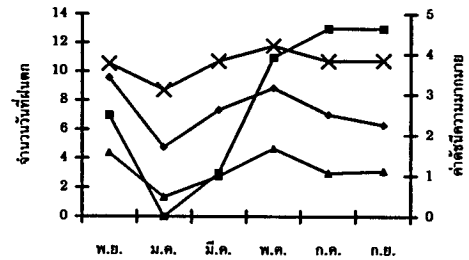
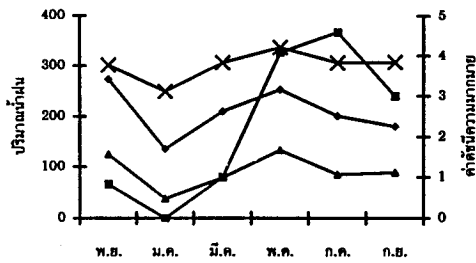
ค.

ง.

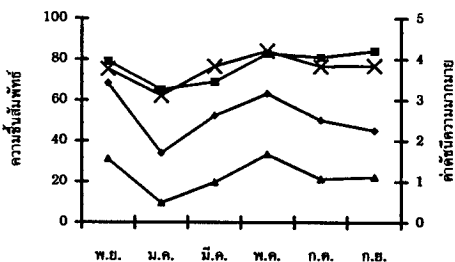
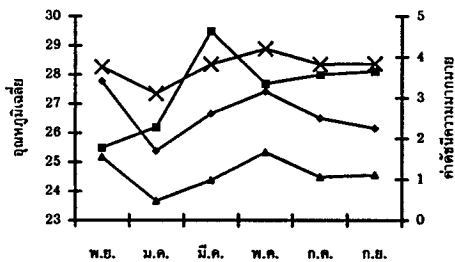
จ.

ภาพที่ 21 การเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมกับจำนวนชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบในแต่ละเดือน ก.) ปัจจัยปริมาณน้ำฝน ข.) ปัจจัยจำนวนวันที่ฝนตก ค.) ปัจจัยอุณหภูมิเฉลี่ย และ ง.) ปัจจัยความชื้นในดิน

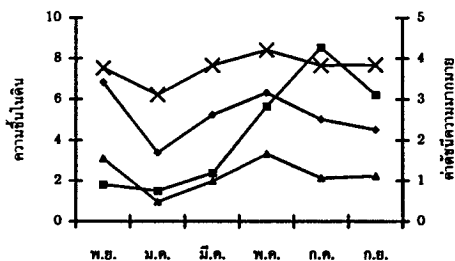
ก.

ข.

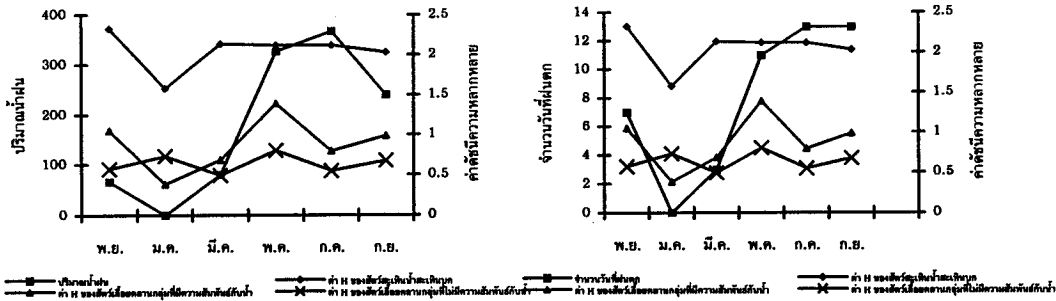
ค.

ง.

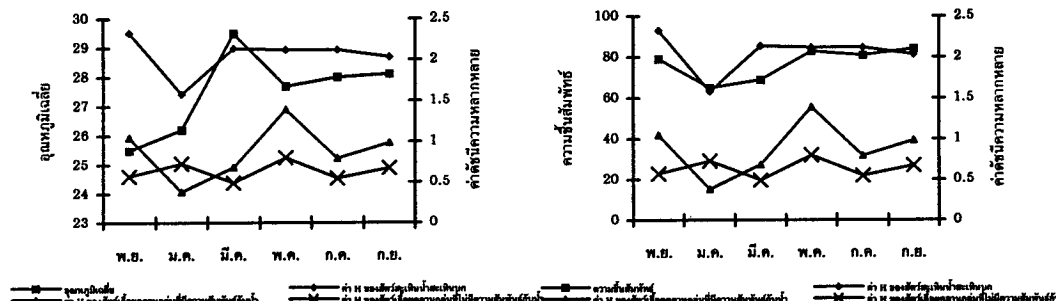
จ.

ภาพที่ 22 การเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมกับค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน ก.) ปัจจัยปริมาณน้ำฝน ข.) ปัจจัยจำนวนวันที่ฝนตก ค.) ปัจจัยอุณหภูมิเฉลี่ย และ ง.) ปัจจัยความชื้นในดิน

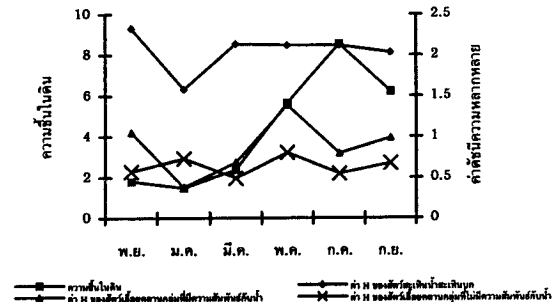
ก.

ข.

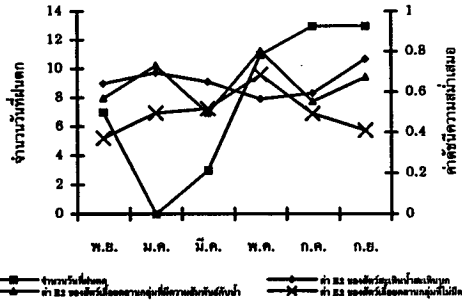
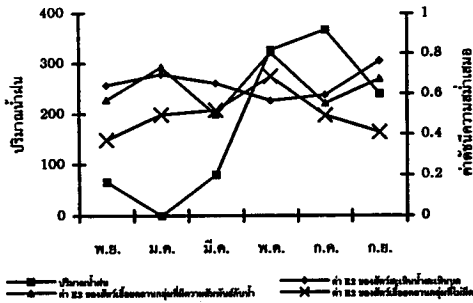
ค.

ง.

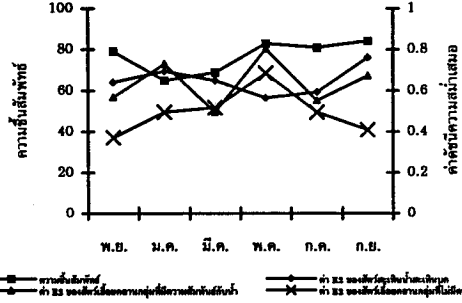
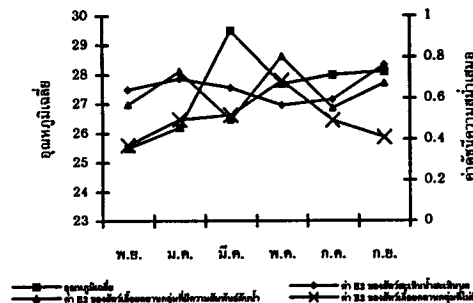
จ.

ภาพที่ 23 การเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมกับค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน ก.) ปัจจัยปริมาณน้ำฝน ข.) ปัจจัยจำนวนวันที่ฝนตก ค.) ปัจจัยอุณหภูมิเฉลี่ย และ ง.) ปัจจัยความชื้นในดิน

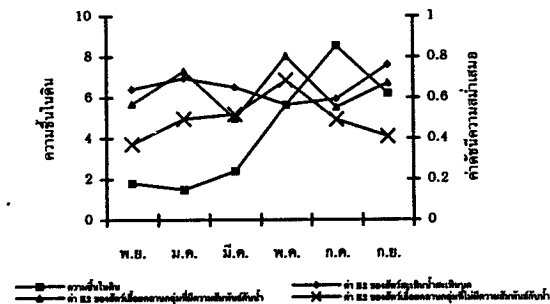
ก.

ข.

ค.

ง.

จ.

ภาพที่ 24 การเปรียบเทียบปัจจัยแวดล้อมกับค่าดัชนีความสะอาดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละเดือน ก.) ปัจจัยปริมาณน้ำฝน ข.) ปัจจัยจำนวนวันที่ฝนตก ค.) ปัจจัยอุณหภูมิจนเฉลี่ย และ ง.) ปัจจัยความชื้นในดิน

สถานภาพของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

จากผลการสำรวจพบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบทั้งสิ้น 86 ชนิด ถูกจัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 จำนวน 19 ชนิด โดยไม่พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกชนิดที่ถูกจัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครอง ส่วนสัตว์เลื้อยคลานพบชนิดที่ถูกจัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครองจำนวน 19 ชนิด ได้แก่ ตุ๊กแกป่าตะวันออก ตุ๊กแกเขาหินทราย กิ้งก่าบินปีกสีส้ม กิ้งก่าเขาพนมสั่น กิ้งก่าหัวแดง กิ้งก่าหัวสีฟ้า กิ้งก่าแก้ว ตะกวด เขียด ตะกวด งูแสงอาทิตย์ งูเหลือม งูสิงธรรมดา งูจงอาง เต่าหัวคอดลาย เต่าหับ เต่านา เต่าเหลือง และตะพาบธรรมดา (ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า, 2540)

นอกจากนี้พบว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบยังถูกจัดเป็นสัตว์ป่าถิ่นเดียวของประเทศไทย (endemic species of Thailand) จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ อีงอ่างก้นขีด และจิ้งจกหินเมืองกาญจน์ จากที่มีรายงานพบในประเทศไทยทั้งหมด 36 ชนิด โดยแยกเป็นสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกจำนวน 7 ชนิด และสัตว์เลื้อยคลาน 29 ชนิด (สวสดี, 2541)

ตามการจัดสถานภาพของสัตว์ป่าที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ของ Baillie และ Groombridge (1996) พบว่า มีสัตว์เลื้อยคลานที่สำรวจพบที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว ถูกจัดอยู่ในสถานภาพระดับมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (vulnerable) จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ เต่าเหลือง และตะพาบธรรมดา นอกจากนี้ Humphrey และ Bain (1990) ยังได้จัดตะกวดอยู่ในสถานภาพถูกคุกคาม (Threatened)

สรุป

จากการศึกษาความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน บริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว เป็นเวลา 12 เดือน สํารวจพบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 86 ชนิด จาก 4 อันดับ 19 วงศ์ และ 63 สกุล โดยสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 24 ชนิด จาก 2 อันดับ 5 วงศ์ 15 สกุล ส่วนสัตว์เลื้อยคลานพบ 62 ชนิด จาก 2 อันดับ 14 วงศ์ 48 สกุล

การสำรวจโดยวิธีวางแปลงสำรวจขนาด 100x100 เมตร ในป่าดิบแล้ง หุบหญ้า และป่าเต็งรัง สังคมพืชละ 4 แปลง รวมทั้งสิ้น 12 แปลง พบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 64 ชนิด โดยสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบ 22 ชนิด จาก 2 อันดับ 5 วงศ์ และ 13 สกุล สัตว์เลื้อยคลานพบ 42 ชนิด จาก 2 อันดับ 11 วงศ์ และ 34 สกุล

การกระจายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

จากการสำรวจภายในแปลงสำรวจ 12 แปลง ซึ่งพบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง 17 ชนิด (212 ตัว) หุบหญ้า 9 ชนิด (169 ตัว) และป่าเต็งรัง 12 ชนิด (150 ตัว) ส่วนสัตว์เลื้อยคลาน พบในป่าดิบแล้ง 27 ชนิด (257 ตัว) หุบหญ้า 12 ชนิด (171 ตัว) และป่าเต็งรัง 20 ชนิด (549 ตัว) เมื่อพิจารณาในแต่ละฤดู พบว่า สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในฤดูหนาวพบ 16 ชนิด (115 ตัว) ฤดูร้อน 18 ชนิด (183 ตัว) และฤดูหนาว 15 ชนิด (233 ตัว) ส่วนสัตว์เลื้อยคลาน พบในฤดูหนาว 28 ชนิด (301 ตัว) ฤดูร้อน 32 ชนิด (393 ตัว) และฤดูฝน 29 ชนิด (283 ตัว)

ความชุกชุมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

จากการศึกษา สามารถจำแนกสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกออกเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย 7 ชนิด ชุกชุมปานกลาง 8 ชนิด และชุกชุมมาก 7 ชนิด ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาในแต่ละสังคมพืช พบว่า สามารถจำแนกความชุกชุมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง เป็นกลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย 10 ชนิด ชุกชุมปานกลาง 1 ชนิด และชุกชุมมาก 6 ชนิด ในหุบหญ้า จำแนกเป็นชุกชุมน้อย 3 ชนิด ปานกลาง 4 ชนิด และชุกชุมมาก 2 ชนิด ในป่าเต็งรัง จำแนกเป็นชุกชุมน้อย 3 ชนิด ชุกชุมปานกลาง 8 ชนิด และชุกชุมมาก 1 ชนิด

ความชุกชุมของสัตว์เลื้อยคลาน จำแนกเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย 19 ชนิด ชุกชุมปานกลาง 6 ชนิด และชุกชุมมาก 17 ชนิด ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาในแต่ละสังคมพืช พบว่า สามารถจำแนกความชุกชุมของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง เป็นกลุ่มสัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย

13 ชนิด ชุกชุมปานกลาง 4 ชนิด และชุกชุมมาก 10 ชนิด ในทุ่งหญ้า จำแนกเป็นชุกชุมน้อย 8 ชนิด ชุกชุมปานกลาง 2 ชนิด และชุกชุมมาก 2 ชนิด ในป่าเต็งรัง จำแนกเป็นชุกชุมน้อย 10 ชนิด ชุกชุมปานกลาง 3 ชนิด และชุกชุมมาก 7 ชนิด

ความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

จากการศึกษา สามารถจำแนกสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกออกเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย 14 ชนิด ความถี่ปานกลาง 7 ชนิด และความถี่มาก 1 ชนิด ขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละสังคมพืช พบว่า สามารถจำแนกสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง เป็นกลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย 6 ชนิด ความถี่ปานกลาง 9 ชนิด และความถี่มาก 2 ชนิด ในทุ่งหญ้า จำแนกเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย 1 ชนิด ความถี่ปานกลาง 7 ชนิด และความถี่มาก 1 ชนิด ในป่าเต็งรัง จำแนกเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย 3 ชนิด ความถี่ปานกลาง 7 ชนิด และความถี่มาก 2 ชนิด

ความถี่ของสัตว์เลื้อยคลาน จำแนกเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย 35 ชนิด ความถี่ปานกลาง 5 ชนิด และความถี่มาก 2 ชนิด ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาในแต่ละสังคมพืช พบว่า สามารถจำแนกความถี่ของสัตว์เลื้อยคลานในดิบแล้งเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย 12 ชนิด ความถี่ปานกลาง 9 ชนิด และความถี่มาก 6 ชนิด ในทุ่งหญ้า จำแนกเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย 5 ชนิด ความถี่ปานกลาง 3 ชนิด และความถี่มาก 3 ชนิด ในป่าเต็งรัง จำแนกเป็นกลุ่มสัตว์ที่มีค่าร้อยละความถี่น้อย 8 ชนิด ความถี่ปานกลาง 5 ชนิด และความถี่มาก 7 ชนิด

ความคล้ายคลึงของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

เมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีความคล้ายคลึงของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแต่ละสังคมพืช พบว่า ป่าดิบแล้งกับทุ่งหญ้ามีย่านค่ามากที่สุด รองลงมาคือ ป่าเต็งรังกับทุ่งหญ้า และป่าดิบแล้งกับป่าเต็งรัง ตามลำดับ ขณะเดียวกันฤดูร้อนกับฤดูฝนมีค่าดัชนีความคล้ายคลึงมากที่สุด รองลงมาได้แก่ฤดูหนาวกับฤดูร้อน และฤดูฝนกับฤดูหนาว ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีความคล้ายคลึงในแต่ละฤดูของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง พบว่า ฤดูร้อนกับฤดูฝนมีค่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูฝนกับฤดูหนาว และฤดูหนาวกับฤดูร้อน ตามลำดับ ในทุ่งหญ้า พบว่า ฤดูร้อนกับฤดูฝนมีค่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูฝนกับฤดูหนาว และฤดูหนาวกับฤดูร้อน ตามลำดับ และในป่าเต็งรัง พบว่าฤดูร้อนกับฤดูฝนมีค่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ฤดูหนาวกับฤดูร้อน และฤดูฝนกับฤดูหนาว ซึ่งมีค่าดัชนีความคล้ายคลึงเท่ากัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีความคล้ายคลึงของสัตว์เลื้อยคลานในแต่ละสังคมพืช พบว่า หุ่นงา กับ ป่าเต็งรัง มีค่ามากที่สุด รองลงมาคือ ป่าดิบแล้ง กับ หุ่นงา และ ป่าดิบแล้ง กับ ป่าเต็งรัง ตามลำดับ ขณะเดียวกัน ถูหนากับ ถูร้อน มีค่าดัชนีความคล้ายคลึงมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ถูฝน กับ ถูหนากับ และ ถูร้อน กับ ถูฝน ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบค่าดัชนีความคล้ายคลึงในแต่ละฤดูของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง พบว่า ถูหนากับ ถูร้อน มีค่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ถูฝน กับ ถูหนากับ และ ถูร้อน กับ ถูฝน ตามลำดับ ในหุ่นงา พบว่า ถูหนากับ ถูร้อน มีค่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ถูร้อน กับ ถูฝน และ ถูหนากับ ถูร้อน ตามลำดับ และในป่าเต็งรัง พบว่า ถูหนากับ ถูฝน มีค่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ ถูหนากับ ถูร้อน และ ถูร้อน กับ ถูฝน ตามลำดับ

ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้งมีค่ามากที่สุด รองลงมา คือ ป่าเต็งรัง และ หุ่นงา โดยมีค่าดัชนีความมากมายเท่ากับ 2.984, 2.195 และ 1.559 ตามลำดับ ส่วนในรอบปี พบว่า เดือนพฤศจิกายนมีค่าสูงที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 3.413

ค่าดัชนีความมากมายในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง พบว่า เดือนพฤศจิกายน มีค่าสูงที่สุด (3.100) ในหุ่นงา พบว่า เดือนพฤศจิกายน มีค่าสูงที่สุด (1.737) และในป่าเต็งรัง พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่าสูงที่สุด (2.273)

ค่าดัชนีความมากมายของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้งมีค่ามากที่สุด รองลงมา คือ ป่าเต็งรัง และ หุ่นงา โดยมีค่าดัชนีความมากมายเท่ากับ 4.685, 3.012 และ 2.139 ตามลำดับ ส่วนในรอบปี พบว่า เดือนพฤษภาคม มีค่าสูงที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 5.153

ค่าดัชนีความมากมายในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง พบว่า เดือนพฤศจิกายน และ เดือนพฤษภาคม มีค่าสูงที่สุดเท่ากัน (4.013) ในหุ่นงา พบว่า เดือนกันยายน มีค่าสูงที่สุด (1.764) และในป่าเต็งรัง พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่าสูงที่สุด (2.844)

ค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

ค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้งมีค่ามากที่สุด รองลงมาคือ ป่าเต็งรัง และ หุ่นงา โดยมีค่าดัชนีความหลากหลายเท่ากับ 2.132, 2.026 และ 1.861 ตามลำดับ ส่วนในรอบปี พบว่า เดือนพฤศจิกายนมีค่าดัชนีความหลากหลายมากที่สุด คือ 2.327

ค่าดัชนีความหลากหลายในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง พบว่า เดือนพฤศจิกายนมีค่ามากที่สุด (1.885) ในทุ่งหญ้า พบว่า เดือนกรกฎาคมมีค่ามากที่สุด (1.697) และในป่าเต็งรัง พบว่า เดือนพฤศจิกายนมีค่ามากที่สุด (1.872)

ค่าดัชนีความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้งมีค่ามากที่สุด รองลงมา คือ ป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า โดยมีค่าดัชนีความหลากหลายเท่ากับ 2.603, 1.952 และ 1.359 ตามลำดับ ส่วนในรอบปี พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่ามากที่สุด (2.851)

ค่าดัชนีความหลากหลายในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่ามากที่สุด (2.470) ในทุ่งหญ้า พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่ามากที่สุด (1.584) และในป่าเต็งรัง พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่ามากที่สุด (1.886)

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในทุ่งหญ้ามียุคมากที่สุด รองลงมา คือ ป่าเต็งรัง และป่าดิบแล้ง โดยมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอเท่ากับ 0.714, 0.632 และ 0.496 ตามลำดับ ส่วนในรอบปี พบว่า เดือนกันยายนมีค่ามากที่สุด (0.739)

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในรอบปีของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในป่าดิบแล้ง พบว่า เดือนกรกฎาคมมีค่ามากที่สุด (0.847) ในทุ่งหญ้า พบว่า เดือนกันยายนมีค่ามากที่สุด (0.888) และในป่าเต็งรัง พบว่า เดือนพฤศจิกายนมีค่ามากที่สุด (0.813)

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้งมีค่ามากที่สุด รองลงมา คือ ป่าเต็งรัง และทุ่งหญ้า โดยมีค่าดัชนีความสม่ำเสมอเท่ากับ 0.500, 0.352 และ 0.324 ตามลำดับ ส่วนในรอบปี พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่ามากที่สุด (0.665)

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอในรอบปีของสัตว์เลื้อยคลานในป่าดิบแล้ง พบว่า เดือนมกราคมมีค่ามากที่สุด (0.809) ในทุ่งหญ้า พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่ามากที่สุด (0.813) และในป่าเต็งรัง พบว่า เดือนพฤษภาคมมีค่ามากที่สุด (0.629)

ความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

จำนวนชนิดมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝน ความชื้นในดิน และอุณหภูมิเฉลี่ย

จำนวนตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความชื้นในดินมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปริมาณน้ำฝน จำนวนวันที่ฝนตก ความชื้นสัมพัทธ์กับและอุณหภูมิเฉลี่ย ตามลำดับ

ค่าดัชนีความมากมายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความชื้นสัมพัทธ์ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย และความชื้นในดิน ตามลำดับ ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ยพบว่ามีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม

ค่าดัชนีความหลากหลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝน ความชื้นในดิน และอุณหภูมิเฉลี่ย

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณน้ำฝนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ความชื้นในดิน ความชื้นสัมพัทธ์ และอุณหภูมิเฉลี่ย

ความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำ

จำนวนชนิดมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝน ความชื้นในดิน และอุณหภูมิเฉลี่ย ตามลำดับ

จำนวนตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปริมาณน้ำฝน ความชื้นในดิน จำนวนวันที่ฝนตก และความชื้นสัมพัทธ์ ตามลำดับ

ค่าดัชนีความมากมายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝน และความชื้นในดิน ตามลำดับ ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ค่าดัชนีความหลากหลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความชื้นสัมพัทธ์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝน ความชื้นในดิน และอุณหภูมิเฉลี่ย ตามลำดับ

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความชื้นในดิน มากที่สุด รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก และปริมาณน้ำฝนกับความชื้นสัมพัทธ์ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากัน ตามลำดับ ส่วนอุณหภูมิเฉลี่ย พบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมของสัตว์เลื้อยคลานกลุ่มที่ไม่มีความสัมพันธ์กับน้ำ

จำนวนชนิดมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความชื้นสัมพัทธ์ จำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝน และความชื้นในดิน ตามลำดับ

จำนวนตัวมีความสัมพันธ์กับความชื้นในดินมากที่สุด โดยมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม รองลงมาได้แก่ อุณหภูมิเฉลี่ย ส่วนจำนวนวันที่ฝนตก ปริมาณน้ำฝน และความชื้นสัมพัทธ์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ค่าดัชนีความมากมายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนวันที่ฝนตก มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิเฉลี่ย และความชื้นในดิน ตามลำดับ

ค่าดัชนีความหลากหลายมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอุณหภูมิเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปริมาณน้ำฝน จำนวนวันที่ฝนตก ความชื้นในดิน และความชื้นสัมพัทธ์ ตามลำดับ

ค่าดัชนีความสม่ำเสมอมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณน้ำฝนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ จำนวนวันที่ฝนตก อุณหภูมิเฉลี่ย ความชื้นในดิน และความชื้นสัมพัทธ์ ตามลำดับ

สถานภาพของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลาน

จากผลการศึกษา ซึ่งสำรวจพบสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานทั้งสิ้น 86 ชนิด พบสัตว์เลื้อยคลานพบชนิดที่ถูกจัดอยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์ป่าคุ้มครองจำนวน 19 ชนิด ได้แก่ ตุ๊กแกป่าตะวันออก ตุ๊กแกเขาคันทรง กิ้งก่าบินปีกสีส้ม กิ้งก่าเขาคันทรง กิ้งก่าหัวแดง กิ้งก่าหัวสีฟ้า กิ้งก่าแก้ว ตะกวด เหี้ย ตะกวด งูแสงอาทิตย์ งูเหลือม งูสิงธรรมดา งูจงอาง เต่าหัวคอดลาย เต่าหัวดำ เต่าเหลือง และตะพาบธรรมดา พบสัตว์ป่าถิ่นเดียวของประเทศไทยจำนวน 2 ชนิด ได้แก่ อีงอ่างก้นขีด และจิ้งจกหินเมืองกาญจน์

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดสระแก้ว พบว่าควรมีข้อปรับปรุงดังนี้

1. จากการศึกษพบว่าจำนวนแปลงที่ใช้ศึกษายังน้อยเกินไป ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากข้อจำกัดในเรื่องของขนาดพื้นที่ในป่าเต็งรัง หุ้งหญ้า ซึ่งมีพื้นที่จำกัด หากใช้จำนวนแปลงที่มากกว่านี้น่าจะทำให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด และข้อมูลกระจายพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันมากขึ้น ทำให้ได้ตัวแทนในสังคมป่าแต่ละประเภทครอบคลุมมากที่สุด นอกจากนี้การรบกวนพื้นที่ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ในสังคมป่าเต็งรังมีการรบกวนมาก โดยการเลี้ยงวัว และควายของประชาชนรอบพื้นที่อุทยาน และมีการล่าสัตว์เป็นอาหารและจำหน่าย โดยเฉพาะ อึ่งปากขวด อึ่งอ่างก้นขีด กบนา กบหนอง เต่าเหลือง แย้ กิ้งก่าหัวแดง และกิ้งก่าหัวสีฟ้า ซึ่งมีผลต่อการปรากฏในแปลงสำรวจของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในแปลงสำรวจป่าเต็งรัง
2. วิธีการสำรวจชนิดสัตว์โดยการใช้แปลงตัวอย่างน่าจะไม่เหมาะสมกับพื้นที่บางพื้นที่ โดยเฉพาะสัตว์เลื้อยคลาน เช่น บริเวณพื้นที่หุ้งหญ้า เนื่องจากการเดินสำรวจภาพในแปลงจะเกิดเสียงดังและมองเห็นตัวสัตว์และจับสัตว์ได้ยาก ซึ่งถ้าหากใช้วิธีวางเส้นสำรวจ (line transect) น่าจะสามารถแก้ปัญหาในจุดนี้ได้ดีขึ้น
3. ช่วงเวลาการสำรวจที่ใช้เวลาการสำรวจ 2 เดือนต่อครั้ง ค่อนข้างห่างจนเกินไป ทำให้โอกาสที่จะไม่เจอสัตว์บางกลุ่มสูง เช่น สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่มีพฤติกรรมการจำศีล และออกมาแสดงพฤติกรรม จับคู่ผสมพันธุ์ และวางไข่เฉพาะช่วงต้นฤดูฝน หรือช่วงที่ฝนตกครั้งแรกแล้วก็หายไป ทำให้สำรวจไม่พบสัตว์ในกลุ่มดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท หวังทวีทรัพย์ และ สันติ เขมานวงค์. 2540. ความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานตามระดับความสูงในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลาบาลา. รายงานประจำปี พ.ศ. 2540. โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสัตว์ป่า. สำนักงานป่าไม้เขตปัตตานี, ปัตตานี. 46 น.
- จารุจินต์ นภิตะภัก. 2539. การวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานของประเทศไทยในปัจจุบัน, น. 218-238. ใน ความหลากหลายแห่งชีวิต: เอกสารสืบเนื่องจากการสัมมนาเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ-การใช้ประโยชน์-การอนุรักษ์-การวิจัย, 20-22 กันยายน 2539. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- จารุจินต์ นภิตะภัก และ ธัญญา จันอาจ. ม.ป.ป. รายชื่อสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในประเทศไทย. องค์การพิพิธภัณฑวิทยาศาสตร์แห่งชาติ, ปทุมธานี. 52 น.
- จารุพันธ์ ทองแถม. 2532. เพิร์นหายากใกล้สูญจากป่าไทย สาเหตุและการสูญพันธุ์และแนวอนุรักษ์, น. 91-103. ใน สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ และ ศุภชัย หล่อโลหการ (ผู้รวบรวม). ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย. สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, กรุงเทพฯ.
- จเร สดากร. 2539. ความหลากหลายทางชีวภาพ, น. 36-47. ใน ความหลากหลายแห่งชีวิต: เอกสารสืบเนื่องจากการสัมมนาเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ-การใช้ประโยชน์-การอนุรักษ์-การวิจัย, 20-22 กันยายน 2539. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ชุมเจตน์ กาญจนเกษร. 2539. อนุสัญญาและกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ. สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ. 130 น.
- ชาลิต วิทยานนท์, จรัสธาดา กรรณสูต และ จารุจินต์ นภิตะภัก. 2540. ความหลากหลายชนิดของปลาน้ำจืดในประเทศไทย. สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ. 102 น.
- ดวงกมล ไพบูลย์. 2527. การศึกษาชนิดและความหนาแน่นโดยประมาณของเต่าน้ำจืดในเขตมีนบุรีและเขตใกล้เคียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ทศพร วงศ์รัตน์. 2532. ปลาไทยในความหลากหลายทางชีวภาพ, น. 135-168. ใน สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ และ ศุภชัย หล่อโลหการ (ผู้รวบรวม). ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย. สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, กรุงเทพฯ.

ธัญญา จันอาจ. 2530. การสำรวจชนิดสัตว์ครึ่งน้ำครึ่งบกในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ธวัชชัย สันติสุข. 2532. พรรณพฤษชาติของประเทศไทย: อดีต ปัจจุบัน และอนาคต, น. 81-90. ใน สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ และ ศุภชัย หล่อโลหการ (ผู้รวบรวม). ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย. สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, กรุงเทพฯ.

นริศ ภูมิภาคพันธ์. 2537. บัญชีรายชื่อสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมในประเทศไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 30 น.

_____. 2539. สถานภาพความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 16 น.

บุญเรือน ทุมวิภาต และ วิโรจน์ นุตพันธุ์. 2525. การรักษาผู้ป่วยอุกกุฬพิษกัดและงูพิษในประเทศไทย. มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ. 162 น.

บุญส่ง เลชะกุล, วิโรจน์ นุตพันธุ์ และ Doyle Damman. 2520. สกูลอึ้งและอึ้งอ่าง. ช่าวนิยมไพร. ก.ย. 29: 29-30.

ไพบูลย์ จินตกุล และ ลาวัณย์ จันทรโสม. 2539. งูพิษในประเทศไทย. สภาภาษาไทย, กรุงเทพฯ. 174 น.

ไพบูลย์ นัยเนตร. 2532. สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง, น. 123-125. ใน สิริวัฒน์ วงษ์ศิริ และ ศุภชัย หล่อโลหการ (ผู้รวบรวม). ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย. สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. กรุงเทพฯ.

วิสูตร พิงษ์ขึ้น. 2537. การสำรวจชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาเขียว-เขachimภู จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

วันเพ็ญ หุตะเสวี. 2533. การสำรวจชนิดสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

- วัฒนา โมษิตานนท์. 2527. การสำรวจชนิดสัตว์ครึ่งน้ำครึ่งบกในเขตอำเภอเมือง จังหวัด เพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ศรียรรณ จิระสุขเฉลี่ยว. 2534. ความหลากหลายชนิดของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในพื้นที่การใช้ประโยชน์ต่างกัน ในจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สิริลักษณ์ ศรีวิจิตร. 2527. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานที่พบในบริเวณดินเค็ม อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุวิทย์ วรรณศรี. 2530. กิ้งก่าและจิ้งเหลน (อันดับย่อยลาเซอรัที่เลีย) ที่พบในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า. ม.ป.ป. ข้อมูลพื้นฐานแผนแม่บทการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัด ปราจีนบุรี. กรมป่าไม้, กรุงเทพฯ. 142 น.
- สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม. 2538. ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ. 100 น.
- _____. 2539. อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ. 174 น.
- สงว บุญยวนิชย์. 2534. สัตว์วิทยามีกระดูกสันหลัง. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ. 637 น.
- ส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า. 2540. รวมกฎกระทรวง: ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535. สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ, กรมป่าไม้. กรุงเทพฯ. 154 น.
- สวัสด์ วงศ์ศิริวัฒน์. 2541. รายชื่อสัตว์ป่ามีกระดูกสันหลังในประเทศไทย. สำนักวิชาการป่าไม้, กรมป่าไม้. กรุงเทพฯ. 95 น.
- เสรี โพธิ์พินิจ. 2534. ความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของสัตว์เลื้อยคลานในอันดับย่อย ลาเซอรัที่เลียที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

- อนงค์ หิมพานนท์. 2526. การสำรวจสัตว์ครึ่งน้ำครึ่งบกในเขตอำเภอปรางบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- อภิญา หิรัญวงศ์. 2541. การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 279 น.
- โอภาส ขอบเขตต์. 2525. สัตว์ป่าเสี่ยงสูญพันธุ์ (กษีรภวิทยา). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. 390 น.
- _____. 2539. ความหลากหลายทางชีวภาพของนกในประเทศไทย, น. 260-338. ใน ความหลากหลายแห่งชีวิต: เอกสารสืบเนื่องจากการสัมมนาเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ-การใช้ประโยชน์-การอนุรักษ์-การวิจัย, 20-22 กันยายน 2539. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- Baillie, J. and B. Groombridge. 1996. 1996 IUCN Red List of Threatened Animals. IUCN, Gland, Switzerland. 368 p.
- Barnes, B. V., D. R. Zak, S. R. Denton and S. H. Spurr. 1997. Forest Ecology. 4th ed., John Wiley & Son, Inc., New York. 774 p.
- Bellairs, A. 1970. The Life of Reptiles. Vol. 2. Universe Books, New York. 590 p.
- Bisby, F. A. 1995. Characterization of biodiversity, pp. 21-104. In V. H. Heywood. (ed.). Global Biodiversity Assessment. Cambridge University Press, New York.
- Carr, A. 1963. The Reptiles. Time Incorporated, New York. 192 p.
- Cox, M. J. 1991. The Snakes of Thailand and Their Husbandry. Krieger Publishing company, Florida. 526 p.
- Cox, M. J., P. P. Dijk, J. Nabhitabhata and K. Thirakhupt. 1998. A Photographic Guide to Snakes and other Reptiles of Thailand and Southeast Asia. Asia Book Co., Ltd. Bangkok. 144 p.
- Hawksworth, D. L. and M. T. Kalin-Arroyo. 1995. Magnitude and distribution of biodiversity, pp. 107-191. In V. H. Heywood. (eds.). Global Biodiversity Assessment. Cambridge University Press, New York.

- Heyer, W. R., M. A. Donnelly, R. W. McDiarmid, L. C. Hayek and M. S. Foster. 1993. Measuring and Monitoring Biological Diversity: Standard Methods for Amphibians. Smithsonian Institution Press, Washington. 364 p.
- Humphrey, S. R. and J. R. Bain. 1990. Endangered Animals of Thailand. Sanhill Crane Press, Inc., Florida. 468 p.
- Inger, R. F. 1980. Relative abundances of frogs and lizards in forests of Southeast Asia. *Biotropica* Vol. 12(1): 14-22.
- Inger, R. F. and T. F. Lian. 1996. The Natural History of Amphibians and Reptiles in Sabah. Natural History Publications (Borneo) Sdn. Bhd. Kota Kinabalu. 101 p.
- Kreb, C. J. 1989. Ecological Methodology. Harper Collins Publishers, New York. 654 p.
- Lekagul, B. and J. A. McNeely. 1977. Mammals of Thailand. Kurusapa Ladprao Press, Bangkok. 757 p.
- Lekagul, B. and P. D. Round. 1991. A Guide to the Birds of Thailand. SahaKarn Bhaet, Bangkok. 457 p.
- Ross, B., T. Fredericksen, E. Ross, W. Hoffman, M. L. Morison, J. Beyea, M. B. Lester, B. N. Johnson and N. J. Fredericksen. 2000. Relative abundance and species richness of herpetofauna in forest stands in Pennsylvania. *Forest Science*, Vol. 46(1): 139-146.
- Nabhitabhats, J. 1996. Recent researches on biodiversity of Thai amphibians and reptiles. pp. 218-238. ใน ความหลากหลายแห่งชีวิต: เอกสารสืบเนื่องจากการสัมมนาเรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพ-การใช้ประโยชน์-การอนุรักษ์-การวิจัย, 20-22 กันยายน 2539. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- Noble, G. K. 1954. The Biology of Amphibia. Dover Publication, Inc., New York. 557 p.
- Nutaphand, W. 1979. Turtles of Thailand. Siamfarm Zoological Garden, Bangkok. 222 p.

- Office of Environmental Policy and Planning. 2000. Biodiversity Conservation in Thailand: A National Book Report. Ministry of Science, Technology and Environment, Bangkok. 142 p.
- Pettingill, O. S. 1950. A Laboratory and Field Manual of Ornithology. Burgess Publ. Co., Minnesota. 380 p.
- Pielou, E. C. 1975. Ecological Diversity. A Wiley-Interscience Publication, London. 165 p.
- Porter, K. R. 1972. Herpetology. W. B. Saunders Company, Philadelphia. 525 p.
- Primack, R. B. 1993. Essentials of Conservation Biology. Borton University, Borton 564 p.
- Reynolds, F. J. and J. A. Ludwig. 1988. Statistical Ecology: A primer on methods and computing. John Wiley & Sons, Inc., New York. 338 p.
- Smitinand, T. 1995. Overview and temperate forests, pp. 1-4. In T. J. B. Boyle and B. Boontawee (eds.). Measuring and Monitoring Biodiversity in Tropical and Temperate Forests. Center for International Forestry Research, Bogor.
- Tagawa, M. and K. Iwatsuki. 1979a. A Flora of Thailand (Pteridophytes). Vol. 3 Part 1. The TISTR Press, Bangkok. 290 p.
- _____. 1979b. A Flora of Thailand (Pteridophytes). Vol. 3 Part 2. The TISTR Press, Bangkok. 290 p.
- Taylor, E. H. 1962. The amphibians fauna of Thailand. The University of Kansas Science Bulletin Vol. 43(8): 265-600.
- _____. 1963. The lizards of Thailand. The University of Kansas Science Bulletin Vol. 44(14): 668-1078.
- _____. 1965. The serpents of Thailand and adjacent waters. The University of Kansas Science Bulletin Vol. 45(9): 517-1096.

- Webb, J. E., J. A. Wallwork and J. H. Elgood. 1981. Guide to Living Amphibians. The Macmillan Press Ltd., Hong Kong. 144 p.
- World Conservation Monitoring Centre. 1992. Global Biodiversity: Status of the Earth's Living Resources. Chapman and Hall, London. 585 p.
- Zug, G. R. 1993. Herpetology: An Introductory Biology of Am[phibians and Reptiles. Academic Press, Inc., London. 527 p.

ภาคผนวก

ตารางผนวก

ตารางผนวกที่ 1 ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าดิบแล้งแปลงที่ 1

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)					รวม	
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.		ก.ย.
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก								
1	เขียดภูเขาเต่า	0	0	0	1	0	1	2
2	คางคกบ้าน	0	1	0	6	3	0	10
3	เขียดจระนา	1	0	0	0	0	0	1
4	เขียดหลังปทุมที่ราบ	2	1	2	3	2	0	10
5	กบหนอง	1	0	0	0	0	1	2
6	กบพอง	1	0	3	2	0	0	6
7	เขียดบัว	3	7	0	0	0	0	10
8	เขียดอ่อง	14	6	8	9	4	1	42
9	ปาดบ้าน	1	0	0	0	0	2	3
10	อึ่งน้ำเต้า	2	0	2	0	0	0	4
11	อึ่งข้างดำ	0	0	1	0	0	0	1
12	อึ่งปุม	1	0	0	0	0	0	1
รวม		26	15	16	21	9	5	92

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)					รวม	
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.		ก.ย.
สัตว์เลื้อยคลาน								
1	ตุ๊กแกป่าตะวันออก	0	0	0	1	0	0	1
2	ตุ๊กแกบ้าน	0	0	0	3	0	0	3
3	กิ้งก่าบินปีกสีส้ม	1	0	2	0	0	1	4
4	กิ้งก่าเขานามสั้น	0	0	0	2	1	1	4
5	กิ้งก่าแก้ว	2	0	0	0	0	1	3
6	ตะกวด	1	0	1	1	1	1	5
7	จิ้งเหลนบ้าน	1	1	2	3	0	2	9
8	จิ้งเหลนหลากหลาย	2	0	0	0	0	0	2
9	จิ้งเหลนหัวเขมร	1	0	0	0	0	0	1
10	จิ้งเหลนเรียวยาวท้องเหลือง	0	0	2	1	0	1	4
11	จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ	2	0	8	3	6	7	26

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
12	จิ้งเหลนเรียวยาว	3	1	1	2	0	2	
13	ตะกวด	1	0	0	0	0	0	1
14	งูหมอก	0	0	0	0	0	1	1
15	งูลายสามคอแดง	0	1	0	0	0	0	1
16	งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง	1	0	0	0	1	1	3
17	เต่าหัวค้อลาย	0	0	2	0	0	1	3
รวม		15	3	18	16	9	19	80

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
9	จิ้งเหลนเรียวก้องเหลือ้ง	1	2	4	5	0	0	
10	จิ้งเหลนเรียวลาย	0	0	0	0	1	0	1
11	จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ	0	0	0	0	1	3	4
12	งูลายสามคอแดง	0	0	0	1	0	1	2
13	จงอาง	0	0	0	1	0	0	1
14	เต่าเหลือ้ง	0	0	0	0	0	1	1
รวม		5	6	15	10	3	10	49

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)							รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.		
9	จิ้งเหลนเรียวก้องเหลือง	1	2	4	5	0	0		
10	จิ้งเหลนเรียวยาว	0	0	0	0	1	0	1	
11	จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ	0	0	0	0	1	3	4	
12	งูลายสาคอแดง	0	0	0	1	0	1	2	
13	จงอาง	0	0	0	1	0	0	1	
14	เต่าเหลือง	0	.0	0	0	0	1	1	
รวม		5	6	15	10	3	10	49	

ตารางผนวกที่ 3 ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าดิบแล้งแปลงที่ 3

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)					รวม	
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.		ก.ย.
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก								
1	คางคกบ้าน	1	0	0	0	1	4	6
2	เขียดหลังปทุมที่ราบ	0	0	0	0	8	0	8
3	ปาดบ้าน	0	0	0	0	3	0	3
4	ปาดตะปุมเล็ก	0	0	0	1	0	0	1
5	อึ่งขาคำ	2	0	0	0	0	0	2
6	อึ่งน้ำเต้า	0	0	0	1	1	0	2
7	อึ่งซังดำ	0	0	0	0	0	1	1
8	อึ่งแม่หนาว	0	0	0	0	1	1	2
9	อึ่งแดง	0	0	0	0	1	0	1
10	อึ่งอ่างบ้าน	0	0	0	0	0	1	1
รวม		3	0	0	2	15	7	27
สัตว์เลื้อยคลาน								
1	ตุ๊กแกบ้าน	0	0	1	1	0	0	2
2	กิ้งก่าบินปีกสีส้ม	2	0	1	0	1	0	4

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
3	กิ้งก่าเซาหนามสัน	1	0	1	0	0	1	3
4	กิ้งก่าแก้ว	2	1	3	3	2	1	12
5	จิ้งเหลนบ้าน	0	0	0	1	0	0	1
6	จิ้งเหลนหลากหลาย	1	0	3	2	0	3	9
7	จิ้งเหลนเขียวท้องเหลือง	3	0	6	0	2	1	12
8	จิ้งเหลนเขียวลาย	0	1	0	0	0	0	1
9	งูปล้องฉนวนลาว	0	0	1	1	0	0	2
10	งูปล้องฉนวนบ้าน	0	0	1	0	0	0	1
รวม		9	2	17	8	5	6	47

ตารางผนวกที่ 4 ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าดิบแล้งแปลงที่ 4

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก								
1	คางคกบ้าน	0	1	0	1	0	1	3
2	เขียดหลังปทุมที่ราบ	0	3	3	4	0	0	10
3	กบพอง	0	0	1	0	0	0	1
4	เขียดบัว	1	0	0	0	0	0	1
5	เขียดอ่อง	9	7	7	2	4	3	32
6	ปาดบ้าน	1	1	1	2	2	0	7
7	อึ่งน้ำเต้า	0	1	2	1	1	0	5
8	อึ่งแม่หนาว	6	0	1	1	1	1	10
9	อึ่งข้างดำ	0	0	8	0	0	0	8
10	อึ่งขาคำ	0	0	0	0	0	1	1
11	อึ่งอ่างบ้าน	0	0	0	0	0	1	1
รวม		17	13	23	11	8	7	79
สัตว์เลื้อยคลาน								
1	จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก	1	0	0	0	0	0	1

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)					รวม	
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.		ก.ย.
2	ตุ๊กแกบ้าน	0	1	2	0	0	0	3
3	กิ้งก่าแก้ว	1	0	3	0	0	1	5
4	ตะกวด	0	0	0	0	1	1	2
5	จิ้งเหลนบ้าน	1	1	2	0	1	1	6
6	จิ้งเหลนหางยาว	0	3	2	0	1	0	6
7	จิ้งเหลนหลากหลาย	1	0	2	0	1	2	6
8	จิ้งเหลนเขียวท้องเหลือง	0	1	2	0	0	7	10
9	จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ	7	7	9	4	6	1	34
10	จิ้งเหลนเขียวลาย	0	1	0	0	1	0	2
11	เหี้ย	1	0	0	1	1	0	3
12	ตะกวด	0	0	0	0	0	1	1
13	งูหินทากเกล็ดสัน	0	0	0	0	1	0	1
14	งูหมอก	0	0	0	0	1	1	2
15	งูปีแก้วสีจาง	0	0	0	1	0	0	1
16	งูลายสาบคอแดง	1	0	1	0	0	0	2

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
17	งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง	0	1	2	1	2	1	7
รวม		13	15	25	7	16	16	92

ตารางผนวกที่ ๕ ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมทุ่งหญ้าแปลงที่ 5

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)					รวม	
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.		ก.ย.
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก								
1	คางคกบ้าน	0	0	0	1	4	0	5
2	เขียดหลังป้อมที่ราบ	0	0	0	0	1	0	1
3	กบหนอง	0	0	0	0	12	2	14
4	ปาดบ้าน	1	0	0	2	16	5	24
5	อึ่งขาคำ	0	0	1	0	0	0	1
6	อึ่งแม่หนาว	0	0	0	0	1	0	1
7	อึ่งน้ำเต้า	0	0	0	2	2	0	4
รวม		1	0	1	5	36	7	50
สัตว์เลื้อยคลาน								
1	กิ้งก่าหัวแดง	1	2	4	2	2	2	13
2	กิ้งก่าหางยาว	0	2	0	0	0	0	2
3	จิ้งเหลนบ้าน	1	0	0	1	0	0	2

ตารางผนวกที่ ๕ (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
4	จิ้งเหลนทางยาว	0	0	0	0	0	1	1
5	จิ้งเหลนหลากหลาย	15	1	1	3	5	3	28
6	งูลายสาคอแดง	0	0	0	2	0	1	3
7	งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง	0	0	0	0	0	1	1
รวม		17	5	5	8	7	8	50

ตารางผนวกที่ ๕ ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมทุ่งหญ้าแปลงที่ 6

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก								
1	อิงคำ	0	0	2	0	0	0	2
2	กบหนอง	0	0	1	0	0	1	2
3	เขียดหลังป้อมที่ราบ	0	0	0	3	14	0	17
4	เขียดหลังขีด	0	0	0	1	3	0	4
รวม		0	0	3	4	17	1	25
สัตว์เลื้อยคลาน								
1	กิ้งก่าหัวแดง	1	0	0	0	0	1	2
2	กิ้งก่าหางยาว	1	1	0	0	0	0	2
3	จิ้งเหลนหางยาว	0	0	0	0	0	1	1
4	จิ้งเหลนหลากหลาย	14	1	0	2	4	3	24
5	งูสาม่านพระอินทร์	0	0	0	0	0	1	1
6	เต่าหัวคอดลาย	0	0	0	1	0	1	2
รวม		16	2	0	3	4	7	32

ตารางผนวกที่ 7 ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมทุ่งหญ้าแปลงที่ 7

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก								
1	คางคกบ้าน	0	0	1	1	1	0	3
2	เขียดหลังปุ่มที่ราบ	2	0	1	0	0	0	3
3	กบหนอง	1	1	3	0	1	0	6
4	เขียดหลังซิด	0	0	0	2	0	0	2
5	ปาดบ้าน	0	0	0	21	3	3	27
6	อึ่งขาคำ	1	0	5	0	1	0	7
7	อึ่งน้ำเต้า	0	6	21	0	2	3	32
8	อึ่งแม่หนาว	5	0	0	0	0	0	5
รวม		9	7	31	24	8	6	85
สัตว์เลื้อยคลาน								
1	จิ้งจกบ้านทางเบนเล็ก	0	0	5	2	0	0	7
2	กิ้งก่าหัวแดง	1	7	5	1	1	3	18
3	กิ้งก่าทางยาว	1	0	1	0	0	1	3
4	จิ้งเหลนทางยาว	0	0	0	0	0	1	1

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
5	จิ้งเหลนหลากหลาย	10	9	2	2	3	3	29
6	จิ้งเหลนเรียวยาวท้องเหลือง	0	1	0	0	0	0	1
7	งูแม่ตะงาวรังนก	1	0	0	0	0	0	1
8	งูลายสาคอแดง	0	0	0	1	1	0	2
รวม		13	17	13	6	5	8	62

ตารางผนวกที่ 8 ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมทุ่งหญ้าแปลงที่ 8

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)					รวม	
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.		ก.ย.
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก								
1	คางคกบ้าน	0	0	1	3	1	0	5
2	เขียดหลังป้อมที่ราบ	0	0	0	0	2	0	2
3	ปาดบ้าน	0	0	0	0	1	0	1
4	อึ่งแดง	0	0	0	1	0	0	1
รวม		0	0	1	4	4	0	9
สัตว์เลื้อยคลาน								
1	จิ้งจกบ้านทางเบนเล็ก	0	0	0	1	0	0	1
2	กิ้งก่าหัวแดง	1	1	7	0	0	5	14
3	กิ้งก่าหางยาว	0	1	0	0	0	0	1
4	จิ้งเหลนหลากหลาย	4	3	0	0	2	3	12
รวม		5	5	7	1	2	8	28

ตารางผนวกที่ ๑ ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าเต็งรังแปลงที่ ๑

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก								
1	กบหนอง	0	0	0	1	5	3	9
2	อึ่งขาคำ	1	0	0	0	2	0	3
3	อึ่งน้ำเต้า	0	0	2	0	13	1	16
4	อึ่งข้างดำ	0	0	1	0	0	0	1
5	อึ่งอ่างกันซิด	0	0	3	1	0	0	4
รวม		1	0	6	2	20	4	33
สัตว์เลื้อยคลาน								
1	จิ้งจกหินเมืองกาญจน์	0	1	4	1	2	0	8
2	ตุ๊กแกบ้าน	0	1	0	0	3	2	6
3	จิ้งจกดินลายจุด	7	6	10	3	7	7	40
4	จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก	0	0	2	0	0	0	2
5	จิ้งจกบ้านทางหนาม	0	5	12	1	3	0	21
6	กิ้งก่าหัวแดง	9	8	2	2	4	8	33

ตารางผนวกที่ ๑ (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)							รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.		
7	กิ้งก่าหัวสีฟ้า	0	0	1	0	0	0	1	
8	แย้	0	0	0	1	1	0	2	
9	จิ้งเหลนหลากหลาย	2	0	0	1	1	4	8	
10	จิ้งเหลนเรียวยาวท้องเหลือง	0	0	2	0	0	0	2	
11	งูเขียวปากแหนบ	0	0	0	2	0	0	2	
12	งูแม่ตะกาวรังนก	0	0	1	0	0	0	1	
13	งูส่ายมันพระอินทร์	0	0	0	0	0	1	1	
14	งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง	0	0	0	1	0	0	1	
รวม		18	21	34	12	21	22	128	

ตารางผนวกที่ 10 ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าเต็งรังแปลงที่ 10

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก								
1	คางคกบ้าน	0	0	0	2	2	1	5
2	กบหนอง	0	0	0	0	0	1	1
3	เขียดหูดำ	0	0	0	0	3	2	5
4	ปาดบ้าน	1	0	0	0	2	0	3
5	ปาดจิ้วลายแถม	1	0	2	0	1	0	4
6	อึ่งน้ำเต้า	0	0	0	0	3	0	3
7	อึ่งชาดำ	0	0	0	0	2	0	2
8	อึ่งข้างดำ	0	0	0	0	0	1	1
9	อึ่งอ่างกันซัด	3	0	13	0	0	0	16
10	อึ่งอ่างบ้าน	0	0	1	0	0	0	1
รวม		5	0	16	2	13	5	41
สัตว์เลื้อยคลาน								
1	จิ้งจกหินเมืองกาญจน์	0	0	11	2	0	0	13

ตารางผนวกที่ 10 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
2	ตุ๊กแกบ้าน	0	0	1	0	0	0	1
3	ตุ๊กแกเขาคันทรงราย	0	0	0	0	0	1	1
4	จิ้งจกดินสลายจุด	6	7	20	4	5	7	49
5	จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก	0	0	0	1	0	0	1
6	จิ้งจกบ้านทางหนาม	2	2	6	5	2	0	17
7	กิ้งก่าหัวแดง	11	8	10	1	11	17	58
8	จิ้งเหลนหลากหลาย	2	0	3	0	4	0	9
9	จิ้งเหลนเรียวยาวท้องเหลือง	0	0	2	0	0	0	2
10	แย้	0	2	9	5	0	5	21
11	งูแส้หางม้าเทา	1	0	0	0	0	0	1
12	งูเขียวปากแพนบ	2	0	0	0	0	0	2
รวม		24	19	62	18	22	30	175

ตารางผนวกที่ 11 ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าเต็งรังแปลงที่ 11

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก								
1	กบหนอง	3	0	0	5	8	2	18
2	เขียดหูดำ	0	0	0	0	4	0	4
3	อึ่งขาคำ	5	0	0	0	2	2	9
4	อึ่งน้ำเต้า	3	0	0	1	3	0	7
5	อึ่งปากขวด	1	0	0	0	0	0	1
รวม		12	0	0	6	17	4	39
สัตว์เลื้อยคลาน								
1	จิ้งจกหินเมืองกาญจน์	0	0	7	8	4	7	26
2	จิ้งจกดินลายจุด	9	10	1	4	12	3	39
3	จิ้งจกบ้านทางนาม	0	4	18	2	0	0	24
4	จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก	1	0	2	1	0	1	5
5	กิ้งก่าหัวแดง	4	4	2	0	3	7	20
6	แย้	0	0	0	1	0	1	2

ตารางผนวกที่ 11 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
7	จิ้งเหลนหลากหลาย	2	2	0	2	0	3	9
8	จิ้งเหลนเรียวยาวท้องเหลือง	2	0	0	1	2	0	5
9	งูทับสมิงคลา	0	0	1	0	0	0	1
10	งูกะปะ	0	0	0	0	1	0	1
11	เต่าเหลือง	0	0	0	0	0	1	1
รวม		18	20	31	19	22	23	133

ตารางผนวกที่ 12 ชนิดและจำนวนของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสัตว์เลื้อยคลานในสังคมป่าเต็งรังแปลงที่ 12

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)					รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก							
1	เขียดหลังปุมที่ราบ	1	0	0	0	0	1
2	กบหนอง	1	0	0	1	2	6
3	เขียดหลังไหล	0	0	0	1	2	3
4	ปาดบ้าน	0	0	0	1	4	5
5	อึ่งขาคำ	1	0	0	0	0	1
6	อึ่งน้ำเต้า	0	0	0	0	12	16
7	อึ่งข้างดำ	0	0	0	1	1	2
8	อึ่งอ่างบ้าน	0	0	0	0	1	1
9	อึ่งปากขวด	2	0	0	0	0	2
รวม		5	0	0	4	22	37
สัตว์เลื้อยคลาน							
1	ตุ๊กแกบ้าน	0	1	3	2	2	8
2	จิ้งจกดินลายจุด	2	2	3	3	2	12

ตารางผนวกที่ 12 (ต่อ)

ลำดับ	ชนิด (Species)	จำนวน (ตัว)						รวม
		พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	
3	จิ้งจกบ้านทางนาม	1	1	3	9	0	0	14
4	จิ้งจกหินเมืองกาญจน์	0	0	0	1	2	0	3
4	กิ้งก่าหัวแดง	7	10	5	2	4	9	37
5	กิ้งก่าหัวสีฟ้า	0	0	1	1	0	0	2
6	แย้	1	0	1	0	0	0	2
7	จิ้งเหลนหลากหลาย	2	4	2	0	1	2	11
8	จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง	1	0	0	0	0	0	1
9	งูสาม่านธรรมดา	1	1	0	0	0	0	2
10	งูสิงธรรมดา	0	0	0	1	0	0	1
รวม		15	19	18	19	11	11	93

ตารางผนวกที่ 1.3 ชนิด จำนวนตัว คำร้อยละความชุกชุม และคำร้อยละความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแปลงสำรวจ 12 แปลง ในรอบปี

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละ ความถี่	หมายเหตุ
1	เขียดอุรรมดา	0	0	0	1	0	1	2	2	1	33.33	8.33	
2	คางคกบ้าน	2	1	3	14	19	9	48	6	8	100	66.67	
3	เขียดจะนา	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.67	8.33	
4	เขียดหลังป้อมที่ราบ	5	4	6	10	27	0	52	5	7	83.33	58.33	
5	กบหนอง	6	1	4	7	28	12	58	6	8	100	66.67	
6	กบหนอง	1	0	4	2	0	0	7	3	3	50	25	
7	เขียดบัว	4	7	0	0	0	0	11	2	2	33.33	16.67	
8	เขียดหลังซิด	0	0	0	3	3	0	6	2	2	33.33	16.67	
9	เขียดอ่อง	23	13	15	11	8	4	74	6	2	100	16.67	
10	เขียดหลังไพล	0	0	0	1	9	2	12	3	3	50	25	
11	ปาดบ้าน	4	1	1	26	31	10	73	6	8	100	66.67	
12	ปาดตะป้อมเล็ก	0	0	0	1	0	0	1	1	1	16.67	8.33	
13	ปาดจิวครีราชา	1	0	2	0	1	0	4	3	1	50.00	8.33	

ตารางผนวกที่ 13 (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละ ความถี่	หมายเหตุ
14	อิงชาคำ	10	0	8	0	7	3	28	4	8	66.67	66.67	
15	อิงน้ำเต้า	5	7	27	5	39	8	91	6	10	100	83.33	
16	อิงช้างดำ	0	0	10	1	1	2	14	4	6	66.67	50	
17	อิงแม่หนาว	11	0	1	1	5	2	20	5	5	83.33	41.67	
18	อิงอ่างบ้าน	0	0	1	0	1	1	3	3	3	50	25	
19	อิงอ่างกันซิด	3	0	16	1	0	0	20	3	2	50	16.67	
20	อิงแดง	1	0	0	1	1	0	3	3	3	50	25	
21	อิงปากขวด	3	0	0	0	0	0	3	1	2	16.67	16.67	
22	อิงปุม	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.667	8.333	
รวม		81	34	98	85	180	54	532					

ตารางผนวกที่ 14 ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์เลื้อยคลานในแปลงสำรวจ 12 แปลง ในรอบปี

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละความถี่	หมายเหตุ
1	ตุ๊กแกป่าตะวันออก	1	0	0	1	0	0	2	2	2	33.33	16.67	
2	จิ้งจกดินลายจุด	24	25	54	14	26	17	160	6	4	100	33.33	
3	จิ้งจกบ้านทางเบนเล็ก	2	0	9	5	0	1	17	4	6	66.67	50.00	
4	จิ้งจกบ้านทางหมาม	3	12	39	17	5	0	76	5	4	83.33	33.33	
5	จิ้งจกหินเมืองกาญจน์	0	1	22	12	8	7	50	5	4	83.33	33.33	
6	ตุ๊กแกบ้าน	0	3	9	6	5	2	25	5	7	83.33	58.33	
7	ตุ๊กแกเขาคันทราย	0	0	0	0	0	1	1	1	1	16.67	8.33	
8	กิ้งก่าบินปีกสีส้ม	3	1	5	0	1	1	11	5	3	83.33	25.00	
9	กิ้งก่าเขามสน	1	0	1	2	2	2	8	5	3	83.33	25.00	
10	กิ้งก่าหัวแดง	35	40	35	8	25	52	195	6	8	100	66.67	
11	กิ้งก่าหัวสีฟ้า	0	0	2	1	0	0	3	2	3	33.33	25.00	
12	กิ้งก่าแก้ว	7	2	9	4	2	4	28	6	4	100	33.33	
13	แย้	1	2	10	7	1	6	27	6	4	100	33.33	

ตารางผนวกที่ 14 (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละความถี่	หมายเหตุ
14	ตะกอก	1	0	1	1	2	2	7	5	2	83.33	16.67	
15	กิ่งก่าหางยาว	2	4	1	0	0	0	7	3	4	50	33.33	
16	จิ้งเหลนหางยาว	0	3	2	0	1	3	9	4	4	66.67	33.33	
17	จิ้งเหลนบ้าน	3	3	6	7	1	1	21	6	5	100	41.67	
18	จิ้งเหลนหลากหลาย	56	20	16	13	21	29	155	6	12	100	100	
19	จิ้งเหลนต้นไม้	0	0	0	0	1	0	1	1	1	16.67	8.33	
20	จิ้งเหลนเรียวยาวท้องเหลือง	7	4	17	10	4	2	44	6	9	100	75	
21	จิ้งเหลนห้วยเขมร	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.67	8.33	
22	จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ	9	7	17	4	13	10	60	6	3	100	25	
23	จิ้งเหลนเรียวยาว	3	3	1	2	2	2	13	6	4	100	33.33	
24	เหี้ย	1	0	0	1	1	0	3	3	1	50	8.33	
25	ตะกวด	1	0	0	0	0	1	2	2	2	33.33	16.67	
26	งูกินหากเกล็ดสั้น	0	0	0	0	1	0	1	1	1	16.67	8.33	

ตารางผนวกที่ 14 (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละความถี่	หมายเหตุ
27	งูสายमानพระอินทร์	1	1	0	0	0	2	4	3	3	50	25	
28	งูสิงธรรมา	0	0	0	1	0	0	1	1	1	16.67	8.33	
29	งูแม่ตะงาวรังนก	1	0	1	0	0	0	2	2	2	33.33	16.67	
30	งูเส้าหางม้าเทา	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.67	8.33	
31	งูเขียวปากแห่นบ	2	0	0	2	0	0	4	2	2	33.33	16.67	
32	งูหมอก	0	0	0	0	1	2	3	2	2	33.33	16.67	
33	งูปล้องฉนวนบ้าน	0	0	1	0	0	0	1	1	1	16.67	8.33	
34	งูปล้องฉนวนลาว	0	0	1	1	0	0	2	2	1	33.33	8.33	
35	งูปีแก้วสีจาง	0	0	0	1	0	0	1	1	1	16.67	8.33	
36	งูลายสาบคอแดง	1	1	1	4	1	1	9	6	5	100	41.67	
37	งูทับสมิงคลา	0	0	1	0	0	0	1	1	1	16.67	8.33	
38	งูจงอาง	0	0	0	1	0	0	1	1	1	16.67	8.33	
39	งูกะปะ	0	0	0	0	1	0	1	1	1	16.67	8.33	

ตารางผนวกที่ 14 (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละความถี่	รวม
40	ภูเขาทางใหม่ทองเหลือง	1	1	2	2	3	3	12	6	4	100	33.33	
41	เต่าเหลือง	0	0	0	0	0	2	2	1	2	16.67	16.67	
42	เต่าหัวคอดลาย	0	0	2	1	0	2	5	3	2	50	16.67	
รวม		168	133	265	128	128	155	977					

ตารางผนวกที่ 15 ชนิด จำนวนตัว คำร้อยละความชุกชุม และคำร้อยละความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแปลงสำรวจสังคมป่าดิบแล้งในรอบปี

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละ ความถี่	หมายเหตุ
1	เขียดจิ้งจก	0	0	0	1	0	1	2	2	1	33.33	25	
2	คางคกบ้าน	2	1	1	7	11	8	30	6	4	100	100	
3	เขียดจะนา	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.67	25	
4	เขียดหลังป้อมที่ราบ	2	4	5	7	10	0	28	5	2	83.33	50	
5	กบหนอง	1	0	0	0	0	0	1	2	1	33.33	25	
6	กบหงอน	1	0	4	2	0	0	7	3	2	50	50	
7	เขียดบัว,เขียดจิก	4	7	0	0	0	0	11	2	2	33.33	50	
8	เขียดอ่อง	23	13	15	11	8	4	74	6	2	100	50	
9	ปาดบ้าน	2	1	1	2	5	2	13	6	3	100	75	
10	ปาดตะปุมเล็ก	0	0	0	1	0	0	1	1	1	16.67	25	
11	อึ่งขาคำ	2	0	0	0	0	1	3	2	2	33.33	50	
12	อึ่งน้ำเต้า	2	1	4	2	4	0	13	5	4	83.33	100	
13	อึ่งข้างดำ	0	0	9	0	0	1	10	2	3	33.33	75	

ตารางผนวกที่ 15 (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละ ความถี่	หมายเหตุ
14	อิงแม่น้ำหว	6	0	1	1	4	2	14	5	3	83.33	75	
15	อิงอ่างบ้าน	0	0	0	0	0	1	1	1	1	16.67	25	
16	อิงแดง	1	0	0	0	1	0	2	2	2	33.33	50	
17	อิงปุม	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.67	25	
รวม		48	27	40	34	43	21	212					

ตารางผนวกที่ 16 ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์เลื้อยคลานในแปลงสำรวจสังคมป่าดิบแล้งในรอบปี

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละความถี่	หมายเหตุ
1	ตุ๊กแกป่าตะวันออก	1	0	0	1	0	0	2	2	2	33.33	20	
2	ตุ๊กแกบ้าน	0	1	5	4	0	0	10	3	4	50	100	
3	จิ้งจกบ้านทางเบนเล็ก	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.67	25	
4	กิ้งก่าบินปีกสีส้ม	3	1	5	0	1	1	11	5	3	83.33	75	
5	กิ้งก่าเขากหนามสั้น	1	0	1	2	2	2	8	5	3	83.33	75	
6	กิ้งก่าแก้ว	7	2	9	4	2	4	28	6	4	100	100	
7	ตะกวด	1	0	1	1	2	2	7	5	2	83.33	50	
8	จิ้งเหลนบ้าน	2	3	6	6	1	1	19	6	4	100	100	
9	จิ้งเหลนทางยาว	0	3	2	0	1	0	6	3	1	50	25	
10	จิ้งเหลนหลากหลาย	5	0	8	3	1	8	25	5	4	83.33	100	
11	จิ้งเหลนต้นไม้	0	0	0	0	1	0	1	1	1	16.67	25	
12	จิ้งเหลนเรียวท้องเหลือง	4	3	13	9	2	2	33	6	4	100	100	
13	จิ้งเหลนหัวขมรว	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.67	25	

ตารางผนวกที่ 16 (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละความถี่	หมายเหตุ
14	จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ	9	7	17	4	13	10	60	6	3	100	75	
15	จิ้งเหลนเรียวยาว	3	3	1	2	2	2	13	6	4	100	100	
16	เหี้ย	1	0	0	1	1	0	3	3	1	50	25	
17	ตะกวด	1	0	0	0	0	1	2	2	2	33.33	50	
18	งูกินทากเกล็ดสัน	0	0	0	0	1	0	1	1	1	16.67	25	
19	งูหมอก	0	0	0	0	1	2	3	2	2	33.33	50	
20	งูปล้องฉนวนบ้าน	0	0	1	0	0	0	1	1	1	16.67	25	
21	งูปล้องฉนวนลาว	0	0	1	1	0	0	2	2	1	33.33	25	
22	งูปีแก้วสีจาง	0	0	0	1	0	0	1	1	1	16.67	25	
23	งูลายสาคอบดแดง	1	1	1	1	0	0	4	4	3	66.67	75	
24	งูจงอาง	0	0	0	1	0	0	1	1	1	16.67	25	
25	งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง	1	1	2	1	3	2	10	6	2	100	50	
26	เต่าเหลือง	0	0	0	0	0	1	1	1	1	16.67	25	

ตารางผนวกที่ 16 (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละความถี่	หมายเหตุ
27	เต่าหัวคอดลาย	0	0	2	0	0	1	3	2	1	33.33	25	
รวม		42	25	75	42	34	39	257					

ตารางผนวกที่ 17 ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแปลงสำรวจสังคมทุ่งหญ้าในรอบปี

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละ ความถี่	หมายเหตุ
1	คางคกบ้าน	0	0	2	5	6	0	13	3	3	50	75	
2	เขียดหลังปุ่มที่ราบ	2	0	1	3	17	0	23	4	4	66.67	100	
3	กบหนอง	1	1	4	0	13	3	22	5	3	83.33	75	
4	เขียดหลังขีต	0	0	0	3	3	0	6	2	2	33.33	50	
5	ปาดบ้าน	1	0	0	23	20	8	52	4	3	66.67	75	
6	อึ่งขาคำ	1	0	8	0	1	0	10	3	3	50	75	
7	อึ่งน้ำเต้า	0	6	21	2	4	3	36	5	2	83.33	50	
8	อึ่งแม่หนาว	5	0	0	0	1	0	6	2	2	33.33	50	
9	อึ่งแดง	0	0	0	1	0	0	1	1	1	16.67	25	
รวม		10	7	36	37	65	14	169					

ตารางผนวกที่ 18 ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์เลื้อยคลานในแปลงสำรวจสังคมทุ่งหญ้าในรอบปี

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละความถี่	หมายเหตุ
1	จิ้งจกบ้านหางแบนเล็ก	0	0	5	3	0	0	8	2	2	33.33	50	
2	กิ้งก่าหัวแดง	4	10	16	3	3	11	47	6	4	100	100	
3	กิ้งก่าหางยาว	2	4	1	0	0	0	7	3	4	50	100	
4	จิ้งเหลนบ้าน	1	0	0	1	0	0	2	2	1	33.33	25	
5	จิ้งเหลนหางยาว	0	0	0	0	0	3	3	1	3	16.67	75	
6	จิ้งเหลนหลากหลาย	43	14	3	7	14	12	93	6	4	100	100	
7	จิ้งเหลนเรียวยาวท้องเหลือง	0	1	0	0	0	0	1	1	1	16.67	25	
8	งูลายสาคอบแดง	0	0	0	3	1	1	5	3	2	50	50	
9	งูแม่ตะงาวจิ้งก	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.67	25	
10	งูสยาม่านพระอินทร์	0	0	0	0	0	1	1	1	1	16.67	25	
11	งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง	0	0	0	0	0	1	1	1	1	16.67	25	
12	เต่าหัวยดคอย	0	0	0	1	0	1	2	2	1	33.33	25	
รวม		51	29	25	18	18	30	171					

ตารางผนวกที่ 19 ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละความถี่ของสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในแปลงสำรวจสังคมป่าเต็งรังในรอบปี

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละ ความถี่	หมายเหตุ
1	คางคกบ้าน	0	0	0	2	2	1	5	3	1	50	25	
2	เขียดหลังปุมที่ราบ	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.67	25	
3	กบหนอง	4	0	0	7	15	8	34	4	4	66.67	100	
4	เขียดหลังโพ	0	0	0	1	9	2	12	3	3	50	75	
5	ปาดบ้าน	1	0	0	1	6	0	8	3	2	50	50	
6	ปาดจิ๋วศรีราชา	1	0	2	0	1	0	4	3	1	50	25	
7	อึ่งขาคำ	7	0	0	0	6	2	15	3	3	50	75	
8	อึ่งน้ำเต้า	3	0	2	1	31	5	42	5	4	83.33	100	
9	อึ่งข้างดำ	0	0	1	1	1	1	4	4	3	66.67	75	
10	อึ่งอ่างกันขิด	3	0	16	1	0	0	20	3	2	50	50	
11	อึ่งอ่างบ้าน	0	0	1	0	1	0	2	2	2	33.33	50	
12	อึ่งปากขวด	3	0	0	0	0	0	3	1	2	16.67	50	
รวม		23	0	22	14	72	19	150					

ตารางผนวกที่ 20 ชนิด จำนวนตัว ค่าร้อยละความชุกชุม และค่าร้อยละของความถี่ของสัตว์เลื้อยคลานในแปลงสำรวจสังคมป่าเต็งรังในรอบปี

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละความถี่	หมายเหตุ
1	จิ้งจกดินลายจุด	24	25	54	14	26	17	160	6	4	100	100	
2	จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก	1	0	4	2	0	1	8	4	3	66.67	75	
3	จิ้งจกบ้านทางหมาม	3	12	39	17	5	0	76	5	4	83.33	100	
4	จิ้งจกหินเมืองกาญจน์	0	1	22	12	8	7	50	5	4	83.33	100	
5	ตุ๊กแกบ้าน	0	2	4	2	5	2	15	5	3	83.33	75	
6	ตุ๊กแกเขาหินทราย	0	0	0	0	0	1	1	1	1	16.67	25	
7	กิ้งก่าหัวแดง	31	30	19	5	22	41	148	6	4	100	100	
8	กิ้งก่าหัวสีฟ้า	0	0	2	1	0	0	3	2	3	33.33	75	
9	แย้	1	2	10	7	1	6	27	6	4	100	100	
10	จิ้งเหลนหลากหลาย	8	6	5	3	6	9	37	6	4	100	100	
11	จิ้งเหลนเรียวยาวท้องเหลือง	3	0	4	1	2	0	10	4	4	66.67	100	
12	งูสาม่านพระอินทร์	1	1	0	0	0	1	3	3	2	50	50	
13	งูลิงธรรมดา	0	0	0	1	0	0	1	1	1	16.67	25	

ตารางผนวกที่ 20 (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม	จ.น.ครั้งที่พบ	จำนวน แปลงที่ปรากฏ	ร้อยละ ความชุกชุม	ร้อยละความถี่	หมายเหตุ
14	งูแม่ตะกาวรังนก	0	0	1	0	0	0	1	1	1	16.67	25	
15	งูแส้หางม้าเทา	1	0	0	0	0	0	1	1	1	16.67	25	
16	งูเขียวปากแพนบ	2	0	0	2	0	0	4	2	2	33.33	50	
17	งูทับสมิงคลา	0	0	1	0	0	0	1	1	1	16.67	25	
18	งูกะปะ	0	0	0	0	1	0	1	1	1	16.67	25	
19	งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง	0	0	0	1	0	0	1	1	1	16.67	25	
20	เต่าเหลือง	0	0	0	0	0	1	1	1	1	16.67	25	
รวม		75	79	165	68	76	86	549					

ตารางผนวกที่ 21 แสดงชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความหลากหลาย และค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับน้ำในรอบปีจากแปลงสำรวจ 12 แปลง

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม
1	เต่าหัวยคอสาย	0	0	2	1	0	2	5
2	จิ้งเหลนภูเขาเกล็ดเรียบ	9	7	17	4	13	10	60
3	ตะกอง	1	0	1	1	2	2	7
4	จิ้งเหลนหัวยเขมร	1	0	0	0	0	0	1
5	เหี้ย	1	0	0	1	1	0	3
6	งูลายสาบคอแดง	1	1	1	4	1	1	9
จำนวนตัว		13	8	21	11	17	15	85
จำนวนชนิด		5	2	4	5	4	4	6
ค่าดัชนีความมากมาย		1.559	0.481	0.985	1.668	1.059	1.108	
ค่าดัชนีความหลากหลาย		1.044	0.377	0.685	1.390	0.790	0.988	
ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ		0.568	0.729	0.496	0.803	0.551	0.672	

ตารางผนวกที่ 22 แสดงชนิด จำนวนตัว ค่าดัชนีความมากมาย ค่าดัชนีความสม่ำเสมอของสัตว์เลื้อยคลานในกลุ่มที่ไม่มีคามสัมพันธ์กับน้ำในรอบปีจากแปลงสำรวจ 12 แปลง

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม
1	ตุ๊กแกป่าตะวันออก	1	0	0	1	0	0	2
2	จิ้งจกดินลายจุด	24	25	54	14	26	17	160
3	จิ้งจกบ้านทางแบนเล็ก	2	0	9	5	0	1	17
4	จิ้งจกบ้านทางหนาม	3	12	39	17	5	0	76
5	จิ้งจกหินเมืองกาญจน์	0	1	22	12	8	7	50
6	ตุ๊กแกบ้าน	0	3	9	6	5	2	25
7	ตุ๊กแกเขาหินทราย	0	0	0	0	0	1	1
8	กิ้งก่าบินปีกสีส้ม	3	1	5	0	1	1	11
9	กิ้งก่าเขานามสั้น	1	0	1	2	2	2	8
10	กิ้งก่าหัวแดง	35	40	35	8	25	52	195
11	กิ้งก่าหัวสีฟ้า	0	0	2	1	0	0	3
12	กิ้งก่าแก้ว	7	2	9	4	2	4	28
13	แย้	1	2	10	7	1	6	27

ตารางผนวกที่ 22 (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม
14	กิ่งกำทางยาว	2	4	1	0	0	0	7
15	จิ้งเหลนหางยาว	0	3	2	0	1	3	9
16	จิ้งเหลนบ้าน	3	3	6	7	1	1	21
17	จิ้งเหลนหลากหลาย	56	20	16	13	21	29	155
18	จิ้งเหลนต้นไม้	0	0	0	0	1	0	1
19	จิ้งเหลนเรียวกุ้งแห้งเลี้ยง	7	4	17	10	4	2	44
20	จิ้งเหลนเรียวหลาย	3	3	1	2	2	2	13
21	ตะกวด	1	0	0	0	0	1	2
22	งูกินทากเกล็ดสั้น	0	0	0	0	1	0	1
23	งูส่ายมันพระอินทร์	1	1	0	0	0	2	4
24	งูสิงธรรมดา	0	0	0	1	0	0	1
25	งูแม่ตะงาวรังนก	1	0	1	0	0	0	2
26	งูแส้หางม้าเทา	1	0	0	0	0	0	1
27	งูเขี้ยวปากแหนบ	2	0	0	2	0	0	4

ตารางผนวกที่ 22 (ต่อ)

ลำดับที่	ชนิด	พ.ย.	ม.ค.	มี.ค.	พ.ค.	ก.ค.	ก.ย.	รวม
28	งูหมอก	0	0	0	0	1	2	3
29	งูปล้องจนวนบ้าน	0	0	1	0	0	0	1
30	งูปล้องจนวนลาว	0	0	1	1	0	0	2
31	งูปีแก้วสีจาง	0	0	0	1	0	0	1
32	งูทับสมิงคตา	0	0	1	0	0	0	1
33	งูจงอาง	0	0	0	1	0	0	1
34	งูกะปะ	0	0	0	0	1	0	1
35	งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง	1	1	2	2	3	3	12
36	เต่าเหลือง	0	0	0	0	0	2	2
จำนวนตัว		155	125	244	117	111	140	892
จำนวนชนิด		20	16	22	21	19	20	36
ค่าดัชนีความมากมาย		3.767	3.107	3.820	4.200	3.822	3.845	
ค่าดัชนีความหลากหลาย		2.007	2.070	2.430	2.668	2.233	2.102	
ค่าดัชนีความสม่ำเสมอ		0.372	0.495	0.516	0.686	0.491	0.409	